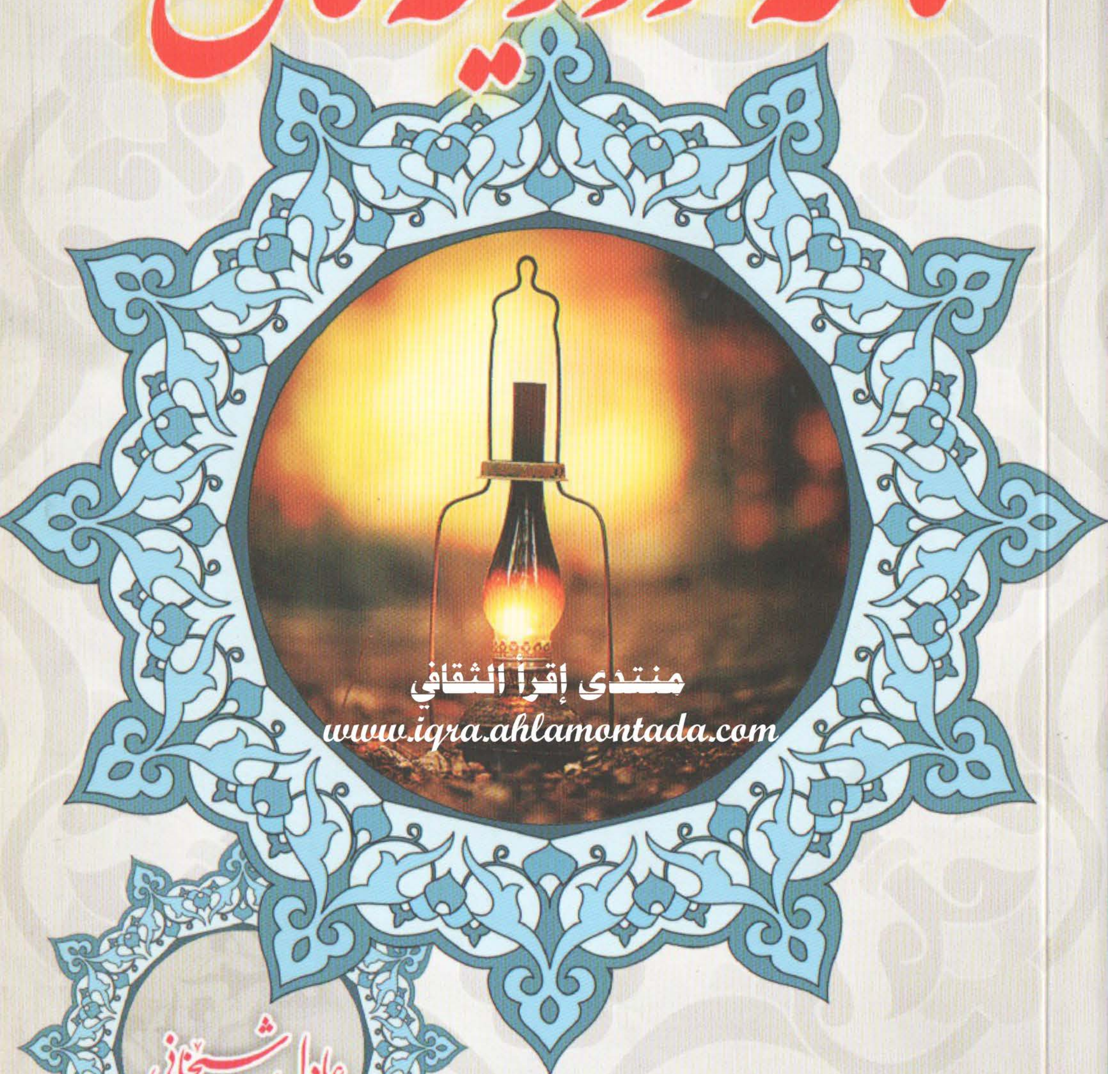
نامه نووریه کان

ئەم کتێبە

لە ئامادەکردنی پێگەی

(منتدى إقرأ الثقافي)ە

WWW.IQRA.AHLAMONTADA.COM

بۆ سەردانی پەیجی پێگە:

https://www.facebook.com/iqra.ahlamontada/

بۆ سەردانی پێگەکە:

http://iqra.ahlamontada.com

پرۆژەی خوێندنەوە بۆ هەموان
زنجیرە کتێبەکانی بڕیار «١٥»

بڕیار

نامە نوورییەکان

عادل شێخانی

ناوی کتێب: نامە نوورینەکان

نووسینی: عادل محمد شێخانی

دیزاین: گۆڤاری بڕیار

تیراژ: ٢٠٠٠ دانە

نۆبەی چاپ: یەکەم

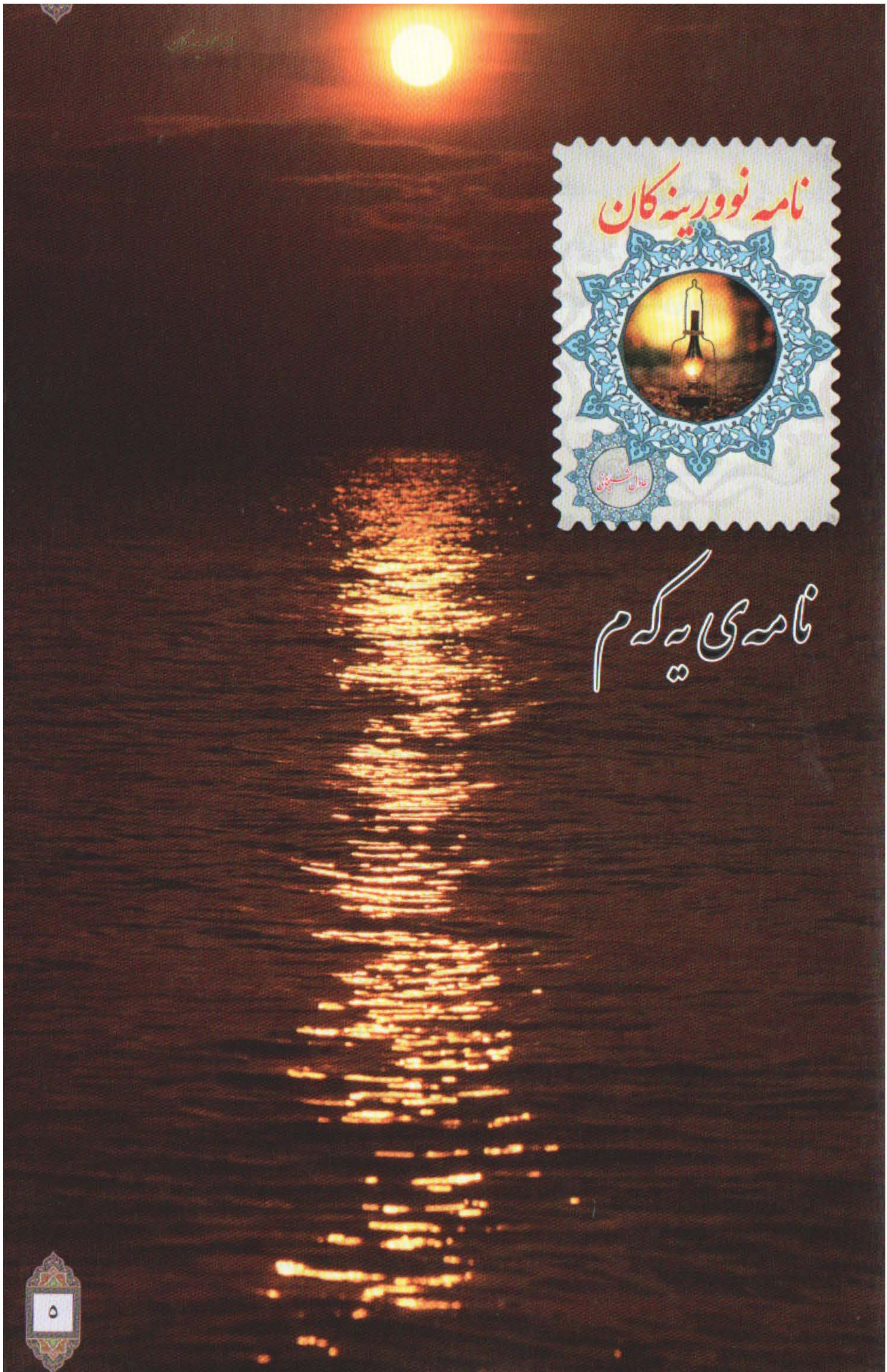
ساڵی چاپ: ٢٠١٥

لە بەڕێوەبەرایەتی گشتی کتێبخانە گشتیەکان، ژمارەی سپاردنی (١٢٥٣) ی ساڵی ٢٠١٥ی پێ دراوە

نامە نوورینەکان

نامە نوورینەکان .. ملوانکەیەکن لە زیو، مانگانە پەیامێکن بۆ ئازیزترین کەس، چرپەیەکن بۆ ڕۆحە پاکەکان!
نیگایەکن بۆ ڕووخسارە نورینەکان!
شەونمێکن لە موناجاتی سەحەر، ئەسرینێکن بۆ گولاوپرژێنی دڵ!
لەگەڵیدا دەچینە نێو دەریای سەکینەی ئیلاهیو پروشەی بارانی میهری خودایی!
ئاوێتەبوونە بە ئەوینی پاکو لەزەتی عبودییەت.
پشوویەکە بۆ ڕۆح، هەوارێکە بۆ حەسانەوە لە شەکەتیومەینەتی، ئەم ڕۆژگارە!
ژیانە لەگەڵ پەروەردەی پەروەردگارو باوەڕ بە مەعبودی گەورەو شەیدابوونە بە ئەسمائی حوسناو سیفاتی عولیای زاتی ئیلاهی!
نامە نوورینەکان وتەی دڵە بۆ دڵو چرپەی ڕۆحە بۆ ڕۆح، ساتەکانی ژیان لەگەڵیدا، خۆشترینو بەهادارترین، ساتەکانی تەمەنتانن..
بە هیوای نزای خێری ئێوەین..

نامە نوورینەکان
نامەی یەکەم
٥

دەزانم بەرەنگاربوونەوەی شــاوەت و ئارەزووەکان کارێکی زەحمەتە بۆ کەســێك کە نەیتوانیبێ جڵەوگیری نەفســی خۆی بکات و لەپێناو خۆشەویستی خودادا هەموو جۆرە قوربانییەك بدات!

ئازیزەکەم، ڕۆچوون لە بەهەشــتی خۆشەویســتی خودادا وادەکات مرۆڤ لە ململانێ لەگەڵ حەزوئارەزووەکانی دونیادا هەســت بەتام و چێژێك بکات، کە هەرگیز لە گوێڕایەڵی نەفســی ئەممارەو گەیشــتن بەباق و بریقی سەراب ئاسای حەزوئارەزووەکاندا بەدیناکات!

ئەمن، تا لە خۆشەویستی خودا تێنەگەیشتم نەمدەزانی حەقیقەتی خۆشەویســتی هەرچییــە! هەرچەنــدەم خوێنــدەوەو هەرچەنــدی گــەڕام لەدواییــدا زانیم خەڵکی خەریکی چیــن و چۆن دەڕواننە خۆشەویســتی و حەقیقەتــی ئەو ناوەبەرزەش لــە کوێدا بەدی دەکرێت! ئەو کات زانیم ئەوەی خودای خۆشــنەوێت، باوەڕناکەم هەرگیز بتوانێت بەتەواوی مانا، کەسی خۆشبوێت!

هەمیشــە ئــەو چیرۆکەم لەیــادە کە مامۆســتاکەم بۆ پێناســەی ((خۆشەویستی سادەو بێ مانا)) بۆی گێڕاینەوە.

مامۆســتا دەیگوت: جارێك قوتابییەك لە مامۆســتاکەی دەپرسێت: مامۆستا خۆشەویستی چییە!؟

ئەویش دەڵێت: بچۆ لە گوڵزاری قوتابخانەکەدا جوانترین گوڵم بۆ بێنە، ئەویش ڕۆیشت و پاش ماوەیەك بەدەستی بەتاڵ گەڕایەوە!

مامۆستا لێی پرسی بۆچی بەدەستی خاڵی گەڕایتەوە؟

گوتی: مامۆستا سەرەتا گوڵێکی زۆر جوانم بەدیکرد، گوتم بابچم

بزانـــم گوڵێکی جوانترم دەســـتناکەوێت، تا من بەنێو گوڵزارەکەدا گوزەرمکردو گەڕامەوە بۆلای گوڵی یەکەم، تەماشادەکەم نەمابوو!!

کەواتـــە زۆربـــەی مرۆڤـــەکان بەئومێـــدی جوانتـــرو قەشـــەنگتر هەڵبەت لە ڕووکەشـــدا، بەدووی خۆشەویســـتی نوێدا دەگەڕێن، کاتێك خۆشەویستی ڕاستەقینەیان دەدۆزنەوەو دەگەڕێنەوە بۆلای دەبینن، کە ئەو ماڵئاوایی لێکردون!!

وەلـــێ مرۆڤە ژیرەکان وێڵ و ســـەرگەردانی ســـیماو ڕوکەشـــنین و دەزانن چییان خۆشـــدەوێتو کێیان خۆشدەوێت، لە دنیاشدا خوداوەند ڕووخســـاری بێ وێنەی خۆی لە خۆشەویستان شاردۆتەوە، تا بەچاوی دڵ تەماشای بکەنو بەتاسەو شەوقێکەوە شەیدایبن، کە تا ڕۆژی دیدار ئەو تاسەیە نەشکێت!!

بۆیـــە کاتێك دەچینـــە نێو کۆڕی یادی خوداو ســـەرێك دەدەین لە ژووانی خۆشەویســـتی خواویستان و ڕێبوارانی ڕێگای بەهەشت، ئەوسا ســـەدای گریـــان و خـــوڕەی فرمێســـك وناڵەی نەی ئاســـا لـــە دالآنی موحیببەتدا دەنگدەداتەوە!

گـــەرتـــۆ ڕازی بـــی و دونـــیـــام ئـــەشـــکـــەنـــجـــە
خـــوێـــنـــم خـــەنـــەبـــێ، بـــۆ دەســـــت و پـــەنـــجـــە
مـــــاڵ و ســـــــەروەت و ســـــەروســـامـــــانـــم
پـــاکـــی بـــــەفـــیـــــدای، ڕووی تـــــۆ دەزانـــــــم
هـــــەرتـــــۆ بـــــە بـــــەنـــــدەی خـــــۆتـــم بـــزانـــی
ئـــــاوڕ نـــــادەمـــــۆ، بـــــۆ دونـــــیـــــای فـــانـــی

شـــەوانـــە کـــاتـــی، دەســـتـــلـــەمـــلانـــی خـــەو
دێـــمـــە ژووانـــــــــی، بـــێـــدارانـــی شـــەو
لـــەنـــێـــو مـــیـــحـــرابـــی ڕازی ئـــیـــلاهـــی
لـــەســـەربـــەرمـــاڵـــی ژووانـــــــی خـــودایـــی
بـــەســـەر ڕوومـــەتـــی زەردی خـــەمـــنـــشـــیـــن
ورد دێـــنـــەخـــوارێ، فـــرمـــێـــســـکـــی ڕەنـــگـــیـــن
چـــرپـــەیـــە، ڕازە، دوعـــــاو نـــزایـــە
هـــــاواری بـــەنـــدەی ڕوو لـــە خـــودایـــە
شـــــەوەن، تـــاریـــکـــەن مـــاڵ بـــێ ئـــەغـــیـــارەن
عـــالـــەم خـــەفـــتـــگـــەن، دۆســـت خـــــەوەردارەن*
چ بـــەهـــەشـــتـــێـــکـــە، ئـــەم جـــێ ژووانـــە
کـــــۆڕی گـــریـــانـــی، ئـــەهـــلـــی ئـــیـــمـــانـــە
گـــەر بـــۆ یـــادی تـــۆ، دڵ نـــەیـــاتـــەجـــۆش
دیـــــارە نـــەمـــاوە، ئـــەقـــڵ و فـــام و هـــۆش
مـــن تـــۆ بـــنـــاســـم، کـــەســـم بـــۆ چـــیـــیـــە؟!
بـــاکـــم بـــە نـــازو نـــیـــگـــای کـــەس چـــیـــیـــە؟!
لـــــەدوای ســـیـــمـــای تـــۆ بـــڕوانـــمـــە بـــەشـــەر؟!
خـــۆمـــخـــەمـــە داوی، ڕێـــگـــای پـــڕ خـــەتـــەر؟!
مـــن جـــگـــە لـــە تـــۆ، دڵ نـــادەمـــە کـــەس
بـــۆ ڕووی تـــۆ نـــەبـــێ، ڕوو نـــادەم وەکـــەس!
پـــــەروەردگـــــارا، غـــەرقـــی عـــیـــصـــیـــانـــم

کوشتەی گوناهو هەڵەو تاوانم
بمبەخشە ئەوا هاتوومە دەرگات
مەشکێنە دڵی، بەندەی پڕ ئاوات
خۆزگە، دەتزانی خۆشەویستی خوا
وەختێ نەمامی، لەدڵدا ڕووا
ژیان دەبێتە، چ گوڵستانێ
دامەوە ئەوەی کەوا نایزانێ
ئەو ڕۆحەی بە خوا ئاشنا نەبووبێ
هەژارە، ئەگەر دنیای هەبووبێ
بێ خۆشەویستی و نووری خودایی
دنیا تاریکەو دیدەش کوێرایی
خێراکە، چرا هەڵکە درەنگە
دڕدە بەتاری، ئەو شەوەزەنگە
ئاودامان جلی سپیت بپۆشە
ئای کوڕی زیکر، چەند پڕ خرۆشە!
با لە کونجێکی میحرابی ئەوین
بۆ ساتەوەختێ تۆزێ بسرەوین
دوور لە شەیتان و نەفس و ئەم دنیا
با ئاوێتەبین، بەیادی خودا
ئیتر ژینی من ناچێ بێهودا*
بوین بەڕێبواری ڕێبازی هودا!!

کاتێك گەیشـتمە کۆتایی نامەکەی، خۆر خەریـك بوو ئاوا دەبوو، ئاسۆ سور هەڵگەڕابوو، وەکو چاوەکانی من ببوونە گۆمی خوێن!

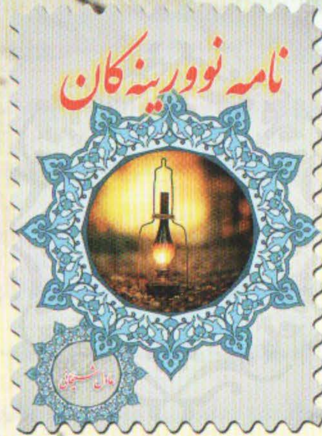
جـاران، گریـان بۆ من، تەنها خـەم بوو، ئێسـتا ئۆخژنی دڵمەو خۆشـترین سـاتەکانی ژیانم ئەو سـاتەیە کە فرمێسـکی پەشیمانی هەڵدەوەرێنم، ئێسـتا دەزانم کە ژیان بێ خۆشەویسـتی و فرمێسك و تاسـەو چاوەڕوانی و سـۆزو میهری خودایی، چ بیابانێکی وشك و بێ ئاوە!؟

ئێسـتا، کە ئەو کۆچی کردووەو ماڵاوایی لەم دنیایە کردووە، بەڵام سیمای پڕنوورو وشـە جوانەکانی هەمیشە لەبەر دیدی خەیاڵی منن، بـە ئومێدی دیدار لە بەهەشـتی کردگارا درێـژە بەژینی کورتی ئەم دنیایەم دەدەم!

خودایـە بەرێبواری ڕێگای بەهەشـتمان قبوڵ بکەیت و بەسـۆزو میهری خۆت دەسـتی لاوازمان بگریت و لە نووری خۆت مەحرومنمان نەکەیت!!

* ئیلهامە لە شیعرێکی مەولەوییەوە.

* بێهودە: واتە بێسوود لەبەر کێشی شیعرەکە بووە بە بێهودا.

نامەی دووەم

لــە منداڵیمەوە حــەزم لە بەربــاران دەکرد، ئــەو کاتەی لە قوتابخانــە دەگەڕامەوەو باران پروشــەی دەکــرد، ورد، ورد، ملی ڕێگــەم دەگرت، تا دەگەیشــتمەوە ماڵێ، باران تــەواو ئاوپرژێنی دەکردم!

لەبەربارانـدا هەستم بە هێمنیو ئارامییەکی بێ سنوور دەکرد، زۆرجار ئارەزووم دەکرد، منیش وەکو ئاســمان بگریم، خۆ ئەگەر گریان نەبا، من ئێســتا دەمێك بوو، ماڵاواییــم لە ژیان کردبوو، کاتێك خەم گەمارۆم دەدات، هەناسە لە گەرومدا دەتاسێ، خەندە لــە لێوم دەتۆرێ، فرمێســك لە چاومدا قەتیــس دەبێت، ئەگەر نەگریم ســینگم شــەق دەباو دڵم دەبێت بە قەقنەس، هەربۆیە شەریف دەڵێت:

دڵــم تــەنــگــە پــەرێــشــانــم دەمــێــکــە
خــەیــاڵــم هــەردەمــێ لانــەی خــەمــێــکــە
ئــەوەنــدە دڵ پــڕم، پــێــمــخــۆشــە بــگــریــم
کــەفــرمــێــسكو هــەنــاســەش مــەرهــەمــێــکــە

ئەمڕۆش تا گەیشــتمەوە ماڵێ، تــەاوی جلەکانم تەڕبوو، قژم هێنــدە تەڕ ببوو، کە باراناو لە نێوەڕاســتی ســەرمەوە بەســەر ڕوومدا دەهاتەخوار، تا دەگەیشتە سەربەرۆکم.

لە پۆلی دووەمی ســەرەتایی بووم، لە ڕۆژێکی ساردی زستاندا، ڕەشــەبا چەترەکەی شــکاندم، ئیتــر لــەو ڕۆژەی ڕا چەترم بە دەستەوە نەگرتو خۆم لە باران نەشاردەوە!

هەر کە گەیشتمەوە ماڵێ، جلە تەڕەکانم بە دیوارەکەدا هەڵخست، هێندە تەڕببوون، ئاویان لێدەچۆڕا، بەخێرایی خۆم گۆڕیو چوومە لای سۆپاکەو دانیشتمو بە دەسماڵێك دەستم بە وشککردنەوەی قژم کرد، بۆنی بارانم لەگەڵ خۆمدا هێنابوو، هەموو ژوورەکەم بۆنی بارانی گرتبوو، ئای کە بۆنی باران چەند خۆشە!

باران چ ڕەمزێکی پاکیو بێگەردییە، لەگەڵ خوڕەی باراندا هەست دەکەیت، بوونەوەر هەمووی خۆی لە گوناهەکان پاك دەشواتو سەرلە نوێ پاك دەبێتەوە!

یەکسەر تۆم بە خەیاڵدا هات، زۆرم بیردەکردی، حەزم دەکرد تۆش ئێستا دوای ئەوەی بۆنی باران کەیلو مەستی دەکردی، لە بەرامبەرم دانیشیو گوێت بۆ ڕازو نیازی دوای بارانی سۆزو میهرەبانی خوداوەند ڕادەگرت!

تۆ وا دەزانی من هیچ پێویستم بە تۆ نییەو بوونی تۆ بۆ من مانایەکی نییە، ئازیزم من لە دەریای میهری تۆدا، بەسۆزو ئەوینێکی بێ وێنە، ئاشنابووم، تۆ بۆ من وەکو باران هیواو هێمنیو ئارامیت، وەکو گڕی ئاگرەکە دەستی نەرمی سۆزو خۆشەویستی بوویت، هەرچەندە ئێستا زۆر لێم دووریت، وەلێ هاودەمی هەموو ساتەکانی ژیانمی، وێنەت لە هەموو گزنگێکی نوێو سامالی ڕۆژێکی خۆشو دڵۆپە بارانێکی، بەخوڕو دێڕی هەموو کتێبەکانی نێو کتێبخانەکەمدایە.

لەگەڵ هەموو نزاکانمدا، کاتێك دەستی لەرزۆکی بەندایەتیو ملکەچی بۆ پەروەردگار بڵند دەکەم، بە چاوی پڕ فرمێسکەوە دوعات بۆ دەکەمو، لە پەروەدگار لێخۆشبوونو سەرفرازیت، بۆ بە ئاوات دەخوازم.

شەوانە لە میحرابی ئەوینی خوداییدا، کاتێك پەڕاوی ژینی بابردووم هەڵدەدەمەوە، سەری شەرمەزاری دادەخەمو بۆ ڕۆژانێك فرمێسك دەڕێژم، کە دوور لە نووری خوداو هیدایەتو چرای ئیمان، لە تاریکی بێ ئاگاییدا بەسەرم بردن، بۆ شەوانێك دەگریم کە دەبوا لە ژێر باڵی ڕەشی شەودا بۆ ئەوینێکی حەقیقی فرمێسکم ڕشتبا!

بەڵام نوقمی دەریای ڕەشی بێئاگایی بوومو لە سۆزو میهری خودایی مەحرووم بووم!

بۆ ڕۆژانێك فرمێسك دەڕێژم کە خۆشم لای خۆم نامۆبوومو لە گێژاوی نەفامیدا سەرم لێشێوابوو!

تۆ چاوەکانت کردمەوە، پێشتر نەمدەزانی جوانی چییە، ئەو شتانەی کە بەجوانم دەزانی ئێستا دەزانم چەندە ناشیرینە!

من بەدوی سەراب کەوتبووم، تەنها ڕووکەشی شتەکانم دەبینیو زۆر لە حەقیقەتەکان بێئاگابووم!

من هەمیشە بەدوی ئەو بەختەوەرییەدا وێڵبووم، کە تەنها بە وەهمو خەیاڵم دەزانی!

من تەنها کاتەکانی ژیانی خۆم بەفیڕۆ دەداو لە هەموو شتەکان

هەڵدەهاتم، تەنانەت لە خودی خۆشم!

هیوا لە فەرهەنگمدا نەبوو، بڕوام بەوەنەبوو، کەسێك بەڕاستی منی خۆشــبوویت، یا باشــتر بڵێم، خۆشەویســتیم بە ئەفســانە دەزانــی! چونکــە دەمبینی چۆن ئەو وشــە بــەرزە، وەکو داوێك دەنرێتەوەو مرۆڤە سادەو ساکارەکانیش پێوەی دەبوون!

بە چاوی خۆم دەمبینی چۆن لای زۆربەی کەسانی دەوروبەرم پارەو ســامان تاکە پێوەری پەیوەندی خۆشەویســتی بوو! هەرگیز نەمدەزانی خۆشەویســتی ڕۆحو ئاوێتەبوونی ڕۆحەکان مانــای چییە!! چونکە من تەنها لە جیهانی مادەدا دەژیام!

بە مرۆڤە دەروون پاکە دڵسپییەکان ئاشنا نەبووم، بە ڕێگایەکی تاریکدا بێ نووری چرایەك ڕێگەم دەکوتا!

نەمدەزانی چیدەکەم، بۆ کوێ دەچم؟!

لە پێناوی چیدا دەژیم، لە نێو قەفەزێکی گەورەدا دەژیام.

ئەو پەروەردگارەم نەدەناسی کە خۆشی دەوێم، هەمیشە دەرگای میهرەبانیو ســۆزی خۆی بۆ والاکردووم، چاودێریم دەکات، بانگم دەکات، تــا بــەرەو لوتکەی بەرزی مرۆڤایەتــیو پاکیو بێگەردی هەنگاو بنێم!

تــۆ بۆ من ئەو قوتابخانەیە بوویت، کە جوانترین وانەی تێدا فێربووم!

لەو ڕۆژەوە بە ڕۆحت ئاشنا بووم، هێندە هۆگرت بووم، کە بۆ ساتێك ناتوانم لە یادت بکەم!

با پەیامەنوورینەکانت بەردەوام بێت، با وتە شـــیرینەکانت، کە هەڵقوڵاوی دڵێکی پڕ ســـۆزو ئەوینـــن، بگاتە گوێچکەم، با دوور لە دنیای پڕ جەنجاڵیو ژاوەژاوی مرۆڤەکان ســـاتێك ڕۆحم ئاســـوودە بێت، هەرچەندە ئێستا هۆگری خۆشەویستی خوداو وتە شیرینەکانی پەیامبەری ئازیزم، وەلێ هەندێجار هەست بە غوربەت دەکەم، ئەو مرۆڤانەی کە ئێستا پێیان ئاشنا بووم، زۆر کەمن!

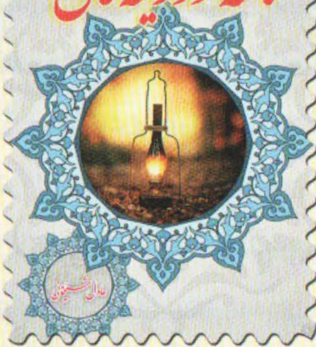
کەمن ئەوانەی وەکو من بیردەکەنەوە!

کەواتە هێشتا من تەنیام، هەر تۆ تەنیانیت، هەمیشە چاوەڕانی نامە نوورینەکانی تۆم!

ئێستا خامەکەم دادەنێم، زۆر بە تاسەوەم بۆ دوو ڕکات نوێژو موناجاتی پەروەدگارم.....

لەوێـــدا ئارامـــی بـــاڵ بەســـەر دەروونمدا دەکێشـــێو هەموو خەمەکانم بیردەچێتەوە، بە چەند دڵۆپە فرمێسکێك دڵم ئۆخژن دەگرێو دەچمە نێو دەریایەکی پڕ لە نوور....

دڵنیاشبە هەمیشە لە نزاکانما، لە پەروەردگار بۆ بەختەوەریو سەربەرزیو سەرفرازی تۆ دەپاڕێمەوە!

نامه‌ی سێیه‌م

سەفەر بۆ کەسێك ژیانی نامۆیی‌و دوورە وڵاتی دیتبێت زۆر سەخت‌و دژوارە، بۆیە هەمیشـــە بە بیستنی ناوەکەی ناخم دەهەژێ‌و تەزوو بە ڕۆحمدا دێت.

کاتێك مـــرۆ ماڵاوایی لە دۆســـت‌و ئازیزان‌و خۆشەویســـتانی خۆی دەکات، هێندە گریان لە گەروویدا دەتاسێ‌و فرمێسك بە چاوانیدا دێنە خوارێ، ئەســـرین‌و هەنسکی دۆستانیش دەرزی ئاژنی دڵی دەکەن، نالی ئاسا پەیمان دەدات کە ئیتر بێ ئەوان سەفەر نەکات.

نـــەمـــردم مـــن ئـــەگـــەر ئـــەمـــجـــارە بـــێ تـۆ
نـــەچـــم شـــەرتـــەن هـــەتـــا ئـــەوخـــوارە بـــێ تـۆ

چونکە دەترســـێ کاتێك دەگەڕێتەوە (خـــاك‌و خۆڵ) مەحبوبەکەی نەمابێ، ئەوسا دەبێت هەر بڵێ:

هـــەمـــوو ڕۆژێ لـــە تـــاو هـــیـــجـــرانـــی ئـــەمـــساڵ
تـــەمـــەنـــنـــای مـــردنـــی پـــێـــرارە بـــێ تـۆ

هەندێجار لەگەڵ ئەو کەســـانەدا دیدار ئاخیرەت دەبین کە دەستی دوعاخوازیمان بۆ بڵند دەکەن‌و ماڵاواییمان لێدەکەن، چەند ئەســـتەمە مرۆ وەختێك بگەڕێتەوە کە کەسانێك بۆ هەمیشە ماڵاواییان کردووەو ئیتر لەم دنیادا بە دیداریان شاد نابێت!

یاخـــود مـــرۆ بگەڕێتەوە دوای ســـەفەرێکی دوورو درێـــژ، جگە لە هەواری خاڵی چی دی بەدی نەکات!

بەجێهێشـــتنی زێدو نیشتمان‌و ئەو شـــوێنەی مرۆ تیایدا چاوی بە دنیا هەڵهێناوەو بە ئاووهەواکەی ئاشنایە زۆر لەسەر دڵان گرانە.

ئەو ساتەی مرۆڤ ڕۆحی بەو مرۆڤانە ئاشنا دەبێت کە لە ناخەوە بەڕاستی خۆشیان دەوێتو هۆگری بوون، ئیتر حەزناکات بۆ چرکەیەك بەجێیان بهێڵێت!

بـەڵام ئێمـە لەم ژیانەدا هەموو شـتێك بە دەسـتی خۆمان نییە، ڕووداوەکان جۆراوجۆرن، وێڕای ڕووداوە ناخۆشو جەرگبڕەکان، ڕووداوی خۆشیشـی تێدا هەن، خۆمرۆ هەمیشـە هەر لە ناخۆشیو ناڕەحەتیدا ناژی، بەختەوەریو شادمانی لە کەلەبەرێکی ژیاندا، کونجێکی بۆ خۆی دروسـتکردووە، وەلێ سـاتو وەختی خۆشیو ئاسـوودەیی زۆرکورتن، خانۆچکـەی بەختیـاری زوو زوو دەتەپێ، سـەرلەنوێ بنیاتنانی ئەو خانۆچکەیە وەختی دەوێ!

ئەسـرین بۆ خۆی وشـك ناکات، لێوی هەڵقرچاو بە ئاسانی بزەی بۆ ناگەڕێتەوە، مرۆ کە ماوەیەکی زۆر دەسـتەو ئەژنۆ دانیشت، هەروا بە زوویی ناتوانێ چوارمشقی دانیشێو دەستی لە ملی ئەژنۆی داڕنێ!

وەلێ ئەوەشـت لە یاد نەچێت، ئەم ژیانەی ئێمە سەرەڕای دیمەنە تراژیدییەکانـی، گەلێك دیمەنی خەندەبەخشو شـادیهێنی تێداهەن، ئاسـوودەیی بـە هەموو کونجو کەلەبەرێکی ناخی مرۆڤ دەبەخشـن، کەواتە ئێمە هەرگیز ڕقمان لە ژینی خۆمان نابێتەوە!

بـەڵام دەبێت وریابیـنو بزانین، کە ژیان گەمـەی منداڵان نییەو گرنگە ئاگامان لە هەموو چرکەیەکی هەبێت، چونکە ئێمە سەفەرێکی گەورەمان لەبەردەمدایە.

ئەم گەشـتو سـەفەرانەی لە ژینی دونیامانـدا ئەنجامی دەدەین،

کاتەکانــی خۆمــان دیاری دەکەین‌و پێشــتر خۆمانی بۆ ســازو ئامادە دەکەین!

جانتــاو بوخچەکانمان دەپێچینەوە، پێداویســتییەکانمان ئامادەن، پوڵ‌و پارە، جل‌وبەرگ، پاسپۆرت، کاتی ڕۆیشتن‌و هاتنەوەمان دیاریکراوە! بە کەیفی خۆمان ســات‌و وەختی سەفەرەکەمان هەڵدەبژێرین‌و بە ئارەزووی خۆمان مالاوایی لە دۆستانمان دەکەین، بەڵێنی دیاری‌و شتی جوانیان پێدەدەین، بە ئومێدی دیدار بەجێیان دەهێڵین!

وەلێ سەفەری یەکجاری زۆر جیاوازە!

ئێمە کاتەکەی نازانین، کەســیش پێمان ناڵێت، خۆشمان بۆ ئامادە نەکردووە! کەشــکۆڵمان خاڵی‌و دەســتمان بەتاڵە، ناتوانین مالاوایی لە دۆستانمان بکەین!

ئەو ســەفەرە دوورودرێژە، هێندە نزیکە، دەکرێت لە هەر ساتێکدا پێمان بڵێت: ئامادەبە، هەرئێستا!

بەداخەوە ئەمە ئەو حەقیقەتەیە کە هەمووومان لێی بێئاگاین!!

ئەوەیە سەفەری غوربەت‌و نامۆیی، ئەوەیە دوورکەوتنەوەو هیجرانی دۆست‌و خۆشەویستان!

خۆشەویسترین کەسمان تا گۆڕستان لەگەڵمان دێن‌و دوای ئەوەی بە خۆڵ لە ژێرخاکدا دەمانشارنەوە، بە تەنیا جێماندێڵن!

لــە جیهانێکی ســەیرا، لــە غوربەتێکی تاڵدا، لە گۆڕێکــی تارا، لە دووتوێــی بەرگێکی ســپیدا، بەبێ هیچ یارو هاودەمێك فەرامۆشــمان دەکەن!

کەسانێك بۆمان دەگرین، بەڵام لە حاڵی ئێمە بێئاگان!

کەواتە پێویســـتە توێشـــووی ئەو ســـەفەرە لە نـــاکاوە ئامادەکەین، بێئاگایانە درێژە بەم ژینەمان نەدەین، هەوڵدەین ســـۆزو خۆشەویستی ئـــەو خودایـــە وەدەســـتبێنین کە ئەگـــەر هێنـــدەی گەردیلەیەك لەو ئەوینەمان لە دڵدا بێت، ئەوا بۆ ماڵاوایی ئەو سەفەرەمان فریشتەکانی خودا بەڕێمان دەکەن، هەر ئەو فریشتە سپیو جوانو بێگەردانەش بۆ پێشوازی ئاسمان بە ئاسمان دەستەونەزەر بەڕێزەوە ڕادەوەستن!

با ســـەفەرەکانی دونیا، سەفەری قیامەتمان بێنێتەوە یادو هەمیشە ئـــەو ڕۆژەمان لـــە یاد بێت، کە بۆ دواجار ماڵاوایی لەم دنیایە دەکەین کە ئێستا ئالوودەی خۆشیو باقو بریقی ئەوین!

خۆئامادەکردن بۆ ئەو ســـەفەرەش، بەوە نابێت لە کونجێکی ژیاندا گۆشەگیربینو چاوەڕوانی مردن بکەین!

نا، بەڵکو ئەو مرۆڤەی خۆی بۆ ئەو سەفەرە ئامادە دەکات، لە هەموو کەس زیاتر سوود لەم ژیانەی وەردەگرێت، چونکە دنیا کێڵگەیەکە بۆ قیامەت!

سوود لە کاتەکانی وەردەگرێت، پەیامی خۆشەویستیو میهرو بەزەیی لە نێـــو مرۆڤەکاندا بڵاودەکاتەوە، هەمیشـــە بـــەرەو لوتکە بەرزەکان هەنـــگاو دەنێت! دەزانێت کە ئەو لە خـــۆڕا نەهاتۆتە دنیاو خوداوەند بەبێ مەبەست ئەوی نەخوڵقاندووە!

لـــە هەمـــوو هەنگاوێکدا خـــودای لە بیـــرە، لێرەوەڕا نەخشـــە بۆ بەهەشـــتی نەبڕاوە دادەنێت، هاوڕێیانی سەفەری دەدۆزێتەوە، چونکە

ئەوانن دەستی دەگرن بەرەو ئەویّ! ئەو هاوڕێیانەی کە دەستو دڵو دەروونیان لە بەهەشتییان دەچێت، جگە لە ئاکاری بەرزو دڵسۆزیو وەفاداریو خۆشەویستیو میهرو بەزەیی، هیچ ئاکارێکی تریان لێ بەدی ناکرێت!

پەتی هەموو خۆشەویستییەك بە مردن دەپچڕێت، بەڵام خۆشەویستی لەبەر خودا تا نێو بەهەشت بەردەوامە!

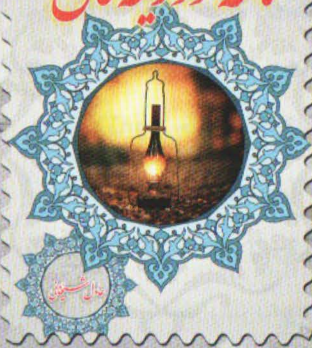
دەبێت وریابین، کەسانێك نەکەین بە خۆشەویستی خۆمان کە بەرەو دۆزەخ دەستمان دەگرنو، لەوێڕا دەزانین کە ئەوان دوژمنی ئێمە بوون، نەك دۆست، بەڵام ئێمە نەماندەزانی.

هەموو خۆشەویستان ڕۆژێك دەبێت لە یەکتر دابڕێنو ئەم دنیایە بەجێبهێڵن، بەڵام خۆشیو سەرفرازی بۆ ئەو خۆشەویستانەی، لە سێبەری باخچەکانی بەهەشتدا بە دیداری یەکتر شاد دەبنەوە!

شەو درەنگەو دنیا کپو بێدەنگە، خەمی دووری تۆ هەموو هەستو نەستی وەکو تاریکایی شەو داگیرکردووم، ناچارم خامەکەم دابنێم!

هاودەمی خەمم دوای شەم هەر شەوە
ژووانی تەنیاییم ژێربالی ئەوە

بە ئومێدی دیدارێکی نزیك!

نامەی چوارەم

یاقوبی باوکی یوسف، سڵاوی خودایان لەسەربێت، کاتێك یوسفی لێ دوور خرایەوە، هێندە گریاو فرمێسکی ڕشت سۆمای چاوی خامۆش بوو، لە خەمی یوسفی کوڕی هەردوو چاوەکانی لە دەستدانو لە کوڵبەی ئەحزانی خۆیدا، دەیان ساڵ فرمێسکی ڕشتو ئاهی سەردی هەڵکێشا.

هەمیشە وێنەی یوسفی لەبەردیدی خەیاڵ بوو، بە ئومێدی دیدار چرکەکانی ژیانی دەبردە سەر.

لێزمەی بارانی ئەمشەو فرمێسکەکانی یاقوبی پەیامبەری دێنامە یاد، دەبێت لە ماوەی چل ساڵی تەمەندا چەند فرمێسکی بەسەر ڕوومەتدا هاتبنە خوارو، بە لێوی هەڵقرچاوو دڵی شکاوەوە چەندێ سکاڵای دەردی دووریو هیجرانی یوسفی کردبێت، دەبێت چەند شەو خەو لە چاوەکانی تۆرابنو، نەیتوانیبێ بۆ ساتێك چاوەکانی لێك بنێو وچانێك بدات!؟

خۆ ئەگەر بۆ ساتێکی کورتیش خەوی لێکەوتبێ، دەبێت چەندجار لە خەودا دەست لە ملانی یوسفی ئازیزی دڵی بووبێو کاتێك لە پڕ بێداربۆتەوە خۆی بە تەنیا لە کوڵبەی ئەحزاندا بینیوەتەوە، ئەوسا دەبێت چۆن برینی کولابێتەوەو زامی کۆنی نوێ بووبێتەوە!

ساڵانێکي دوورودرێژ، نەیانتوانی یادو یاداشتی یوسف لە دڵی (یاقوب)دا نەك بسڕنەوە....

بەڵکو نەیانتوانی لاوازیشی بکەن!

تا ئەو کاتەی خودای میهرەبان، ئومێدی دیداری نوێی پێ خەڵات

کردنو هەردوو خۆشەویست بە یەکگەیشتن!

پەیامبەر یوسف لە باوکی پرسی: بابەگیان بۆچی هێندە فرمێسکت بۆ دووری من ڕشت تا بینایت کوێر بوو، خۆ تۆ دەتزانی کە ئەگەر لە دنیادا بە یەکتر شـــاد نەبین، لە ڕۆژی دواییدا، دوای مردن بە یەکتر شاد دەبووینەوە؟!

باوکی لە وەڵامدا گوتی: لەوە دەترسام کە تۆ بە باوەڕداری نەمریو ئەوســا بۆ هەمیشـــە، دیدار ئاخیـــرەت دەبوویـــنو، هەرگیز بە یەکتر نەدەگەیشتین!

کەواتە هەموو خۆشەویســتییەکان مەودایان کورتەو ئەگەر ئاوێتە بە خۆشەیســتی خودا نەبنو لە پێناو خوادا نەبن، مەرگ بۆ هەمیشە کۆتاییان پێدێنێت!!

ئیبنو تەیمیە دەڵێت: هەموو خۆشەویستییەکان بە مەرگ کۆتاییان پێدێت، بەڵام خۆشەویستی لەبەرخودا ڕایەڵەی تا بەهەشتی نەبڕاوەیە!

وەها خۆشەویســتییەك هەرگیز کۆتایی پێنایەت، هەمیشـــە نووری لە نێودڵاندا درەوشـــاوەیەو، وەکو ئەوینێکی ســـەرمەدی هەمیشـــە بە زیندوویی دەمێنێتەوە!

ئـــەو دڵانەی کە خۆشەویســـتی خـــودا بە یەکیانەوە گـــرێ دەدات، ڕۆحیـــان بەیەکتر ئاشـــنا دەبێتو ئاوێتـــەی یەکتر دەبـــن، هەروەکو ڕابیعەی عەدەوی دەڵێت:

قد تَخَلَّلْت مَسلَكَ الرُّوحِ مِنّي

ولِذا سُمّيَ الـخَليلُ خَليلا

هەر لەبەرئەوەشـــە، کە ئەو خۆشەویســـتانەی هەمیشـــە (کوردی) ئاســـا ئازیزانی خۆیان لەبەردیـــدی خەیاڵیان حازرەو لە دووری ئەوان فرمێســـك دەڕێژنو هەمیشە بە دڵ لە یەکتر نزیکنو بە چرپەی ڕۆح یەکتر دەدوێنن:

رۆژو شـــەو دایـــم لـــەبـــەردیـــدەی خـــەیـــاڵـــم حـــازری
ســـا چ فـــەرقێکی هـــەیـــە بـــۆ مـــن ئـیتر ئـێـرەو ئـــەوێ

ئەوان لە ڕۆژیی دواییدا لە ژێر سایەی عەرشی کردگاردا بە دیداری یەکتر شـــاد دەبن، پـــەروەردگار لـــەو ڕۆژە دژوارەدا بانگیـــان دەکات، خۆشەویســـتانی خۆی بانگ دەکاتو دەفەرمووێت: کوان ئەوانەی تەنها لەبەرمن یەکتریان خۆشویستووە؟

ئەمرۆ لە سایەی عەرشی خۆمیان دادەنێم، لە ڕۆژێکدا کە جگە لە سایەی من هیچ سایەیەکی دی نییە!!

ئازیـــزم: ئەوەی ئەمجۆرە خۆشەویســـتییەی تاقـــی نەکردبێتەوە، تا ئێســـتا تامی ئەوینو خۆشەویســـتی نەکردووە، ئەگەر ئەم وشەیەشـــی بیستبێت، ئەوا جگە لە فریودان هیچی تر نەبووە!

هەموو ئەو کەســـانەی کە بۆ جوانی، یان ماڵو ســـامانی دونیا، یان پلەو پایەو دەسەڵات، یەکتریان خۆشـــدەوێت، ئەوە خۆشەویستییەکی کاتییـــەو ڕۆژێـــك دادێت کۆتایـــی پێدێتو زۆرجـــار دەگۆڕێت بە ڕقو دووژمنایەتی.

ئەوینو خۆشەویســـتی خودایی، بەرهەمی نزای سەحەرو ئەسرینی سوجدەی ژێرباڵی شەوی درێژی زستانو، دوعاو پاڕانەوەی لێوی وشکی

ڕۆژووی ڕۆژە گەرمەکانی هاوینە!

ئەو زمانانە دەزانن گوزارش لە خۆشەویستی بکەن، کە هەمیشە پاراون بە یادی خودا، ئەو لێوانەن خاوەنی خەندەی ئەفسوناوی ڕاستەقینە، کە بەردەوام نووری ئایەتەکانی قورئانی پیرۆزیان لەسەر دەنیشێتەوە.

ئەو دەستانە دەریای میهرو خۆشەویستیو سۆزو ئەوینن، کە هەمیشە بەرەو بارەگای خودا بڵندنو، بەزەییو میهرەبانیو لێخۆشبوون بە ئاوات دەخوازن.

ئازیزەکەم: دڵانی خاوەن ئیمان، دەریایەك لە سۆز، زەریایەك لە میهرەبانی، تاڤگەیەك لە تیشکی زیوین، خەرمانێکن لە گوڵزاری موحیببەت ، ناسکن وەکو پەڕەی گوڵ، نەرمن وەکو ئاوریشم، سپین وەکو بەفر، هێمنن وەکو پەپوولە، تەنها لە نێو ئەو دڵانەدا، هەست بە ئارامیو دڵنیایی دەکرێت، ئەو دڵانە هۆگری ئەوینی ئیلاهین، هەر لە دنیادا هەست بەتامی بەهەشت دەکەن، هەر لەم دنیایەدا بۆنو بەرامی بەهەشتیان بەسەردا دێت!!

خۆشترین ساتەکانیان ئەو ساتەیە کە لەسەر بەرماڵی تۆبەو گەڕانەوە، فرمێسکی پەشیمانی دەبارێنن.

هەست دەکەن دەوڵەمەندترین کەسی دنیان، چونکە بەندەی خودایەکی دەوڵەمەندن!

هەست دەکەن، بەهێزترین کەسی دنیان، چونکە بەندەی خودایەکی بەهێزو دەسەڵاتدارن!

هەست دەکەن، دڵنیاترین، کەسی دنیان، چونکە بەندەی خودایەکن، ئەوەی ئەو نەیەوێت، نابێتو ڕوونادات!

هەست دەکەن کەس خۆشەویستی ئەوانی نییە، چونکە ئەوان خودایەکیان خۆشدەوێت، کە کەس لەو جوانترو قەشەنگتر نییە!!

بەڵکو هەموو جوانیو ڕازاوەیی دنیاو ڕۆژی دوایی دڵۆپێك نییە، لە دەریای جوانی ئەو!

ئەوان هەموو خۆشیو لەزەتەکانیان تاقیکردۆتەوە، بەڵام هیچ لەزەتێکیان نەبینی شیرینتر، لە لەزەتی بەندایەتیو سوژدەبردن بۆ پەروەردگارو نزیکبوونەوە، لە ئەویندارى ڕاستەقینە.

دەباچیتر لەو کاروانە پڕ نوورە، دوانەکەوین، با ئێمەش لە میحرابی ئەو ئەوینە بەرزەدا، لە ڕیزی ئەویندارانی ڕاستەقینەدا بەرماڵی خۆمان ڕاخەینو بە چاوی پڕ فرمێسکەوە دەستی نزاو پاڕانەوە بڵند بکەین، سا ئەگەر لەم دنیایەش لێکدابڕاینو مەرگ مەودای ماڵاوایی نەداین.

ئەوا ژووانمان ژێرسێبەری عەرشی کردگارە، لەوێ خۆشەویستانو ئەویندارانی هەموو چاوەڕێن، چاوەڕێت دەکەم، چاوت بۆ دەگێڕم، هیوادارم خودای میهرەبان زوو بە دیداری یەکترمان شاد بکات.

لە سوژدەکانتدا لە بیرم نەکەی، هەمیشە دوعام بۆ بکە، خودا دامەزراومان بکاتو لە ڕێگای هیدایەت لانەدەین.

ئیبنو قەیم دەڵێت:

نەزانترین کەس ئەو کەسەیە، لە کۆتایی سەفەرەکەیدا، ڕێگا ون دەکات، کە زۆری نەماوە بگاتە مەنزڵگا!

نامه ی پێنجه م

دەمێـــك بوو تاســـەی دیداری نامـــە نوورینەکانی بـــووم، لە ناخەوە بیری وتە جوانەکانیم دەکرد، کە هەمیشـــە بە بۆنی گوڵاوی وشـــەکانی مەســـتم دەکەنو بە بیســـتنی دێڕ بە دێڕی نامەکانی، نوقمی شادمانی دەبمو ئاوێزانی هەســـتی پاكو دڵی پڕ میهری مامۆستاکەم دەبم، دوور لـــە وتەکانی ئەو هەمیشـــە خۆم لە دنیای غەریبیدا دەبینم، هەمیشـــە زایەڵەی دەنگە هێمنو لەسەرخۆکەی لە ناخمدا دەزرنگێتەوە، وشەکانی وەکو باوەشێکی نەرم، ئارامی بە دڵە پڕ لە خورپەکەم دەبەخشن، لە نێو وتەکانیدا وەکو شـــانەی هەنگوین، دڵۆپ دڵۆپ هەنگوینی وشـــەی پاكو بێگەردی دەڕژێنە گەرووی تاڵم، بە گەیشتنی نامەکانی پەپوولەی خەندە وەکو تەرزە بەســـەر لێومـــدا دەبارێن، بەختەوەرییـــەك دەبێتە میوانم کـــە هەموو کونجو کەلەبەری لاشـــەم داگیـــر دەکات، ئەو بە وتە نەرمو ناســـکەکانی ڕۆحی شەکەتو ماندووم دەدوێنێ، ئای ئەو مرۆڤانە چەند سەیرن، دەگرین تا ئێمە پێبکەنین، دەسوتێن تا نوورمان پێببەخشن!

دەمرن تا ئێمە بژین، بێدارن تا ئێمە بە ئارامی بنووین!

لە تاریکترین شـــەودا، چران!! لە ساردترین شـــەوە زەنگی زستانا، گەرمیو ســـۆزو میهرەبانین! هیوای ســـاتە دژوارەکانن، بۆ ئەم زەمانە ســـەختە، هاوڕێی ڕۆحن، دڵی ســـپی لەم ڕۆژگارە ڕەشەدا هەموو زێڕو زیوی دنیا دێنێت!

هەمـــوو پەیامێکی نوێی، چەپکێ نووری زیوینەو ڕێگام بۆ ڕۆشـــن دەکاتەوە!

درەنگانێکی شـــەوبوو، وەکو هەموو شـــەوێ دەســـتم خستبووە ژێر

چەناگەمو یادی ئەو ڕۆژانەم دەکردەوە، کە چ ساتێکی خۆشبوون، لە ناخەوە گوێم بۆ مامۆستاکەم شلکردبوو، دەیگوت: ڕۆڵەکانم: دونیا شەرابی شەیتانە، ئەوەی مەستی ئەو شەرابە بێت، لە ئوردوگای مردوواندا بە پەشیمانیو خەسارەتمەندی بەخەبەردێت!

دەیگوت: ئازیزانم ئامۆژگارییەکەی حەسەنی بەسریتان لە بیرنەچێت، کە هەمیشە دەیگوت: (ئەگەر بینیتان خەڵکی لە مەیدانی دنیادا کێبەرکێتان لەگەڵ دەکەن، ئێوە لە مەیدانی ڕۆژی دواییدا کێبەرکێیان لەگەڵدا بکەن)!

لە ناکاو لە زەنگی دەرگا درا، دڵانی شەیداو ئەویندارانی ڕاستەقینە، هەمیشە لە دووریَ ڕا، بۆنو بەرامی مەحەببەتی خودایی دەکەنو هاوار دەکەن ﴿إِنِّي لَأَجِدُ رِيحَ يُوسُفَ﴾ یوسف: ٩٤.

نامەی مامۆستاکەم بوو، وەکو گەورەترین دیاری وەرمگرتو خستمە سەرچاوەکانمو تێر بۆنم کرد!

(عەزیزی من)، لە دڵدا پەرتەوازەییەك هەیە، تەنها ڕووکردنە خودا چاری دەکات!

تەنیاییەك هەیە، تەنها هۆگربوون بە خودا لە خەڵوەتی موناجاتا چارەسەرێتی!

خەمێك لە دڵدا هەس، تەنها شادمانی بە ناسینی زاتی خوداو ڕاستگۆیی لە مامەڵەکردنیدا لای دەبا!

نیگەرانییەك لە دڵدایە، تەنها بە ڕاکردن بەرەو لای خودا ئارام دەبێت!

گڕی حەسرەتێك لە دڵدایە، بە ڕازیبوون بە فەرمانو قەزاو قەدەری ئەوو ئارامگرتن نەبێت، تا قیامەت ناکوژێتەوە!

دڵان هەمیشـــە داوا دەکەن، سواڵکەری مەتاعی دنیان، وازناهێنن تا ئەو کاتەی خودا دەبێتە تەنها داواکراویان، ئەوسا ئیدی بۆلای شتێکی دی ئاوڕنادەنەوە!

دڵان هـــەژارن! چاری ئەو هەژارییەیان تەنها خۆشەویســـتی خوداو یـــادی بەردەوامی ئەوو ئیخلاســـی بەندایەتییە، خۆئەگەر هەموو دنیا ببەخشـــی بە مرۆڤ، ناتوانێـــت ئەو هەژارییە چارەســـەر بکات، بۆیە مرۆڤەکان بێ خۆشەویســـتی خودا، لە لوتکـــەی هەژاریدان، با هەموو دنیایان لە ژێر دەستدا بێت!

دڵەکان نەخۆشـــن، شـــیفای دەردی بیمارییان، تەنها دیداری خودای گەورەیانـــە، لە ڕۆژی (مەزیدا) ئەو ڕۆژەی کە بە بینینی ڕووخســـاری پەروەردگاریان دەگەنە چڵەپۆپەی سەرفرازیو شادمانی!

لە بەشی دووەمی نامەکەیدا بۆی نووسیبووم (وریای شیرینییەکەی بە)!

دەگێڕنەوە کابرایەك بە نێو دارســـتانە چڕو دڵگیرەکانی ئەفریقادا دەســـوڕایەوە، لە دیمەنی دڵڕفێنی دارە بەرزەکانو، سەوزایی دارستانو گوڵوگوڵـــزاری ڕەنگاو ڕەنـــگو، جریوەو چریکـــەی چۆلەکەو بولبول سەرســـام مابوو، لەو کاتەدا کە مەستی بۆنی خۆشی دارستانو دیمەنە ڕەنـــگاو ڕەنگەکانی بوو، لـــە ناکاو گوێی لە نەڕەی دوژمنێك بوو، کەتا دەهات دەنگەکە نزیکترو گەورەتر دەبووەوە!

کاتێك کابرا ئاوڕی دایەوە، بینی ئەوا شـــێرێك لە برســـا نێو قەدی

باریکبــووە، بە خێراییەکی خەیاڵی بــەرەو لای ئەم ڕادەکات، کابرا تا بڕستی تێدابوو، دەستی بە ڕاکردن کردو شێرەش بەدووی دا!

وەختێك کابرا بینی شــێرەکە نزیك دەبێتەوە، بیرێکی کۆنی بینی، لە ترســی شــێرەکە خۆی فڕێدایە نێو بیرەکەو بە گوریســەکەی کە ئاویان پێدەردەهێنا خۆی گرتەوە!

بە هەڵواسراوی لەمبەر بۆ ئەوبەری بیرەکە جۆلانەی دەکرد، هێشتا بە تەواوی هەناســەی ڕزگاربوونی هەڵنەکێشابوو، شێرەکە زۆر نەبوو بێدەنگ ببوو!

تەماشا دەکات لە خوارەوەی بیرەکەدا مارێکی گەورە دەفیشکێنێت، هــاوکات کە بیری لــە ڕێگایەك دەکــردەوە، بۆ ڕزگاربوون لە شــێرو مارەکە، دەبینێ وامشــکێکی ڕەشو مشکێکی سپی، خەریکن گوریسەکە دەکرۆژنو دەیانەوێت بیپچڕێنن!

کابــرا لە تاوا خەریکبوو شــێت دەبوو، بە پەلــە کەوتە جوڵاندنی گوریسەکە تا مشکەکان دوورکەونەوە!

بــە توندی لەمبەر بۆ ئەوبەری بیرەکــە جۆلانەی دەکردو خۆی بە دیواری بیرەکەدا دەدا، لەناکاو خۆی بە شــتێکی نەرمو لینجدا کێشــاو وەختێك ئانیشکی لێدا، سەیری کرد هەنگوینە.

کابــرا دەســتی بــە خواردنی هەنگوینەکــە کردو پەیتــا پەیتا بە پەنجەکانی هەنگوینەکەی دەلێســایەوە، بە شێوەیەك کە لەبەر شیرینی هەنگوینەکە بارودۆخەکەی لە یاد نەما، لە ناکاو بەخەبەرهات، چونکە ئەو لە خەوێکی ناخۆشدا بوو!

ئازیزم: کابرا بڕیاری دا، بچێتە لای کەســێکی شارەزا، تا خەوەکەی بۆ ڕاڤە بکات..

چووە لای زانایەکو خەوەکەی بۆ گێڕایەوە!

ئەویش بە زەردەخەنەیەکەوە لێی پرسی: ڕاڤەی خەوەکە نازانیت؟!

کابرا گوتی: نا!

زاناش دەستی بە ڕاڤەکردنی خەوەکەی کردو گوتی: ئەو شێرەی بە دووتا ڕای دەکرد، ئەوە فریشتەی ڕۆح کێشانە!

ئەو بیرەی کە مارەکەی تێدابوو گۆڕەکەتە!

ئەو گوریسەی خۆت پێوەهەڵواسیبوو، تەمەنەکەتە!

مشکە ڕەشو سپییەکە شەوو ڕۆژن، کە بەردەوام لە تەمەنت دەخۆن.

- قوربان ئەی هەنگوینەکە؟!

-ئــەوە ئەم دنیایەیە کە تامە شــیرینەکەی مردنو ڕۆژی قیامەتی لە بیر بردوویتەوە!

کەواتە با شیرینی دنیای فانی، کۆچو قیامەتمان لە یاد نەباتەوە!

کۆتایی نامەکەی بە چەند وتەیەکی زانای خوداناس سوفیانی سەوری هێنابوو، کە دەڵێت: (ئەگەر دەتەوێت دنیا بناسیت، بزانە لای کێیە؟!)

(پاشاکان قیامەتیان بۆ جێهێشتوون، ئێوەش دنیایان بۆ جێبهێڵن!)

(ئەگەر یەقین بە خودا لە دڵدا جێگیر بوو، ئەوا بەوپەڕی شادمانیو پەژارەوە دەفڕێت، بە تاسەی شادی بۆ بەهەشتو ترس و پەژارەش لە دۆزەخ!)

نامە نوورینەکان
نامەی شەشەم

ئازیزم لە نامەکەتدا سکاڵادەکەی، لە دەستی (نەفسی ئەممارە)و وەیشومەی تاوانو گوناهو زاڵبوونی ئارەزووەکانو دەسەڵاتی نەگریسی شەیتان..

سـکاڵای تۆ، سـکاڵای هەمووومانــە، دەردی تــۆ دەردی هەمووومانە، ئێمەش گیرۆدەی تاوانو گوناهین، دەستەمۆی نەفسی بەدکردارو بەندو کۆتی دنیای فانیین..

تۆ بە ئاهی سەردو فرمێسکی گەرمت، دڵی منیشت وریاکردەوە!!

ئێمە هەمیشــە گێژاوی غەفڵەت، بێ ئاگامان دەکاتو بەشــێوەیەك مەستی خۆشییە کاتییەکانی دنیای فانی دەبین، کە تاوانو گوناهەکانمان بیردەچێتەوەو لە یادمان دەچێت کە ئێمە لەو ڕۆژەوە هاتووینەتە ئەم دنیایە، بەرەو گۆڕو مەنزڵگای قیامەت هەنگاو دەنێین!!

لەبەرئەوە وەکو (مەحوی) دەڵێت:

ئەســیرو سەیدی قەیدی کەیدو شەیدی نەفسی ئەممارەم

لە دەســت ئەم مارە بەدچارە، چییە چارەم، خوداچارەم!

چەند بە جوانیش گوزارش لە ناخی ئێمە دەکات، کە دەڵێت:

خەیاڵــی پوچــی دونیــا وا دەمــاغو دڵمــی پێچــاوە

قیامــەت، هــەر مەگــەر ڕۆژی قیامــەت بێتــەوە فیکرم

هەموومان وەدووی سەرابی دونیا کەوتووینو هەرچەندەی ڕادەکەین نایگەینــێ، هەر دەڵێین: ئەمڕۆ نا ســبەی، بە تــەواوی دەگەڕێینەوە، بۆ لای خوداوەندو دەســتبەرداری تــاوانو گوناهەکانمان دەبین، بەڵام هێندەمان لەلا شــیرین بوون، نەفسو شەیتان هێندەیان ڕازاندۆتەوە، بەشێوەیەك ئاوێزانیان بووین ناتوانین وازیان لێبهێنین..

نامەکـەی تـۆ برینـی زۆرێکمـان دەکولێنێتـەوە، شـوێنەواری فرمێسـکەکانت بە ڕومەتی نامەجوانەکەتەوە دەدرەوشێتەوە.. بێهیوا مەبە ئازیزم هێشتا دڵە سپییەکەت ژووانی خۆشەویستی خودایە!!

هەست دەکەیت کانیاوی فرمێسکت وشکو بێئاوەو باخچەی دڵە میهرەبانەکەت زەردهەڵگەڕاوەو نەرمەڵانی ناخت بۆتە بەردەڵانێکی ڕەقو تەق!!

هەق بە تۆیە، مرۆڤ لە وەها بارودۆخێکدا، سـەرفرازیو شادمانی ماڵاوایی لێدەکەنو دنیای لێ تاریك دەبێتو تروسکاییەك بەدی ناکات، بەسـەر زەویـدا وەکو گەدایەکـی بێکەسو، دێوانەیەکی سەرلێشـێواو هەنگاو دەنێتو نازانێت ڕووبکاتە کوێ!!

چونکە مرۆڤ کاتێك هەستدەکات لە پەروەردگاری دوورکەوتۆتەوە، هەسـت بە غوربەتو نامۆییەك دەکات، بەشـێوەیەك وا هەسـتدەکات لەگەڵ خودی خۆشیدا نامۆیە!

گەورەترین خۆشەویسـتی مـرۆی باوەڕدار، خودای پـەروەردگارە، ئـەو کات لەو خۆشەویسـتەی دووردەکەوێتەوە، نـاری هیجران گڕ لە ناخـی بەردەداتو خونچەی خۆزگـەو ئاواتەکانی، بە گڕەی ئەو ئاگرە هەڵدەپروکێنێ.

ئەوەی خۆشەویسـتەکەی خۆی وێڵ کردبـێ، ئیدی دەبێت بە چی دڵخۆشبێت؟؟

ئافرەتێك بە دەوری کەعبەدا تەوافی دەکردو بە کوڵ دەگریا، بە سۆزێکی بێسنوورو دڵێکی شکاو بە دەم نزاو لاڵانەوەوە فرمێسکی گەرمی دەڕشت..

لێیان پرسی: پێدەچێت کەسێکی زۆر ئازیزت لە دەستدابێت؟!

گوتـــی: لــەو ئازیزتـــر!!؟ مـــن دڵی خۆم لـــە دەســـتداوە، من وێڵی خۆشەویستەکەی خۆمم، بە هۆی گوناهو تاوانەوە لە دەستمدا!!

کاتێك لە دەریای میهری خودایی دووردەکەوینەوە، ئەوسـا دەزانین ئێمە بێ سۆزی ئەوو بێ میهری ئەو، چەندە سەرگەردانو ماڵوێرانین..

وەختێك دەبینین خودامان لێ زویرە، ئیتر خەندەو پێکەنینی دنیا دڵخۆشمان ناکەن..

وەختێـــك لە تامو چێژی گفتوگـــۆ، لەگەڵ خودادا، مەحروم دەبین، ئیتر تاموچێژی هیچ خواردنو خواردنەوەیەك ناکەین..

وەختێـــك لە بەهەشـــتی بەرینی خواپەرســـتی پەراوێـــز دەگرین، ژیانمان پەرێزێکی زەردەو، دڵیش خیابانێکی خامۆش.

ئیبنولجـــەوزی لە بارەی بەهەشـــتی ئیماندارانـــەوە دەڵێت: (ئێمە لە بەهەشتێکدا دەژین، خۆراکەکەی خشوعە لە نوێژەکانماندا، خواردنەوەکەشی ئەسرینی چاوەکانمانە) (نَحنُ في جَنَّةٍ طَعامُها الخُشوعُ، وَشَرابُها الدُّموعُ)..

ئازیـــزم، مـــرۆڤ وێڕای توانـــاو بەهرەیەکی زۆر کە خـــودای گەورە پێی خـــەڵات کـــردووە، لاوازی ڕووی تێدەکاتو دڵەکانیش هەمیشـــە وەکو خۆیان نامێنن.

ئێمەی مرۆڤیش فریشـــتەنینو ناتوانین بێ گوناهانە، بەسەر ڕووی زەویـــدا گوزەربکەین، بـــەڵام گرنگ ئەوەیە لەگـــەڵ تاوانەکاندا تۆبەو گەڕانەوە فەرامۆش نەکەین!!

وەکو منداڵێکی دڵشکاوو بەندەیەکی هەڵاتوو بەرەو لای خوداوەندی میهرەبانو میهربەخشو بەسۆزو لێبوردە، بە کەساسی هەنگاو بنێین!!

خوداوەنـــدی ئێمە، (رحیم)ـە، (رحمن)ـــە، (غفـور)ە، (ودود)ە، (رؤوف)ـە، (غفار)ە، (تواب)ـە..

دەریای میهرەبانی هەموو دنیای داپۆشیوە..

خودای ئێمە، پێی خۆشـــە بیسەری (یا ربّ، یا ربّ)و (یا الله، یا الله)ی ئێمە بێت، لە بەرەبەیانی سەحەردا..

پێم سەیرە نووسیوتە لە نامەکەتدا، نازانم چۆن لە خودا بپاڕێمەوە، نازانم چۆن نزاو دوعاکانم بکەم..

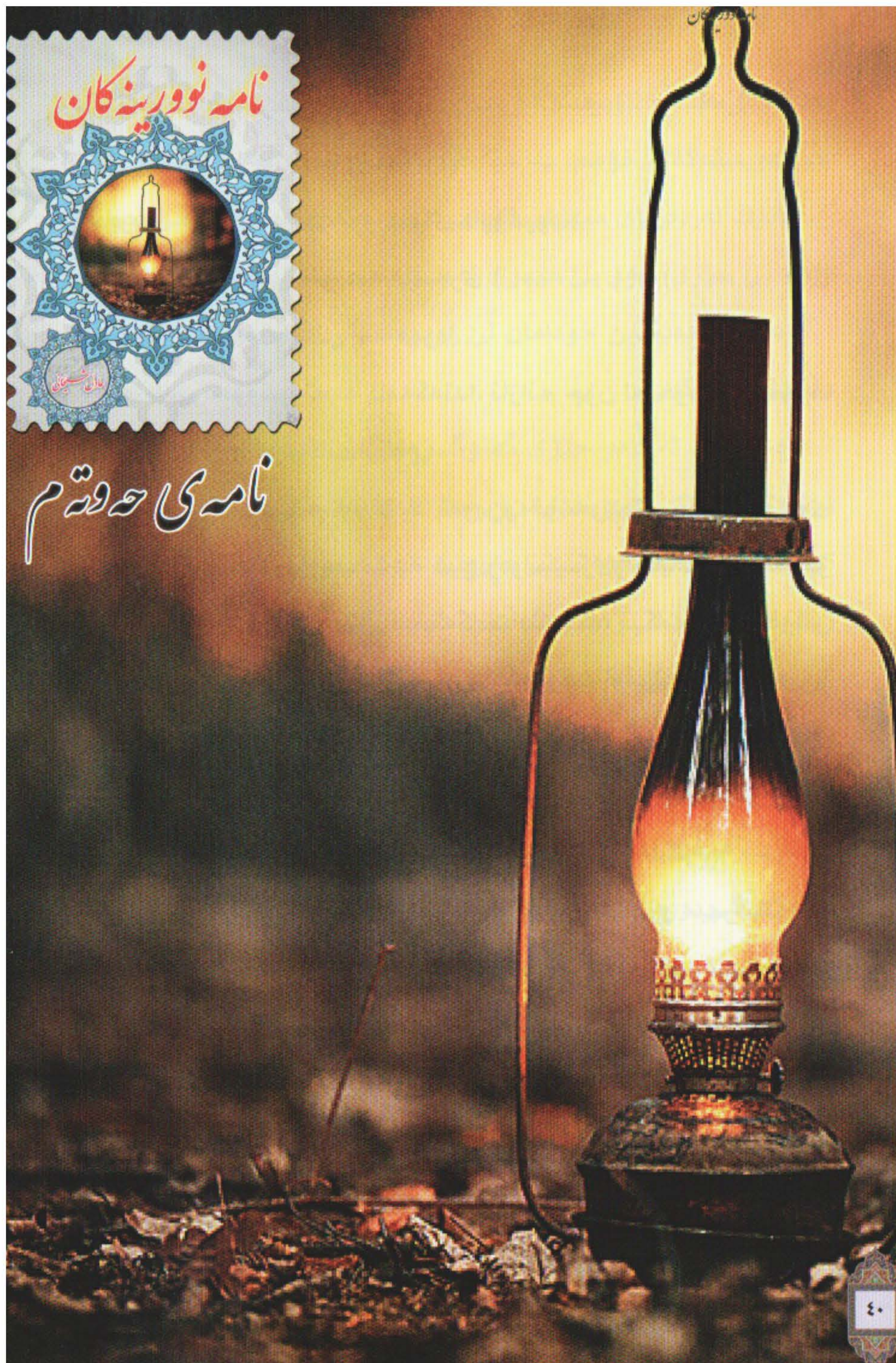
هاوڕێی لە دڵاشیرینم: وەختێك ئەوینو خۆشەویستی خودا لێوانلێوی دڵـــەکان دەبن، ئیتر پێویســـت بە هیچ ڕەوانبێـــژیو بەیانێك ناکات، بۆ دەربڕینی سۆزو خۆشەویستی، دەستەکانت بڵندبکە، نیگات ببڕە عەرشی خـــودا، بڵێ: پەروەردگارم منی بەنـــدەی بچووکت ئومێدم بە گەورەیی‌و فەزڵی بێسنووری تۆیە، بمبورە، لێمخۆشبە، دەستم بگرە، بەرەو لوتکەی نوورو هیدایەت، خۆم دەدەمە دەستی تۆ، تۆش بمخەرە ژێرساباتی سۆزو میهرەبانی خۆت، مەمدەرە دەستی شەیتانو نەفسی بەدکارم..

خودایـــە گوناهی من هەرچەنـــدە گەورەبن، ســـۆزو میهرەبانی تۆ گەورەتـــرە، خودایە تۆ بەندەی وەکو من خراپو زۆر باشیشـــت زۆرن، بەڵام ئەمن جگە لە تۆ خودایەکی تر شك نابەم!

ئەگەر تۆ لە دەرگای خۆتم وەدەرنێی، ئیتر لە دەرگای کێ بدەم؟؟

من هەر تۆ دەپەرستم، بۆ گەورەییت کڕنووش دەبەم، هەرچەندە شەرمەندەو خەجاڵەتم، بەڵام هەرگیز لە بەزەیی تۆ بێ هیوا نابم....!

﴿لَّآ إِلَٰهَ إِلَّآ أَنتَ سُبۡحَٰنَكَ إِنِّي كُنتُ مِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ﴾

نامە نووورینەکان
نامەی حەوتەم
٤٠

هێشتا خۆر ئاوا نەببوو، گوێم لەم سروده دەگرت:

قِفْ بِالخُضوعِ ونادِ يا الله   إنَّ الْكَريمَ يُجيبُ مَن ناداهُ

بوەستە بە ملکەچـیو بانگکە (یا الله)، خـودای میهرەبان وەڵامی کەسێك دەداتەوە کە بانگی دەکات..

بە دڵێکی شکاوو چاوێکی شەرمنەوە دەستی دوعام بڵند کرد، وەلێ لـەو کاتـەدا وتەکانی (ئیبراهیمی کوڕی ئەدهـەم) م هاتنەوە خەیاڵ، کاتێك لێیان پرسی: بۆچی ئێمە لە خودا دەپاڕێینەوە، بەڵام پەروەردگار دوعاکانمان قبوڵ ناکات؟

ئەویـش لـە وەڵامدا گوتی: چونکـە ئێوە خوداتان ناسـیوە، بەڵام ملکەچی فەرمانەکانی نەبوون!

پێغەمبەرتان (ﷺ) ناسـیوە، بەڵام گوێڕایەڵی سـووننەتەکانی ئەو نەبوون!

قورئانتان ناسیوە، بەڵام کارتان بە ڕێنماییەکانی نەکردووە!

لە ڕزقو ڕۆزیو نیعمەتی خودا دەخۆن، بەڵام سوپاسی ناکەن!

بەهەشتان ناسیوە، بەڵام داوای ناکەنو کاری بۆناکەن!

دۆزەختان ناسیوە، بەڵام لێی ڕاناکەنو خۆتانی لێناپارێزن!

شەیتان دەناسن، بەڵام دژایەتی ناکەن، بەڵکو کردووتانە بە دۆستی خۆتان!

دەزانن مردن هەیە، بەڵام خۆتانی بۆ ئامادە ناکەن!

دەچنە گۆڕستانو مردووەکان بە خاك دەسپێرن، بەڵام هیچ پەندو ئامۆژگارییان لێوەرناگرن..

عەیبو ناتەواوییەکانی خۆتان بیرچووەو بە عەیبی خەڵکییەوە خەریکن!

ئیتر چۆن دەتانەوێت نزاکانتان قبوڵ بێت؟!

تەماشا دەکەم هەموو ئەم شتانە لە مندا هەن، بەڵام هەر بێ ئومێد نەبووم لە میهرو بەخشندەیی خودایی، وێڕای تاوانو گوناهی بێ ئەندازەی ئێمە، دەرگای لێخۆشبوونی خودایی هەمیشە واڵایە!!

هەرگیز نابێت لە بەزەییو میهرەبانی خودا بێ هیوا بین، هەرچەندە غەرقی گوناهو تاوان بین!

خودای گەورە، بەندەی تۆبەکاری خۆی خۆشدەوێت، لە کاتی تاوانو گوناهیشدا، پەردەی میهری خۆی، لەسەر بەندە گوناهبارەکانی خۆی لانابات!

ئیبنولجەوزی کتێبێکی نایابی هەیە، بە نێوی (بحر الدموع)، (دەریای فرمێسك)، تایبەتە بە چیرۆکی ئەو بەندانەی تۆبەیان کردووەو گەڕاونەتەوە بۆ لای خودا!

تیایدا سەرنجێکی جوانی (بشری حافی) باس دەکات، کە ڕۆژێك لەبەردەم دووکانی میوە فرۆشێك ڕادەوەستێت، پێی دەڵێت: دەڵێی ئارەزووی شتێك لەمانە دەکەیت؟

گوتی: نەخێر، تەنها سەرنجم لەوەدا کە خودای گەورە ئەم هەموو میوە خۆشو بەتامە، لە دنیادا بە کەسانێك دەبەخشێت، کە سەرپێچی فەرمانەکانی دەکەنو لێی یاخین، ئەی دەبێت لە بەهەشتدا چی بەو کەسانە ببەخشێت، کە ملکەچی فەرمانەکانی بوونو سەرپێچییان نەکردووە؟!

خودایەك هێندە میهرەبان بێت، چۆن دەبێت ئێمە لە لوتفی بێهیوا بین؟!

مرۆڤ بەرامبەر بە وەها لوتفێکی بێ سنوور، سەری سوڕدەمێنێت، هەمیشە دەرگا واڵایە، هەر کات بتەوێت بچیتە خزمەتی خودا، سکاڵای خۆت بکەی، موناجاتی لەگەڵ بکەی، بیدوێنیو دەردی دڵی خۆتی بۆ بەیانکەی، دەتوانیت!

چی لوتفێکە خودا گیان، ژووانی هەمیشە ئاوەدان، هەواری هەمیشە

ڕازاوە، میحرابی بەردەوام، بەرماڵی هەمیشـــە ڕاخراو، تۆ ئەی بەندەی گوناهبار، دڵۆپێك ئەســـرینو دوو دەستی بڵندو دیدەیەکی کزو دڵێکی شـــکاوو تەوبەیەکی ڕاست، هەموو گوناهەکانت دەشۆنەوە، خۆشبەختی کوچەو کۆڵانی دڵو دەروونت ڕووناك دەکاتەوە، ئای ساتەکانی موناجات، چ خۆشیو لەززەتێك بە مرۆڤ دەبەخشن..!!

ئازیزم، دەچینەوە خزمەتی ئیبراهیمی کوڕی ئەدهەم، پێی دەڵێن: مامۆستای زوهدو خوداپەرستی، ئامۆژگاریمان بکە بە شتێك سوودمان پێ بگەیەنێتو، تووێشوو بێت بۆ گەشتی قیامەتمان!

ئیبراهیمی کوڕی ئەدهەم: کاتێك دەبینن خەڵکی ســـەرقاڵی دنیان، ئێوە سەرقاڵی قیامەتبن.

ئەگەر ئەوان خەریکی ڕازاندنەوەی ڕووکەشیان بوون، ئێوە خەریکی ڕازاندنەوەی ناخی خۆتان بن!

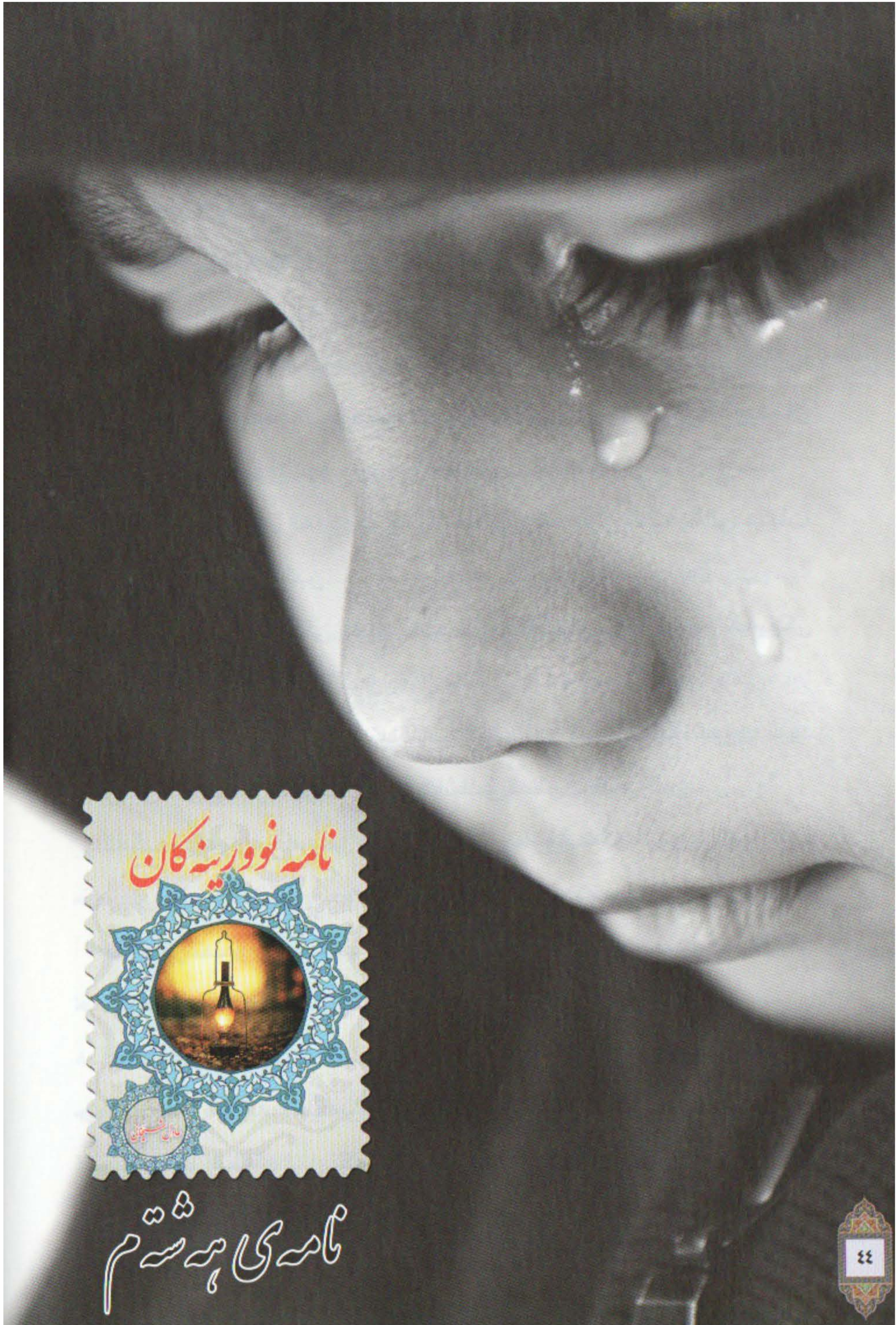
ئەگـــەر ئەوان خەریکی بنیاتنانی کۆشـــكو تەلاری دنیا بوون، ئێوە خەریکی ئاوەدانکردنەوەی گۆڕو کۆشكو تەلاری قیامەتبن!

ئەگـــەر ئەوان خەریکی خزمەتکردنی مرۆڤـــەکان بوون، ئەوا ئێوە خەریکی خزمەتکردنی خودای پەروەردگاری جیهانیان بن!

ئەگـــەر ئـــەوان بە عەیبی خەڵکەوە ســـەرقاڵبوون، ئێـــوە خەریکی چاککردنی عەیبەکانی خۆتان بن!

هەوڵدەن، لەم دنیایەدا کەشـــکۆڵو توێشووی قیامەتتان ئامادەکەن، چونکە ئەم دنیایە کێڵگەیەکە بۆ قیامەت!

ئەمانـــە وتـــەی پیاوێکی حەکیمـــن، هیـــوادارم هەردووکمان وانەی جوانی لێوە فێربینو بیکەینە، مەشخەڵی ڕێمان.

نامە نووڕینەکان
نامەی هەشتەم
٤٤

هەمیشــە دەتبینم، حوزنو ماتەمێکی ســەیر، ســەراپای ســیمات دادەپۆشێو، لە چاوانتا خەمێکی قوڵ دەخوێنرێتەوە!

زۆرجار ئەم پرسیارەم لێدەکەیتو بە شوێنی وەڵامەکەیدا وێڵیت!

ئەم پرسیارەی تۆ لە پرسیارەکەی دایکی (ڕەبیعی کوڕی خوسەیم) دەچێت کە دەیگوت: ڕۆڵە هێندە بە خەمباری دەتبینم، هێندە دەتبینم دەگری، دەڵێی پیاوێکت کوشتووە؟!

ئەویش لە وەڵامدا دەیگوت: بەڵێ، دایەگیان ڕاســتەکەی من نەفسی خۆمم بە تاوان کوشتووە..!!

ئێمەی کلۆڵ وەکو ئیمامی ئەحمەد دەفەرموویێت: کەسانێکی هــەژارو داماوین، ڕزقی خۆمان دەخۆینو چاوەڕوانی ئەجەلی خۆمان دەکەین!

کەواتــە جێی خۆیەتی، هەمیشــە لە خەمی ڕۆژیــی دواییدا بینو دڵمان بەم دنیای فانیە خۆشنەبێتو ئامادەی کۆچ بین!

ســەیاری کوڕی دینار دەڵێت: خۆشــحاڵیو شــادمانی بــەم دنیایەو خەمی ڕۆژیی دوایی، لە دڵی بەندەیەکدا جێگایان نابێتەوە، هەر کاتێك یەکێکیان لە دڵدا جێگیر بوو، ئەوی تریان ئەوێ بەجێدەهێڵێت..

ئازیزم:

ئێمە لەم دنیایەدا نامۆین، ڕێبوارێکی شــەکەتینو بۆ چەند ساتێك لە سێبەری پڕ غروری ئەم دنیایەدا وچانمان داوە! چەند ڕۆژێکەو ئەم هەوارە دژوارە بە ئازارە بەجێدێڵین!

ئەی هاوار بۆ سەفەری درێژی ئاخیرەتو، کەشکۆڵی بەتاڵو دەستی خاڵی..

ئەی هاوار بۆ تەنیایی گۆڕو، پرسـیاری فریشـتەکانو ڕاوەسـتانی مەحشەر!

عەتـای سـولەمی لە خـودا دەپاڕایەوەو بە دیدی بە ئەسـرینەوە دەیگوت: خودایە میهرو بەزەییت ببەخشە، بە غوربەتی دنیاو تەنیایی گۆڕو چاوەڕوانی درێژی بەردەستی خۆت، پەروەردگارم..

هەربۆیە سـاڵحانو خۆشەویسـتانی خودا، هەمیشـە لە سیمایاندا خەمو پەژارەیەکی قوڵ بەدیدەکرا...

وتەیان زیکری خوداو بێدەنگیان بیرکردنەوەو تێڕامانو، کردەوەیان خزمەتکردنی بەندەکانی خودابوو.

ئـەوان دەیانزانـی کە ئـەوەی دەیەوێـت، هۆگری لەگـەڵ خودادا بەدەستبهێنێت، دەبێت دەستبەرداری هۆگربوونی خەڵکی بێت.!

ئەوەی دەیەوێت خۆشەویستی خودا بەدەستبهێنێت، دەبێت واز لە خۆشەویستی بێ کەڵکی مەتاعەکانی دونیا بهێنێت!

ئـەوەی دەیەوێت پلـەو مەقامی لای خودای دەسـتکەوێت، دەبێت دەستبەرداری پلەو مەقامی لای خەڵکی بێت!

ئـەوان دەیانزانـی، بۆئەوەی هەمیشـە خـودا بەو شـێوەیە بێت لەگەڵیاندا کە خۆیان پێیان خۆشـە، دەبێت ئەوانیش بەو شێوەیە بن، کە خودا دەیەوێتو پێی خۆشە..

ئـەوان هێندە ژیـرو دانیشـمەندبوون، دەیانزانی کـە هەر کاتێك ڕاسـتگۆیانە ڕوو بکەنە خودای پەروەردگارو ڕوو لە هەموو کەسـێك وەرچەرخێنن، ئەوا هەموو کارەکانیان مەیسەر دەبێت.!

عەبدوڵای کوڕی عەون دەڵێت: ئەگەر کەسێك بە تەواوی ڕووبکاتە یەکێــك لە پاشــاکانی دونیا، ئەوا ســوودمەندو بەهرەمەند دەبێت، چ جای ئەو کەسەی ڕوو دەکاتە پاشای ئاسمانەکانو زەوی‌و هەموو موڵكو سەروەتو گەنجینەکانی ئاسمانو زەوی، لە دەستی ئەودان؟!

لەبەرئــەوە ڕازیکردنی خــوداو کارکردن بــۆ ڕزگاری ڕۆژی دوایی، هەموو کاتو ساتەکانی ژیانی داگیرکردبوون!

هەمیشــە لە بیــری ئەوەدا بــوون، کاتی گاڵتەو گــەپو پێکەنینو ڕابواردنیان نەمابوو!

ئیبنولقەیم دەڵێت: (كُن للهِ كما يُريدُ، يَكُن لَكَ فَوقَ ما تُريدُ)، بگونجێ بۆ خودا چۆن ئەو دەیەوێت، ئەویش بۆ تۆ دەبێت، لەسەرووی ئەوەی کە خۆت دەتەوێت!

بــەڵام ئازیــزم، ئەم حوزنو ماتــی‌و مەلولییە لــە ناخیدا لەزەتو خۆشــییەکی شــاردۆتەوە، کەوەکو نەســیمی بەهەشــت، دڵەکان فێنك دەکاتەوەو ڕۆحەکان ئاسوودە دەکات!

کەواتــە خــەم بۆ خەمبــاری‌و بێدەنگیــم مەخۆ، من ســەرقاڵی گوناهەکانی خۆمم، بۆ ڕزگاربوون تێدەکۆشــم، لەبری ئەوەی بەدووی عەیبەکانــی خەڵکیدا بگەڕێــم، عەودالی عەیبەکانــی خۆمم، لەبری ئەوەی سەرزەنشتی خەڵك بکەم، ئەوا سەرزەنشتی خۆم دەکەمو هەوڵی ڕاستکردنەوەی خۆم دەدەم.

بــا لێــرەدا خەمباربیــن، تــا لــە ڕۆژی دواییــدا ســەعادەتو ســەرفرازی ئەبــەدی بەدەســتبهێنین، بــا لەوانەبیــن کــە لەســەر

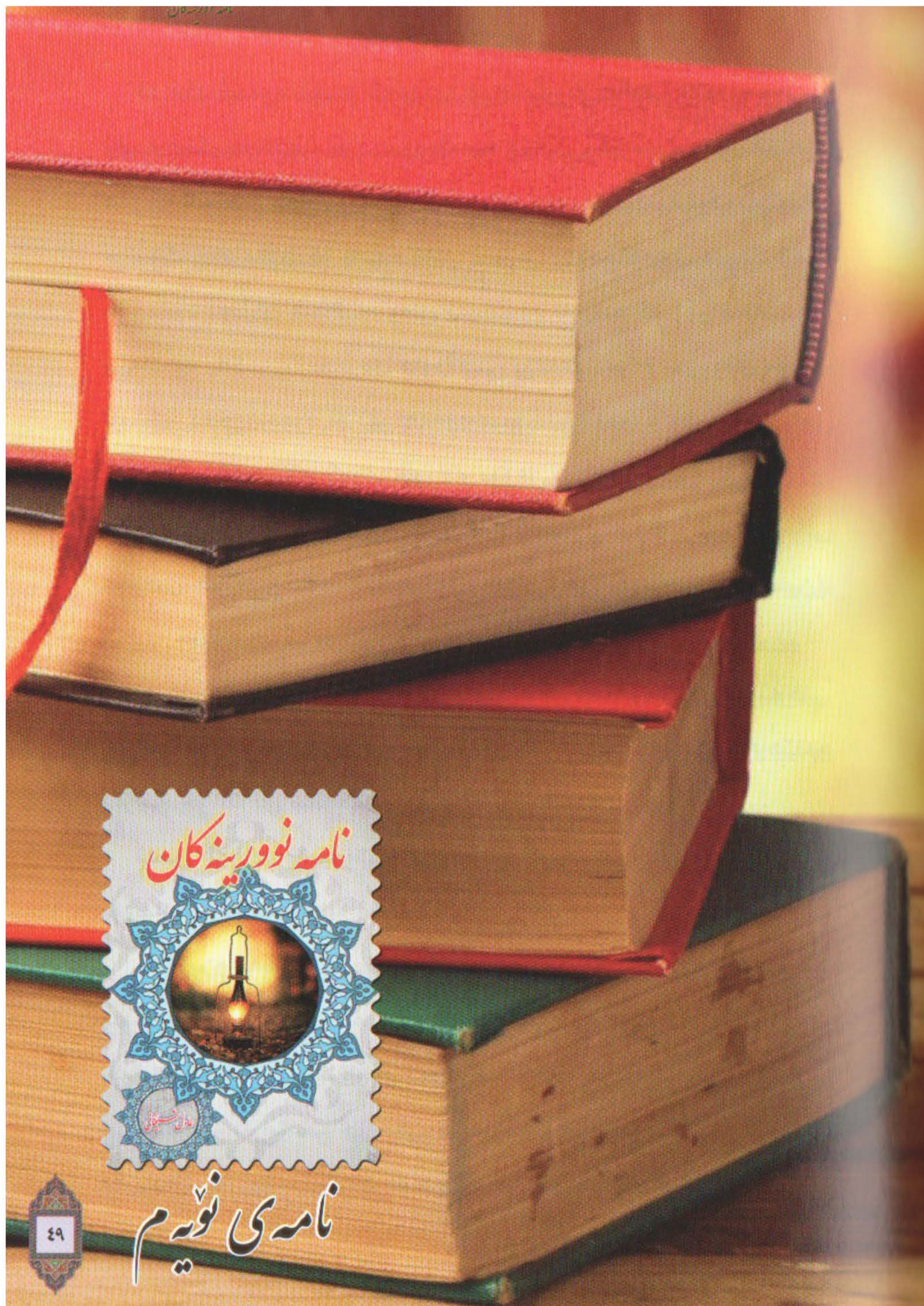
کورسییەکانی بەهەشت بەرامبەر بە یەك دادەنیشنو دەڵێن:
﴿ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ ٱلَّذِىٓ أَذْهَبَ عَنَّا ٱلْحَزَنَ ۖ إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٌ شَكُورٌ ﴾

حوزنی ئێمە تەنها ئەو کاتە دەڕەوێتەوە، کە فریشتەکان پێمان دەڵێن:

﴿ ٱدْخُلُوهَا بِسَلَٰمٍ ۖ ذَٰلِكَ يَوْمُ ٱلْخُلُودِ ﴾

بۆ کەسێك مردن کۆتایی بە ژیانو هەموو خۆشییەکانی بهێنێت، حەیفە بە دنیا فریو بخواتو دونیای فانی لە بەهەشتی باقی مەحرومی بکات!

ژینی دونیا، بەندیخانەی باوەڕدارە، هەموو ساتێکی کە تێدەپەڕێت، قۆناغێکە بەرەو ئازادی، بەرەو سەرکەوتنی ئەبەدی..
﴿ ... فَمَن زُحْزِحَ عَنِ ٱلنَّارِ وَأُدْخِلَ ٱلْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ ۗ وَمَا ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَآ إِلَّا مَتَٰعُ ٱلْغُرُورِ ﴾.

نامە نوورینەکان
نامەی نۆیەم
٤٩

له منداڵیمەوه شێتو شەیدای خوێندنەوەو عاشقی کتێبم، وەبیرم نایــه یەکــەم کتێب چی بــوو که به زمانــی کوردیــم خوێندۆتەوه، هەرچەنده هەرچیم کەوتبایەته بەردەســت دەمخوێندنەوه، بەتایبەت چیرۆکــی منداڵان که تائێســتاش ئــارەزووی دەکەمو لــه ڕێگایانەوه دەچمەوه دونیای منداڵیم، وەلێ ئەوەندەم له یاده که زۆر بەتاســەوه یــەك به یەکــی (زنجیرەی هاوەڵانــی پێغەمبــەر)م -دروودی خودای لێبێت- دەخوێندەوه له نێو هەمووشــیاندا له بیرمه زۆر سەرســامی کەسایەتی عەبدوڵای کوڕی حوزافه بووم!

بــەڵام زۆرباشــم له یاده که یەکەم کتێبم بــه تەواوەتی به زمانی عەرەبی خوێندبێتەوه کتێبی (نوور الیقین، فی سیرة سید المرسلین)، محمد خضری بەگ بوو!

له کۆڕەوی ساڵی ۱۹۹۱ دا ، به ئاوارەیی له کوردستانی ئێران نیشتەجێی شاری کامیاران بووین، نازانم چۆنم ئەو کتێبه دەستکەوت، بەڵام هێنده دەزانم خۆشترین ساتەکانی ژیانم له خزمەتیدا برده سەر!

ئەمن خۆم به تەبیعەت حەزم لەسەر گوزەشتەو ژیننامەو یادەوەری نووسەرانو کەڵەپیاوانو ناودارانه.

له ژینو بەسەرهاتی ئەوان سوود وەردەگرمو تەواوێك بەهرەمەند دەبم، وەلێ ژیاننامەی سەروەری مرۆڤایەتیو پەیامبەری ئاخری زەمان جیاوازه له هەموو ژیننامەو بەسەرهاتو یادەوەرییەك!!

مــرۆڤ نازانێــت چی بڵێــت بەرامبەر بــه خۆرێك لــه ئاڵتوون، دەریایەك له زیو، دنیایەك له میهرەبانی، ئاسمانێك له سۆز، باوەشێك

له خۆشەویستی، لێزمەبارانی بەخشندەیی!

لـــە بەرامبـــەر کەسـایەتی (موحەممـــەد)دا، چی کەســـایەتییەك دەتوانێت باس لە خۆی بکاتو بتوانێت بێتە پێش؟!

هەزار ڕەحمەت لە (حەسانی کوڕی ثابت) کە لە وەسفیدا دەفەرمووێت:

وأَحسَنُ منكَ لَمْ تَرَ قَطُّ عَيني   وأجْمَلُ منكَ لَمْ تَلِدِ النِساءُ

خُلِقْتَ مُبَرَّءاً من كُلِّ عَيبٍ   كَأَنَّما خُلِقْتَ كَما تَشاءُ

واتە: لە تۆ زیباترم چاو پێنەکەوتووە، هیچ دایکێك کۆرپەیەك لە تۆ جوانتری نەهێناوەتە دنیا.

هێندە بەرزو جوانو کاملّو بێ عەیبی، هەر دەڵێی لەســەر ویستی خۆت خودا بەدیهێناویت!

هـــەر بۆیـــە مـــرۆڤ سەرســام دەبێـــت لە کەنـــار دەریـــای نووری موحەممەددا، دەســـتی تێڕامانی دەخاتە ژێر چەناگەی سەرســـوڕمانو نازانێت لە کوێوە دەســـت پێ بکات، کەســـێك خودا لەسەرووی حەوت ئاسمانەوە پێی بفەرموێ: ﴿ وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ ﴿٤﴾ ﴾ القلم

عائیشە خانمی دایکی باوەڕداران لە وەسفیدا بفەرموێت:

(كانَ خُلُقُهُ القُرآنُ)..

جادەبێت خامەی نووســەران چی بکات بەرامبەر مرۆڤێك کە لەو ڕۆژەوە خــۆر هەڵاتووەو تا ئەو ڕۆژەش خۆر ئاوا دەبێت، جیهان وەها مرۆڤێك نابینێتەوە!

ئێمە تەنها بەرامبەر ژیننامەی زانایەك نین تا باسی زانستو پلەی زانستی بکەین!

ئێمــە تەنها بەرامبەر مرۆڤێکی چاکخــوازو میهرەبان نین، تا باس لە میهرەبانی بکەین!

ئێمە تەنها بەرامبەر باوکێکی میهرەبان، یاخود هاوسەرێکی بەوەفا، ڕابەرێکی دڵسۆز،

بەڕێوەبەرێکی کارامە،

سیاسەتمەدارێکی شارەزا،

جەنگاوەرێکی ئازاو مەردو ئاشتیخواز نین!

بەڵکــو بەرامبــەر ژیننامــەو مرۆیەکین کە هەموو ئەم وەســفانە دڵۆپێکن لە دەریای میهرو ســۆزو خۆشەویستی ئەو سەرکردە بەرزەی کە ڕێڕەوی ڕەوڕەوەی مێژووی گۆڕی!

دونیا بێ (موحەممەد) -دروودی خودای لێبێت- واتە تاریکســتانو جاهیلیەت، شەوەزەنگی نەفامیو وێڵبوون لە دەیجوردا!

ژیان بێ (موحەممەد) -دروودی خودای لێبێت- واتە جەنگەڵستانێك کە تێیدا گەورەکان بچکۆلەکانو بەهێزەکان بێهێزەکان دەخۆن!

مرۆڤایەتی ماڵاوایی دەکاتو، مرۆڤەکان سروشتی مرۆڤانەی خۆیان لەبیر دەکەن!

ئازیزەکــەم، ئێســتا بە تەواوەتی دەزانین، کە ژیارو شارســتانییەت بــەرەو چی هەڵدێرێك دەڕوات، چونکە دوورە لە ڕۆشــنایی ڕێنماییو ڕێبازی پاکی ڕابەری شارســتانیەتو ژیاری ڕاســتەقینە، پەیامبەرمان موحەممەد (ﷺ).

هاوار بۆ شارستانییەتێك کە دوورە لە ﴿رَحۡمَةً لِّلۡعَٰلَمِينَ﴾ دوە!

خۆشەویستم: لەم ڕۆژانەدا کە دوژمنانی مرۆڤایەتیو پێکەوەژیانو ڕێزگرتــن لە بەهــا مرۆییــەکان، دەیانەوێــت بەرامبەر بــە ڕابەری مرۆڤایەتی، سوکایەتی بنوێنن، زۆر توڕەو نیگەران بووم، بەڵام کاتێك هەڵوێســتی بــەرزی ئەو گەورە مرۆڤــەم دەهاتەوە یاد، کە هەمیشــە بەرامبەر بەو کەســانە دەینواند کە (بەشــێتو جادووگەرو شــاعیرو درۆزن)، ناوزەندیــان دەکــرد، دەیفەرمــوو: (اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِقَوْمِي فَإِنَّهُمْ لاَ يَعْلَمُونَ) هێمن دەبوومەوە!

بەرامبەر بە ئاکاری بەرزی خەجاڵەت دەبووم، چونکە (موحەممەد) (ﷺ) واتە نەرمترین دەســت، جەریری کــوڕی عەبدوڵا دەڵێت: هیچ ئاوریشمو دیباجێکم بەردەست نەکەوتووە، نەرمتربێت لە لەپی پیرۆزی پێغەمبەر (سەلامی خودای لێبێت)، هیچ بۆنێکم نەکردووە، خۆشتربێت لە دەســتی پیرۆزی، هەروەکو دەســتی لە کەشــکۆڵی گوڵاوفرۆشــێك دەرهێنابێــت، هێندە بۆنی خۆشــبوو، هەر ئــەو دەفەرمووێت: (هیچ کاتێك نەبوو، تەماشام بکات، ئیللا بە خەندەوە بۆی ڕوانیوم)!

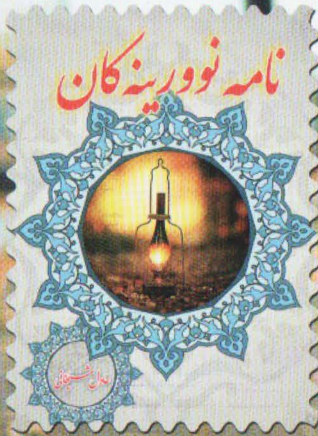
ئازیزم، لەگەڵ گەیشتنی نامەکەم، دەست بە خوێندنەوەی ژیننامەی ســەروەرمان بکــەو لە دەریای میهرو ســۆزو بەزەییو بەخشــندەییو خەندەی زیوینو باوەشــی گەرمی ئەوینو خۆشەویســتیدا نووقم بە، ژیانی ئەو بکە بە چراو پێشەنگی ژیانت!

﴿ لَّقَدۡ كَانَ لَكُمۡ فِي رَسُولِ ٱللَّهِ أُسۡوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرۡجُواْ ٱللَّهَ وَٱلۡيَوۡمَ ٱلۡأٓخِرَ وَذَكَرَ ٱللَّهَ كَثِيرٗا ﴿٢١﴾ ﴾ الأحزاب

گەڵاڕێزان هاتووە
ناخی باخی گرتووە
گەڵای زۆری وەریون
سینگی باخی پۆشیون
تاوناتاوێ شنەی با
بە ئەسپایی دەیان با «شەریف»

وەرزی پایـز مچورکەیەکـی سـاردە، وەکو گـزەی خەزانەکەی‌و ناخی مرۆڤ، وەکو ناخی ئەو باخە دەهەژێنێ کە شاعیر وەسفی دەکات.

هەمیشە بە هاتنی پایز، خەم دەبێتە سیمای کەون، ڕووی زەردی گەڵای وەری‌و بە دەم شـەپۆلی باوە، ڕووتبوونەوەی درەختە سەوزەکان، وەرینی گوڵە جوانەکان، سەمفۆنیایەکی تك، تك، حوزن‌و ماتەمیان لێدەتکێت!

نامەی دەیەم

منیـــش بەرامبەر دیمەنی خەزانو گەڵاڕێـــزان، مات دەبمو نوقمی بەحری ئەندێشە دەبم.

درەختی تەمەن، هەر ڕۆژەی گەڵایەکی دەوەریێت، ڕۆژێك دەبێت لە پایـــزە خەزانێکدا دوای وەرینی دوا گەڵای پـــەڕاوی تەمەن دابخرێتو مرۆڤ ماڵاوایی لەم دنیایە بکات!

ئازیـــزم، حـــەز دەکەم بـــە یەکەوە، تەواوی شـــیعرەکەی شـــەریف بخوێنینەوە، چونکە بە تەعبیرێکی سەیر گوزارش لە هەستی دەروون دەکاتو ئەو دیمەنە وەها وێنا دەکات، کە پایز لە تابلۆیەکی سامناکدا بە دیواری تەمەندا هەڵدەواسێت!

باخەوان کزو تەنیا
لەسەر ئاوی کانیا
دەستی پیرو لەرزۆکی
داناوەتە سەرچۆکی
بەسەر بیری پڕ داخا
چاوی دەکێشێتە باخا
دارێکی وشكو مردوو
لانەی مەلی کۆچکردوو
نە سەوزایی نە سێبەر
نە ئاهەنگی پەلەوەر
لە بیری نابێ هەرگیز
گەڵارێزانی پایز
وا دڵپڕی کردبێ
ناخی گیانی گرتبێ
جارێ سەری دائەخا
سەرنجی کانی ئەدا
ئاوێنەی ڕووناکی ئاو
وێنەی دێنێتە بەرچاو
وێنەی پیرو زەردی خەم
پڕچینو خەتی ماتەم
وێنەیەکی پەژارە دیو
وێنەی گوڵێ هەڵوەریو
فرمێسکی ژینی تاڵی
دێنێتەوە خەیاڵی

باخـــەوان بۆیە وا خەمبارە، چونکـــە دەزانێت، ئیدی تەمەنی لاوی بەسەرچوو، گەر بەهاریش بگەڕێتەوە، بە ئەم چی؟!

بۆیە لەبەرخۆیەوە دەڵێت:

ئەوسا بەهارێ بێ تین
ئێستا پاییزی خەمین
گەڵاڕێزانیش ئەڕوات
هاکا بەهارێ تر هات
تەنها ژینی من وایە
ئیتر بەهاری نایە!

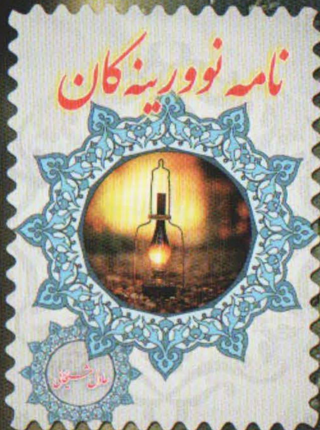
ئازیزم، با پێش ئەوەی بەهاری تەمەن ماڵاواییمان لێ بکاتو بکەوینە بەرخەزانی پاییزی تەمەن، سود لە تەمەنمان وەربگرین، ڕۆژانە مەڵۆی نوێ، بخەینە سەر خەرمانی، کرداری جوانمان، کەشکۆڵی ئاخیرەت بە (زادی تەقوا) پڕ بکەینو بۆ گەیشـــتن بە هەمیشـــە بەهاری نەبڕاوەی بەهەشت، خۆمان سازو تەیار بکەین!

ســـاتو چرکەکانمان، ڕۆژانە بە پـــاچو قوڵینگ لە چیای تەمەنمان دەتاشـــن، دەبـــا ئێمەش بە تاشـــەبەردی ئەو چیایە، کۆشـــكو تەلاری بەهەشتمان دروست بکەین!

تەمەن مۆمێکی داگیرساوە، هەر ڕۆژەو دڵۆپێکی دەتوێتەوە!

تا ئەو ساتەی بۆ هەمیشە خامۆش دەبێت!

دەبا پێش توانەوەی مۆمی تەمەن، خەزانی دوا گەڵای عومر وەخۆکەوین! بۆئـــەوەی لـــە دوای تەمەنـــی فانی، بە ژینێکی باقی هەمیشـــەیی بەهرەمەند بین!

نامه‌ی یانزه‌یه‌م

لەگەڵ ڕێژنەی بارانەکەدا هۆن هۆن فرمێسکەکانم بەسەر ڕوومەتما دەهاتنەخوار.

بەرامبەر بە سۆزو بەزەییو میهرەبانی خواوەند شەرمەندەبووم، بەزەییو میهرەبانی پەروەردگار لە شەپۆلی بارانو نەسیمی بەرەبەیانو تیشکی خۆر فراوانترە، ئەگەر میری ئەو نەبا ئێمە چیمان دەکرد؟

بێ سۆزی ئەو لەچی سەرگەردانییەکدا دەژیایین؟

بەرامبەر ئەو سۆزە بێسنوورە، جگە لە خەجاڵەتی هیچ شتێکی ترم لەدەستنایەت!

ئێمە گوناه دەکەین، وەلێ ئەو دەرگای لێخۆشبوونمان بۆ دەکاتەوە، ئێمە دڵەکانمان کردۆتە لانەی تاوان، وەلێ ئەو بە بارانی ڕەحمەتی خۆی، کوچەو کۆڵانەکانیشمان بۆ پاك دەکاتەوە، ئێمە هەمیشە هەڵدێین، وەلێ ئەو بە ﴿ يَٰعِبَادِيَ ﴾ بانگمان دەکات، بەدبەختین ئێمە! بۆ کوێ ڕادەکەین؟ لە کێ ڕادەکەین؟

لە دەریای میهری خودایی ڕادەکەین، بەرەو بیابانی وشكو بێ ئاوی ئەهریمەن!!

باوەشی ئارامی فریشتەکان جێدەهێڵین، بۆ ژێر چەپۆکی ڕەشی شەیتانۆچکەکان!

ڕێگای نوورو شەقامی چراخان وێڵدەکەینو لە کۆندەرەی تاریکستاندا چنگەکڕێ دەکەین، لەبری دۆستایەتی پەروەردگاری میهربەخش، ئیبلیس دەکەینە دۆست، لە کاتێکدا خودا لەبەر باوە گەورەی ئێمە نەفرەتی لێکرد، چونکە ئەو دوژمنی ئێمەیە، ﴿ أَفَتَتَّخِذُونَهُۥ وَذُرِّيَّتَهُۥٓ أَوْلِيَآءَ مِن دُونِى وَهُمْ لَكُمْ عَدُوٌّۢ ۚ بِئْسَ لِلظَّٰلِمِينَ بَدَلًا ﴿٥٠﴾ ﴾ الكهف.

ئازیزم: چی لەزەتێك بۆ بڕوادار لە نزیکی لە پەروەردگار خۆشترە؟

ئەو کاتەی ئێمەی بەندەی بچووك، ئاوێتەی بەندایەتی دەبینو

ڕووی دڵەکانمان دەکەینە خواوەندو دڵمان جگە لە خۆشەویستی ئەو لە هەموو خۆشەویستییەك خاڵی دەبێت، ئەوسا وەکو سوفیانی سەوری دەڵێت: هەرکات هەمــوو مرۆڤەکانت لە دڵت دەرکــرد، ئەوا هەرچی داوابکەی لە خودا پێت دەبەخشێ!

ئەو دڵانەی کە جێگای یادی خودان، تەنها بە یادی ئەو ئارام دەگرن ﴿ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَتَطۡمَئِنُّ قُلُوبُهُم بِذِكۡرِ ٱللَّهِۗ أَلَا بِذِكۡرِ ٱللَّهِ تَطۡمَئِنُّ ٱلۡقُلُوبُ ﴿٢٨﴾ ﴾ الرعد.

بەکری موزەنی دەڵێت: کێ وەکو تۆیە ئادەمیزاد، هەرکاتێك بتەوێت دەستنوێژ هەڵدەگریو دەچیتە میحرابی خەڵوەتو موناجاتی ئیلاهی! لەگەڵ خودای خۆتدا دەدوێیت بێ تەرجومان!!

ئــەو دڵانە چەندە ئاوەدانن کە هەمیشــە لە کــۆڕی زیکردان، ئەو سۆمایانە چەند گەشن کە هەمیشە بە ئومێدی دیداری کردگار ئەسرینی ئەوین دەڕێژن، ئەوانە یادی خودایان لە هەنگوین لەلا شیرینترە!!

ئیبنولقەیم دەفەرموێت: کاتێك خەڵکی بە دنیا دەوڵەمەندن، تۆ بە خودا دەوڵەمەندبە! کاتێك خەڵکی بە نازو نیعمەتی دونیا دڵخۆشن، تۆ بە خودای خۆت شادمانبە! کاتێك خەڵکی بە خۆشەویستانیان هۆگرن، تۆ تەنها هۆگری خودابە! کاتێك خەڵکی دەچنە لای پادشــاو گەورەکانی خۆیانو داوای پارەو سامانیان لێدەکەن، تۆ لە خودای خۆت نزیکبەرەوە، تەنها داوا لە ئەو بکە!

یەکێك لە پێشینان دەڵێت: لاوێکم بینی لە ڕێگای مەککە بە تەنیا ڕێگای دەبڕی، پێمگوت: هەست بە تەنیایی ناکەیت؟ گوتی: هۆگریم بۆ خودا، هەموو تەنیاییەکی وەبیربردوومەتەوە!

گوتم: لە کوێ دەتوانم بتبینم؟ گوتی: لە دونیادا هەرگیز چاوەڕوانی دیداری من مەبە! بەڵام ڕۆژی دوایی ڕۆژی کۆبوونەوەی خواناسانە!

گوتم: ئەی لە ڕۆژی دواییدا لە کوێ بۆت بگەڕێم؟ گوتی: لە کۆڕی ئەوانەدا بۆم بگەڕێ، کە شادن بە دیداری ڕوخساری کردگار!

پێمگوت: چۆن دەزانیت کە تۆ لەوانیت؟

گوتی: بــەوە دەزانم کە چاوم لە تەماشــاکردنی هەموو حەرامێك پاراســتووەو لــە هەمــوو شــتێك کە لێــی قەدەغە کــردووم خۆم بە دوورگرتــووەو هەمیشــە داوام لێکــردووە: کە بەهەشــتی من دیداری ڕووخساری پەروەردگارم بێت. پاشان کەوتەڕێ، تا لە چاو ونبوو!

یەحیای کوڕی موعازی ڕازی لە دوعاکانیدا دەیگوت: *«خودایە لەوانەمان نەژمێریت کە بە زمان بانگێشە بۆ تۆ دەکەنو بە دڵانیش لێت دووردەکەونەوە! ئەی بەڕێزترین لەلامان، نەمانکەی بە بێڕێزترین لەلای خۆت»*.

سەیرە، ئازیزم، زۆر سەیرە، چۆن بە دەستی خۆمان، لە خۆشترین لەزەتــی دونیا، خۆمان مەحروم دەکەین لەبری ئەوەی دڵمان گوڵزاری موحیبەتی ئیلاهی بێت، بۆتە وێرانەو وشکەڵانی تاوانو گوناه!

بەڵام هەموو دەردێك دەرمانی هەس، پێشــینان دەڵێن: دەرمانی دڵ لە پێنج شتدان:

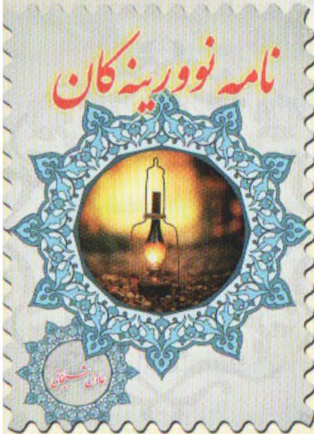
«خوێندنــەوەی قورئان بە بیرکردنەوەو تێڕامانەوە، ســکی خاڵی بەڕۆژو، شەونوێژ، نزاوپاڕانەوەی سەحەر، هاودەمی پیاوچاکان»

خۆشەویستم...

شەو درێژە، کورتی مەکەرەوە بە خەو!

ڕۆژگار ڕوونە، تاریکی مەکە بە تاوان!

خودایە بە نووری ئیمان دڵانمان ڕۆشــنو بە خۆشەویســتی خۆت هۆگرمان بکەیت، بە ســۆزو میهرەبانیت بمنابەخشیو بە بەزەیی بێ ســنوورت بمانبوری، ئێمە هەرچەندە گوناهباربین، خۆمان تەنها بە بەندەی ملکەچی تۆ دەزانین، خۆمان بە تۆ دەســپێرین، لە دەســتی نەفسو شەیتان ڕزگارمان بکە، پەروەردگاری مە.

نامەی دوانزەیەم

بەهرەکانـــی خوداوەند هێندە زۆرن لە ژمـــاردن نایەن، وەلێ ئێمە هەمیشـــە فەرامۆشـــیان دەکەیـــنو بە سوپاســـێکی کەمیـــش وەفاداری نانوێنین، تـــا ئەو کاتەی کە خوداوەندی میهرەبان بە لوتفی خۆی بۆ ئەوەی وەخەبەرمـــان بهێنێت لە خەوی غەفڵەت، بە دەردێك گرفتارو بـــە بەڵایەك موبتەلامان دەکات، تا گەورەیی خوداو بچوکی بەندەکانی دەرکەوێـــت، تـــا میهرەبانو دلۆڤانی خـــودا بۆ بەنـــدە گوناهبارەکانی ئاشـــکرابێت، تـــا بەندەکانی پێش ئەوەی لە ســـزای ســـەختی خودای بەهێزو باڵادەســـت بترسن، بەرامبەر بە سۆزو ڕەحمەتی شەرمەزاربن، تا جارێکی تر بۆ لای ئەو بگەڕێنەوەو فرمێسکی پەشیمانی بڕێژن..

ئەو کاتەی مرۆڤ بە دەردێك ئالودە دەبێتو لەسەر جێگا دەکەوێت، ئەوسا دەزانێت کە لەشساغی تاجێکە بەسەر مرۆڤە تەندروستەکانەوەو تەنها نەخۆشەکان دەیبینن!

بێکەسی شاعیر ڕاستدەکات کە دەڵێت:

مـــــەڵێ هـــــــــەزارم کـــوفـــری نـیـعـمـەتـە
لـــەشـــی ســـاغ بـــۆ تـــۆ مـــوڵـــكو ســـەروەتـــە

ئەو کاتەی ئاوی زوڵاڵت لەسەر زار تاڵو هەنگوینت لە گەرودا دەبێتە "عەلقەم"، ئەو کات دەزانی خۆشیو لەزەتەکانی ژیان چەند بێبەهان!!

ئازیزم، نەخۆشـــی هەلێکە بۆ پشـــووی ڕۆحو ســـاتێکە بۆ تێڕامانو وردبوونەوە لە ژیانو، بەخۆداچوونەوەو ئامۆژگاریو خۆناسین!

مرۆڤ لە کاتی نەخۆشـــیدا، لە جیهانی ماددە دووردەکەوێتەوەو بە دیدی بەسیرەت، لاوازیو دەستەوەستانی خۆی بۆ دەردەکەوێت!

چیدی بەهێزو بازوو سەروەتو سامانی خۆی، نانازێو دەزانێت چەند

لەلای خودا ئاسانە لە چاوتروکانێکدا، هەموو ئەو شتانەی لێبسەنێتەوە.

ئەگەر چەند ڕۆژێکی نەخۆشی، ئاوا دنیا لەبەرچاومان ڕیسوا بکات، ئەی چی دەکەین بۆ ئەو شـــەوەی ســـەرینمان بەردی ڕەقو پێخەفمان خۆڵو خاكو مەنزڵمان گۆڕی تارە؟!

ســـەلەمەی کوڕی دینـــار دەڵێت: ئێمە نامانەوێـــت بمرین، تا تۆبە دەکەین، تۆبەش ناکەین تا دەمرین!

بـــاش بزانە بە مردنی تۆ بازاڕەکانی دونیا داناخرێت، تۆ زۆر لەوە چکۆلەتری، خۆت بناسە!

گەنجێتـــیو لاویو جوانـــیو دەوڵەمەندی هەمـــوو میواننو لە ناکاو جێمان دێڵن، ڕۆژانە تەمەن بەڕێدەکەینو لە داهاتووی گەورە بێ ئاگاین!

گیرۆدەی خـــەوی غەفڵەت، کۆتو بەندی شـــاوەتو ئارەزوو، دڵمان مردوو، لە تاڵی سپیو سەری ڕوتاومان بێ ئاگا، سەرخۆشی بێ شەراب، مەســـتی یاریو گاڵتەو قســـەی بـــێ مانا، کەی پەشـــیمان دەبیتەوە لە تاوانەکانـــت، کەی چاوێك بە عەیبەکانتدا دەخشـــێنی، تا کەی ئازاری ڕۆحت دەدەیت، دڵت بە گوناهو تاوان کرمێ دەکەیت، تەمەنت بۆ دونیای فانی بەزایە دەدەیت، کێ دەڵێت لەم نەخۆشییەت هەڵدەستیتەوە؟

چیـــت ئامادەکـــردووە بۆ دوا هەناســـەت؟ ئەو ڕۆژەت لـــە یادە کە هەناسەت ســـوار دەبێت، دەنگت خامۆش دەبێت، بیناییت لێڵ دەبێت، ناتوانی بە وتەیەك ماڵاوایی لە دەوروبەرو خۆشەویستانت بکەیت!!

یەکێـــك لە پیاوچاکان دەڵێت: دەبینیت کەســـێك ئالـــودەی تاوانە، گەر لێی بپرسیت: دەتەوێت بمری؟ دەڵێت: نا، چۆن حەز بکەم بمرم، بـــەم هەموو تاوانەوە؟! خۆ ئەگەر پێی بڵێی: ئەی بە تەمانیت واز لە

تاوانەکانت بهێنیت؟ دەڵێت: نامەوێت وازیان لێبهێنم! ناشمەوێت بمرم تا وازیان لێنەهێنم!!

سەیرە، ئازیزم، زۆر سەیرە!

ئیبنوجەوزی دەڵێت:

(كَلامُـكَ مَكتوبٌ، وقَولُكَ محسـوبٌ، وأَنت ياهذا مَطلوُبٌ، ولَـكَ ذنوبٌ وَما تَتوُب، وشمسُ الحياةِ قد أَخَذَتْ في الغرُوب فما أقسى قَلبُك بَين القلُوبِ).

دەبـا ئیتر کۆتایـی بەسـەرگەردانی بهێنینو لە خـەوی غەفڵەت وەئاگابێین، بەڵکو دڵۆپە فرمێسکی بەرەبەیانێك، ئاهو نزای سەحەرێك، کۆتایی بەم تاریکستانی تاوانە بهێنێتو خوداوەند بە لوتفی خۆی، بە نووری تەوبە دڵمان ڕووناك بکاتەوە.

ئەبو سـەعیدی خەرراز دەڵێت: کاتێك کە خواترسان دەگرین، ئەوا بە ئەسرینی چاویان بەڵێن لەگەڵ خودادا دەنوسن!

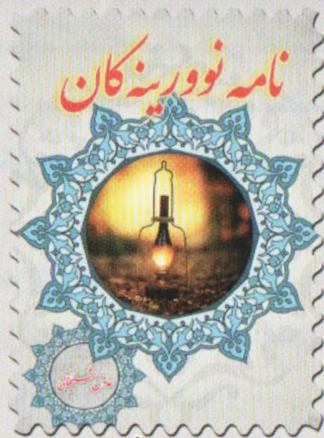
ئەگـەر تا ئێسـتا لـە دنیادا ماویو خـودای میهرەبان لەشسـاغی پێداوویت، خۆت ئامادە بکە بۆ ئەو ڕۆژەی بۆ دوا چرکەی ژیانت، مردو شـۆرو کفنبڕ، چاوەڕوانت دەکـەنو گۆڕهەڵکەنیـش دەیەوێت زووتر کارەکەی تەواو بکات.

فرسەتەو بێرەوە هۆشی خۆت، ئەمڕۆ نەك سبەی!

ئەم دنیایە، جگە لە ماڵی نەخۆشیو نەداریو خەمو پەژارە، شوێنی پشوو نییە!

بۆچی بۆ خەوێکی سەراب ئاسا، نەعیمی ئەبەدی لە دەستی خۆت دەدەی؟

خێراکە، زۆر دواکەوتوویت، تۆبەکاران واگەیشتنە لێواری بەهەشت، تۆش هەر گوێ لە مشتی نەفسو شەیتانی!

نامەی سیانزەیەم

ماموستا گیان وتەکانت وەکو زەمین لەرزە، هەموو جەستەی هەژاندم، تەزووی بە ڕۆحمدا هێنا لەو ساتەوە تۆم بەجێهێشت بە دەم هەنسکی گریانێکی قوڵەوە نەمزانی چۆن گەیشتمەماڵەوەو خۆم هاویشتە باوەشی دایکمو وەکو منداڵێکی ساوا تەسلیمی گەرمەشینو گریانێکی بێ سنوور بووم!

بەرامبەر بە لوتفو بەزەییو گەورەیی خودا هەستم بە شەرمەزارییەك کرد، کە نەمدەتوانی سەرم هەڵبڕم ....

منی بەندەی گوناهبار چیم؟! خودا هێندە دەرگای هیدایەتم بۆ واڵا بکاتو، بەرامبەر بە گوناه و تاوانو غەفڵەتم، میهرو بەزەییو میهرەبانی بنوێنێت!!

دیداری منو تۆ ماموستای بەڕێزم شتێکی چاوەڕواننەکراو بوو، چی قەدەرێکی سەیر بوو کە منی بە تۆ ئاشناکرد!!

هەمیشە هەستێك بەرەو خودا بانگی دەکردم، بەڵام من تاوانو دەوروبەر مەستی کردبووم، لە نێوان قاقای پێکەنینو ئاهەنگو شاییو داوەتو هەڵپەڕکێدا، بۆ بەختەوەری دەگەڕام، بەڵام لە گەرمەی پێکەنینو شادیمدا لە ناخمدا خەمێکی تاڵ دڵی دەگوشیم!!

هەمیشە چرپەیەکی هێمن ئامۆژگاری دەکردم، وریای دەکردمەوە، بەڵام دەنگەکە زۆر کزو لاواز بوو، لە دەنگە دەنگو غەڵبەغەڵبی بێ ئاگاییدا کپ دەبوو!

گومانم نەبوو لەوەی کە وێڕای گوناهـ و تاوانم، خودام خۆشدەوێت!

سەرەتا پرسیارەکەی جەنابتم بەلاوە سەیر بوو: ئەی چۆن خودام

خۆشناوێت!؟

ماموستا گیان، زۆرن ئەو کەسانەی وەکو منن، خودایان خۆشدەوێت سوژدەی بۆ دەبەن، لێی دەپاڕێنەوەو نزای بۆ دەکەن، خۆیان بە بەندەی وی دەزانن، وەلێ لە هەمان کاتدا بەندەی شاوەتو ئارەزووەکانی خۆیانن، ناتوانن بە تەواوی خۆیان لە دەستی نەفسو شەیتان قوتارکەن، باقو بریقو تامو لەزەتی خۆشییە فریودەرەکانی دونیا، هێندە هەستو نەستی داگیرکردوون، بەهەشتی بەرینی خودای وەبیر بردوونەتەوە. .....لە سزای سەختی ڕۆژی دوایی بێ ئاگان، مردنو زیندوبوونەوەیان فەرامۆشکردووە!!

بە خەیاڵ وەدووی شادمانیدا وێڵن، بەڵام وەکو هەنگێك کەوتبێتە نێو هەنگوینی خۆی، تا دێت لە نێویدا نوقم دەبێتو سەرەنجام لەوانەیە نەتوانێت خۆی ڕزگار بکات !!

ئەمن ئێستا دەزانم خۆشەویستیم بۆ خودا زۆر سادەو ساکار بوو، هەرگیز خوداوەندێکی وەها گەورەو بەدەسەڵات و میهرەبان ، وەها خۆشەویستییەکی شایەن نییە!

ئیبنولقەیم دەگێڕێتەوە: کە مشکێك عاشقو شەیدای وشترێك بوو، زۆری خۆشدەویست، ڕۆژێك داوەتی کرد بۆ ماڵی خۆیان، کاتێك کە وشترەکە ماڵە بچکۆلەکەی مشکی هاوڕێی بینی، پێی گوت: یان خانوویەك دروست بکە شیاوبێت بە خۆشەویستت، یا خۆشەویستێك بگرە شایان بە ماڵەکەت بێت!!

ئیبنولقەیمیش دەڵێت: تۆش یان ڕووبکەرە خودا بە دڵێك شایانی

ئەو بێت، یا خودایەك پەیداکە شایان بە دڵی تۆ بێت!!

ئەو ڕۆژە تێگەیشـــتم کە بەندایەتی بۆ خودا وتەیەکی سەرزارەکی نییە، تەسلیم بوونو ملکەچبوونە بە خودا، بە فەرمانەکانی.

بە دوورکەوتنەوە لە قەدەغەکراوەکانی دەســـەلمێت ئێمە تەسلیمی خوداین، یا نەفسی ئەممارە!؟

کاتێك لە ژێر باڵی ڕەشی شەودا ئارەزووەکان هێرش دێنن، ئەو کاتە خودامـــان دێتەوە یادو لە شـــەرمی خوداوەند، چاوەکانمان دادەخەینو ڕووی دڵەکانمان دەکەینە ئەو!

مانایەك بۆ خۆشەویستی خودا نامێنێت کە من بەندەی خوداوەندم، بەڵام ملکەچـــی فەرمانەکانی نەبم، کە داوام لێدەکات باڵاپۆشـــبم، لە ڕووکـــەشو ناوەڕۆکدا پـــاكو بێگەردو پاکیزە بـــم! تاوانم لەلا بچوك نەبێت!!

فوزەیـــل دەفەرمویێت: هێندەی تۆ گوناهت لەلا بچوك بێت، لەلای خودا گەورەیەو هێندەی لە لای تۆش گەورە بێت لەلای خودا بچوکە!!.

ئەمـــڕۆ دەمەوێت بەڕاســـتی بۆ لای خۆشەویســـتی گـــەورەی خۆم بگەڕێمـــەوە....... بە فرمێســـکی پەشـــیمانیو هەنسـکی شـــەرمەزاری، لاپەڕەی ڕەشـــی تاوانەکانم بســـڕمەوە، دڵی بەردم بە فرمێســـکەکانم نەرمکـــەم، بچمە میحرابی بەندایەتی ڕاســـتەقینەو بەرەو بەهەشـــتی نەبڕاوەو ڕیزوانی خودایی بکەومەڕێ.

ئیتـــر ناهێڵم، هیـــوام بە دونیای فانیو هاودەمـــی خراپو نەفسو شـــەیتان تۆبەم پێ دوابخەن، نامەوێت تەمەنـــی جوانیم بەندایەتیو

ملکەچی بۆ شەیتان بێتو، تەمەنی پیریو لاوازیم بەندایەتی بۆ خودا بێت!!

نامەوێــت چیــدی ئەو جوانییەی خــودا پێی بەخشــیوم، لە بری سوپاسگوزاری، بۆ تاوان بەکاریبهێنم!!

نامەوێ چیدی لە شوێنێکبم، کە خودا پێیناخۆشە!

دەمەوێت ئیتر هەڵگری پەیامی نوورینی ئەوبم، دەمەوێت گوڵەباخو گوڵفرۆش بم!

نامەوێت لەم دنیا، مەستی کەیفو سەرابی تاوان بمو لە ئاخیرەتیشدا مەنزڵگای دۆزەخو خۆراكو خواردنەوەم زەققوم بێت!

پەیمانەو بە خــودای خۆمی دەدەم، ئیتر من ڕێگای نوورینی خۆم دۆزییەوە، چیدی ناگەڕێمەوە تاریکستان.........

ئیتــر من تامی بەندایەتیم کردوەو، ســوژدەیەك بۆ خوداوەند بە هەموو خۆشییەکانی دونیا ناگۆڕمەوە.......

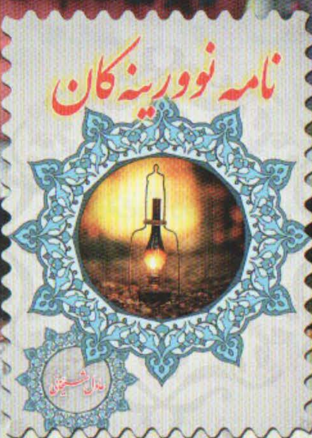
ئێستا من قوتابی پێغەمبەرم (درووودو سەلامی خودای لەسەربێت)، بە ئومێدی ئەو ڕۆژەم کە بە دیداری شاد دەبم، بە دەستی ئەو جامی شــەرابی کەوسەر نۆش دەکەم، من ئەو پەیامبەرە میهرەبانە بەسۆزە، پڕ میهرو ئەوینەم هەبێت، چۆن دەبێت بۆ پێشەوایەکی دی چاوبگێڕم.

مژدە ، مامۆســتام موژدە، من بوومە چرایەکی پڕ نوور، بە نووری پاکی ئەم ئیسلامە، مونەوەر بووم..

ئەوەندە چاوی پڕ بێ نووری پڕ نوورو مونەوەر کرد

کە نەرگس چاوە چاوی نوورییە لەو نووری چاوانە!!

«مەحوی»

نامەی چواردەیەم

ئازیزی من، لە نامەکەتدا گلەیی لە نەفسی خۆت دەکەیت، بەرامبەر بە خوداوەند خۆت بە شەرمەزار دەزانیو هەستدەکەیت بەندایەتییەك کە بۆ پەروەردگاری مەزنو باڵادەستی ئەنجام دەدەیت، بە تەواوی وشە شایان بە خودای گەورە نییە!

ڕۆڵەی شــیرینم، وتەگەلێك لە قسەکانی تۆ زێتر نین، کە گوزارش لە سکاڵاو دەردی دڵی هەمووان دەکات!!

شەرمەزاری شتێکە زۆر کەم بەرامبەر بە وشەی «عبودیة»، یاخود بەندایەتی بۆ خوداوەند "معبود"ی گەورەو خاوەن فەزڵ.

ئیمامی سەعدی لە تەفسیرەکەیدا سەبارەت بە مانای ئایەتی ﴿فَٱعۡبُدۡهُ وَٱصۡطَبِرۡ لِعِبَٰدَتِهِۦ﴾ دەفەرموێت: واتە ئارام بگرە لەسەر بەندایەتی بۆ خوداوەند، موجاهەدەی نەفسی خۆت بکەو بە تەواوی بەندایەتی بەو "عبودیة"ە هەڵسەو بە پێی توانای خۆت کامڵی بکە، بۆ کەسی عابدو خوداپەرست خۆشترین لەزەتو چێژوەرگرتن لەو بەندایەتیەدایە، بە شێوەیەك هێندە دڵی پەیوەست دەبێت، کە هەموو شاوەتو ئارەزوویەك کە دڵی پێوە بەند دەبێت، فەرامۆشی دەکات.

بەڵام کاری دڵ وەها ئاسان نییە، مێشو مەگەزی نەفسی ئەممارە بە سانایی حەڵوای شاوەتو ئارەزوو فەرامۆش ناکەن!!

کاتێك دڵ هەموو سەودایەك وەلا دەنێو ئاوڕ لە دنیا ناداتەوە، کە بە خۆشەویستی خوداو لەززەتی بەندایەتی لێوان لێو بووبێت، ئەگەر نا ئەوا لاشە سەرقاڵی بەندایەتییە وەلێ دڵ یاری دەکات!

مەخابن ئەزیزم مەخابن!!

من چۆن بتوانم باسی شتێك بۆ تۆ بکەم کە من هێشتا نەگەیشتوومەتە کەناری دەریای ئەو «عبودیة» گەورەیە!

یەکێك لە پێشینان دەڵێت: بناغەی بەندایەتی ئەوەیە کە جگە لە خودا، داوای هیچ شتێك لەکەس نەکەیت!

هیچ شتێك!!

سەهلی تەستوری دەڵێت: (هیچ ڕێگایەك نزیکتر نییە بۆ گەیشتنی بەندە بە خودای خۆی، لە دەربڕینی هەژاریو ئاتاج بۆ خودا...

ئەوەش وەکو "شێخ الاسلام دەفەرموێت: کاتێك بەندە بەڕاستی

ڕووی هــەژاریو موحتاجی، دەکاتە خوداو بە تەواوی ئیخلاس، هاواری بــۆ دەکاو پەنای پێدەبات، ئەو کاتە خودا نــزای قبوڵ دەکاتو بەڵای لەســەر لادەبــاتو دەرگاکانی ڕەحمــەتو میهری خۆی بــۆ دەکاتەوە، ئەمەیە ئەو بەندەیەی کە تامو چێژێکی وەهای نزاو پاڕانەوەو تەوەکل بە خودای کردووە، کە کەسانی تر نەیانچەشتووە!!

ئەم تامو چێژەیە کە ئێمەی بە دوودا وێڵین!

هەربۆیــە دەیانگــوت: خودایە ئەمە خۆشــیو لەززەتی ئێمەیە، لە کاتێکدا لێت دەترســین، ئاوا ئێمە هێندە بەیادت خۆشــحاڵین، دەبێت ئەو ڕۆژەی لە عەزابت دڵنیا دەبین، بکەوینە چی خۆشییەکەوە؟!

هەربۆیە هەروەکو عاشــقێك چەندە بە تاســەی دیدارو جێ ژوانە، زێتر بە تاســەی هاتنی شــەوبوون، چونکە شەو ژووانی بڕوادارانە، بە ئاواتەوە بوون بژین تا دەگەنە شەوێ، تا لە میحرابی خودا پەرستیدا بە ئۆخژنی دڵیان بگەن!

ئەبو ســولێمانی دارانی دەڵێت: خوداپەرستان لە شەودا لە خۆشیو لەزەتێکــدان، زێتر لە خۆشــیو لەزەتی ئەهلــی ڕابواردنی دونیا، خۆ ئەگەر عیبادەتی شەوانم نەبا مانەوەم لەم دنیایەدا نەدەویست!

ئازیزم، ئەوان ژیانی دونیایان نەدەویست، بۆئەوەی تیایدا ڕابوێرنو لە نێو شاوەتو ئارەزوو باقو بریقی دنیادا کەیفو شایی ساز بکەن!

کچۆڵەیەکی نازداری خەڵکی بەســرە لەســەرە مەرگدا بە حەسەنی بەســری گوت: ئەبو ســەعید، پــاش تۆزێکی تر خۆڵ دەکرێ بەســەر گەنجیو جوانیمداو، هێشتا لە خودا پەرستی تێرم نەخواردووە!

ئەبو ســەعید، تەماشــای دایکم بکە وا بە باوکــم دەڵێت: گۆڕێکی فــراوان بۆ کچەکەم ئامادەبکــە، بە کفنێکی باش دایپۆشــە، بە خودا

ئەگەر بۆ مەککەش بەڕێ کرابام، زۆر دەگریام، چ جای کەوا بۆ تاریکی گۆڕو تەنیاییو خانەی تاریکیو کرم، بەڕێ دەکرێم!!

لەبەرئەوەبوو پیاوچاکانو سـالْحان، لەسەرە مەرگدا فرمێسکیان بۆ ماڵاوایی لە نوێژو دوعاو پاڕانەوەی سەحەر دەڕشت!!

ئەوان دەیانگوت: ئەوەی خودای خۆشـبووێت، لە خزمەتیدا ماندوو نابێت، بەڵکو لەززەت لەو ماندووبوونە وەردەگرێت:

حَسْبِيَ اللهُ وَأُنْسِي كُلَّما ضاقَتِ الأيامُ زادَ النِّعَما
إن يَكُنْ راضٍ وَعَيْشي أَلَمٌ كُنْتُ في الدُّنيا أُحِبُّ الأَلَما

واتە: خۆشەویستو هۆگری دڵم تەنها خودایەو هەرکاتێك ناڕەحەتی ڕۆژگاریش ڕووم تێبکات، بە زیادبوونی نیعمەتی خودای دەزانم!!

خودایە ئەگەر تۆ لێم ڕازی بیتو هەموو ژیانم ئازارو ئەشـکەنجە بێت، ئەوسـا کە دەزانم ئەو ئازارە خەڵاتی تۆیە، پێی خۆشحاڵ دەبمو خۆشمدەوێت.

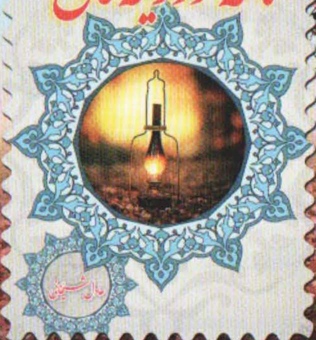
موعازەی عەدەوی دەیگوت: سـەیرم دێت لە چاوێك دەخەوێت، لە کاتێکدا دەزانێت ڕاکشانی نێو تاریکی گۆڕ چەندە تولانییە!

عونەیزەی بەغدادیش دەیگوت:

كُنْ للهِ اليومَ، كَما تُحِبُّ أن يَكونَ لَكَ غداً.

ئەمڕۆ بۆ خودا بە، بەو شێوەیەی کە پێی خۆشە، تا ئەویش سبەی بۆ تۆ بێت، وەکو ئەوەی پێتخۆشە!

کەواتـە: با وریـا بین، موتەریفی کـوڕی عەبدوڵا دەڵێـت: مردن هەموو خۆشیو نیعمەتێکی تێکداوە، ئێوە نیعمەتێك داوا بکەن، کە مردنی تێدا نییە!!

نامەی پانزەیەم

ئازیـــزم لەم نامەیەم بەدوا حەزدەکەم لە گوڵزاری ژینی پێشـــینان، چەپکە گوڵی ڕازاوەت بکەمە دیاری، تا هەمیشە مەستی بۆنی میسكو عەنبەری کردارو گوفتاری جوانی ئەوان بیت.

دڵەسپییەکەت بە شەونمی وتە جوانەکانیان خاوێنتر بکەیتەوەو لە جیهانێکی پاكو بێگەردو فریشتە ئاسادا ساتەکانی ژیانت بەسەربەریت!

ئەوان بە نووری ئیمان شەقامی هیدایەتیان بۆ ڕووناك بووبووەوە، دەیانزانی چی دەکەنو بەرەو کوێ دەچن.

ئیبراهیمی کوڕی ئەدهەم دەڵێت:

دارُنا أمامَنا، وحَياتُنا بَعد وَفاتِنا ـ فإمّا إلى الـجَنّةِ وإمّا إلى النّارِ.

واتـــە: مەنزڵمان لە پێشـــمانەوەیە، ژیانمـــان دوای مردنمانە، لەوە دواش، یا بۆ بەهەشت، یا بۆ دۆزەخ!

هەربۆیە هەمیشـــە ڕێبواری ئەو ڕێگایە بوون، بۆ ئەو مەبەستەش ســـەرەتا لە دڵی خۆیانەوە دەســـتیان پێکردووە، زۆر ئـــاگاداری بوون، چونکـــە ئەوان دەزانن کە دڵ وەکو چۆلەکەیەك وایە، ڕۆژانە دەیانجار ئەم چڵو ئەو چڵ دەکات!

دڵ، وزەو توانـــای ســـەفەرە بەرەو خودا، پێشـــینان دەڵێن: بیابانی دونیا بە پێیان دەبڕین، بەڵام بیابانی بەرەو ئاخیرەت بە دڵ!

ســـەعیدی کوڕی جوبەیـــر دەڵێت: ئەگەر یادی مردن ســـاتێك دڵم جێبهێڵێ، ئەوا دڵم وێران دەبێتو تێکدەچێت!

ئەوان هەمیشـــە دڵیان بـــە خەمی ڕۆژی دوایی ئـــاوەدان کردبۆوە،

مالیکی کوڕی دینار دەڵێت: دڵ ئەگەر خەمی تێدا نەبێت، وێران دەبێت، هەروەکو چۆن ماڵێك کەسی تێدا نەبێت وێران دەبێت!

حاتەم دەڵێت: دڵان دەسوڕێنەوە وەکو پەروانە، یا لە دەوری عەرشن، یا لە دەوری زبڵدانی شاوەتو ئارەزووەکان.

دڵ پاشای هەموو ئەندامەکانی لاشەیە، ئەگەر ئەو پاشایە باش بێت، ئەوا هەموو ئەندامەکان سەربازی ئەونو گوێڕایەڵی دەکەن، دڵ کانگای تەقواو عبودیەتو ملکەچ بوونو کانگای خۆشەویستیو ئەوینی خوداییە.

کارەکانی دڵ بناغەی هەموو کارێکن، دڵە سەرچاوەی تەوەکوللو ترسی خوداو هیوا بە خوداو ئیخلاسو ئارامگرتنو ڕازیبوونو خۆشەویستی لەبەر خوداو، ملکەچ بوونو تەسلیم بوونی تەواو!!

هەرکاتێك دڵەکان پاکبوونەوە ئەوا چاوەکانمان، زمانمان، هەستو نەستو خۆشەویستیمان هەموو پاك دەبن!

گرنگیدان بە دڵ کاری پیاوچاکانی ژیرە..

ئەوان دەیانزانی کە دڵ تەنها بە یادی خودا ئارام دەبێت، بە خۆشەویستی خودا ئاسودە دەبێت..

﴿ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَتَطۡمَئِنُّ قُلُوبُهُم بِذِكۡرِ ٱللَّهِۗ أَلَا بِذِكۡرِ ٱللَّهِ تَطۡمَئِنُّ ٱلۡقُلُوبُ ﴿٢٨﴾ ﴾ الرعد.

دەیانزانی کە تەنها دڵە سپیو بێگەردەکانە لە ڕۆژی دواییدا ڕزگاریان دەبێت، ئەو دڵانەی لە هەموو گومانو ئارەزوویەکی خراپ بێگەردن: ﴿ يَوۡمَ لَا يَنفَعُ مَالٞ وَلَا بَنُونَ ﴿٨٨﴾ ﴾ الشعراء.

گەورەترین بەڵاو نەخۆشیش دەردی دڵانە، کاتێك دڵەکان نەخۆش دەکەون بە دەردی حەسودیو ڕقو کینەو تاوانو گوناهو زوڵمو ستەم،

کرمێ دەبن!

ئیتــر دەبنــە تاریکســتانی ئەنگوســتە چــاوو تاریکایــی تــاوان دایاندەپۆشێو نەخۆیان تامی ئاسودەیی دەکەنو نەکەسیش چاوەڕوانی خێریان لێدەکات!

ئەو کەســەی دەیەوێت، خودا خۆشەویســتی خۆی پێ ببەخشــێت، بــا دڵی پاك بکاتەوە، خودا خۆشەویســتی خۆی، تەنهــا بە دڵە پاكو بێگەردەکان دەبەخشــێت. ئەو دڵانەی ســپین وەکــو بەفر، پاکن وەکو گــوڵ، ڕووناکن وەکو مانگە شــەو، ئەو دڵانەی کانگای ســۆزو ئەوینو میهرەبانین!

ســەلمانی فارســی بە ئافرەتێکی گوت: شــوێنێکی پاکم دەوێت بۆ نوێژ، پێی گوت: دڵت پاك بکەرەوە، هەموو شوێنێك پاکە!!

کەواتە با پێش پاککردنەوەی لاشەو جلوبەرگو جێگەو ڕێگامان، دڵەکانمان خاوێن بکەینەوە!

با لە نەخۆشــییەکان بیانپارێزین، سەرەتا لە یەکەمینو خراپترین نەخۆشی ئەویش، تەکەببور.

یەکەمین تاوان لە مێژوودا تاوانی دوژمنی گەورەمان «ئیبلیس».

ئێمە زۆر ســەیرین، بۆچــی لەخۆمان بایی دەبیــن، لە کاتێکدا لە «دڵۆپێك ئاو خولقاوین»، ســەرەتامان خۆڵــە، گرانبەهاترین بەرگمان بەرهەمی کرمە کە « ئاوریشمە»!

شیرینترین خواردنمان کە هەنگوینە، بەرهەمی «هەنگە»!

دوا مەنزلگاشمان چاڵێکی تەنگە لە ژێر گڵدا.

لە گڵەوە بۆ گڵ!!

دوای چەند ساتێك لە مردنمان، خۆشەویستانمان لێمان بێزاردەبن، خۆئەگەر دوای چەند ڕۆژێك لە گۆڕدا بمانبینن، بێزیان نایەت تەماشامان بکەن!!

کەواتە شەرمەزارییە بۆ مرۆ فیزو تەکەبوری هەبێت، ئەمە نەخۆشییە، بەڵایە، خاوەنەکەی موبتەلای دەردێکی کوشندەیە!

دووەم نەخۆشیش لە مێژوودا حەسودیو ئیرەیی!

قابیل بۆچی هابیلی کوشت؟!

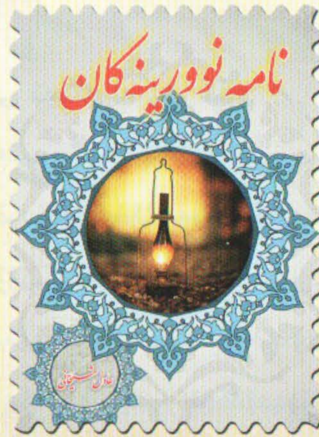
دەتەوێت: شادمانو ئاسودەو ئارام بژیت؟

حەسودی بە کەس مەبە، دڵت بە حەسودی بۆگەن مەکە...

ئەسمەعی دەڵێت: کابرایەکم بینی تەمەنی (١٢٠)ساڵ بوو، پێم گوت: تەمەنت چەند درێژە!

گوتی: وازم لە حەسودی هێناوە، بۆیە ماوم!!

نەخۆشییەکانی تر بەجێدەهێڵم بۆ خۆت، بەڵام هەوڵبدە دڵت بە سپێتی بپارێزی، تا هەموو شتێکت لا سپی بێت، لەو دڵە سپییەی تۆشەوە تیشکی زیوین بەرەو دڵەکان هەنگاو بنێتو ڕووناکیان بکاتەوە.

نامەی شانزەیەم

ماموستا گیان ئەو ئێوارەیەی کە پێش ماڵاوایی سەبارەت بە خۆشەویستی خوداو موناجاتی ئیلاهی بە وتە شیرینەکانت کەمەندکێشی ڕۆحت کردم، دوای ئەوەی دوا وتەت ئەوەبوو کە گوتت: بە خودات دەسپێرم، دەتدەمە دەستی خودا.. هەمیشە خودات لە بیربێت، ئەگەر

خۆشەویستی خوداوەندت بەدەستهێنا ئیدی خەمت نەبێت ئەوا هەموو هیواو ئاواتو خۆزگەکانت لە ژێر دەستدایە، وەلێ خودا نەکا، ئەگەر نەتتوانی خۆشەویستی خودا بەدەستبهێنیت، ئەوا هەموو شتێك لەدەست دەدەیت، تەنانەت خودی خۆت!

مامۆستا، دوای وتەکانت یەکسەر دەستنوێژم هەلگرت، هەستم دەکرد لەگەڵ هەموو دڵۆپە ئاوێکدا کە لە دەستو ڕووخسارم دەهاتنەخوار، وەکو باڵندەیەکی سپی بەرەو لای هەورە سپییەکان لە شەقەی باڵم دەدا......

لەگەڵ ڕاخستنی بەرماڵەکەمو سەدای «الله أکبر» دا هەموو گیانم وەکو بی ناو ئاو دەلەرزی، دەستم کرد بە گریانێکی قوڵ، یەکەمجارم بوو هەست بە لەززەتو خۆشییەکی ئاوها بکەم، ئەوسا زانیم چی "مەحبوبێکم" هەیە، منی بەندەی بچووك چی "مەعبود"ێکم هەیە!!

ئەو کاتە زانیم کە هەموو مەحەببەتەکان ئەگەر لەم "مەحبوب"ەوە سەرچاوە وەرنەگرن، هەمووی تەفرەدانو سەرابن!

گەیشتن بە خۆشەویستی خودایی، گەیشتنە بە دەریای سازگاری ئەوین، دوای زەمەنێك لە تینوێتیو بێ هیوا بوون لە بیابانی وشکەلانی ژیاندا!

ئەو ئێوارەیە لەگەڵ گریانەکەی مندا پروشەی بارانێکی هێمن دایکرد، هەستم دەکرد ئاسمانیش لەگەڵ مندا دەگری!

مامۆستاکەم: تۆ فێرت کردم کە بزانم، لەززەتو خۆشی لە قاقای پێکەنینو سەمای غەفڵەتدا نییە!

تۆ فێرت کردم بە فرمێسکەکانم، داستانی خۆشەویستیم تۆمار بکەمو هەست بە خۆشیو لەززەتێك بکەم، کە هەموو خۆشییەکانی دونیا، ناتوانن بۆم دەستەبەرکەن!

ئازیزم: ئاوێتە بوون بە خۆشەویســتی خودایی بەهەشتێکە نەبڕاوە، ئەو بەهەشــتەیە کە پێشینان دەڵێن: هەرکەسێ لە دنیادا نەچێتە نێوی، بەهەشتی ئاخیرەتیش نابینێت!

چوون هەر نازانێ بەهەشت چییە، تا هەوڵی بۆ بدات!

ئێمە هێشــتا لە کەناری ئەو دەریای ئەوینەداین، ئاوا هەســتێکمان هەس! جما ئەگەر نوقمی ئەو دەریایەبین دەبێت لە خۆشییاندا چی بکەین؟

بــە کابرایەکــی ئەعرابییان گوت: کابرا، دەزانــی نرخی یەك کولێرە بووە بە یەك دینار، ئەی هاوار چی بکەین؟

دەزانی چی گوت؟! گوتی: وەخودا خەمم نییە، ئەگەر گەنمیش دەنکی ببێتە یەك دینار!

مــن خودا دەپەرســتم، وەکو ئەوەی کە فەرمانــی پێکردووم، ئەویش ڕزقی من دەدا هەروەکو چۆن بەڵێنی پێداوم! ئیتر خەمی چیم هەبێت؟!

تەماشا چی تێگەیشتنێکی بەرزە! گەیشتۆتە چی پلەیەکی بڵند، چەند بە جوانی لە مانای «عبودیة» تێگەیشتووە. گەیشتووە بە چی سەعادەتێك، کەسێك ئاوها بیر بکاتەوە، ئیتر هەرگیز خەم ڕێگای دڵی ئەو نادۆزێتەوە!

ئــەم کابرایە کە "ئەعرابی"یەکی هەژارو نەخوێندەوارە، بەڵام زانایە بە خودا!

زانســت ئەوە نییە کە شــتەکان بناســی! زانیارییــەکان بزانی! بەڵکو زانستی ڕاستەقینە ئەوەیە کە بە تەواوی مانا بیچێژی، هەستی پێ بکەیت!

تەماشــاکردنی پشــکۆ لە دوورەوە لە نێو ئاگردانەکەدا، هەنگوین لە شانەکەیدا، خۆ عیلمو زانست نییە!!

حەکیمێك دەڵێت: بەرزیو بڵندیو نزمیو شکستی تۆ، بە پێی نزیکیتە

لە خۆشەویستەکەت، ئەگەر لە زینداندا بیت لە نێو چاڵێکی قوڵدا، بەڵام نزیــك بیت لە "مەحبوب"ەکەت گرنــگ نییە، چونکە تۆ بەو نزیکییەت لە کەشکەشانی ئاسمانیت!

وەلــێ ئەگەر دووربوویت لە "مەحبوب"ت با لە ئاســمانیش بیت، تۆ لە "ئەسفەلەســافیلین"دایت، چونکە ئەوەی چاوی لە خۆشەویستی خۆی بێت، ئیتر کەس نابینێت!

خۆشەویســتەکەت بەهەشــتی تۆیە، بەوەوە تۆ هەمیشە لە بەهەشتا دەژیت، دووری ئەویش دۆزەخە!

ئەوەی لە خۆشەویســتی خۆی نزیــك بێت، ئیتر خەمی هیچی نییە! هیچــی کــەم نییە، هەموو ســەروەتو ســامانی دونیا هی ئــەوە! بەڵام بــە بێ لوتفــی ئەو "محبوب"ە هەموو ســەروەتو ســامانی دنیا وەهمو خەیاڵاتە، کەواتە بە شوێن پلەو پایەدا مەگەڕێ، هەوڵدە تەنها سەرنجی "محبوب"ەکەت بۆ لای خۆت کەمەندکێش بکەی!!

لە "عابد"ێکیان پرسی: حاڵت چۆنە؟

گوتی: زۆر باشــم لەم دنیایەدا هەموو شــتێك بە دڵی منە، هەڵاتنی خۆر، ئاوابوونی، هەڵاتنی مانگو ئەســتێرەکان، خۆشی، نەخۆشی، ژیان، مردن، هەر هەمووی!

- چۆن هەموو شتێ بە دڵی تۆیە!؟

- هەموو ئەم شتانە بە ویستی پەروەردگار ڕوودەدەن لەم بونەوەرەدا، بەبێ فەرمانو ویستی خودا هیچ کارێك ڕوونادا، منیش ڕازیم بە ویستو فەرمانــی خودا، ئەوەی ئــەو دەیەوێت منیش هەر ئەوەم دەوێت، کەواتە هەموو دونیا بە دڵی منە!!

سەیرە! چی ئاستێکی بەرز، چی ژیریو فامێکی کامڵ، چی دڵێك؟!

ئازیــزم، ئەگەر ئێمە ئاوا تەســلیم بە خودا بین، ئیدی چۆن ژیانمان نابێت بە بەهەشتی خودایی؟!

ئیدی چۆن خودا هەموو تکاو نزایەکمان پەسەند ناکات؟!

ئیدی چۆن لەوپەڕی دڵنیاییو ئاسودەییدا ژیان بەسەر نابەین!؟

پێم خۆشبوو سەبارەت بە نوێژو موناجاتی ئیلاهی بۆت بدوێم، وەلێ ئەم کارەم دواخســت، چونکە ســەرەتا پێویســتە بە ماریفەتێکی قوڵ بۆ خودا ناسین بڕوانین.

پشــکۆکە بخەینە نێو مشــتمان، ئەو کات تەواو بە گڕ ئاشــنا دەبین، هەنگوینەکە تامکەین، ئەو کات دەزانین شیرینی یانی چی؟!!

ئێمە پێویستە دووبارە لە دایك بینەوە، بگەڕێینەوە قۆناغی منداڵیمان، ئەو کاتەی لاپەڕەی تەمەنمان وەکو کڵۆ بەفر سپی بوو!

بەڵام بۆ ئەو دووبارە لە دایکبوونە دەبێت لە ناری ئەوینا بتوێینەوە، تــا لــە قوڵایی شــتەکان حاڵــی دەبین، تــا دەزانین ئەویــن یانی چی؟! بەندایەتــی یانــی چی، تا لەو پێنــاوەدا ئامادەبین هەمــوو قوربانییەك بدەین، لە دڕكو داڵی ڕێگا چێژ وەربگرین، شــەیدا بین بە مانای وشــە!! تێبگەین بە تەواوی تێگەیشــتن! نەك هەر کۆمەڵە قسـانێك بکەین کە خۆشمان نازانین چی دەڵێین!

یەکێك لە پیاوچاکان دەڵێ: وەڵامی چوارکەس لە ناخەوە هەژاندمی! یەکەمیان، پیاوێکی خراپ بوو، کاتێك بەلامدا تێپەڕی، جلوبەرگەکانم کۆکردەوە، تا نەهێڵم جلەکانیم بەربکەوێ!

گوتی: یا شێخ خودا خۆی دەزانێ، سبەی ڕۆژ حاڵی منو تۆ چۆن دەبێ!

دووەم: کابرایەکی مەستم دی کە شەراب مەستی کردبوو، هەڵدەستاو بەر زەوی دەکەوت، پێم گوت: کابرا هەنگاوی پتەو هەڵبگرە با نەکەوی!

پێـــی گوتم: ئەرێ تۆ بەو هەموو لـــە خۆ ڕازیبونەتەوە هەنگاوەکانت پتەون؟!

ســێیەم: منداڵێك بوو، چرایەکی بەدەســـتەوە بوو، لێم پرســـی: ئەو ڕووناکییەت لە کوێوە هێنا؟

ئەویش فوویەکی لە چراکە کردو گوتی: تۆ کە شێخی ئەم شارەی پێم ناڵێی ئەو ڕوناکییە کێوە چوو؟!

چوارەمیان ئافرەتێکی زۆر جوان بوو، کە لەوپەڕی توڕەییدا ســـکاڵای لە هاوســـەرەکەی دەکرد، پێم گوت: ســـەرەتا، ڕووخسارت داپۆشە، پاشان لەگەڵم بدوێ!

پێی گوتم: من نوقمی شاوەتو ئارەزووی دونیاییم، بە شێوەیەك وەها لە خۆم بێ ئاگام، کە ئاگام لە خودی خۆم نییە!

ئەدی تۆ چۆن نوقمی عەشقی خوداییتو لە نەزەری منیش دەترسی؟!

دەبـــا بەو ڕۆحەوە خۆمان بۆ ژووانی ئەوینی خودایی ئامادەکەین، تا بزانیـــن چی دەکەینو چی دەڵێین، چی داوا دەکەین، زاناترین کەســـیش ئەو کەسەیە کە خودای ناسیوە!

ئادابی بەندایەتی فێربووە!

بە خودای گەورەت دەسپێرم، ئەزیزم.........

نامە نوورینەکان

نامەی حەڤدەیەم

هەر لە منداڵیمەوە دیمەنی خۆراوابوون سـەرنجم ڕادەکێشێت، ئەو دیمەنە ئاشـنایە بە ڕۆحـم، دەبینم وەکو ئەویندارێکی شـەرمن، بە ڕەنگی زەردو سـیمای پڕ حوزنو ماتەمەوە ماڵاوایی لە ئەویندارەکەی دەکات.

ماڵاوایـیو جودایـی تـەزوو بە ڕۆحی مـرۆڤدا دێنن، لـە ناخەوە دەیهەژێنـن! ئەگەر ئومێدی دیدار نەمایە ئێمە نەماندەتوانی سـاتێك بژین..

مامۆسـتا گیان، گەیشتنی نامەکەت سـروەی شەماڵێك بوو، ئارامی بەخشـی بە ڕۆحـم، دوای ئەوەی تونـد لە ئامێزم گرت بە تاسـەوە چوومە نێو دەریای وشە جوانەکانت:- "زانست ئەوە نییە کە شتەکان بناسـی! زانیارییەکان بزانی! بەڵکو زانسـتی ڕاستەقینە ئەوەیە کە بە تەواوی مانا بیچێژی، هەستی پێ بکەیت!!"

ئازیـزم، ئەو چێـژ وەرگرتنەیـە وادەکات ئێمە ئاوێتـەی ئەوینی خودایـی بیـنو ئاوێزانی مەحەببەتێك بین کـە نەتوانین چرکەیەك دەستبەرداری بین.

یەکێك لە پێشینان فەرمووی: "چەندە هەژارو داماون ئەهلی دونیا، دنیا بەجێدێڵنو هێشتا تامی خۆشترین لەزەتی دنیایان نەکردووە!

لێیان پرسی خۆشترین لەزەتی دونیا چییە؟

گوتی: خۆشەویسـتیو هۆگری خوداو، شەوقو تاسەی دیداری ئەوو چێژ وەرگرتن لە زیکرو پەرستشی ئەو پەروەردگارە گەورەیە!

دەبا ئێمەش بەو حیرمانەوە ماڵاوایی لە دنیا نەکەین! لە خۆشترین

لەزەتی ئەم دنیایە بێ بەهرە نەبین!

بۆچی تا ئێستا لەزەتی موناجاتو خوشوعو نزیکی لە خودامان تاقی نەکردۆتەوە؟!

ئێمەیەك کە هەمیشە بە شوێن لەزەتە وەهمییەکاندا وێڵو سەرگەردانین، بۆچی لەم لەزەتو خۆشییە حەقیقیە بێئاگاین؟!

بۆ کەسێك کە ئەوینی خودا هەمیشە بەهاری دڵی بێت، گوڵزاری ڕازاوەی سەرفرازیو سەعادەتی بێت، چی لەو ساتانە خۆشترە کە لە نوێژدا بە خزمەتی ئەوینداری گەورەی خۆی بگاتو، لەوێدا سکاڵای دەردی دووریو تاسەی بیرکردنو گڕی ئەوینی خۆی بکاتو بە فرمێسکی ڕژاوو بە دڵی شکاوەوە تێکەڵ بە موناجاتی ئیلاهی ببێتو دەردی دڵی خۆی بۆ خوداوەند بکاتەوە.

ئازیزم دڵ بێ ئەو ئەوینە لاشەیەکی بێ گیانە، خۆشەویستی خودا نووری دڵانو شیفای دەردانە، ئەو خۆشیەیە کە هەرکەسێك وەدەستی نەهێنێت، ئەوا هەموو ژیانی دەبێتە خەمو ئازاروماڵوێرانی.....

کەواتە یەکەمین هەنگاو بۆ گەیشتن بە "خشووع" بە ڕۆحی "نوێژ" ئەوەیە کە تۆ بە هەموو لاشەت بە ڕۆحو گیانت بە دڵو دەرونت بە سۆمای چاوەکانت ڕوو بکەیتە خودا، کاتێك کە نیەتت هێناو دەستی بەندایەتیت بڵندکردو، دواتر لەسەر سینەت داتنانو، قولاپی چاوەکانت لە شوێنی سوژدەکەت گیرکرد، ئیتر هەموو شتێکت لە یاد دەچێت!

دەبێت دڵ خاڵی بێت لە هەموو شتێ، جگە لە یادی خودا، چونکە پەرداخی پڕ، ئیتر هیچی دی ناگرێت!

کاتێـــك مرۆڤ دەزانێت هەموو دنیا، هەموو ویســـتو ئارەزووەکان، هەمـــوو هیـــواو ئاواتەکان، وا لە ژێر فەرمانی خـــودادان، ئیتر دڵی بۆ دەداتە غەیری خودا!؟

حەســـەنی بەســـری دەڵێت: وریابـــە نەکەی لە نوێـــژدا، خوداوەند تەماشـــای تۆ بکات، بەڵام تۆ تەماشـــای کەســـێکی تر بکەیت، دڵت بە شوێنێکی ترەوە بەندبێت!!

نەکەی داوای بەهەشـــتو پارێـــزگاری لە دۆزەخی لێ بکەیت، بەڵام دڵت غافڵو بێ ئاگابێت و نازانی چی دەڵێیت بە زوبانت!!

ئـــای دەبێت ئێمە لـــە نوێژەکانماندا چەند بێ ئـــاگا بوبین؟چەند بەرامبەر ئەوســـاتە نوورانیانە، کەمتەرخەم بووبین کە پەروەردگار لە بەرامبەرماندا وەستاوەو، ئەگەر هەر داوایەکمان کردبا گیرا دەبوو؟!

جێگای داخو ئەسەفە کە عومرێك ڕابوردووە، بێ گەیشتن بە لەزەتی خشوع، لەزەتی نزاو پاڕانەوەو موناجاتو، عەرزی سکاڵاو دەردی دڵ بۆ خوداوەندی گەورە، بۆ گەورەترین خۆشەویست!

ئازیزم: دوای هەموو نوێژێك خەم دامدەگرێت، لە دوای سڵاودانەوە بیرم دەکەوێتەوە من لە کوێ بووم، لە جێ ژووان لەگەڵ مەحبوبەکەی خۆمدا، ئەی بۆ نەمزانی قسە بکەم، بۆ نەمزانی لەگەڵ خوداوەندا بدوێم، چۆن دەبێت ئەویندار لە کاتی ژووانکردن لەگەڵ خۆشەویستەکەیدا بێ ئاگابێ لە تێپەڕبوونی کات؟! هەرەساتە خۆشەکانی ژیانی بە غەفڵەتو بێ ئاگایی بە ڕێ کات..

خواناســـان دەڵێن: کۆتایی هێنان بـــە نوێژ بە ماڵاوایی کردن نییە،

بەڵکو بە سڵاوە، چونکە خوداوەند نایەوێت، ماڵاوایی لێ بکەیت، بەڵکو دەیەوێت دووبارە سڵاوی لێ بکەیتەوەو بگەڕێیتەوە بۆ لای!!

ئەو خودا میهرەبانە ئێمەی خۆشدەوێت.. ڕۆژانە "پێنج" جار ژووانی دیدارو لیقا بۆ خۆشەویستانی ساز دەکات..!!

چی خۆشەویستێك ڕۆژانە (٥)جار بەرامبەر خۆشەویستەکەی دەوەستێت، تا بە ئارەزووی خۆی قسەی دڵی بدرکێنێت، ئەسرینی چاوی بڕێژێت، دەردی دڵی خۆی هەڵبڕێژێ؟!

ئازیزم، خودا بە ڕاستی خۆشیدەوێین!

زۆربەی عاشقەکان بە مەعشوقەکانی خۆیان دەڵێن: خۆشم دەوێیت، چونکە پێویستم پێتە، تۆ بۆ من پێویستی! لەبەر خودی خۆیانەو بەس!!

بەڵام خودا ئێمەی خۆشدەوێت، چونکە دەزانێت ئێمە پێویستمان پێیەتی، وەلێ خۆ ئەو هیچ پێویستی بە ئێمە نییە!!

ئەو پەروەردگارە گەورەیە لە نوێژدا ڕووی لە خۆشەویستانی وەرناگێڕێ، عەجەب ئێمە ڕووی دڵمان بەلای کێدا وەردەچەرخێنین؟!

ئێمە بێ ئەو خودایە داماوین، خۆ ئەگەر موڵکی سولەیمانو هێزی موساو عومری نوحو جوانی یوسفمان هەبێت، وەلێ بەندەی خودا نەبین، لەگەڵ خودا نەبین، خۆشەویستی خودا نەبین، ئەوا هەموو ئەمانە سودێکیان بۆمان نییە!

ئێمە کاتێك هەست بە تەواوی ئازادیی خۆمان دەکەین، کە دەبینە بەندەو کۆیلەی خوداوەند، بە تەواوی بەندایەتی بەندەی خودا بین،

ئەوکات پادشـــای دنیاین، دونیا لە بری ئەوەی فریومان بدات، دەبێتە نۆکەرمان!

پاشـــایەك بـــەلای کۆیلەیەکـــی خۆیدا ڕابـــوورد، کۆیلەکـــە لەبەری هەڵنەسا!

پاشا گوتی: بۆ لەبەرم هەڵناسی، ئەی نازانی من پادشای تۆم؟

کۆیلەکە گوتی: قوربان بۆچی لەبەرت هەڵسم، لە کاتێکدا کۆیلەکانی من پادشای تۆن!!

پاشا بەسەر سوڕمانەوە پرسی چۆن؟!

کۆیلەکە گوتی: دونیاو لەزەتو شاوەتو ئارەزووەکانی کۆیلەی منن، بەڵام پاشای تۆنو تۆش کۆیلەی ئەوانی!!

ئەبوبەکـــری کوڕی عەیاش دەفەرموێت: لـــە خەومدا دونیام بینی لە شـــێوەی پیرێژنێکی پیری ناشـــیرینو سەرسپیدا چەپڵەی لێ دەداو خەڵکیش بە دەوریدا ســـەمایان دەکرد، کاتێك گەیشتە لای من، گوتی: ئەگەر دەستم بتگاتێ چیم لە مان کردووە ئاواش لە تۆ دەکەم!!

پاشان ئەبوبەکر دەستی کرد بە گریان!!

کەواتـــە ئێمە لە نوێـــژدا خودی خۆمان دەکڕینـــەوە، مرۆڤایەتیو ئازادی خۆمان وەدەست دێنین!

وەگەرنا دەبینە کۆیلەی ئەڵقە لەگوێی دنیاو زەلکاوی ئارەزووەکانی!

لێرەدا دەگەیتە ڕازی ئەوینی پێغەمبەرمان (دروودی خودای لێبێت) کـــە دەیفەرمـــوو «وجُعِلَتْ قُـرةُ عَينـي في الصَلاة» ئەگەر نوێـــژ نەبا بەچی بگەیشتینایە بە ژووانی ئەوینی خوداوەند؟! ڕازو نیازی خۆشەویستیو

ئەوینمان چۆن دەدرکاند؟!

بۆیە شاعیر دەڵێت:

إن أكُن يا رَبُّ وَحْدي ... كُلُّ جُهدي لَيسَ يُجدي

كُلُّ أحزاني وَ سَهدي ... كُلُّ أفراحِ حَياتي

و اضطرابي حينَ تَعدي ... وَ سُكوني و شُجوني

وَمَماتي يَوم لَحْدي ... وَ صَلاتي وَحياتي

كُلُّ بَوحٍ كانَ عِندي ... كُلُّ فِكرٍ كُلُّ شِعرٍ

ساجِدٌ مُذْ قُلْتَ عَبْدي ... كُلُّ هَذا يا إلهي

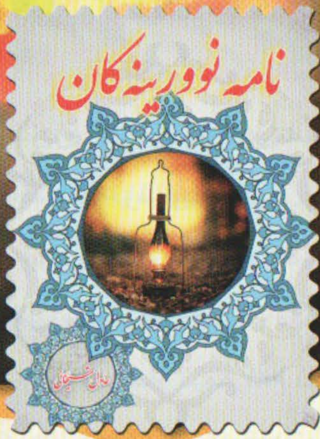
گەیشتن بە نوێژێك کە خودا پێی ڕازییە، بەخشوعێك کە دڵ تیایدا دەگاتە لوتکەی سەعادەت، ئاواتی هەموو باوەڕدارێکی ڕاستەقینەو ئەویندارێکی حەقیقیە!

جا بۆ ئەوەی بە تەواوی مانا بچینە نێو کڕنوشی سوژدەی دڵ، بۆ ئەوەی هەموو بە یەك دڵ، ڕووەو قیبلەی ئیلاهی لەگەڵ سەداو زایەڵەی (الله أكبر)دا نوێژی دڵ دابەستینو لە مەداریجی بەندایەتیدا بەرەو مەلەکوتی ئەعلا هەڵکشێین دەچینە نێو گوڵستانی خشووعو ڕێگاکانی چوون بەرەو گلێنەی چاو!

پرسیار لە خوداناسێك کرا: ئەرێ دڵیش سوژدە دەبات؟

گوتی: بەڵێ بەڵام سوژدەیەك کە تا قیامەت سەری هەڵنەبڕێت!!

بە ئومێدی دیدار، بە خودای میهرەبانت دەسپێرم، خوداوەند سەلامو فەڕو بەرەکەتی خۆیت بەسەردا ببارێنێت!!

نامەی هەژدەیەم

مامۆستاگیان بە گەیشتنی نامەکانت تینوێتی ڕۆحم دەشکێت، جارێکی دی لەم زەمەنە سەختەدا دەچمە نێو ژیانێکی ئەفسوناوی، دەشێ من بێ چرپەی وشەکانت، دەستی نەرمی پەیڤەکانت، سروەی فێنکی هەستی پڕ ئەوینت، چیم کردبا؟!

مامۆستا، نامەی پێشوت تەزووی بە ڕۆحمدا هێنا، بۆ یەکەمجار لە مانای بەرزی نوێژو موناجاتی خودایی گەیشتم، ئێستا کاتێك دەچمە سەر بەرماڵ خەریکم دەبمە دڵۆپێك ئاو!

ئەی هاوار من بەرامبەر کێ ڕاوەســتاوم؟ مــن لەگەڵ کێ دەدوێم؟ مــن لــەوەو پێش کە دەمگوت: خودام خۆشــدەوێت، بە تــەواوی مانا نەمدەزانی دەڵێم چی، ئێســتا دەزانم ئەوەی من دەیکەم هیچ لایق بە جوانیو گەورەیی خودا نییە! وەکو شاعیر دەڵێت:

وامزانی لوتکەی ئەوینە عەشقم   لەوەی من زیاتر کەس پێی نەزانی

کاتێ بینیمو ڕوانیمە جوانی   هەموو عەشقی خۆم بە گاڵتە زانی

ئازیزم: ئێمە نانمان دەوێت وەلێ بێ درەو، وەردەگرین بەڵام بێ بەخشین، دەمانەوێت خۆشەویست بین، وەلێ بێ خۆشەویستی، ئەمەش مەحاڵە!!

"فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ" دەبێت شەیدابین وەکو شەیدابوونی تینو بۆ ئاو، دەزانی یادم بکەن یادتان دەکەم، یانی چی؟!

چەنــد جــار ئێمە ئەم ئایەتەمــان خوێندۆتەوە، بەڵام هێشــتا لە گەورەیی ئەم بەڵێنەی خودا، بە تاوی هەست، ئیحساسمان پێ نەکردووە، یادکردن بێ خۆشەویســتی نابێت، مرۆڤ کاتێك یادی کەسێك دەکات، هەمیشــە لەبــەر نیگای لاناچێو ناتوانێت فەرامۆشــی بــکات چونکە ئەوینی ئەو دڵو دەروونی داگیرکردووە.

هەمیشــە بە خەیاڵ لەگەڵی دەدوێ، قســەی بۆ دەکات، بە تاســەی دیدارێتی، بەو یادەوە دەژی، بێ ئەو یادە ناتوانێت ساتێك ئۆقرە بگرێ، بە بیســتنی ناوی دڵی دادەخورپێ، بە بیســتنی دەنگێك کە لە دەنگی ئەو دەچێت ڕادەچڵەکێ، هەندێجار لائیرادی بانگی دەکات.

«وللهِ المَثَلُ الأعلى» ئەویندارى خودا بێ وێنەتر لە هەموو ئەویندارێك لە یادی خوداوەندی خۆی ســاتێك بێ ئاگا نابێت، بەو یادەوە شــادە،

دڵارامە، سەکینەی خودایی دادەبەزێتە سەر ڕۆحی!

ئەوساش دەزانیت چی ڕوودەدات؟

خودای گەورەو میهرەبان لە ئاسمان یادت دەکات، ناوت دەبات.

خودای گەورە ناوی منی بەندە، ناوی منی بچووك دەبات؟

بەڵێ: خۆشــی دەوێیت! یادت دەکات، ڕێزت لێ دەگرێت، میهرت پێ دەبەخشــێت! بە تاسەی دیداری ئەبەدیتە! «مَنْ أَحَبَّ لِقَاءَ اللَّهِ أَحَبَّ اللَّهُ لِقَاءَهُ» لە نێو کۆڕو مەجلیسی فریشتەکاندا باس باسی تۆیە!

خوداوەند بە جبریل دەفەرموێت: جبریل ئەو بەندەیەم خۆشدەوێت، تۆش خۆشــت بووێت، تۆ دەبیتە خۆشەویستی خودا، جبریل بانگەواز دەکات لە نێو هەموو فریشتەکانی ئاسماندا، خودا فلانە بەندەی خۆی خۆشدەوێت، ئێوەش خۆشتان بوێ!

چۆنیان خۆشناوێت، مەگەر تۆ خۆشەویستی، خۆشەویستی گەورەیان نیت!؟

پاشــان فریشتەکان دێنە ســەر زەویو بە پەیامی خۆشەویستی تۆ دڵەکان گوڵاو پرژێن دەکەن، ئەو کات دڵە سپییەکان شەیدات دەبن!

ئەمە ئەو ئەوینە نەمرەیە کە لەسەر عەرشەوە دابەزیوە بۆ زەوی!

خودایە زیکری تۆ ئێمە دەگەیەنێت بە چی ئاستێك، ئێمە بە تۆوە چەند گەورەین، چەند بەهێزین، چەند ئاسودەین!

ئــەو کاتــەی کــە دەگریــت خوداوەنــد دەڵێــت: ئــەوە دەنگــی خۆشەویستەکەی منە؟!

ئــەو کاتەی دەپاڕێیتــەوە خوداوەند دەڵێت: ئــەوە نزاو پاڕانەوەی خۆشەویستەکەی منە؟!

ئـــەو کاتـــەی داوا دەکەیت خـــودا هێنـــدەی خۆشـــدەوێیتو نازت دەکێشێت، دڵت ناشکێنێ، بەڵام وریابە خوداوەند تەماشای ڕووخسارت ناکات، تەماشـــای کاڵای ئاڵاووالات ناکات، تەماشـــای نێـــو دڵت دەکات، ســـەرنجی کردەوەکانت دەدات! پەیامبەر دەفەرموێت: «رُبَّ أَشْعَثَ أَغْبَرَ ذِي طِمْرَيْنِ لا يُؤْبَهُ لَهُ لَوْ أَقْسَمَ عَلَى اللَّهِ لأَبَرَّهُ»

واتە: دەکرێت بەندەیەکی پرچ ئاڵۆزاو، هەژارێکی تۆزاوی، جل دڕاو، لە دەرگایان دەرکراوو، پێشوازی لێ نەکراو، بەڵام ئەگەر سوێند بەخوا بخـــواو داوای شـــتێك بکات بڵێ: خودایە هەر دەمەوێت، خودا قســـەی ناشکێنێو سوێندەکەی بۆ جێبەجێ دەکات!

کەواتـــە گرنـــگ ئەوەیە بگەین بە خودا، پەلە بکەین بۆ گەیشـــتن بـــە ئـــەو، چونکە کاتێـــك دەگەین بە ئـــەو ئیتر دەگەیـــن بە هەموو ئاواتەکانمان، گەیشتن بە ئەو واتە گەیشتن بە هەموو شت، دووری لە ئەو، واتە سوڕانەوە لە بازنەیەکی بەتاڵدا، واتە: هیچ!!

ئێمە مەتاعەکانی سەرەڕێ ڕێبەندمانن، ناهێڵن زوو بگەین بە خودا، بەڵام کاتێك دەگەینە ئەو خوداوەندە گەورەیە، ئیتر داواکاریمان نامێنێ جگە لە بەهەشت، ئیتر داوای مەتاعە مردووەکانی دونیا ناکەین!

شێخولئیسلام ئیبنو تەیمیمە دەفەرموێت: باوکم بۆی گێڕامەوە لە محي الدينی نەحاسەوە کە لە خەودا شێخ عبدالقادری گەیلانی بینیوە فەرمویەتی: خودا دەفەرموێت: «مَنْ جَاءَنَا تَلَقَّيْنَاهُ مِنْ الْبَعِيدِ وَمَنْ تَصَرَّفَ بِحَوْلِنَا أَلَنَّا لَهُ الْحَدِيدَ وَمَنْ اتَّبَعَ مُرَادَنَا أَرَدْنَا مَا يُرِيدُ وَمَنْ تَرَكَ مِنْ أَجْلِنَا أَعْطَيْنَاهُ فَوْقَ الْمَزِيدِ»

واتە: «ئەوەی بێ بۆلای ئێمە، ئێمە لە دووری ڕا پێشوازی لێدەکەین،

ئەوەی پشت بە ئێمە ببەستێو تەوەککولی بە ئێمە بێ، ئاسنی بۆ نەرم دەکەین! ئەوەی ملکەچی ویستو ئیرادەی ئێمە بێت، ئێمەش ئەوەمان دەوێــت کە ئەو دەیەوێت، واتــە ئەوەی داوا بکات پێی دەدەین، ئەوەی لەبەر ئێمەو لە ترسی ئێمە واز لە شتێك بهێنێت کە ئێمە قەدەغەمان کردووە لەسەری، ئێمە بە حەڵاڵی لەوەی زۆر زێتر پێدەبەخشین!

ئەمــەش مەقاماتــی بــەرزی بەندایەتین: "مەقامــی بەندایەتــیو عبودییەت، مەقامی ئیســتیعانەو تەوەککــول، مەقامی تاعەتو ملکەچ بوون، مەقامی سەبرو ئارامگرتن لەسەر حەرام..

ڕەبیعەی کوڕی کەعبی ئەسلەمی «خودا لێی ڕازی بێت» دەفەرموێت: بە ڕۆژ خزمەتی پێغەمبەری خودام (ﷺ) دەکرد، کە شەویش دەهات لەبــەردەم دەرگای پێغەمبەری نازدار دەمامەوە، تا ئەو کاتەی ماندوو دەبــوومو خــەو دەیبردمەوە، دەمبیســت پێغەمبەری خــودا دەیگوت «سُبحانَ اللهِ، سُبحانَ اللهِ، سُبحانَ ربِّي»

ڕۆژێك فەرمووی «ڕەبیعە چی داوا دەکەی داوایکە تا پێتی ببەخشم»

پێم گوت: مۆڵەتم بدە با بیر بکەمەوە، دواتر بیرم کردەوە کە ئەم دنیایە فانییەو دەبڕێتەوە!

داوای چی بکەم، لەم دنیا فانیەدا هەموو شتێك فانییە!

گوتم: پێغەمبەری خودا داوات لێدەکەم، کە لە خوداوەند بپاڕێیتەوە لە دۆزەخ ڕزگارم بکاتو بەهەشتم پێ ببەخشێ، داوا دەکەم لە بەهەشت هاوڕێی تۆبم، تۆ ئەی پێغەمبەر (ﷺ).

پەیامبەر(ﷺ) فەرمووی: هیچی دیت ناوێت؟

گوتم: نا ئەوەیەو بەس!!

پێغەمبەریش (ﷺ) فەرمووی: "باشە، ئەم کارەت بۆ دەکەم، تۆش بۆ گەیشتن بەو ئاواتە بە سوژدەبردن بۆ خودا هاوکاریم بکە"

ئازیزم، چونکە نزیکترین ســاتەکانی بەندە لە خوداوە ئەو کاتەیە کە سەری لە سوژدەدایە!

ســەیرە کاتێك ئەویندار لە خۆشەویســتی خۆی نزیــك دەبێتەوە هەرگیــز حەزناکات لێــی دوورکەوێتــەوە، ئەی بۆچــی ئێمە پەلەی ئەوەمانە کە سەرمان لە سوژدە بڵندکەین؟

ئەی بۆچی دەمانەوێت خێرا جێ ژووان جێبهێڵین؟

لە کاتێکدا پەیامبەرمان دەفەرموێت: "کاتێك یەکێك لە ئێوە نوێژ دەکات، ئەوە موناجات لەگــەڵ پەروەردگاری خۆیدا دەکات، با بزانێت چۆن موناجات دەکات".

ئیبنو مەسعودیش دەفەرموێت: "تا تۆ لە نوێژدا بیتو سکاڵای حاڵی خۆت بکەی، ئەوا تۆ لە دەرگای پاشــای گەورە دەدەیت، هەرکەسێکیش لە دەرگای پاشا بدات بۆی دەکرێتەوە".

ســەرفرازی بــۆ ئەو کەســەی دەگاتە لەززەتــی موناجاتی ئیلاهی، دەزانێت لەگەڵ کێدا گفتوگۆ دەکات، خودای خۆی ناسیوەو لە خزمەتیدا خۆشترین ساتەکانی ژیانی بەسەردەبات!

یەکێــك لە پێشــینان دەفەرموێت: لە ســەفەردا بووین لە پاپۆڕدا، ڕەشــەبا ناچاری کردیــن ڕووبکەینە دوورگەیەك لــەوێ کابرایەکمان بینی، بتی دەپەرست، کاتێك زانی ئێمە هیچمان بتپەرست نین، پرسی:

ئەی ئێوە چی دەپەرستن؟ گوتمان: «الله» گوتی «الله» کێیە؟ گوتمان: ئەوەی کە عەرشەکەی لە ئاسمانە!

گوتی: ئەمەتان چۆن زانی؟

گوتمان: پەیامبەری بۆ ناردین بە موعجیزاتی ئاشکرا!

گوتی: پێغەمبەرەکەتان چی لێهات؟

گوتمان: دوای ئەوەی پەیامی خودای گەورەی گەیاند، کۆچی دوایی کرد لەم دنیایە.

گوتی: چی بە جێهێشتووە؟

گوتمان کتێبی خودا "قورئانی" بەجێهێشتووە.

گوتی: پیشانمەدەن؟ ئێمەش قورئانمان بۆ هێنا.

گوتی: نازانم بیخوێنمەوە، چەند ئایەتێکمان بۆ خوێندەوە.

دەستیکرد بە گریانو فرمێسك بەسەر ڕوومەتیدا هاتنە خوارێو گوتی: ئەوەی خاوەنی ئەم وتە شیرینانە بێت، شایانی ئەوەیە هەرگیز سەرپێچی فەرمانەکانی نەکرێت. پاشان باوەڕی هێناو موسوڵمان بوو!

پاشان لەگەڵ خۆماندا لە پاپۆڕەکە هەڵمان گرتو چەند سورەتێکی قورئانیشمان فێرکرد!

کاتێك شەو داهاتو هەرکەسەو چووە سەر جێگای خۆی بۆ ئەوەی بنوون، گوتی: ئەرێ ئەو کەسەی ئێوە بە منتان ناساندو منتان بۆلای ڕێنمایی کرد، دەخەوێت؟

گوتمان: نا ئەو هەرگیز نەخەوی لێدەکەوێتو نە خەوە نوچکێ ئەو «حيٌّ قَيُّومٌ»ە.

گوتی: بەڕاستی بێ ئەدەبیە، کۆیلە لەبەردەستی گەورەکەی خۆیدا بخەوێت، پاشان ڕاپەڕیو بە گریانەوە تا بەرەبەیان خەریکی شەو نوێژو موناجات بوو!

کاتێك گەیشتینە شاری "عەببادان" لە ئێران، بڕێك پارەمان بۆ کۆکردەوە، گوتی: ئەمە چییە؟

گوتمان: خەرجیەکە، بۆ گوزەرانی خۆتی سەرف بکە.

گوتی: سُبحانَ الله، ئێوە منتان بۆ ڕێگایەك ڕێنمایی کرد، کە خۆتان هێشتا ئەو ڕێگایەتان نەناسیوە، من لەو دوورگەیەدا خودام نەدەپەرستو بتم دەپەرست، بەڵام ئەو فەرامۆشی نەکردووم و ڕزقی دەدام، ئێستا کە من تەنها ئەو دەپەرستم و بەندەی ئەوم، ئەویش بەدیهێنەرو ڕۆزیدەرە، ئیدی چۆن فەرامۆشم دەکات؟! پاشان بەجێیهێشتین!

خاوەنی ئەم بەسەرهاتە دەڵێت: پاشان زانیم بە سەختی نەخۆشەو لە کاتی سەرەمەرگدایە، چووم بۆلای و دڵنەواییم کردو پێم گوت: هیچ داواکاریت نییە؟

گوتی: ئەو کەسەی کە ئێوەی هێنا بۆ دوورگەکە «مەبەستی خودا بوو» هەموو داواکارییەکانی بۆ جێبەجێ کردووم!

کاتێك لای ئەو گەڕامەوە، نیوەڕۆ خەوم لێکەوت، لە خەومدا لە یەکێك لە گۆڕستانەکانی عەببادان بووم، باخچەو گوڵزارێکی ڕازاوەم بینی، کۆشکێکی بچکۆڵەی تێدابوو، بە جوانترین شێوە ڕازێنرابووەوە کەنیزەکێکی لێبوو، پێی گوتم: توخوا زوو بەڕێی بکەن چاوەڕوانیم بۆ دیداری ئەو زۆر درێژەی کێشا!

کـە لە خەوەکـەم وەخەبەرهاتمو چـووم بۆلای، بینیـم کۆچی دوایی کردبوو!

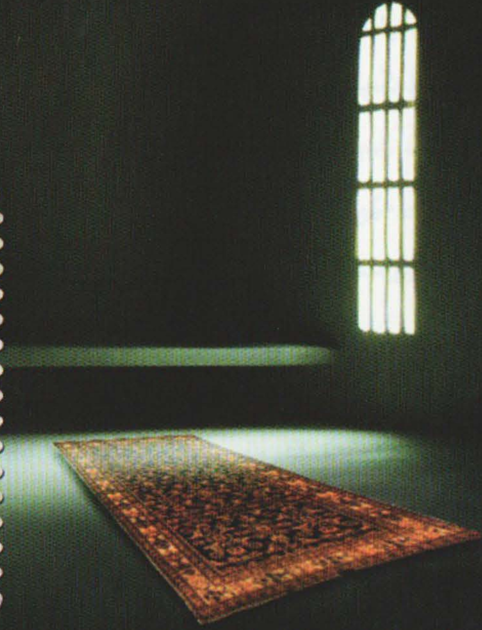
دووبارە شـەو لە خەومدا بینیم لە هەمان شـوێنو لەگەڵ هەمان کەنیزەکداو ئەم ئایەتەی دەخوێند «سَلَٰمٌ عَلَيْكُم بِمَا صَبَرْتُمْۚ فَنِعْمَ عُقْبَى ٱلدَّارِ»

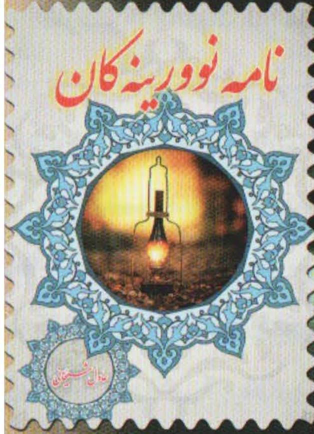
ئازیـزم: یەکێك لە گەورەترین هۆکارەکانی گەیشـتن بە خشـوعو لەزەتـی نوێژ ئەوەیە کـە وا بزانیت ئەو نوێـژەت کۆتا نوێژەو ئیتر لەوەودوا ماڵاوایی دەکەیت!

هەمیشـە ئەویندارەکان بە یەکـدی دەڵێن: تۆ بڵێی جارێکی تر بە دیداری یەکتر شـاد بین، خۆزگە بۆ سـاتێکی تر بۆ تەنها چرکەیەك یەکترمـان دەبینیو گفتوگۆمان دەکـرد، هەندێجار دەڵێن: خۆزگە لە ژیانمدا جارێکی تر تۆم دیبا، ئیتر بشمردبام قەیناکات!

پێغەمبەری ئازیزیش دەفەرموێت: «إذا قُمْتَ في صلاتِكَ فَصَلِّ صَلاةَ مُودِّعٍ»

کاتێك لە نوێژدا دەوەسـتیت وا بزانە ئیتر ئەمە نوێژی ماڵاواییە، ئیتـر دواجـارە دەچیتە سـەر بەرماڵو دەسـتی نزاو پاڕانـەوە بڵند دەکەیت! دە فرمێسـکەکانت بوەرێنە، بگری، لە گوناهەکانت پەشیمان بەرەوە، داوای لێخۆشـبوون بکە، کێ دەڵێـت ئەمە دوا نوێژت نابێتو ماڵاوایی لەم دنیا فانیە ناکەیت!؟

نامەی نۆزدەیەم

ئازیـــزم کاتێك ئەم نامەیەت پێ دەگات، لــە کۆتا ڕۆژەکانی مانگی ڕەمەزانـــی پیرۆزدایت، میوانە خۆشەیـــستەکەت هێـــدی هێدی خۆی کۆدەکاتـــەوەو ماڵاواییـــت لێـــدەکات، لە ســـاتە بێوێنەکانی عەشـــری ئەواخیردایـــت، ئاوێتـــەی پیتە زیووینەکانی قورئانیـــت، ڕۆژانە لەگەڵ خوێندنەوەی پەیامی ئاســـماندا، ئەسرینەکانت بەسەر ڕوومەتتا دێنە

خواریٚو بەرۆکت تەڕ دەکەن!

ئەو شـــەوو ڕۆژانەی کۆتایی ڕەمەزان، خۆشترین یادگاری هەمیشە زیندووی ژیانی خۆشەویستانی خودان!

دانیشتنی سەر خوانی ئێواران، ژوانی بێدارانی شەو، چاوەڕوانکردنی وەختی نزوولی ئیلاهی، موناجات لێل خوداوەند، دیمەنگەلێکن هەرگیز لەبەرچاو ون نابن!

چ ساتێکی عەجیبە، چی ئەوینێکی نەمرە، ئەو کاتەی دڵەکان ئۆقرە ناگـــرن، چـــاوەکان ناتوانن پێڵوەکانیان لێك بنێن! جێی نووســـتن جیٚ دەهێڵن، دەســـتەونەزەر دوای ئەوەی بە ئاوی مەنگی شەو، ڕوخساریان بە دەســـنوێژی مەحەببـــەت مونەوەر دەکەن، دەچنە نێو ڤیســـتیڤاڵی ڕۆح، ئیتـــر کەســـیان لەبیر نامێنێـــت، تەنها ئەو کەســـانە نەبێت کە دەستیانگرتن بەرەو نوور!

ئەوە ســـاتەکانی سەحەرە، دەنگو سەداو زایەڵەی « یا ربّ، یا ربّ»ی موســـتەغفیرینی ئەسحارە، گریانە، هەنســـکە، نزایە، ناڵەیە، چرپەیە، نازە، ڕەجایە، هاواری بەسۆزو ئەوینی ئەحبابی خودایە!

ئازیزم زوننونی میســـری لە وەســـفی ئەو بەندانەدا دەڵێت: « گەر کاتێك یەکێك لەوان ببینیت، کاتێك هەڵساوە بۆ نوێژو لە میحرابەکەیدا ڕاوەســـتاوەو دەستی بە خوێندنەوەی وتەی پەوەردگاری گەورەی خۆی کردووە، ئەو کاتە وەهای دیٚ بە خەیاڵدا، کە ئەو ڕاوەستانە، ڕاوەستانی

ئەو ڕۆژەیە کە خەڵکی هەموو لە حزووری خودای گەوەرەدا هەڵساونەتە سەر پێ، ئەو کاتە خەریکە دڵی لە تاواندا لە قەفەزەی سینگی دێتە دەرێو ئەقڵو ئاوەزی لێ دەتۆرێ!!

بە حاتەمی ئەصەمیان گوت: چۆنە ئاوها بە خوشوعەوە نوێژ دەکەیت؟

گوتی: کاتێك بۆ دابەستنی نوێژ «الله أكبر» دەکەم، بە خەیاڵ «کابە» دێنمە پێش چاوی خۆم، پردی سیراتیش ژێر پێم، بەهەشت لە لای ڕاست دادەنێمو دۆزەخیش لەلای چەپم، فریشتەی ڕۆحکێشانیش لە دواوەم، وا هەست دەکەم پێغەمەبەری نازداریش لە نوێژەکەم ڕادەمێنێت، پێم وایە ئەو نوێژەشم دوانوێژە لەم دنیایەدا!

هەر بۆیە زۆر بە تەعزیمەوە «الله أكبر» دەکەم، بەجوانیو وردبوونەوەوە قورئان دەخوێنم، بەو پەڕی ملکەچیو شەرمەوە دەچمە کڕنووشو سوژدە، لەنێوان خەوفو ڕەجادا نوێژ دەکەم، پاشان کاتێك سلاو دەدەمەوە دڵنیا نیمو نازانم کە نوێژم گیرا بووە یان نا!!

ئێمە بە کۆڵێك تاوانو گوناهەوە، دەچینە بەرامبەر خودایەکی گەورە کە هێندەی ژمارەی دڵۆپەکانی باران نیعمەتی بەسەردا ڕژاندووینو ئێمەش لەبری سوپاسو ستایش، سەرپێچی فەرمانەکانیمان کردووە، لەگەڵ ئەوەشدا... «سَمِعَ اللهُ لِمَن حَمِدَهُ»!!

ئەو پەروەردگارە میهرەبانە هەرکاتێك بەندەیەکی حەمدو سەنای بکات، ئەو دەیبیسێو بیسەری وتەکانێتی!

ئای خودایە، چەند مەزنە: تۆ دوعاکانم دەبیسـی؟ نزاو پاڕانەوەم دەژنەفـی؟ ئـاگات لە فرمێسـکەکانی منە؟! دەردی دڵـم دەزانی‌و بە گوناهـی خـۆم لەگەڵ ناکەی؟ وەسـڵی خـۆت ناپچڕێنـی‌و بە دەردی هیجران نامسـووتێنی؟ خودایە من خەجاڵەتم، شـەرمەندەم، بە چی زمانێك سوپاست بکەم‌و بە چی دڵێك کڕنووشت بۆ بەرم؟

یەکێك لە ساڵحان کاتێك شەوان دەچووە ژوانی ئیلاهی ئاوها دەستی بە حەمدو سەنای خودا دەکرد:

خودا من بچکۆلە بووم، تۆ پەروەردەت کردم، ستایش بۆ تۆ!

من لاواز بووم، تۆ بەهێزت کردم، سوپاس بۆ تۆ!

من هەژاربووم، تۆ دەوڵەمەندت کردم، سوپاس بۆ تۆ!

من گەداو بێکەس بووم، تۆ لانەی ئارامیت پێ بەخشـیم، سـوپاس بۆ تۆ!

من بێ هاودەم‌و هاوسەر بووم، تۆ پێت بەخشیم..سوپاس بۆ تۆ!

من برسی بووم. تۆ تێرت کردم

من ڕووت‌و ڕەجاڵ بووم، تۆ پۆشتەت کردم...حەمدو سەنا بۆ تۆ!

من ڕێبوارێکی تەنها بووم، تۆ هاودەمیت کردم، ستایش بۆ تۆ!

من نامۆ بووم، تۆ ئاشنات کردم، سوپاس بۆ تۆ!

من پیادە بووم، تۆ هەڵتگرتم‌و هاوکاریت کردم،

حەمدو سەنا بۆ تۆ!

خودایــە: ئێمەی هەژار لــەم بیابانی ژیانە جەنجاڵــەدا، لوتفی تۆ نەبا، لەنێو دڕکوداڵی چی دۆڵێکی بێئاودا، پەلەقاژەمان دەکرد!؟

ئێستا بە لوتفی خۆت، ئێمەت نوقمی دەریای میهری خۆت کردووەو لە ســایەی نووری هیدایەتدا، لە نێو گوڵزارێکی نیمچە بەهەشــتا ژین بەسەر دەبەین!هەر بۆیە مەحوی دەڵێت:

دەمــێ بــە ویـسـعـەتـی کـورسـی کـەرەمـکـە پـێـم ئـەی ڕەب
زوبــانــی پــێــوە ڕوابـــێ بـــە قـــەد هــەمــوو کــەوکــەب
بــە عــومــری نــوحــەوە تـەوفـیـقـی تـۆ بـکـا ئـیـمـداد
لــە بــەحــری شــوکــرەوە یــەك قـەتـرە بـێـنـمـە ســەر لـەب

واتە: خودا زارێکم پێببەخشــی فراون بێت هێندەی کورسی خۆت کە لەســەروی ئاسمانە، ئەو زارەی کە گەورەیی هێندەی کورسییە بە ژمارەی ئەســتێرەکانی ئاســمان زمانی لێ ڕوابێت، هاوکات بە عومری نووحەوە تەوفیقو یارمەتیم بدەی بۆئەوەی ئەوسا بتوانم لە دەریای سوپاســگوزاری بۆ تۆ، یەك دڵۆپە بهێنمە سەر لێوم!؟ چونکە سوپاسی تۆ ئەی پەوەردگار بە ئێمە ناکرێت!

هەر بۆیــە پێغەمبەری نازدار دەیفەرمــوو: « رَبَّنا وَلَــكَ الْحَمدُ، مِلْءُ السَّماوَاتِ وَمِلْءُ الأرْضِ وَمِلْءُ مَا بَينَهُما وَمِلْءُ مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدُ ، أَهْلُ الثَّنَاءِ وَالمَجْدِ»

ئازیزم کاتێك دەســت دەکەیت بە خوێندنەوەی «الحمد لله رب العالمين» بزانە کە هیچ کەســێك شــایانی ئەوە نییە لە حزووریدا بە تەعزیمو

تەقدیسەوە ڕابوەستی، جگەلە پەروەردگاری هەموو جیهانەکان!

ئـــەو پـــەروەردگارە گەورەیەی کەجڵەوی هەمـــوو کارەکانی ئێمەی بەدەســـتە! هەرچـــی هەمانەو هەرچـــی چاوەڕوانیشـــی دەکەین، تەنها خەڵات و عەتای بێسنووری ئەو زاتە گەورەیەیە!

ڕزقو ڕۆزی، ژینو مردن، دینو دنیا، هێزو دەوڵەت، پارەو سەروەت، ماڵو منداڵ، خۆشیو شادی، سەعادەت و کامەرانی.. هەموو بەدەستی ئەون!

ئیتـــر دەبێت دڵنیاییو ئارامییـــەك ببێتە میوانی دڵە بێگەردەکەت کە هیچ ڕەشەباو زریانو وەیشوومەیەکی ئەم زەمانە دژوارە، نەتوانێت ئەو ئارامییە بشێوێنێت!!

دەزانـــی تـــۆ لەگەڵ کێـــدا هاتوویتـــە گفتوگۆ؟! بەرامبـــەر بە کێ دەدوێیت؟!

« إلـــهُ الأوَّلينَ والآخِرين» خـــودای ئەووەڵو ئاخری هەمـــوو بەندەکان، ڕاخەری زەویو ڕاگری ئاسمان، ئیتر خەم لە چی دەخۆیت؟

سەیرە وەکو یەکێك لە ساڵحان دەفەرموێت: «يا رَبِّ عَجبتُ لِمَنْ يَعرِفُكَ، كيفَ يَرجُو غَيرَكَ؟ وَعَجِبتُ لِمن يَعرِفُكَ، كَيفَ يستَعينُ بغَيرِكَ؟

پەوەردگار، سەرم سوڕماوە لەوەی تۆ دەناسێو داوا لە کەسێکی دی دەکات، تۆ دەناسێو پشت بە کەسێکی تر دەبەستێو داوای یارمەتی لە کەسێکی تر دەکات!؟

لەوێدا ئیتر هەموو خەمەکان دەڕەوێنەوە، هەموو کەسەکان لەبیر

دەچن، ئەویٚ باوەشی سۆزی ئیلاهییە، لەویٚدا دڵنیا دەبین ئیدی باوەش نییە ئارامیمان پیٚ ببەخشیٚت!!

لــە ژیٚر ســیٚبەری ڕەزامەندی خــوداو میهرو لوتفی ئــەودا ئیتر تاڵییەکان دەبنە هەنگوین!

فَلَيتَكَ تَحلو وَالحَياةُ مَريرَةٌ وَلَيتَكَ تَرضى وَالأَنامُ غِضابُ

وَلَيتَ الَّذي بَيني وَبَينَكَ عامِرٌ وَبَيني وَبَينَ العالَمينَ خَرابُ

إِذا نِلتُ مِنكَ الوُدَّ فَالكُلُّ هَيِّنٌ وَكُلُّ الَّذي فَوقَ التُرابِ تُرابُ

واتە:

بەس تۆم شیرین بیٚو ژیانم ژەهری مار

تۆ لیٚم ڕازی بیٚو تورەبیٚت هەزار

نیٚوان منو تۆ خۆشبیٚو ئاوەدان

ئیتر گویٚ نادەم بە هەموو جیهان

تۆ خۆشەویستیت بە من ببەخشی

چاوم لە هەموو خەڵکی ئەپۆشی

ئەوەی لەسەر گڵ دیٚتو دەڕوانیٚ

خۆراکی گڵە بە خۆی نازانیٚ

وەلیٚ ئازیزم دەبیٚت بزانین چی دەڵیٚین....

کە بە «مَٰلِكِ يَوۡمِ ٱلدِّينِ» ئاشــنا بووین، ئیدی بزانین «إِيَّاكَ نَعۡبُدُ وَإِيَّاكَ نَسۡتَعِينُ» یانی چی؟

چونکە وەکو مەحوی دەڵێت:

لە دڵدا خەڵق و خوا بوو، فائیدەی چی

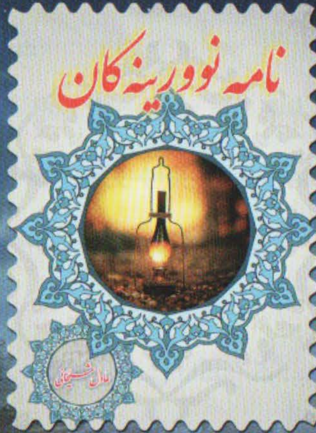
کە دەم پڕ بێت لە «إیاك» و «إیاك»؟!

واتــە: کــە دڵمان پڕ بێت لە باســی ئەم و ئەوو پەیوەســتبوون بە خەڵقــی خوداوە، ئیتر ســوودی چییە دەممان پــڕ بێت لە «إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ»

چونکــە ئەوەی گەورەیــیو عەزەمەتی خودا دڵــی داگیر کردبێت، ئیدی گەورەیی کەسێکی دی لە دڵیدا جێگای نابێتەوە!

ئیدی جگە لە گەورەیی خودا هەســت بە هیچ شــتێکی دی ناکات، ئیتــر ئاوڕ بۆ لای کەســێکی تر ناداتــەوە، ڕووی دیــدەو دڵی دەکاتە سوژدەگاهی خۆیو تێکەڵ بە بەحری نوور دەبێت...!

خۆزگە بەو ساتە نوورینانە، خۆشبەختی بۆ ئەویندارانی حەقیقی، پاکــی بۆ جەماڵی پڕکەماڵــی ئەو ڕوخســارە نوورینانەی بە چرپەی «ٱهْدِنَا ٱلصِّرَٰطَ ٱلْمُسْتَقِيمَ»، هەســت بــە جریوەی ڕۆحیــان دەکەیت، کە بەرەو عەرشی کردگار دەفڕێت!!

نامەی بیستەم

مامۆستاگیان نامەکەی تۆ، لە کاتێکی باشدا گەیشت، ئەو کات من گرفتاری نەخۆشی بووم، بە تەنێ لە ژوورەکەم ڕا، ماتو بێدەنگ ئاسمانی خەیاڵم تەی دەکرد، گەیشتنی نامەکەت وەکو سروەیەکی فێنك دڵە خەمبارەکەی خۆشحاڵ کردم، بۆنی گوڵاوی وشەکانت هەموو ژوورەکەی داگیر کرد!

بە دەست خۆم نەبوو، وێڕای ئازارێکی زۆر هەموو برینەکانم فەرامۆش کردو هەستامە سەرپێ، هەروەکو خۆت تەشریفت هێنابێت، وەها دەستەو نەزەر هاتمە خزمەتی قاصید!

ئازارەکانم لەبیرچوون، خەمەکانم هەموو ڕەوینەوە، وتەکانت

ســارێژکەری ئێش‌و برین‌و ئازارەکانی منن، ئەو چەند ڕۆژەش کە بە دەستی ئێش‌و ئازارەوە دەتلامەوە، هەمیشە دەنگی هێمن‌و پڕ خرۆشی جەنابت وەکو دەستێکی نەرم ڕۆحی گرتبوومە باوەش!

دەتگــوت ئازیزەکەم: خودا هەمیشــە بەندە خۆشەویســتەکانی خۆی بەســەردەکاتەوە، بە شــاوەت‌و ئارەزووە کاتییەکانی دونیا غافڵیان ناکات، تــا لــە ناکاو بە مردن غافلگیربــن‌و بە ڕوو زەردی دونیــا جێبهێڵن...... نا، ئازیزم خوداوەند خۆشەویســتانی خۆی بە نەخۆشــی‌و ئازار موبەتەلا دەکات، تا بە تەواوی ئاوێتەی ئەوینی ئیلاهی ببن!

خوداوەند تۆی لە بیربووە، بۆیە لە نێو هەزاراندا تۆی خەڵاتکردووە، تا بەسەبرو ئارامگرتن، بە شوکرو سەناکردن، بە سوپاس‌و ستایشکردن، پلەی بەرزت بداتێ‌و لە ڕیزی ئەولیا بەرزەکانیدا ناوت بەرێ!

تا تۆی بەندە ئەلطاف‌و میهری بێ سنووری بە چاوی خۆت ببینی، تا بزانی هەر خۆی دەردو بەڵا دەنێرێ‌و هەرخۆشی شیفا دەبەخشێ!

تــا بــۆ چەند ســاتێك لەگەڵ خــودی خۆتدا لــە خەڵوەتدا بیت‌و بیربکەیتــەوە! لێپرســینەوە لەگــەڵ خۆتــدا بکەیت، چیــت کردووە لەوەوپێش، ئەی ئێستا چی دەکەیت؟

لە کارەکانت ڕازیت، ئامادەی سەفەری بۆ لای خودا؟ ئەی ئەگەر لە نەخۆشخانەوە بەرەو گۆڕستان برابای، ئێستا لە کوێ دەبوویت؟

ئازیزم، نەخۆشــی، کوشندەترین نەخۆشی، چارەسەر دەکات، بەڵای غەفڵەت!

ئای چ دەردێکی کوشــندەیە، کاتێك مرۆڤ غەفڵەت ســۆمای چاوی

لێڵ دەکاتو بەسەرو بەسیرەتی لێدەستێنێ، ئیدی هیچ نابینێتو لە هەموو شتێك بێ ئاگا دەبێت!

لە شەوە زەنگی غەفڵەتدا پەلەقاژێ دەکاتو درك بە هیچ ناکاتو تەنانەت خودی خۆشی فەرامۆش دەکات، لە هەموو سەعادەتو کامەرانییەك مەحروم دەبێت!

هەمیشە لە عەزابدا دەژی! نەخودی خۆی دەناسێت، نەزاتی خوداوەند، بە تاقی تەنێ لە گێژەڵۆکەی نەهامەتیدا ژیانی کولە مەرگی دەگوزەرێنێ!

ئەمە وێڕای عەزابی سەختی خودایی لە دۆزەخدا، کە ئەمیان گەورەی هەموو بەڵاکانە!

لێرەدا بەرامبەر لوتفی خودا لە شەرما پێڵوی چاوەکانمان لێك دەنێین!

لە هەیبەتی خوداوەند ئاونگی شەرمەزاری بە ڕووخسارماندا دێتە خوارێ، ئاخر ئێمەی بەندەی بچکۆلە، لە مەملەکەتی بێسنووری خوداییدا چین؟!

وەختێك بیر لە گەورەییو عەزەمەتی خوداوەند دەکەینەوە، کە هەموو شتەکان، جڵەوی هەموو کارەکان، لە ژێر کافو نونی ئەو دان!

ئێمەش لاوازو هەژارو کەساسو بێ دەسەڵات! هەمیشە چاوەڕوانی کەرەمی ئەوین!

هەربۆیە پێغەمبەری ئازیز (ﷺ) دەفەرموێت: (اللّهمَّ لَا مَلْجَأَ وَلَا مَنْجَا مِنْكَ إِلَّا إِلَيْكَ)..

خودایە هیچ پەناو ڕزگارییەك نییە، جگە لە پەنای تۆ!

پیرەمێردی شاعیر دەڵێت:

تـەنـهـا خـوایـەکـەی زەوی‌و ئـاسـمـان
لـە هـەمـوو شـوێـنـێـك پـەیـدایـت‌و پـەنـهان
لـە بـەنـدەگـیـدا بـەوە سـەربـەزرم
کـە لـە دیـوانـی تـۆدا ئـەلـەرزم
ئـامـان چـەنـد خـۆشـە کـە ڕادەوەسـتـم
جـار جـارە بـۆ تـۆ نـوێـژ دادەبـەسـتـم
(ئـەلـحـەمـد) دەخـوێـنـم ڕوو لـە تـۆ دەکـەم
بـە غـائـیـبـانـە حـەمـدت بـۆ ئـەکـەم
کـە گـەیـیـمـە ئـەوەی بـڵـێـم: (إیـاك)
بـە نـەشـئـەی حـزور دڵـم ڕوونـاکـە
چـونـکـە ئـەو دەمـە وام لـە حـزورا
دڵـم خـۆی ئـەشـوا لـە دەریـای نـوورا
بـە ئـەنـدامـێـکـی پـڕ گـونـاهـەوە
بـۆ نـوێـژ ئـەچـیـنـە ڕیـزی شـاهـەوە
مـن کـە لـیـقـای تـۆم هـەرزان دەسـتـکـەوێ
لـە بـوردەبـازی بـەنـدە چـیـم ئـەوێ
(خـوایـە) وام لـێ بـکـە ئـاگـام لـە خـۆم بێ
کـە وتـم: (الـلـە) هـەر لـەگـەڵ تـۆم بێ
ئـەوەك بـە زووبـان دوعـا بـخـوێـنـم

لـــە دڵـــــدا ڕەگــــی خــەڵــکــی دەربــێــنـــم
بـــە ڕەزامــــــەنــــدی دڵــــم پـــڕ جـــۆش بــێ
هــــەرچـــی تــــۆ بــیــکــەی ئـــــەوەم لا خـــۆش بــێ
کــە هــەرچــیــت کـــــردو بـــە چـــاکـــم زانـــی
دەســـــتـــم مـــــاچ دەکــــــات خــــۆشــگـــوزەرانـــی
ئـــەگـــەر شـــێـــتـــی بــێ شـــێـــتـــی تــــــەواو شــێــت
خــــاکو خــــارو زیـــــخ ئـــەکـــەونـــە بــەرپـــێـــت

بەندایەتـــی بۆ خـــودا ئەوەیە، کە جگە لە (اللـــە) بەندایەتی بۆ کەس ئەنجام نەدەی، لەو نەبێ لە هیچ کەســـی دی نەپاڕێیتەوە، تەنها ملکەچی سوڵتانی ئەو بیت، تەنها فەرمانی ئەو جێبەجێ بکەیت، تەنها بە شەریعەتی خودا کاربکەیت، ژیانو مردنت تەنها بۆ خودا بێت!

ژیانت هەمووی جێبەجێکردنی فەرمانی خودا بێت!

خۆشەویستیو ڕقت تەنها لەبەر خودا بێت، تەبەڕڕا بیت لە شیرکو ئەهلی شیرك.

بۆئەوەی هەســـت بە لەززەتی بەندایەتی بکەیت، دەبێت تەســـلیمی خودا بیت، خۆشەویســـتی ئەو خودایە بخەیتە پێش هەموو شـــاوەتو ئارەزوو لەزەتێکی دونیا، تا چێژ لە بەندایەتیت بۆ خودا وەربگریت!

دڵ بێ ئەوینی خودایی لاشەیەکی بێ ڕۆحە، ئەو ئەوینە نوورو دەرمانی دڵانە، ئەو لەززەتە گەورەیەیە کە هەر کەسێك وەدەستی نەهێنێت، ئەوە ژیانی هەموو دەبێتە، ئازارو ئەشکەنجەو کولە مەرگی!

ئیبنولقەییـــم دەڵێـــت: گەردیلەیەکـــی ئـــەم لەززەتـــە چیایەك لە

لەزەتەکانی دونیای ناگاتێ، هەربۆیە گەردیلەیەك لە ئیمان بە خوداو پێغەمبەر، مرۆڤ لە ئاگری دۆزەخ، لانەی ئەشکەنجەو ئازارو عەزاب، ڕزگار دەکات!

چاوەکانت دابخە ئازیزم، بۆ ساتێك بیر بکەرەوە، بزانە بەندایەتی بۆ خودا چی نیعمەتێکی گەورەیە، جوانترین شت لەم دونیایەدا ئەوەیە کە تۆ بەندەی خودا بیتو دڵێکی ئاوەدانت هەبێت، بە زیکرو خۆشەویستی خودا!

هەستدەکەیت بە تەواوی شعور کە خودایەکت هەیە پشتی پێدەبەستی، داوای یارمەتی لێدەکەیت، کارەکانت بۆ ئاسان دەکات، جڵەوی هەموو کارەکانی تۆی بە دەستە، نزاکانت قبوڵ دەکات، بە میهرو ئەوینەوە چاودێریت دەکات.

مـا لِـيَ وَمـا لِـلأَغـنِـيـاءِ وَأَنـتَ يـا رَبِّ الغَـنِـى وَلا يُـحَدُّ غِنـاكـا
مـا لِـيَ وَمـا لِـلأَقـوِيـاءِ وَأَنـتَ يـا رَبِّـي وَرَبَّ الـنّـاسِ مـا أَقـواكـا
مـا لِـيَ وَأَبـوابَ الـمُـلوكِ وَأَنـتَ مَـن خَـلَقَ الـمُـلوكَ وَقَـسَّـمَ الأَمـلاكـا
إِنِّـي آوَيْـتُ لِـكُـلِّ مَـأوىً في الـحـيـاةِ فَـمـا رَأَيْـتُ أَعَـزُّ مِـن مَـأواكـا
وَتَـلَمَّـسَتْ نَفـسي السَّبيـلَ إِلى الـنـجـاةِ فَـلَـم تَـجِدْ مَنجىً سِـوَى مَـنجاكـا
وَبَـحَـثْـتُ عَـن سِـرِّ الـسَّـعـادةِ جـاهـداً فَـوَجَـدْتُ هـذا الـسِّـرَّ فِي تَـقواكـا
فَـلْـيَـرضَ عَـنِّـي الـنّـاسُ أَو فَـلْـيَـسخَـطُوا أَنـا لَـم أُعِـدْ أَسعَـى لِـغَـيرِ رِضـاكـا
أَدعُـوكَ يـا رَبِّـي لِـتَـغـفِـرَ حَـوبَـتِـي وَتُـعيـنَـنِي وَتُـمِـدَّنـي بِـهُـداكـا
فَـاقـبَلْ دُعـائِـي وَاسْـتَـجِـبْ لِـرَجـاوَتِـي مـا خـابَ يَـومـاً مَـن دَعـا وَرَجـاكـا

خودایە، بۆ چاوم لە دەوڵەمەندی دەوڵەمەندانی دونیا بێت، لە

کاتێکدا دەوڵەمەندی تۆ بێ سنوورەو کەس لە تۆ دەوڵەمەندتر نییە!

بـۆ لـە هێزی خـاوەن هێزەکان بترسـم، لە کاتێکدا کـەس لە تۆ بەهێزتر نییە! بۆ بچمە بەردەگای پاشایان، لە کاتێکدا تۆ بەدیهێنەری هەموو پاشایانی، هەر تۆش موڵكو دەسەڵاتت پێبەخشیون!

زۆر پەناو لانە گەڕام لە ژیانمدا، بەڵام خودایە هیچ پەناو لانەیەکم، لە پەناو لانەی تۆ بەرزو بەڕێزتر نەبینی!

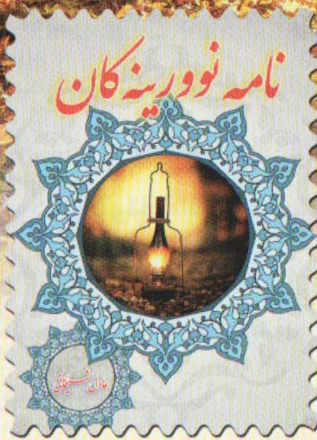
زۆر ڕێـگام تاقیکردەوە بۆ ڕزگاربوون، بەڵام هیچ ڕێگایەك ڕزگاری تێدا نەبوو، جگە لە ڕێگاکەی تۆ!

زۆر گـەڕام وەدووی نهێنی بەختەوەریدا، بەڵام ئەو نهێنییەم تەنها لە (تقوی)ی تۆدا دۆزییەوە!

ئیـدی خـودا گیـان خەڵکی لێم زیـز دەبن، یان لێـم ڕازی دەبن، بەلامەوە گرنگ نییە، من تەنها هەوڵی ڕازیبوونی تۆ دەدەم!

خودایـە لێت دەپاڕێمـەوە، لە گوناهەکانم خۆشـبیت، گرفتەکانم چارەسـەرکەیت، خەمو پەژارەم نەهێڵیت، یارمەتیم بدەیت، هیدایەتم بدەیتو ڕێگای ڕاستم نیشان بدەیت.

خـودا گیـان دوعام قبـوڵ بکە، تـکاو ڕەجام وەرگـرە، چونکە تۆ هەمیشـە کەسێك نائومێد ناکەیت کە دەسـتی نزاو دوعای بۆ لای تۆ بڵند کردبێت!

نامەی بیست و یەک

ئێوارە بوو خەریکبوو خۆر لەگەل ئاوادەبوو، کزەبایەکی ساردی دەهـــات بە ژێـــر درەختەکاندا ڕووەو مـــاڵ دەگەڕامەوە، ئەم بەرو ئەوبەری ڕێ، گەڵای زەرد دایپۆشـــیبوو، لەگەڵ کزەی باکەشدا پۆل پۆل گەڵاکان دەوەرینە سەر ڕێگاکە.

کاتێك بەســەر گەڵا زەردەکاندا دەڕۆیشــتم خشــەی گەڵاکانم وەکو کزەی دەروونێکی بریندار دەهاتە بەرگوێ. دیمەنی خەزانو ڕەنگی زەردی درەختەکانو کزەی ســاردی با، ببوون بە سرودێکی خەمناكو ســیمایەکی ســامناکیان بە ژیان دەبەخشی! لە ناخەوە دەیهەژاندم، سەمفۆنیای فەنای بۆ ئەم دونیا بێ بەقایە دەچڕی!

هێدی هێدی پێش ئەوەی دنیا بە تەواوی تاریك دابێت، گەیشتمە ماڵێ، ئەوێش بۆنی پاییزی گرتبوو، کشومات لە پڕ دەنگی بانگی ئێوارە پەردەی بێدەنگی دڕی!

دڵەکانــی ڕاچڵەکانــد.. ڕۆحەکانــی وەخەبەرهێنــا.. هێشــتا جلوبەرگــی قوتابخانەکەم دانەنابــوو کە دیتم نامەکەی جەنابت لەسەر مێزەکەم دانرابوو!

چەند تامەزرۆ بووم، چەند بە تاســەی وشــەکانت بووم.. بیرم دەکردی مامۆستا گیان!

بیرکردنێکی بێ سنوور!

دوای ئەوەی دەســتنوێژم هەڵگرتو بە دڵێکی خۆشەوە نوێژی شــێوانم ئەداکردو تەواوێــك دوعای خێرم بۆ کــردی.. نامەکەی بەڕێزتانم کردەوە...

ئازیــزم، دەزانــم تــۆ مرۆڤێکی هەســتیاری، لە وردو درشــتی دەوروبەرت ڕادەمێنی، ژیرو دانشمەندی بەرامبەر هەموو ڕووداوو دیاردەیەکی گەردوون، ڕادەوەستیو بیردەکەیتەوە!

هەمیشە مرۆڤە هەســتیارو دەروونپاكو دڵناسکەکان بەرامبەر

بە وەرزی پاییز سام دەیانگرێت! ماتو بێدەنگ دەبن، ئەوان پێش هەورەکان دەگرین!

لە پرسەدان بۆ گەڵای وەریو، بۆ ڕەنگی زەردی گوڵستان، بۆ گەڵاڕێزانی باخ! بۆ هەناسەی ساردی ناخ، بۆ وەرزی کۆچ!

دەبینن ئەم دونیایە چەند سەیرە، ڕۆژگار چۆن دێتو دەچێ، پاییز گەڵای دارەکانو تەمەنیش قژی مرۆڤەکان دەداتە دەست خەزان!

دەزانن ڕۆژێك دەبێت بە یەکجاری ماڵاوایی لەم دونیایە بکەین!

هەرچەندە کە عومری خزرو جامی جەمت بوو

چونکە ئەمەلت زۆرە، چ عومرێکی کەمت بوو! «نالی»

دونیا جگە لە سەرابێکی فریودەر، جوانییەکی نێو کلۆر، لەزەتێکی فانی، چیدی نییە!

ئیمامی شافیعی دەڵێت:

إِنَّ للهِ عِبَادًا فُطَنَا طَلَّقُوا الدُّنيَا وخَافُوا الفِتَنَا

نَظَروا فيهَا فَلَمَّا عَلِمُوا أَنَّهَا لَيْسَتْ لِحَيٍّ وَطَنَا

جَعَلُوها لُجَّةً واتَّخَذُوا صَالِحَ الأَعمَالِ فيها سُفُنا

خوداوەند بەندە گەلێکی ژیری هەن کە لە ترسی فیتنەو تەڵەکەی دونیا، دونیایان وەلانا، ئەوان تەماشایان کرد بینیان ئەم دونیایە زێدو نیشتمانی هیچ زیندوویەك نییەو دەبێت هەمووان جێیبهێڵن!

هەربۆیە دونیایان کردە دەریاو کرداری باشی خۆیان کردە

بەلەمی ڕزگاربوون!

هەربۆیە ئازیزم لە ڕۆژی دواییدا خۆشەویستانی خودا حەسرەتی هەموو هەناسەیەك دەكێشن كە بۆ خودایان هەڵنەمژیوە!

هەناسەیەك دوور لە خودا حەسرەتە، ئەی عومرێك دوور لە خودایی؟!

هەموو دەزانین كە دونیا فانییە، هاكا بەرەی تەمەن پێچرایەوە، ناومان لە نێو زیندووواندا سڕایەوە، ئەی كوا خلودی ئەبەدیو نەعیمی ئەبەدی بەهەشت!

لە كام جێ بۆ سەعادەت بگەڕێین، لە كاتێكدا لەبەردەرگای عبودییەتدا نەبێت مەحاڵە!

ئێمە گیرۆدەین، گیرۆدەی نەفسی خۆمان، ئەو نەفسەی كە سەرچاوەی هەموو خراپەكارییەكە ﴿إِنَّ ٱلنَّفْسَ لَأَمَّارَةُۢ بِٱلسُّوٓءِ إِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّىٓۚ إِنَّ رَبِّى﴾ یوسف: ٥٣ كەواتە هەر خێرێك لە خودی ئێمەدا هەبێت ئەوە لوتفو میهری خودایە!

تا ئێمەش بە تەواوی بەندەی خودابین، خوداوەند زێتر یارمەتیمان دەداتو بەسەر نەفسو شەیتانا زاڵمان دەكات كە سەرچاوەی هەموو خراپەیەكن!

خودا بەندەی خۆی فەرامۆش ناكات، دەستبەرداری نابێت!

وەلێ كام بەندە؟ ئەو بەندەیەی كە بە تەواوی پشتی بە خودا بەستووە، ئەویش بە هەبوونی متمانەی تەواوو سپاردنی هەموو كارەكان بە ئەو!

فوزەیلی کوڕی عەیاز دەڵێت: خودایە من شەرم دەکەم بڵێم: «تَوَكَّلتُ عَلَيكَ»، چونکە گەر تەوەککولم لەسەر تۆبا، نەجگە لە تۆ لە کەس دەترسام، نەداواشم لە کەس دەکرد!

بەندەیەك خوداوەند هەمیشە چاودێری دەکات، کە لەزەتی "عبودیة"ی چێشتبێ، بەڵام شەقیقی بەڵخی دەڵێت: هەرکەسێ سکاڵا بۆ غەیری خودا بکات، هەرگیز هەست بە لەززەتی عیبادەت ناکا لە دڵیدا.

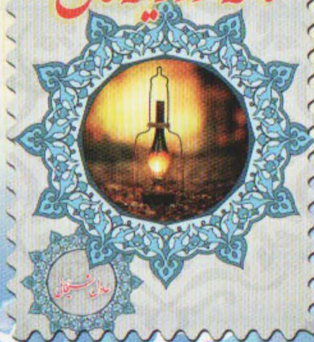
ئازیزم گوناهو تاوان دڵی ڕەشکردوین، بینایی لێڵ کردووین، هەربۆیە چاومان بێ ئەسرینو دڵمان ڕەقو بێ هەستە، هەروەکو مەحوی دەڵێت:

خەیاڵی پووچی دونیا وا دەماغو دڵمی پێچاوە
قیامەت، هەر مەگەر ڕۆژی قیامەت بێتەوە فیکرم!

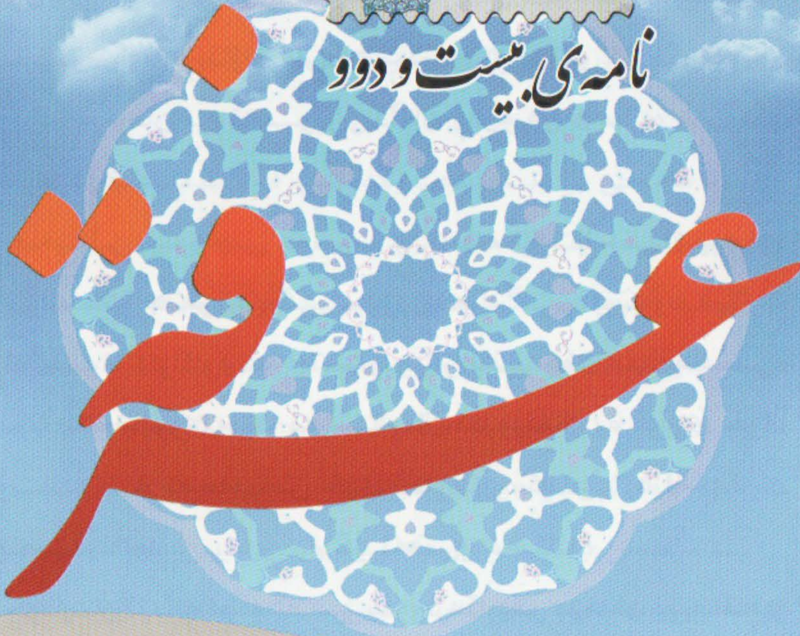
لە خودا داواکارم بە لوتفو میهرەبانی خۆی بمانبەخشێ، هێز بداتە بازووی خودا پەرستیمان دەروونمان بە نووری خۆی ڕووناکو بە مەحەببەتی خۆی ئاوەدان بکاتەوە، بە لەشکری ئەونەبێت ناتوانین بچین بە گژ نەفسو شەیتانا..

خودایە، ئێمە جگە لە تۆ پەروەردگارێکی دیمان نییە، تەنها چاوەڕوانی میهرو بەخشندەیی تۆین، لە دەرگای ڕەحمەتی خۆت دەرمانمەکەو دڵی ئێمەی بەندەی خۆت مەشکێنە، تۆ لە گوناهەکانی ئێمە گەورەتریو دەریای لێبوردنت لە بیابانی تاوانی ئێمە فراوانترە..

ئێمە وێڕای لاپەڕەی ڕەشی سەحیفەی پڕ گوناهمان، لە میهری تۆ هەرگیز بێ هیوا نابین ئەی هیواو ئومێدی بێ هیوایان!

نامەی بیست و دوو

دەمـــەو ئێوارەی ڕۆژی عەرەفە بوو، دۆڵو دەشـــتو کێوی پیرۆزی عەرەفە، بەرگی فریشـــتەی پۆشـــیبوو، میوانەکانی ماڵی خودا نوقمی دەریای زیو ببوون، دەتگوت بەفرباریوە!

دەشتو دەریای بە ڕەنگی سپی ئاودامان داپۆشیبوو...

دیمەنێکــی دڵڕفێن تەزووی بە ڕۆحمدا هێنــا، هاتبوون دڵەکانیان وەکو ئیحرامەکانیان سپی بکەنەوە، جارێکی تر ببنەوە منداڵێکی ساوا، لاپــەڕەی ڕەشــی تاوان بە بەفری ڕەحمەت بســڕنەوە، بە فرمێســکی پەشیمانی لێبوردنی ئیلاهی بەدەستبهێنن «مَنْ حَجَّ هَذَا الْبَيْتَ فَلَمْ يَرْفُثْ وَلَمْ يَفْسُقْ، رَجَعَ كَمَا وَلَدَتْهُ أُمُّهُ»

دیمەنــی حاجیانــی ماڵی خودا لە عەرەفە لــە ناخەوە هەژاندمی، تەســلیمی گریانێکــی قوڵ بووم، حــەزم دەکرد منیش لــەوێ بام، بۆ عیزەتی خودایی لەسەر خۆڵی دەشتی عەرەفە سوژدەم بردبا، بۆ ڕۆژانی ڕابردوو، عومری بابردوو فرمێسکی گەرمم هەڵوەراندبا، ئەوان هاوکات لە خۆشیو لەزەتێکدا دەژین کە سەرچاوەکەی سروەی بەهەشتە.

ئێستا ئەوان هەست بە بۆنو بەرامی جەنناتی عەدن دەکەن!

ئەوان گەیشــتوون بە ژووانی ڕۆح، هەموو مەتاعێکی دونیایان وەلا ناوەو بە درووددو ســروودی «لَبَّيْكَ اللَّهُــمَّ لَبَّيْكَ»ەوە هاتوونەتە حزوری ئەویندارى گەورەی خۆیان!

ئەوان ئێســتا میوانی ئەو خۆشەویستەن کە عومرێکە دوعا دەکەن بە میوانی بن!

ئەوان لەوێدا بە پلیکانەی عبودیەتدا هێندە هەڵکشاون کە جگە لە چەتری ئاسمانی شین، هیچ دوورییەك لەگەڵ خوداوەندا وجودی نییە!

ئازیزم:

ئەوان گەیشتوون بە سەعادەتی ئەبەدی، شێخولئیسلام دەفەرموێ:

«مَن أرادَ السَعادة الأبديَة فليلزَم عتَبة العُبودية» ئەوان پریاسکەی هەموو هیواو ئاواتەکانیان بە دەستی نزاو چاوی بە ئەسرینەوە بۆ خوداوەند والا کردووە!

کەسێك چێژی «عبودیة»ی بۆ خودا چەشتبێ، ئیدی ئەو خۆشیو سەعادەتە بە هەموو خۆشییەکانی دونیا ناگۆڕێتەوە!

ئەوان ئێستا بەچاوی حەقیقەت هەموو شتەکان دەبینن:

تَأَمَّلْ فِي الوُجودِ بِعَينِ فِكرٍ ... تَرَى الدُّنيا الدَنيئَةَ كَالخَيالِ
وَمَن فِيها جَميعاً سَوفَ يَفنَى ... وَيَبقَى وَجهُ رَبِّكَ ذُو الجَلالِ

هەرگیز ناگەینە ڕازی عبودیەت بۆ خودا تا بە تەواوی حەقیقەت بە گەورەییو عەزەمەتی خودا ئاشنا نەبین!

کاتێك تەماشای گەورەییو میهرەبانی خودا دەکەینو گوناهو تاوانو تەقصیری خۆمان دەبینین ئەوسا هەست بە منەتو فەزڵی گەورەیی خودا دەکەین!

نزیکی ئێمەش لە خودا بە پێی یادو زیکری ئێمەو خەریکبوونمانە بە جێبەجێکردنی فەرمانەکانی.

ئیبنولقەیم دەفەرموێ:"ئەوەندەش بە خوداوە خەریکی، ئەوەندە لە خوداوەند نزیکی".

هەمیشە ئەم وتەیەت لەبیر بێت، کاتێك ئێمە مەستی دونیاین، ئیتر چۆن لافی ویلایەتو نزیکی لە خودا لێ دەدەین!

ئێمە ئەو کات زۆر دوورین لە خودا... بۆیە دڵتەنگین، خەمبارین، نزاکانمان گیرا نابن، کێشەکانمان چارەسەر نابن، دوورین لە نووری

خودا، بۆیە لە شەوەزەنگا دەژین!!

گـەر زانیبمان کە خودا هەمیشـە چاودێرمانە، کاتەکانمان بەفیرۆ نەدەدا!

چونکە پیاوچاکان دەڵێن: "ضياعُ الوَقتِ يُطفِئُ نُورَ المُراقبَةِ"

کات بەفیرۆدان نووری هەسـتکردن بـە چاودێری ئیلاهی خامۆش دەکات.

دَقَّــاتُ قَــلـبِ الْــمـرءِ قَــائِـلَـةٌ لَــهُ   إنَّ الْــحَـيـاةَ دَقـائِـقُ وَثَـواني

ترپەی دڵە پێمان دەڵێ بە جوانی ژیان خولەك و چرکە ساتە دەیزانی؟

گـەر دەتەوێت بـەرەو لای خوا بکەویتە ڕێ ئـەوا یەکەم قۆناغی گەیشـتن بە مەنزڵ ئیرادەو تاسـەی گەیشتنە بە خودا، وەرچەرخانی دڵە بۆ لای ئەو، ڕووکردنە ڕووی پەروەردگارە!

بـەڵام دەبێت ئەو دڵـە لە زیندانی دونیاو شـاوەتو ئارەزووەکانی ئازادکەین، بازاڕی پڕ زەرەرو کەسـادی دونیـا جێبهێڵین و ڕووبکەینە بازاڕی پڕ سودو قازانجی ئاخیرەت!

هاوار بۆ کەسێك باقی بە فانی و ئوخرا بە دونیا سەودا دەکا!

لە سوقی دەهردا دوکانی هەرکەس موددەتی عومرە

گەوهەر دانە پشکڵ دانە "مەحوی" مامەڵەی مەخلوق!

ئیدی بۆ دەبێت لە وەها مامەڵەیەکدا بەردەوام بین؟! بۆ تا تەمەن باقییەو داسی مەرگ دروێنەی نەکردووین، نەگەڕێینەوە بۆ لای خودا، خۆ وەنەبێت مردن پشووی تەمەن بێت خۆزگە وا دەبوو، بەڵام هاوار بۆ دوای مردن!

وَلَو أَنّا إِذا مِتْنا تُرِكْنا   لَكانَ المَوْتُ راحَةَ كُلِّ حَيٍّ
وَلكِنّا إِذا مِتْنا بُعِثْنا   وَنُسأَلُ بَعدَ ذا عَن كُلِّ شَيءٍ

واتە: ئەگەر بهاتبایە دوای مردن فەرامۆش کرابایین، ئەوە مردن بۆ هەموو زیندوویەك پشووی حەوانەوە دەبوو، بەڵام بەڵای گەورە ئەوەیە لە دوای مردن زیندوو دەکرێینەوەو لە هەموو کردارو گوفتارێکی کردوومانە پرسیارمان لێ دەکرێت!!

کەواتە ئازیزم تاکەی ئێمە لە ڕێگای بەرەو لای خودا ساردو دوودڵ بین؟!

چونکە ئەوەی هیممەتی بەرەو پێشچوونی نەبێت، ئەوا لە کاروان دوا دەکەوێتو لەوانەیە نەتوانێ هەرگیز پێیان بگاتەوە!

خۆشەویستیو ترسو تکاش، بناغەی ڕێگای بەرەو خواچوونە! نەفسو شاوەتو ئارەزووی دنیاش، گەورەترین بەربەستەکانی ڕێن!

دەکرێت ئێمە خۆمان بە خۆشەویستی خودا بزانین، وەلێ ئەو ڕێگایە نەگرین کە لەومان نزیك دەکاتەوە؟!

ئێمە بۆ هەموو تکاو داواو هیواو ئاواتو ئاتاجێکمان، کێمان هەیە جگە لە ئەو؟!

ئیدی دەبێت چی لە زیکرو یادی ئەو خۆشتر بێت، بەڵام بۆ کەسێك کە یادو زیکری خوا خۆراکی ڕۆحو گیانو ئەونو بێ ئەو خۆراکە ناژی؟ بۆ کەسێك کە نەفسی خۆی لەسەر عیبادەت ڕاهێنا بێ زۆر لای سانایە شەوو ڕۆژ پێشبڕکێ بکا بۆ لای خوداو موسا ئاسا بڵێ ﴿وَعَجِلْتُ إِلَيْكَ رَبِّ لِتَرْضَىٰ﴾ طه: ٨٤ چونکە بەندە ساڵحەکان دەزانن هەموو خۆشیو

کامەرانییەك لە ژێر سایەی فەرمانەکانی خودادایەو سەرچاوەی هەموو گرفتو داماویو ڕوو زەردیو تاریکستانێك گوناهو تاوانە!

ئافرەتێـك دوعـای دەکردو دەپاڕایـەوە: خودایـە دەرگای ڕەحمو بەزەییو لێبوردنی خۆتمان بۆ بکەیتەوە!

رابیعـەی عەدەوی پێـی گوت: دامـاو، خودا کەی ئـەو دەرگایەی داخستووە تا بیکاتەوە؟!

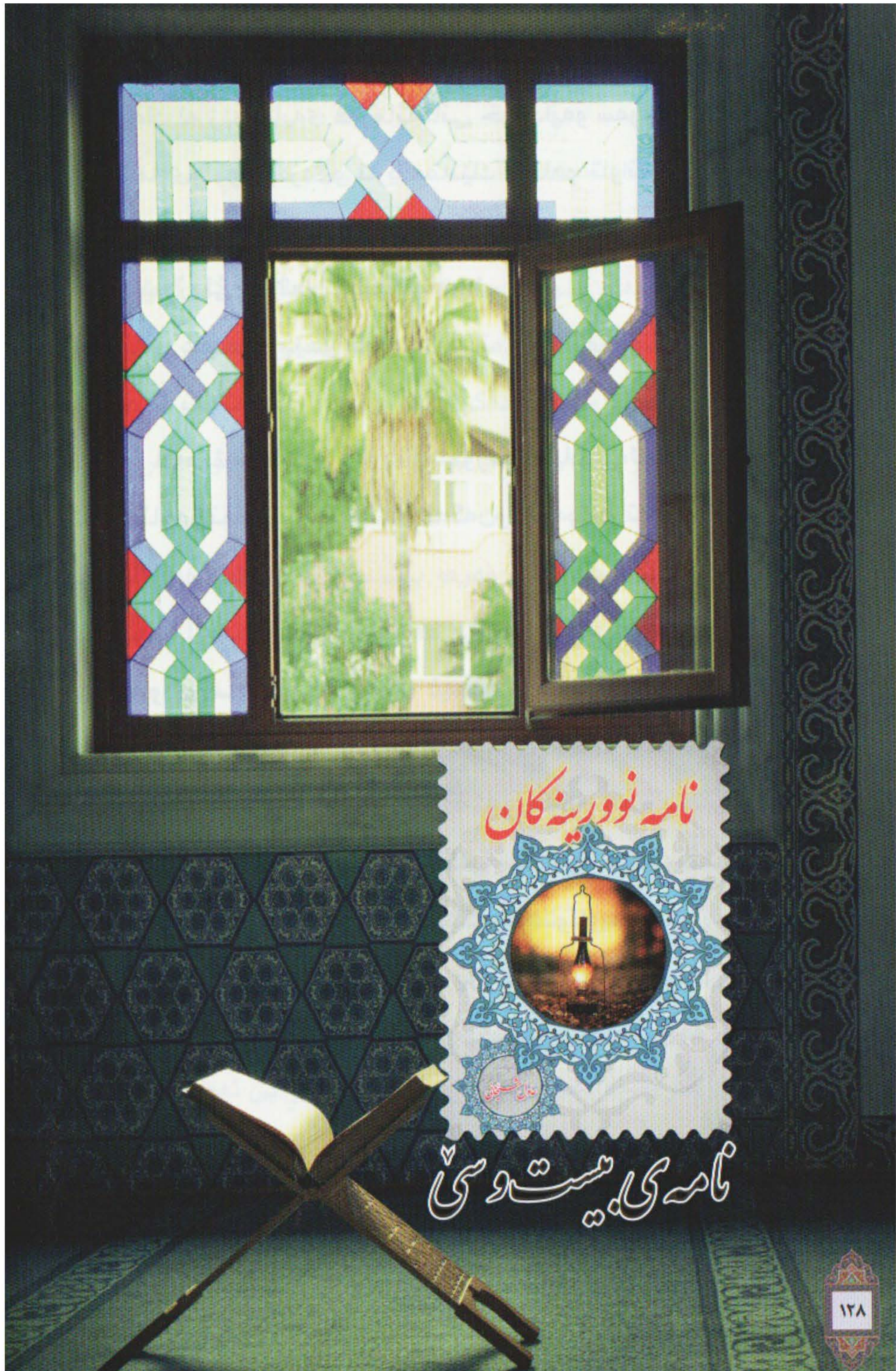
ئازیزم، هەمیشە دەرگای تەوبەو لێبوردنی ئیلاهی لەسەر پشتە!

بـا گوناهەکانمان بێ هیوامـان نەکەنو شـەیتان تەفرەمان نەداو هەمیشـە زایەڵـەی ﴿ وَإِنِّي لَغَفَّارٌ لِّمَن تَابَ ﴾ طـه: ٨٢ لـە گوێچکەمانـدا بزرنگێتەوە!

با سـروەی سـەحەر لە خەوی غەفڵەت وەخەبەرمان بهێنێو دڵی مەستمان بێنێتەوە هۆش!

با بچینە ڕیزی ﴿ كَانُوا قَلِيلًا مِّنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ وَبِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ﴾ الذاريات: ١٧ – ١٨.. بە چەند دڵۆپە فرمێسـکێکی گەرم پەیامی خۆشەویستیمان بۆ خوداوەند بنوسـینەوەو لە ساتەوەختێکی ئەفسوناویدا تێکەڵ بە ڕازو مەحەببەتی خودایی بینو هەست بە پروشەی میهری خودایی بکەین کە چۆن دیوەخانی تاری دڵمان ئاوەدان دەکاتەوەو خۆشـی بە ڕۆحمان دەبەخشێت!

بە ئومێدی نزای خێر لە ئەسحارا، بە خودات دەسپێرم..

نامه نوورینه كان
نامەی بیست و سیٚ
١٣٨

زۆر دەمێکە عەودالّی مانای تەواوی ئەم فەرموودەیە بووم....

«أَنْ تَعْبُــدَ اللَّهَ كَأَنَّكَ تَــرَاهُ فَإِنْ لَمْ تَكُنْ تَرَاهُ فَإِنَّهُ يَرَاكَ» زۆربەی ئەو کتێبانەی کــە ڕاڤەی ئەو فەرموودە بــەرزو پیرۆزە دەکەن گەڕام، وەلێ تینوێتی دڵی منیان نەشکاند، ئەوەی کە زۆر هەوڵی لێکدانەوەی ماناکەی دابێت گووتویەتی ئیحســان کە بەرزترین پلەی ئیمانە دوو مەرتەبەی هەن: یەکەمیان «مشــاهدة» کە بگەیتە ئاســتێك وەکو ئەوەی خودا بە چاو ببینی! هەســت بە بینینی بکەی‌و لە شــەرمی دیداری خودا بە هیچ شتێکەوە سەرقاڵ نەبی کە ئەو پێی ناخۆشە! بەڵام ئەمە چۆن‌و بۆچی! چۆن بگەینە وەها پلەو مەرتەبەیەك ئەوەیان زۆر درێژە پێنەداوە!

مەرتەبەی دووەم: «مراقبة» چاودێری خودایی، هەستکردن بەوەی خودا هەمیشــە چاودێرەو هەموو کات دەمانبینێت! هەربۆیە نابێت لە شوێنێك غایب بین کە ئەو دەیەوێت لەوێ بین! لە شوێنێك حازربین کە ئەو پێی خۆشنەبێت لەوێ بمانبینێت!

ئازیزەکەم: ئێمە چەندین ســاڵە ئەم فەرموودەیەمان دەیان‌و سەدان جار خوێندۆتەوەو گوێمان لێبووە! وەلێ لە خۆمان نەپرسیوە دەکرێت ئێمەش بگەینە وەها پلەیەك؟!

لــە خۆمان نەپرســیوە خودایەك کە دەفەرموێــت: ﴿ لَّا تُدْرِكُهُ ٱلْأَبْصَٰرُ ﴾ الأنعام: ١٠٣. بۆچی دەیەوێت ئێمــە ببینێت؟ دەکرێت ئێمە بە دڵ وەها پەیوەندییەك لەگەڵ خوداوەند دروست بکەین کە بیبینین بە چــاوی دڵ؟ بینینی حەقیقی دەبێت هەر بە چاو بێت! یاخود دیداری چاو بەراورد بە دیداری دڵ‌و ڕۆح هەر بینین نییە!

ئەگەر دیداری چاو هێندە گرنگە، بۆچی خودا خۆی لە خۆشەویستان پەنهان کردووەو وەڵامی موسای کەلیم بە (لن ترانی) دەداتەوە!

ئەویندارانـــی خـــودا هەموو عومریان ســـووتانە بـــە مەحەببەتی ئیلاهی، بەڵام تا ڕۆحیان لە لاشەدا بێت بە دیداری ئیلاهی شادنابن!

ئەویندارانی خودا خۆ هێشـــتا بە دیداری ڕووخســـاری نووربەخشی خودایی موشـــەرەف نەبوون، ئەی چۆنە لە ســـەرەتای ســـەحەرا لێویان هەڵدەقرچـــێ‌و دڵیـــان هەڵدەگیرســـێ‌و، جەســـتەیان وەکو بـــی ناو ئاو دەلەرزێ؟

وَإِنِّي لَتَعْرُونِي لِذِكْرَاكَ هِزَّةٌ   كَما انْتَفَضَ العُصْفُورُ بَلَّلَهُ القَطْرُ

هەڵبەت مەبەست لەو دیدارە دیداری زاتی ئیلاهی نییە، بەڵکو موشاهەدەی سیفاتی خودایە، هەستکردنە بە شوێنەواری سیفاتی بەرزو ناوی جوان‌و ڕازاوەی، چونکە وەکو دەڵێن «المُشاهَدةُ بالشُّعورِ لا بِالحُضورِ» بینینی ڕاستەقینە بە هەستکردن‌و یادو یادەوەری‌و ئیحساسە، نەك بە ئامادەبوونی خودا!

هاوکات بینینی خوداوەند لە دونیا بە سۆمای چاوی ئێمە مەحاڵە!

خـــۆ ئەگـــەر بهاتبایـــە خوداوەند لـــە دونیا خۆی نیشـــانی هەموو بەندەکانـــی بدابـــا ئەوە لەشـــەرمی دیـــدارو هەیبەتـــی ئیلاهی کەس نەیدەتوانی سەرپێچی فەرمانی خودا بکات!

وەلێ گەورەیی بۆ کەسێك، کە خۆشەویستی‌و ئەوینی خودایی هێندە وابەســـتەی فەرمانەکانی خودای کردووە، لە شەرمی خوداوەندو سۆزی ئەوین‌و تاسەی ڕۆژی دیدار ناتوانێت سەرپێچی ئەمری ئیلاهی بکات.

چونکــە ئەو بەندەیــە لە تۆماری خۆشەویســتانی خــودادا نێوی نوسراوە، لە کۆڕی فریشتەکانی ئاسماندا نێوی براوە!

ئیبنولقەیم دەڵێت: "هەرکاتێك خودا کەسێکی خۆشبوێ مەحەببەتی خۆی لە نێو دڵی دەنێ!"

خۆشەویستی ڕاستەقینەی ئێمە سەرچاوەکەی خۆشەویستیو لوتفی ئــەو پەروەردگارە مەزنەیە بــۆ ئێمە! گرنگ نییە ئێمەی بچووك ئەو خــودا گەورەیەمان خۆشــبوێ، ئەوەی زۆر گرنگــە ئەوەیە ئەو خودا گەورەیە ئێمەی خۆشبوێ!

بــەو هەموو لوتفو گەورەییو دەســەڵاتە بێ ســنوورەیەوە بانگی جبریل بکاتو بفەرموێت: "ئەی جبریل من فلانە بەندەم خۆشدەوێت، تۆش خۆشت بوێ!"

ئــەو کات جبریل چۆن کەســێکی خۆشــناوێت کە خۆشەویســتی خوداوەندە؟!

ئەویش لە نێو ئاســمانەکاندا بانگی هەموو فریشــتەکانی ئاســمان دەکات: خودا فلانە بەندەی خۆشگەرەکە ئێوەش خۆشتان گەرەکوێ!

دواتر خودا لەســەر زەویش خۆشەویستی ئەو مەحبوبەی خۆی لە دڵی بەندەکانیدا پەخش دەکات!

ئیمامی زەهەبــی دەڵێت: "هەر بەندەیەك ڕووی دڵی بکاتە خودا، خودا ڕووی دڵی بەندە باوەڕدارەکانی دەکاتە ئەو!".

ڕووکردنــە خــودا واتە ڕووکردنە هیوایەکی نەبــڕاوە، هێزێکی بێ سنوور، خۆشەویستییەکی ڕاستەقینە، میهرو ئەوینێکی ئەبەدییە!

ئەو کاتەی مرۆڤ دڵی وابەستەی خودا دەبێت، ئیتر دەرگای هەموو هیــواو ئاواتەکانــی بۆ دەکرێتــەوە! دڵنیا دەبێت کە ئــەوەی خودا لە ئاســمان بەوی دەبەخشێت، کەســێك لەسەر زەوی ناتوانێت ڕێگری لێ بکات!

ئازیزم: هەمیشە هەموو هیواو ئاواتەکانت وابەستەی خوداوەند بکە، چونکە کەســانێك هەبوون کە هەموو هیواو ئاواتو ئارەزووەکانیان بە مرۆڤێکی لاوازی وەکو خۆیانەوە پەیوەســت کرد! بەڵام کاتێك هەموو ئاواتو هیواکان نایەنەدیو ئەوەی چاوەڕوانی دەکرد نایگاتێ، تووشــی بێهیواییەکی تاڵ دەبێت!

لە هەموو شــتێك بێ هیوا دەبن، لەو کەسەی خۆشیانویستووەو لە هەموو ئەو هیواو ئاواتانەی کە هەیان بووە!

بــەڵام ئەوەی ڕووی دڵی هەمیشــە لە خودا بێــت، هەرگیز بێهیوا نابێت!

ئەوەی دەستی بە ئەڵقەی خوداییەوە گرتبێت بێهیوا نابێت!

ئیبنولقەیم دەڵێت: نێوەندی سەعادەتی دونیاو ئاخیرەت، پەیوەستە بە دەستگرتن بە فەرمانی خودا!

لە دونیادا ســەرفرازی هاودەمی ئەو کەسەیە، کە جگە لە گەیشتن بە ڕەزامەندیو خۆشەویستی خودا هیچ ئاواتێکی دی نییە!

چونکە دەزانێت هەموو کارەکان بە دەست ئەون، هەموو تکاو ڕجاو داواکارییەکان لەلای ئەون! بێ فەرمانی ئەو، خۆ هیچ ناکرێت!!

دەزانــێ کــە هەموو لوتــفو خەڵاتێکی ئەو، ســەرمەدین، هەرگیز

گۆڕانکارییان بەسەردا نایەت، گەر خۆشەویستی خودا بەدەستبێنیێ، ئیدی ئەگەر هەموو دونیا پشتی تێ بکەن بە خەیاڵیدا نایەت، وەلێ ئەگەر هەموو دونیا ڕوویان بکەنە ئەو، بێ خۆشەویستی خودا، هیچ سودێکی نییە!!

ئەو کات پێویستە هەموو ڕێگایانە ڕێبەندکەین کەلەو ئەوینە خوداییەمان مەحروم دەکات، کە تاوانو گوناهو شوێنکەوتنی هەواو ئارەزوو ڕێچکەی یەکەمی هەموو ڕێگاکانە!

تاوان مایەی دوورکەوتنەوەیە لە خودا، مایەی هەژاریو داماویو هەناسە ساردییە!

ڕووکردنە شاوەتو ئارەزوو هەموو پێوەرەکان دەشێوێنێ، هەموو بیناییەکان لێڵ دەکات، جوان ناشیرینو ناشیرین جوان دەکاتو بەرگی حەق دەکاتە بەر باطلو، بەرگی باطلیش دەکاتە بەر حەق!

گوناھ سەرچاوەی هەموو دەردەسەرییەکانی مرۆڤە!

لە بەرامبەریشدا ملکەچبوون بۆ فەرمانی خودا، پێشخستنی ویستی خودا بەسەر ویستی نەفسو ئارەزووودا، ڕێگای ئازادیو سەرفرازیو ڕزگارییە!

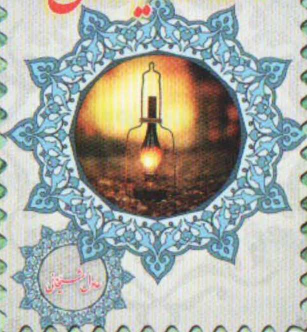
لەزەتی تاعەت بێ وێنەیە! لەزەتی گوناە حەددی چییە بگاتە گەردیلەیەك لەو لەزەتو خۆشییە!!

ژیان لە سایەی قورئانو پەیامی ئاسمانو، چرای نووری ئیلاهیدا دەگاتە لوتکەی بەرزیو بڵندیو لەزەتی ڕۆح!

کەواتە هەوڵدان بۆ گەیشتن بە مەقامی "موشاهەدە" خەونو ئاواتی

خۆشەویستانی ژیرمەندی خودان!

زمانیـــان هەمیشـــە بـــە نێوی خـــودا پـــاراوە، ڕووی نیـــگای دڵیان ئاســـمانە! چاویان بە سورمەی شەرم ڕشـــتووە، لە هەموو بزووتنەوەو جوڵەیەکدا لەگەڵ خودادا دەژین، هەست بە سیفەتی خودای "رقیب"و "سـمیع"و "بصیر"و "علیـم"و "خبیر" دەکەن، بە کـرداروو گوفتاری جوانیان جوانترین نمایش دەکەن. فریشـــتەنو بەسەر زەویدا دەڕۆن! جگـــە لە ســـودو جوانیو میهرەبانی زیان بـــە مێروولەیەك ناگەیەنن، پاکی ســـیمایانە، میهرەبانی کالآیانە، دەســـتپاكو زمانپاكو هەستپاكو دڵپاکـــن. ئەوانـــە پەروەردەی ژێـــر نەزەری ئیلاهیـــن! ئەوانە عالەمی غەیبو شەهادەیان پێکەوە گرێداوە، ئەوانە پەنهانی خۆیان پاراستووە، خوداش ئاشـــکرای جوان کردووە. ﴿إِنَّ ٱلَّذِينَ يَخۡشَوۡنَ رَبَّهُم بِٱلۡغَيۡبِ لَهُم مَّغۡفِرَةٞ وَأَجۡرٞ كَبِيرٞ﴾ الملك: ١٢

نامەی بیست و چوار

بەرماڵەکـەت ڕاخە بـۆ موناجاتـی ئیلاهی، تەنها بـۆ بچکۆلەیی بەرماڵەکـەت مەڕوانـە، ئـەوە پەڕەیەکی سـیدرەتولمونتەهایە، ئەوە پەیکی فەرشی دڵە بۆ خاوەنی عەرش!

ئەو چەند بسـتەی تۆ لەسـەری، نوێژی نـزاو پاڕانەوەت دادەبەسـتی، نیشتمانی ڕۆحە دانیشتوانەکانی هەرگیز شکست ناهێنن!

ئەوە دەفەری توهرو شنەی بەهەشتی نەبڕاوەیە!

لە کلاّورۆژنەی ژوورەکەتەوە تەماشای مانگی چواردە بکەو ڕووبکەرە خودای میهرەبان!

با دڵت لە سینگت بێتە دەرێو بەرەو لای خوداوەند، بدا لە شەقەی باڵ!

ئـەو کاتەی کە ڕەشـماڵی شـەو بە بەرگـی ڕەشو قەترانی خۆی، هەموو دونیای سیاپۆش کردووە، چرای ئیمان شەوقی بێ وێنەیە!

ئەو کاتەی کە هەموو دۆستانت خەوتوونو ئاگایان لە دەردو ئاهی تۆ نییە!
بزانە کە خودایەکت هەیە هەرگیز ناخەوێت! ئەو خودایە کارەکانی تۆی هەموو بە دەستە! بێ فەرمانی ئەو قەڵەم بە کاغەزدا ناهێنرێت!
مرۆڤـەکان ناتوانن ئـازارت بدەن، ببنە کۆسـپی بەردەمت، ئەوان تەنهـا ئەوەیان پێدەکرێت کە ئەو کارە ئەنجـام بدەن بەرامبەرت کە خوداوەند فەرمانی پێیەتی!
ئـەوان جگە لـە جێبەجێکردنی قەدەری ئیلاهـی هیچی دییان لە دەست نایەت!

﴿ قُل لَّن يُصِيبَنَآ إِلَّا مَا كَتَبَ ٱللَّهُ لَنَا هُوَ مَوْلَىٰنَا ۚ وَعَلَى ٱللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ ٱلْمُؤْمِنُونَ ﴾ التوبة: ٥١

ئێمە بێ تەوەککولی خودایی هیچێ نین لەم گەردونەدا!!

كُلُّ هذا قَولُنا لَكِنَّنا عَدَمٌ إن لَم يُعِنّا رَبُّنا -ئیقبال-

واتە: ئێمە هەموو هەر دەڵێین: «ان شاءالله»، وەلێ گەر یارمەتیدانی خودایی نەبا ئێمە جگە لە عەدەم چیدی نین!
کەواتە خەمەکانت وەلانێ، ئیدی لە بیری ئەواندا مەبە، خوداوەندی تۆ هەرگیز لە بیرت ناکات ﴿ وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًّا ﴾ مريم: ٦٤.
لەم ڕۆژگارە سەختەدا، ئەنیسی ئەم وەحشەتە جگە لە کردگار کێیە؟
گەر شـەونمی میهـری ئەو نەبا، دڵمان دەبووە بەردەڵانو سـۆمای چاومان کوێر دەبۆوە!
بەڵام ئەو پەروەردگارە میهرەبانە هەموو هیواو ئاواتێکی ئێمەیە!
دڵۆپێ ئاوی دەستنوێژ، پەرێزی خەمەکانم دەشواتەوەو، بڕست دەدا

بە ڕۆحم!

چرپەی ﴿ وَٱسْتَعِينُواْ بِٱلصَّبْرِ وَٱلصَّلَوٰةِ ﴾ البقرة: ٤٥ دەستم دەگریو هێزێك بە ئەژنۆم دەبەخشێت! کە هەرگیز لەشکری غەم نەتوانێ خۆی لە قەرەی بدات!

ئـەو کاتەی بـە دەم هەنیسـکی قـوڵو قوڵپی گریانـەوە هەناوم دەلەرزێو تێکەڵ بە سـەدای «یارب، یارب» دەبێت، دەزانم خوداوەند دڵم ناشکێنێت!!

ئاخر من جگە لە ئەو کێم هەیە! تا سکاڵای دڵمی بەرمە لا؟!

لەم شەوەدا، کێ دەرگام لێدەکاتەوە، ئەو نەبێ؟!

کێ ئاگای لە ناڵەو گریانی منە، ئەو نەبێ؟

کێ سەکینەتو نەفەحاتی میهری خۆیم، بەسەردا دەبارێنێ، ئەو نەبێ؟!

کێ خۆشیدەوێم بە کەماڵی مەحەببەت، ئەو نەبێت!

خودایە.. خۆشـم دەوێی، خۆشەویسـتی تۆ نەبا بەم نیوەی شـەوە نەدەهاتمە ژووان!

خەجاڵەتـم خوداوەند... تۆ بەو گەورەییەی خۆت حەوت ئاسـمان هاتـی بەرەو پیری بەندەکانی خۆت، منی بچکۆلە تەنها توانیم چەند هەنگاوێـك لە پێخەفەکەم دوورکەومەوەو، بێمە نێو نیشـتمانی نوور، بێمە سەر بەرماڵی عبودییەت!

ئای ڕووزەرد خۆم خودایە!

وای، پەروەردگارم، چۆن سوپاسـی تۆ بکەم، ئاخر لوتفی تۆ بە کێ سوپاس دەکرێت؟!

لەو ڕۆژەوە تۆم ناسـیوە، نـاوی پاکت بۆتە ویردی زمانم، بووم بە

خەزنەداری چی سەلتەنەتێك، بووم بە چی ئینسانێك؟!

هەتا ئەو ناوە پاکەم کردە زیکرو فیکری ڕۆژو شەو
هەناسەم بۆنی میسکی گرتووە، لێوم شەکەربارە -مەحوی-

ئازیزم: ئەوەی کە قوتی ڕۆحو گیانی ئێمەیە بەدەستهێنانی خۆشەویستی ئیلاهییە! دەزانی ئەو کەسەی خودا خۆشی بوێ خودا چی بۆ دەکات!؟ پەروەردگار لە فەرموودەی قودسیدا دەفەرموێت: «فَإِذَا أَحْبَبْتُهُ كُنْتُ سَمْعَهُ الَّذِي يَسْمَعُ بِهِ، وَبَصَرَهُ الَّذِي يُبْصِرُ بِهِ، وَيَدَهُ الَّتِي يَبْطِشُ بِهَا، وَرِجْلَهُ الَّتِي يَمْشِي بِهَا. وَلَئِنْ سَأَلَنِي لأُعطِيَنَّهُ، وَلَئِنْ اسْتَعَاذَنِي لأُعِيْذَنَّهُ» -البخاري-

وای ئازیزم خۆشەویستی چەند بەرزە، با ئەوینداران بێنو لە ژوانی ئیلاهیدا وانەی عیشق بخوێنن! عیشقی حەقیقی، ئەوینی نەمر! ئەوینێك کە خوداوەند پیرۆزبایی لێ دەکات!

سەیرە، خوداوەند بەو عەزەمەتو گەورەیی خۆیەوە خۆشەویستی هەن! دەیەوێت لە ئەویندارانی خۆی نزیك بێت، لە بیستنو بینینو هەموو جوڵەیەکدا لەگەڵیاندا بێت!

خوداوەند ناهێڵێ جگە لە باشە وتەیەکی دی بژنەفن!

جگە لە دیمەنی جوانو پاك دیمەنێك ببینن!

ناهێڵێت دەست بۆ شتێك بەرن، بەرەو کارێك هەنگاو بنێن کە ئەو پێی خۆش نییە!

پەیمانی داوە بە خۆشەویستانی، هەرچی داوا بکەن پێیان دەبەخشێت!

لە هەر شتێکی مەترسیدار داوای پاراستن بکەن دەیانپارێزێ!

ئەوان لە ژێر چەتری پارێزگاریی خوداییدا دەژین! ئەوان دۆستو خۆشەویستی خودان! خوا لە مەلەئی ئەعلا ناویان دەباو باسیان دەکات!

دەرگای ڕەحمەتی بۆ کردونەتە سەر پشتو، هەرگیز لە گوڵزاری بێ سنووری میهری خۆی وەدەریان نانێ!!

ئەمەیە دەریای ئەوین، جۆگەلەی هەر ئەوینێك نەچێتەوە نێو ئەم دەریایە، ئەوە جگە لە سەراب هیچی دی نییە! هەر ئەویندارێك هەموو ئاواتی مەحەببەتی ئیلاهی نەبێت، ڕاست ناکات!

جگە لە فریودان هیچ شتێکی دی پێ نییە!

هەر شەیدابوونێك تێکەڵ بە شەیدابوونی خودا نەبووبێت، تەنها بۆ چەند ساتێکی کەمەو وەکو پەڵە هەوری هاوین، لە چاو تروکانێکدا دەڕەوێتەوە!

بەرماڵەکەت جێمەهێڵە، ئەوێ ئارامترین هێلانەیە! لەوێدا هەموو برینەکان سارێژ دەبن، ئازارەکان لەبیر دەچنەوە! لە ژاوەژاوی ڕۆژگارو تیغی ژاراوی زمانی بە نێو مرۆڤەکان ڕزگار دەبیت! دەچیتە سنووری بێ سنووری پەناگەی ئیلاهی!

کۆڵی گوناهو تاوانت دادەنێیو دەگەیتە ئاسودەیی ڕۆح!

پەیامبەری ئازیز دەفەرموێت: «کاتێك نوێژخوێن نوێژ دادەبەستێت، هەموو گوناهەکانی لەسەر شانی دادەنێن، لەگەڵ هەموو کڕنوشو سوژدەیەکدا، پەیتا پەیتا هەڵدەوەرێنو دەکەونە خوارەوە...» السلسله الصحیحه ١٣٩٨

ئەوێ دەریای زیوە.. لەوێدا دڵو لاشەمان لە هەموو گوناهەکان

پاك دەکەینەوە! بە زمانی فرمێسكو نزای سوتاوانی ئەوین، بە چرپە تکاکانمان بەرەو عەرشی کردگار بڵند دەکەین!

دەستە بچکۆلەکانت بڵندکە نێوان تۆو کردگار تەنها دوعایەکی گیرایە، کە ئیخلاسو ملکەچبوونو بەندایەتیو خۆشەویستی، وشەکانی وەکو ملوانکەی مرواری هۆنیوەتەوە!

بەردەوامبە، نزاکان ناگەڕێنەوە، تا ئێمە ڕووی دڵمان وەرنەگێڕین!

ئیدی ئێمە ڕووی دڵمان، لەو پەروەردگارە گەورەو بەخشندەو میهرەبانەیە!

چاومان تەنها لە دەستی ئەوەو جگە لە ڕازیبوونی ئەو مەبەستێکی دیمان نییە!

گەیشتن بە خوداو چونە نێو دیوانی خۆشەویستان، گەیشتنە بە هەموو خۆشیو نیعمەتەکانی دونیاو ئاخیرەت!

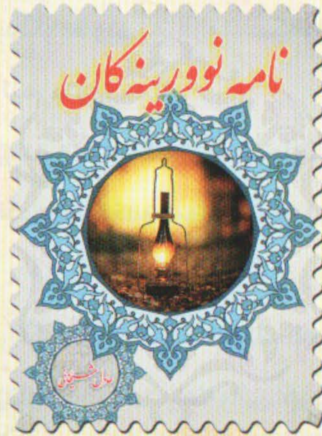
مەحروم بوونیش لە خودا، مەحروم بوونە لە هەموو شتێك! هەموو شتێك....!!

خوداوەند دەلیلی داماوە، هەموو کارەکانت تەسلیمی ئەو بکە!

هیچ کارێك بێ ویستی ئەو سەرناگرێ!

فەرمانێکیش ئەو بیەوێت بە هیچ کەس ڕێگری ناکرێت!

﴿ وَتَوَكَّلْ عَلَى ٱللَّهِ ۚ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ وَكِيلًا ﴾ الأحزاب: ٣

٥٧

نامەی بیست و پێنج

ماموٚستا گیان؛ شەوانە تا تێر نەگریم‌و سینەم بە پروشەی فرمێسکی دیدەم گوڵاوپرژێن نەکەم خەو ناچێتە چاوم، تا هەموو شـەوێ سکاڵای دڵم بۆ لای عەرشـی خودا بەرزنەکەمەوە، ئۆخژنی دڵم نایەت! ئۆقرە ناگرم گەر شەوێك بوخچەی ڕازو نیازی خۆم بۆ خوداوەند والا نەکەم، هەرچەندە دەزانم هەموو شتەکان لای ئەو کردگارە مەزنە والایە! بەڵام من کێم هەیە جگە لە ئەو تا سکاڵاو ئەگوای دڵی خۆمی لا بکەم؟!

من شەرمەندەم بەرامبەر خوداوەندی خۆم..... پشتم لە ژێر کۆڵی گرانـــی تاوان چەمیوە، دەڵێـــم بەڵکو خودا بە فرمێـــسکەکانم لاپەڕە ڕەشەکانی تاوانم بۆ بسڕێتەوەو لێم ببورێ....!!

ئازیزم خۆزگەم بە خۆت.. هیوادارم چاوەکانت لەو چاوانەبن کە هەرگیز وەبەر گڕی دۆزەخ ناکەون، پێغەمبەری ئازیزمان دەفەرموێت: «عَيْنَانِ لَا تَمَسُّهُمَا النَّارُ: عَيْنٌ بَكَتْ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ، وَعَيْنٌ بَاتَتْ تَحْرُسُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ». واتە: دووچاو ئاگریان ناگاتێ، چاوێك لە ترسی خودا گریا بێت، چاوێکیش لە پێناوی خودادا پاسەوانی کردبێت!

الترمذي باسناد صحيح.

لەو موژدەیەش خۆشتر، یەکێك لەو حەوت کۆمەڵەی کە لە ڕۆژی دواییدا لە ژێر سێبەری عەرشی خودادان، ئەو کەسەیە کە پێغەمبەر دەفەرموێت: « وَرَجُلٌ ذَكَرَ اللَّهَ خَالِيًا، فَفَاضَتْ عَيْنَاهُ» البخاري ومسلم.

واتە: کەســێك لە تەنیاییدا یادی خودای کردوو، لە تاسەو شەوقی دیداری ئیلاهـــیو هەیبەتو جەلالی خوداییدا، ئەســرین بە چاوانیدا هاتنە خوارێ، چونکە ساتەکانی یادی خودایی‌و خەڵوەت لەگەڵ خوداو موناجاتی ئیلاهی، تەزوو بە ڕۆحدا دێنن‌و ناخی مرۆڤ دەهەژێنن!!

ئەو دڵۆپە فرمێسکانە ئەزیزم، لای خوداوەند زۆر بەنرخن، دەزانی خودای گەورە چەندی خۆشدەوێن؟! فرمێسك‌و ئەسرین پەیامی ئەوینی ڕۆحە! ڕەجاو پاڕانەوەی دڵە! ئای کە هەڵبەستێکی سەیرە، بێ هیچ پیتێك هەموو هەستەکان کەمەند کێشەکات!!

دەزانی پەیامبەر چی دەفەرموێت؟!

دەفەرموێت: «هیچ شتێك لای خودا لە دوو دڵۆپ خۆشەویستر نین! دڵۆپێك فرمێسـك لە ترسی خودا، دڵۆپێك خوێنی ڕژاویش لە پێناوی خودادا!

عەبدوڵای کوڕی عومەر دەفەرموێت: «فرمێسکێك بڕێژم لە ترسی خودا، پێم خۆشـترە لە بەخشـینی هەزار دینـاری ئاڵتون لە پێناوی خودادا.

کەعبی ئەحبار دەفەرموێت: «گریانم لە پێناوی خوداو فرمێسـك ڕشتنم پێخۆشترە، لەوەی کە بە کێشی خۆم ئاڵتون بکەم بە خێر!»

گریان ئازیزم، هێمن بوونەوەی ڕۆحە، ئارامگرتنی دڵە، ئاسودەیی بێ سنوورە، گریانە بۆ دیداری ئیلاهی «مَنْ أَحَبَّ لِقَاءَ اللَّهِ أَحَبَّ اللَّهُ لِقَاءَهُ».

ئەوەی شەیدای دیداری خودایی بێت خوداش شەیدای دیداری ئەوە!

ئـەو گریانە هەڵقرچانە لە دووری مەحبـوب، کڕوزانەوەیە لەبەر دەروازەی میهری خودایی...

لە خانمـی یەکەم، خاتوو عائیشـەی خۆشەویسـتی پێغەمبەریان پرسی: سەیرترین شتێك کە لە پێغەمبەرت بینیبێت چی بوو؟!

دوای سـاتێك بێدەنگیو گەڕانەوە بۆ گوڵاڵەی یادگارییە جوانەکان لەگەڵ ئازیزدا، گوتی: شەوێك لە شەوان فەرمووی: عائیشە لێم گەڕێ با ئەمشەو خەریکی خودا پەرستی بم، منیش گوتم: بەخودا من حەزم لە نزیکی تۆیە! وێڕای ئەوە حەزم لەو شتەشە کە تۆ پێی دڵخۆشی!

پاشان هەڵسا دەستنوێژی هەلگرتو ڕاوەستاو نوێژی دابەست!

لەدوای وی دەستی بە گریانێ کرد تا کۆشی تەڕبوون!

پاشان دانیشتو هەر دەگریا، تا ڕیشی تەڕبوو!

پاشان گریا تا فرمێسکەکانی ڕژانە سەر زەوی!

لە دواییدا بیلال هاتو کاتی نوێژی بەیانی پێ ڕاگەیاند، بەڵام کاتێك بینی دەگری!! گوتی: ئەی پەیامبەری خودا، ئەوە دەگریت، لە کاتێکدا خودا لە گوناهی لەوە پێشو لەوە دوات خۆشبووە؟

پەیامبەریش فەرمووی: ئەی نابێت من بەندەیەکی سوپاسگوزاربم؟! ئەمشەو ئایەتێکم بە سرووشی خودایی بۆ هاتووە، هاوار بۆ کەسێك بیخوێنێتەوە، بەڵام بیری لێ نەکاتەوە!

﴿ إِنَّ فِى خَلْقِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَٱخْتِلَٰفِ ٱلَّيْلِ وَٱلنَّهَارِ لَءَايَٰتٍ لِّأُو۟لِى ٱلْأَلْبَٰبِ ﴿١٩٠﴾ ﴾ آل عمران.

خۆزگەم بەو بەندەیەی هاودەمو هۆگری قورئانی پیرۆزە لەگەڵ خوێندنەوەی پەیامی خوداوەندا هۆن هۆن فرمێسك وەکو دەنکە مرواری بەسەر گۆنایدا دێنە خواری!

ئازیزم وشەکانی قورئان، وتەی ئەویندارى گەورەن، فەرمودەی حەبیبی دڵن، گوڵاوی وشەگەلێکن کە هەرگیز لەوان خۆشتر نەبیستراوە! چی چرپەیەك خۆشترە لە چرپەی ﴿ قُلْ يَٰعِبَادِىَ ٱلَّذِينَ أَسْرَفُوا۟ عَلَىٰٓ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا۟ مِن رَّحْمَةِ ٱللَّهِ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ يَغْفِرُ ٱلذُّنُوبَ جَمِيعًا ۚ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلْغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٥٣﴾ ﴾ الزمر.

ئەنەس دەفەرموێت: پەیامبەر «درووودی خوای لێبێت» وتاری دەدا، وتارێك کە هەرگیز گوێبیستی وەها وتارێك نەبووبووم دەیفەرموو: ئەوەی من دەیزانم سەبارەت بە گەورەیی خوداو سزای بۆ تاوانبارانو

سـەختی سـاتەکانی مـەرگو نێو گـۆڕ، ئێـوە بتانزانیبا ئـەوە کەم پێدەکەنینو زۆر دەگریان!!

ئەنەس دەفەرموێت: هاوەڵانیش ڕووخساری خۆیان داپۆشیو دایان لە پڕمەی گریانێکی بەکوڵ.

یەکێك لە پیاوچاکان ڕۆژو شەو فرمێسکی چاوی ڕانەدەوەستا!

لێیان پرسی: بۆچی وا دەگری؟!

لە وەڵامدا گوتی: دەترسـم خودا منی لەسـەر گوناهێك بینیبێتو پێی گوتبێتم: برۆ من لێت توڕەم!

یەزیدی ڕەققاشـی هێندە دەگریا پێیان گوت: ئەگەر ئاگر تەنها بۆ تۆ دروستکرابا، لەوە زێتر نەدەگریای، بۆ وا دەکەی؟

ئەویش گوتی: ئەی ئاگر هەر بۆمنو هاوشـێوەکانی من لە مرۆڤو پەری دروست نەکراوە!؟

فوزالەی سـەیفی زۆر دەگریا، لە خێزانەکەیان پرسـی: ئەوە بۆ وا دەگری؟

ئەویـش لـە وەڵامدا گوتـی: سـەفەرێکی دوورو درێـژی لەبەرەو توێشووی بۆ ئامادە نەکردووە!

سَـفَـري بَـعـيـدٌ وَزادي لَـنْ يُـبَـلِّـغَـنـي

وَقُـوَّتي ضَـعُـفَـتْ والـمَـوتُ يَـطـلُـبُـنـي   زيـن الـعـابـديـن

خالیدی سەدوسـی دەڵێت: باوکم کە هاوڕێیەکی نزیکی سـوفیانی سـەوری بوو، بۆی گێڕامەوە دەمەو نیوەڕۆیەك بۆ سـەردانی سوفیان داوای مۆڵەتم کرد منیش چوومە ژووریو بینیم وا دەڵێت:

﴿ أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُم ﴾ ....(٨٠) الزخرف.

واتە: تاوانباران وادەزانن ئێمە چرپەو ڕازو نهێنییەکانیان نابیستین؟

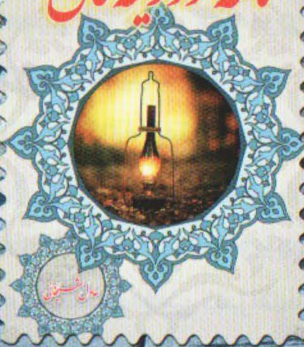
ئەویش دەیگوت: بەڵێ پەروەردگار، بەڵێ پەروەدگار!

پاشان هەنیسکی دەداو دەگریاو تەماشای سەقفی ژوورەکەی دەکردو فرمێسك بە چاوانیدا دەهاتنە خوارێ!! تا ماوەیەکی زۆر دانیشتم، پاشان ڕووی کردە منو گوتی: لە کەیەوە لێرەی؟ هەستم بە هاتنت نەکردبوو!!

ئازیزم.. ناچارم کۆتایی بە نامەکەم بێنمو جێت بهێڵم، ئێستا لای ئێمە دەمەو ئێوارەیە، هەور بەری ئاسمانی گرتووە، لەو کەشوهەوا خەمگینەیە کە تۆ حەزی پێناکەی، هیوادارم ئێوارەی ژینی هیچ کاممان، وەها کپو بێدەنگو بێ چرا نەبێت، هیچ پەڵە هەورێك تیشکی نوورمان لێ نەشارێتەوە!!

لەگەڵ دوا وشەی ئەم چەند دێڕە شیعرەدا ماڵاوایت لێ دەکەمو هیوادارم لە دوعاو نزای سەحەرو فرمێسکی شەو، بێ بەشمان نەکەنو لە پەراوێزدا بۆ بەندەی زێدە گوناهبار، لە پەروەردگار لەگەڵ جەمعی ئەهلی ئیمانا داوای لێخۆشبوونو عەفووی ئیلاهی بکەن...

ئێوارەی ژین بەسەردا هات ناچاری بازاڕ هەڵگری
بەرەو ماڵی گۆڕی تارت بە تەنها ملی ڕێ بگری
گوناهت کرد تامی ڕۆیی سزاکەی وا چاوەڕێتە
دە فرمێسکی پەشیمانی هەڵوەرێنە هەتا دەمری..

نامەی بیست و شەش

ئەووەل سـەحەری ڕۆژێکی موبارەکە، پێش بانگی بەیانی هەزاران ئەویـنـداری بێداری ئەوینی خودایـی وەکو پەروانە وەدەوری کەعبەی پیرۆزدا دەخولێنەوە.

هەزاران لە سوژدەو کڕنووشی ملکەچبوونو عبودییەتدا فرمێسك دەڕێـژن، هەزاران دەسـتی نزاو پاڕانەوەیان بـەرەو لای خوداوەند بڵندکردووەو بە درووردی "یارب یارب" سکاڵای دڵی خۆیان دەکەن....!

چی ژوانێکی ئاوەدانە بە کۆڕی گەرمی عاشقانی ڕاستەقینە!

حەرەم چراخانی نـووری دیدەو نووری دڵو گڕی ئەوینو شەوقی ئیمانە!

وەرەو ئازیزم لەم سـەحەرە موبارەکەوە با بۆنی میسـكو عەنبـەری کەعبـەی شـەریف ناخـی دڵـت مەسـت بکاتو سـەرتاپای بەدەنت بهەژێنێ، چاوەکانت لێکبنێو بە ئەسـپی خەیاڵ ئاسمان تەی کەو بگەرە بەتحای مەککە، بەو سەرابەدا گوزەرکە کە تیایدا بیلال بە دروشـمی "أحد، أحد" گوێچکەی ئەبو جەهلەکانی کەڕ دەکرد!!

تەماشـای بسکی بە خوێن شەڵاڵی سـومەییە بکەو پشتی داخکراوی خەبباب ببینە!

لـە دەرگای "بەنی شـەیبەوە" وەژوورکەوەو ڕووەو بەردی ڕەشو کلـی چاوی ئەویندارن هەنگاو بنێ، تا تێر تێر ماچی بکەیو بە بۆنی نبووەتو ریسالەکەت ئاشنا بیت!

لە تەنیشت مەقامی ئیبراهیمەوە بە خێرایی گوزەر مەکە..یادی ﴿وَإِذْ يَرْفَعُ إِبْرَاهِيمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَإِسْمَاعِيلُ﴾ البقرة: ١٢٧ بکەرەوەو... لەگـەڵ شـنەی ﴿رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِن ذُرِّيَّتِي﴾ إبراهيم: ٤٠ دا

نوێژی دڵ دابەستە!

بچۆ "ملتزم"و لەگەڵ یادی «هُنا تُسكَبُ العَبَرات»دا ئەسرینی چاوت ببارێنە!

تەماشا.... عاشقانی خوداوەند چەند زۆرن!!

گەر گەواهی ئەوینو خۆشەویستیو ئیخلاصو عبودیەتت پێ نەبێت، لە نێو ئەو عاشقانستانەدا چی دەکەیت؟!

ئێرە دەڤەرێکە لە بەهەشت، سروەیەکە لە فیردەوس، لەزەتێکە لە لێوی ڕەحیقی مەختومەوە!

لێرە ئەزیزم خۆرئاوا دەبێت، بەڵام نوورئاوا نابێت!

لێرە لەم دەڤەری نوورەدا جریوەی ئاوازی ﴿ وَرَتِّلِ ٱلْقُرْءَانَ تَرْتِيلًا ﴾ و زیکرو یادی خوداوەند شنەی نەشئەی موستەغفیرینی ئەسحارە!

لە نیوەی شەودا گوێت لە تەپەی پێی ئەویندارانە لە نێوان سەفاو مەروادا بە سەدای «رب اغفر وارحم و تجاوز عما تعلم، انك انت الاعز الاكرم»

خوڕەی زەمزەم گوڵاوپرژێنی ڕۆح دەکات، دڵەکان وەکو بەرگی ئیحرامەکان سپی دەبنەوە! بە ئاوی زیو دەشۆرێن!

چاوەکان بە کلی "کەعبە" سورمەڕێژ دەبن، سەرابی دونیا فەرامۆش دەکەنو بە ناخی حەقیقەتا ڕۆدەچن! لە وەهمی دونیای فانیو مەتاعی پڕ غرور ئازاد دەبن، لێرە ئەزیزم بەندەکانی خودا لە ژێر تامی بەندایەتی بۆ خوداوەندا شا بە سەپان ناگرن!

وەکو پەروانەی دەوری شەم بە دەوری "بيت الله الحرام"دا دەخولێنەوە، ئای لە ساتە وەختەکانی تەوافی دڵو ئۆخژنی ناخو سوکنایی ڕۆح!!

ئەو ساتەی کە فرمێسک وەکو مرواری، بەسەر گۆنای تۆبەکارانا دێتە خوارێ، لاپەڕەی تاوانو گوناهی خۆیانی پێ دەسڕنەوە!

لێرەدا گەورەیی خوداو بچوکی مرۆڤ دەردەکەوێت....

دەسەڵاتی خوداو بێهێزی مرۆڤ.....

بچوکی دونیاو، فراوانی مەلەکوتی خودایی!

نەعیمی زائلی دونیاو، بەهەشتی نەبڕاوەی خودایی!

لێرەدا دەبینی چەندە جیاوازن، ئەوانەی پەروانەی دەوری عەرشی خـــودانو لێرە جگـــە خەڵاتی لێخۆشـــبوونی خودایی، هیـــچ ئاواتێکی دییان نییەو کەســـانێکیش، لـــە دۆڵی تاری دنیـــادا نوقم بوونو جگە لە کۆکردنەوەی خاشـــاکی دنیا، ئامانجێکی دییان نییەو ڕاکردنیان بە شوێن دنیادا جگە لە بازنەیەکی بەتاڵ چیدی نییە!

لێرە هەموو شـــتەکان تامیان هەیە، هەموو ڕەنگەکان درەوشـــاوەن، سروەی بەیان بە بۆی چرپەی ئەویندران موعەتتەرە!

لێرەدا ژیان بەنرخە، چرکەکانی تەمەن بەهادارە، مرۆڤ هەست بە وجودی خۆی دەکات!

لێـــرە لە نێو ئاپـــۆڕای عاشـــقاندا دێیتو دەچی! بۆنی هەناســـەی فریشـــتە دەکەی! ســـەکینەی خودایـــی ئارامی دەبەخشـــێ بە ڕۆح! لە دەریای ئەویندا دەتوێینەوە!

گەیشتن بەماڵی ئەویندراری مەزن، لەزەتێکی هێندە گەورەیە زمان ناتوانێ گوزارشی لێوەبکات..!

سەرخســـتنە ســـەر بـــەر دەرگای خوداوەنـــد، دوای تەمەنێـــك لە تامەزرۆییو سوتانو گریانو هەڵقرچان، گەیشتنە بە موورادی دڵ!

خۆشەویســـتێك كـــە هەمـــوو ئاواتـــی گەیشـــتنبێت، بـــە خانـــەی ئەویندارەکەی، دەبێت کاتی لیقا چی هەستێکی هەبێت!!

لەوێ پڕ بە گەروت دەڵێی، خوداوەند خۆشـــم دەوێی، گەر خۆشـــم

نەویسـتبای لەو ڕێیە دوورەوە نەدەهاتم، شـەرمت لێدەکەم، لە سزای سـەختت دەترسـم، وەگـەر نـا، ئەوها بە کـوڵ نەدەگریـام، ئارەقی خەجاڵەتیم نەدەڕشت!!

خوداوەند، هەموو کەسو کارو ماڵو حاڵم جێهێشتو خۆم هاویشتە نێو ماڵەکەی تۆو، پەنام بۆ تۆ هێنا!

منی هەژار کێم هەیە تۆ نەبێ؟!

من بێ کەسم، بێ دەرو بێ نەوام....

تۆ نەبێ من چیم، چۆن دەژیم!

خودایە تۆ گەورەی.. بە گەورەیی خۆت بمبەخشە!

تۆ میهرەبانی بە میهری خۆت بمبورە!

تۆ دەوڵەمەندی من هەژارم

تۆ بەهێزی من لاوازم

تۆ بەخشندەی من تاوانبارم

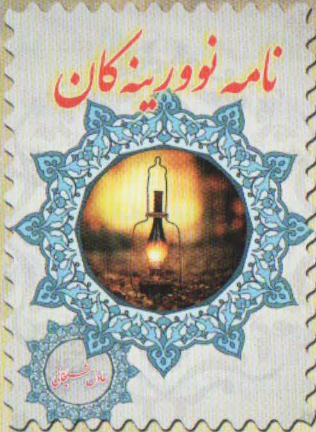
من شەرمەندەم خودایە، وەلێ من بەندەی تۆم! خۆم بە بەندەیەکی بچوکی تۆ دەزانم، لەم گوڵزاری ڕەحمی خۆتە دەرم مەکە!

چ خۆشە بەم هەموو عیصیانەوە، یا رەبی بمبەخشی

ببەخشە، بگرە، دۆزەخ، خۆڵەمێشی کەم بوو، یەك مسقاڵ

-مەحوی-

إلهي وربي من لي غيرك

نامەی بیست و حەوت

فرمێسکەکانت بسڕە،

دەرگا بۆ خەم والا مەکە،

لەگەڵ خەفەتدا ژووان مەگرە،

دەست مەکەرە ملی ئەژنۆکانت،.....

تــۆ خودایەکی میهرەبانت هەیە، دەســتەکانت بۆ لای ئەو بڵندکەو چاوەڕوانی لوتفی بێ سنووری ئەو پەروەردگارە بە.

برۆ ژێر سـێبەری دارەکەی موساو بێژە: ﴿رَبِّ إِنِّي لِمَآ أَنزَلۡتَ إِلَيَّ مِنۡ خَيۡرٖ فَقِيرٞ ٢٤﴾ القصص

لـە تاریکی گەروی نەهەنگـی ئەم ڕۆژگارەدا لەگەڵ یونسـدا بڵێ: ﴿لَّآ إِلَٰهَ إِلَّآ أَنتَ سُبۡحَٰنَكَ إِنِّي كُنتُ مِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ ٨٧﴾ الأنبياء

جیهانی مـاددە فەرامۆشکەو لە مەداریجی ڕۆحـدا هەڵکشێ بۆ مەلەکوتی ئەعلا!

ئەو کاتەی لە هەموو مرۆڤەکان بێزاردەبیو، تەنیایی شاڵاوت بۆ دێنێ، هەست بە غوربەتو بێکەسی مەکە!

تۆ بەندەی خودایەکی، هەرگیز ئازیزانی خۆی فەرامۆش ناکات، تۆ ئەویندارى خۆشەویستێکیت، هەرگیز ناهێڵێت ئەویندارانی لە وەحشەتدا بژین!

لە جەرگەی جەمی یارانی گیانی
تۆم نەبێ هێشتا خۆم پێ تەنیایە
تۆم هەبێ تەنیا لە ئینفیـرادی
لێم جەمە هەرچی خۆشـی دنیایە -ئەحمەد موفتی زادە-

ڕووکە خودایەك کە دەفەرموێت: «وَأَنَا مَعَهُ حِينَ يَذْكُرَنِي، فإِنْ ذَكَرَنِي في نَفْسِهِ ذَكَرْتُهُ في نَفْسي، وَإِنْ ذَكَرَنِي في مَلإٍ ذَكَرْتُهُ في مَلإٍ خَيْرٍ مِنْهُمْ، وَإِنْ اقْتَرَبَ إليّ شِبْراً اقْتَرَبْتُ مِنْهُ ذِراعاً، وَإِنِ اقْتَرَبَ إِلـيَّ ذِرَاعاً اقْتَرَبْتُ إلَيْهِ بَاعاً، وإنْ أَتَانـي يَمْشي أَتَيْتُهُ هَرْوَلَةً» البخاري ومسلم

خوداوەند دەفەرموێت: «من لەگەڵ بەندەکەی خۆمدام کاتێك یادم دەکـات، ئەگەر ئەو لە خودی خۆیدا یادم بکات، منیش لە خودی

خۆمدا یادی دەکەم، وەگەر لە نێو کۆڕو مەجلیسدا یادم بکات من لە کۆڕو مەجلیسی باشتردا یادی دەکەم، گەر بەندەکەم بستێك لێم نزیك بێتەوە، من گەزێك لێی نزیك دەبمەوە، ئەگەر ئەو گەزێکیش لێم نزیك بێتەوە، من دووباڵ لێی نزیك دەبمەوە.

کە تۆ نزیکیی خوداوەندت دەستکەوێ، بۆچی وێڵی نزیکیی بەندەکانی؟ یادی خوداوەند سروەی شادی نابەخشێ بە دڵت؟ پشوو نادات بە ڕۆحت؟

جا ئەگەر بە خودا هۆگر نەبیو دڵارام نەبیت ئیدی کێ ئارامیو خۆشبەختیت پێ دەبەخشێت؟

جگە لە هۆگربوون بە یادی خوداو ڕووکردنە لوتفی ئەو هەموو هیواکانی دی سەرابن!

کێ دڵنیایت پێ دەبەخشێت؟

کێ گریەو زاریت دەبینێ؟

کێ دڵنەواییت دەکات؟

کێ هەمیشە ئاگای لێتە؟

کێ سکاڵاکانت لێ وەردەگرێ؟

کێ گرفتەکانت بۆ چارەسەر دەکات؟

کێ گرێکانی ژیانت بۆ دەکاتەوە؟

کێ دەرگای میهری هەمیشە بۆ کردویتەتە سەر پشت؟

کێ لە بەڵاو موسیبەت دەتپارێزێ؟

کێ بە نووری ئیمان خانەی دڵی کردووی بە چراخان؟

کێیە ڕۆژانە پێنج جار بانگت دەکات، ژووانت بۆ دادەنێت؟

ڕێگات پێ دەدات بچیتە حزوری، بە دڵی خۆت بیدوێنی..؟

دەردی دڵی خۆتی بۆ بەیانکەی!!

چی هێزێك هەیە پشتی پێ ببەستی؟

چی پەناگەیەك هەیە ڕابکەی بۆلای؟

کێ دڵی شکاوت ئاشت دەکاتەوە؟

کێ لێوی هەڵقرچاوت ژێر دەکاتەوە؟

کێ هێز دەبەخشێ بە ئەژنۆت؟

کێ هیوا دەبەخشێت بە دەروونت؟

تۆی بێکەس کێت هەیە، جگە لە خودای گەورەو میهرەبان!

وەرەو با ڕابکەین بۆ لای ئەو «ففروا الی الله...»

با بچین بۆ لای خودایەك کە خاوەنی مەلەکوتی ئاسمانەکانو زەوییە!

با فرمێسك بڕێژین بۆ تاسەی دیداری خودا..

پیاو چاکێك دەفەرموێت: «گەر موخەییەربم لە نێوان ئەوەی (١٠٠) ساڵم تەمەنبێ لە خودا پەرستیداو یاخود، ئەمڕۆ ڕۆحم بکێشن، ڕۆحکێشانی ئەم ساتەی ئێستام هەڵدەبژێرم، چوون ئەوەندە بە تاسەی دیدارو شەوقی ئیلاهیم!

عەبدوڵای کوڕی مەسعود دەفەرموێت: «بـاوەڕدار، تا نەگات بە دیداری خودای خۆی، هەرگیز ئاسودە نابێ!

ئازیزم، پیاوچاکان ئـارەزووی ژیانیان دەکـرد، لە پێناو سەدای

سەحەرو سوژدەی تولانیو موناجاتی ڕەببانیو، نزاو پاڕانەوەی نیوە شەوو، ڕۆژوی قرچەی نیوەڕۆو، جێبەجێکردنی فەرمانی خودادا... نەك بۆ کەیفو ڕابواردنو تێکەڵاو بوونی مرۆڤانی بێ کارو بەندەگەلی بێ کەڵك!

ئەوانە تەنها ئەو کاتە دەتناسن کە کاریان پێتە، بەڵام خوداوەند هەمیشە دەتناسێ!

ئەوانە تەنها ئەو کاتە ڕوویان لێتە، کە کارت پێیان نییە، بەڵام کاتێك کارت پێیان دەبێت، ڕوویان وەردەچەرخێنن!

بەڵام خوداوەند هەرگیز ڕووی وەرناچەرخێنێ، هەرکاتێك بتەوێت ڕووی تێ بکەی ئەو ڕووی لێتە، بە تایبەت لە کاتی نوێژدا بەرەو ڕووتە! «فَإِنَّ اللَّهَ قِبَلَ وَجْهِ الْمُصَلِي».

ئەوان گەر داوایان لێ بکەیت بێزار دەبن، یاخود توڕەدەبنو حەز بە نزیکیت ناکەن، بەڵام خوداوەند پێی خۆشە داوای لێ بکەی، تا بۆت دەکرێت داوا بکە، گەنجینەی خودا پڕەو هەرگیز خاڵی نابێت!

ئەگەر تۆ واز لە داواکردن بێنی، ئەوا لێت دەڕەنجێ!

سەر هەڵبڕە بەرەو ئاسمان، دەستەکانت بڵندکە، چەند وتەیەکی جوانو دڵێکی پڕ لە ئیمان، پەیامی تۆ دەگەیەنێتە خودای ئەرزو سەماوات!!

لە سایەی میهری ئەو خودایەدا ژیانێکی ئاسودەو دڵێکی ئارام بەدەست دێنی..

تەماشای «مەریەم» بکە لە ناڕەحەتترینو دژوارترین ڕووداودا کە

هێندە ئەســتەمە، دەگمەنە مرۆڤ بتوانــێ بەرامبەری خۆی ڕابگرێ، خوداوەند پێی دەفەرموێت: ﴿فَكُلِي وَاشْرَبِي وَقَرِّي عَيْنًا ﴿٢٦﴾﴾ مريم خودا فەرمانــی پێــدەکات ژیانی ئاســایی خۆی درێژە پێ بــدات، بخۆرەوەو دڵخۆش بە، دەزانی بۆ!

چونکە چارەسەری هەموو کێشەکان لای خودان، خۆ ئەگەر هەندێك گرفتی چکۆلە بە مرۆڤەکان چارەسەربکرێن ئەوا گرفتە گەورەو سەختەکان، جگە لە خودا بە کەس چارەسەر ناکرێن!

کەواتە گرفتەکانت تەسلیم بە پەروەردگار بکەو خەریکی کاروبارو ژیانی خۆت بە!

بیربکەرەوە ئازیزم، ئێمە بۆ ئەوە دروست نەبوین کە خەم بخۆین، هەمیشە گرفتاربین! هەموو بەیانییەك بە دەم ویردو نزاوە داوای خێرو خۆشی بەرفراوانی ئەو ڕۆژە بکە، هەموو ئێوارانێکیش بەهەمان شێوە!

داوا بکە خوداوەند ئەوەت بۆ هەڵبژێرێ کە خێری تۆی تێدایە، کاتێکیش شتێکت لێ دەسێنێت دڵتەنگ مەبە، دڵنیابە لە بری ئەوە شتێکی دیت پێ دەبەخشێت

« فَما مَنَعَكَ إلّا لِيُعطِيَكَ، وَما أَعطاكَ إلّا لِيَبتَلِيَك»

ئەوەی لێی قەدەغە کردویت، بۆ ئەوەیە باشترت بداتێ، ئەوەشی کە پێی بەخشیویت، بۆ ئەوەیە تاقیت بکاتەوە!

زۆرجار بە ئەستەم دەتوانی جیاوازی بخەیتە نێوان خوێو شەکرەوە، چونکە هەردووکیان لێکدەچن، وەلێ بە تاقیکردنەوە دەردەکەوێت!

سەحەرو سوژدەی تولانیو موناجاتی ڕەببانیو، نزاو پاڕانەوەی نیوە شەوو، ڕۆژوی قرچەی نیوەڕۆو، جێبەجێکردنی فەرمانی خودادا... نەك بۆ کەیفو ڕابواردنو تێکەڵاو بوونی مرۆڤانی بێ کارو بەندەگەلی بێ کەڵك!

ئەوانە تەنها ئەو کاتە دەتناسن کە کاریان پێتە، بەڵام خوداوەند هەمیشە دەتناسێ!

ئەوانە تەنها ئەو کاتە ڕوویان لێتە، کە کارت پێیان نییە، بەڵام کاتێك کارت پێیان دەبێت، ڕوویان وەردەچەرخێنن!

بەڵام خوداوەند هەرگیز ڕووی وەرناچەرخێنێ، هەرکاتێك بتەوێت ڕووی تێ بکەی ئەو ڕووی لێتە، بە تایبەت لە کاتی نوێژدا بەرەو ڕووتە! «فَإِنَّ اللَّهَ قِبَلَ وَجْهِ الْمُصَلِي».

ئەوان گەر داوایان لێ بکەیت بێزار دەبن، یاخود توڕەدەبنو حەز بە نزیکیت ناکەن، بەڵام خوداوەند پێی خۆشە داوای لێ بکەی، تا بۆت دەکرێت داوا بکە، گەنجینەی خودا پڕەو هەرگیز خاڵی نابێت!

ئەگەر تۆ واز لە داواکردن بێنی، ئەوا لێت دەڕەنجێ!

سەر هەڵبڕە بەرەو ئاسمان، دەستەکانت بڵندکە، چەند وتەیەکی جوانو دڵێکی پڕ لە ئیمان، پەیامی تۆ دەگەیەنێتە خودای ئەرزو سەماوات!!

لە سایەی میهری ئەو خودایەدا ژیانێکی ئاسودەو دڵێکی ئارام بەدەست دێنی..

تەماشای «مەریەم» بکە لە ناڕەحەتترینو دژوارترین ڕووداودا کە

هێندە ئەســتەمە، دەگمەنە مرۆڤ بتوانــێ بەرامبەری خۆی ڕابگرێ، خوداوەند پێی دەفەرموێت: ﴿فَكُلِي وَاشْرَبِي وَقَرِّي عَيْنًا﴾ (٢٦) مريم خودا فەرمانــی پێــدەکات ژیانی ئاســایی خۆی درێژە پێ بــدات، بخۆرەوەو دڵخۆش بە، دەزانی بۆ!

چونکە چارەسەری هەموو کێشەکان لای خودان، خۆ ئەگەر هەندێك گرفتی چکۆلە بە مرۆڤەکان چارەسەربکرێن ئەوا گرفتە گەورەو سەختەکان، جگە لە خودا بە کەس چارەسەر ناکرێن!

کەواتە گرفتەکانت تەسلیم بە پەروەردگار بکەو خەریکی کاروبارو ژیانی خۆت بە!

بیربکەرەوە ئازیزم، ئێمە بۆ ئەوە دروست نەبوین کە خەم بخۆین، هەمیشە گرفتاربین! هەموو بەیانییەك بە دەم ویردو نزاوە داوای خێرو خۆشی بەرفراوانی ئەو ڕۆژە بکە، هەموو ئێوارانێکیش بەهەمان شێوە!

داوا بکە خوداوەند ئەوەت بۆ هەڵبژێرێ کە خێری تۆی تێدایە، کاتێکیش شتێکت لێ دەسێنێت دڵتەنگ مەبە، دڵنیابە لە بری ئەوە شتێکی دیت پێ دەبەخشێت

«فَما مَنَعَكَ إلّا لِيُعطِيَكَ، وَما أَعطاكَ إلّا لِيَبتَلِيَكَ»

ئەوەی لێی قەدەغە کردویت، بۆ ئەوەیە باشترت بداتێ، ئەوەشی کە پێی بەخشیویت، بۆ ئەوەیە تاقیت بکاتەوە!

زۆرجار بە ئەستەم دەتوانی جیاوازی بخەیتە نێوان خوێو شەکرەوە، چونکە هەردووکیان لێکدەچن، وەلێ بە تاقیکردنەوە دەردەکەوێت!

مرۆڤەکانیش هەر ئاوان!

مەترسە دەقەری بەندایەتی نیشتمانی ئارامییە!

ئەی نازانی کاتێك یەعقوب گوتی: ﴿وَأَخَافُ أَن يَأْكُلَهُ ٱلذِّئْبُ﴾ یوسف: ١٣

یوسف شارایەوەو بینایشی کوێر بوو!

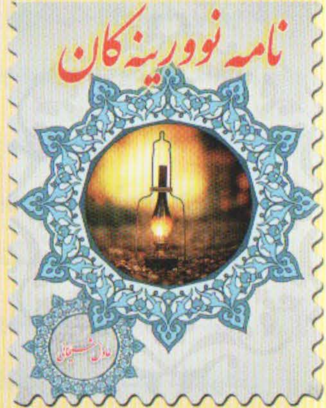
بەڵام کاتێك گوتی: ﴿قَالَ إِنَّمَآ أَشْكُواْ بَثِّي وَحُزْنِيٓ إِلَى ٱللَّهِ وَأَعْلَمُ مِنَ ٱللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨٦﴾﴾ یوسف.. یوسفو بنیامینو بینایی چاوانیشی گەڕانەوە!

تۆش کارەکانت بسپێرە بە خودا، داوای دەروازەی خێرو سروەی شادیو بەختەوەری لێ بکە، بڵێ خودایە: «أرزقني كُلَ ما أتَمنى، وفوقَ ما أتمنى، واجعل الخَير في أمانيَّ»..

خودایە هەموو خۆزگەو ئاواتەکانم پێ ببەخشەو هەموو ئاواتەکانم بەخێر بگێڕە.

خودایە ئەگەر زۆربەی مرۆڤەکان پشتیان تێکردم، تۆ کەسێکم بۆ بنێرە خەندە لە نێو دڵمدا بڕوێنێ، نەك تەنها لێوم!

خودایە من ئیدی هۆگری یادی تۆمو تۆش بە لوتفی خۆت ئەم بەندە گوناهبارەت فەرامۆش مەکە!

هەســت بە غوربەتێکی تاڵ دەکەم، ســەدای گریانێك لە سینەمدا پەنگی خواردۆتەوە، ئاگر لە دەروونم بەردەدا....

لە دوای نوێژی شـێوان لەسەر بەرماڵەکەم بە کزی دانیشتومو دەستی نزاو پاڕانەوەم ڕووەو ئاسـمان بڵنـد کردووە! بە تەنـێ ڕووگەی دڵم خوداوەندە، تەنها نووری هیوام سۆزی ئیلاهییە!

نامەی بیست و هەشت

مامۆســـتا......، زۆر دڵتەنگو نیگەرانو بێ حەواسم، دەمەوێت لە دەوروبەری خۆم جودا ببمەوەو لە هەموو مرۆڤەکان دوورەپەرێزبم، ژیان ڕەنگی لەبەرچاوم بزڕکاوەو، هەســـت بەو باقو بریقەی ناکەم کە باسی لێوە دەکەن!

دەنگی مرۆڤەکانو قاقای تاڵو، ژاوەژاوی دونیاپەرستیو جیهانی مـــاددە ئازارم دەدەن، هەســـتدەکەم ژیان بووەتـــە بازنەیەکی بەتاڵ، مرۆڤەکان ڕۆژانە سوڕانەوەی خۆیانی تێدا دووبارە دەکەنەوە!

دەمەوێت لە کۆڕو مەجلیسەکان هەڵێم.. نامەوێ بەیتو باڵۆرەی ئەم ڕۆژگارە ببیسم!

من چی بکەم؟ هەموو کەسەکان، هەموو شتەکان، هەوڵدەدەن لە خودای گەورەم وەدوورخەنەوە!

نامەوێت ببمە بووکەشوشەی دەستی شەیتان!

نامەوێت گیرۆدەی نەفسی ئەممارەو ئارەزووەکان بم!

نامەوێت لە شەوەزەنگی غەفڵەتدا، مەستو سەرگەردان بم!

دەمەوێ بەرەو ئاسمان هەڵکشێم، ڕۆحم پاك بکەمەوەو پەیوەندیم لەگەڵ خودای خۆمدا پتەوبکەم، دەزانم گەورەیی خوداوەند پێویستی بە ســـەلماندن نییە، ئەوە منم پێویستم بە سەلماندنی خودی خۆم هەیە لە لای خودا!

مـــن چیدی نامەوێت لە نێوان دوڕیانێکدا ســـەرگەردان بم، من دەمەوێت تەنها بەندەی خودابم، شـــەیداو مەستی ئەوینی ئەو بم، جگە لە گەیشتن بە ئەو هیچ ئاواتێکم نەمێنێ!!

ئازیــزم.. ئەوەی تۆ دەتەوێت کەماڵی عەقــڵو تەواوی ژیری تۆیە، گەواهی نووری ئیمانو خۆشەویســتیو بەندایەتییەکی ڕاســتەقینەیە بــۆ خــودای میهرەبان! دۆزینــەوەی ڕێگای بەختەوەریو ســەرفرازی حەقیقییە، دۆزینەوەی بەهای خودو حیکمەتی وجودە..!

ئیبنولقەیم دەفەرموێت:

فَلواحدٍ كُن وَاحداً في واحدٍ   أَعني سَبيلَ الحَقِّ وَالإيمان

واتــە: بۆ یەکێك کە خودای تاكو تەنهایە، یەك ڕووگە بە لەســەر ڕێگایەك کە ڕێگای ئەهلی حەقو ئەهلی ئیمانە!!

تۆ دەتەوێت بچیتەوە سەر ڕێگای ڕاست، تۆ بۆ لای کارێك گەڕایتەوە، کە هەمووومان فەرامۆشــمان کردووە، ئەویش تاکــە فەرمانی خودایە، هەرکەســێك ئــەو کارەی لەیاد بچێت، ئیدی هــەزار کاری دی ئەنجام بدات، کەڵکی نییە!

ئەو کارەی بە ئێمە ڕاسپێردراوە لە لایەن خودای تەعالاوە، هەڵسانە بە تەواوی عبودیەت بۆ خودا.. ئەوە گرنگی ئێمەیە لە بووندا، ئێمە بۆ خواردنو خواردنەوەو کەیفو سەیرو سەفا، دروست نەبوین!!

هەربۆیە کاتێك ئەرکی ســەرەکیمان، لەیــاد دەچێت، ئیدی بەهای خۆمان لە دەستدەدەین، ئیدی کارەکانمان، ژیانمان، زیندەگیو ڕاحەتمان، وەکــو دەنکی تەزبیحێك هەمووی لێــك دەترازێت، چونکە ئەو کاتەی کە نزیکی لە خوداوەند لە دەستدەدەین، ئیدی هەموو خۆشییەکان لە دەستدەدەین، ئیدی بێکەس دەبین، لەگەڵ خودی خۆشماندا ئەغیارین!

بــەڵام ئەو کاتەی بــە تەواوەتی دەبینە بەندەی خــودا، تێکەڵ بە

به‌ندایه‌تـــی‌و مه‌حه‌بیه‌تی ئیلاهی ده‌بین‌و جگه‌ له‌ خودا خه‌یاڵمان به‌ هیــچ شــتێكی دی داگیر ناكه‌ین، هه‌موو خۆشــی‌و له‌زه‌تــی دونیا به‌ ده‌ورماندا سه‌ما ده‌كات.

ئــه‌و كاته‌ی كــه‌ خوداوه‌ند پێمان ده‌ڵێــت: «وَلِعَبدي ما سَــأَلَ»! ئیدی داوایه‌ك نامێنێت جێبه‌جێ نه‌كرێت.

ده‌گێڕنه‌وه‌ پاشایه‌ك كۆیله‌یه‌كی تایبه‌ت به‌ خۆی هه‌بوو، هه‌ر كاتێك ئــه‌م كۆیله‌یــه‌ ڕووی له‌ كۆشــك ده‌كرد، ئه‌هلی حاجــات ورده‌ كاغه‌زو ئه‌رزوحاڵی خۆیانیان ده‌خســته‌ نێو ده‌ســتی، به‌ڵكو لای شــا نمایشــی بكات‌و داواكانیان جێبه‌جێ بكرێت.

به‌نده‌ش نامه‌ی داواو سكاڵاكانی ده‌خستنه‌ نێو باخه‌ڵ و كیفه‌كه‌ی، به‌ڵام كاتێك به‌ دیداری شای خۆی شاد ده‌بوو، نه‌یده‌توانی خۆی له‌ به‌ر جه‌ماڵی ئه‌ودا ڕاگرێ، به‌ڵكو یه‌كڕاست له‌ هۆش خۆ ده‌چووو!

پاشاش ده‌ستی ده‌خســته‌ نێو كیف‌و باخه‌ڵ‌و كه‌شكۆڵی كۆیله‌كه‌ی‌و ده‌یگوت ئه‌م كۆیله‌یه‌ی من كه‌ مه‌ســتی جه‌ماڵی منه‌و له‌ ئه‌وینی مندا خودی خۆی وه‌بیر نه‌ماوه‌و هۆشێكی له‌به‌رنییه‌، ده‌بێت چی پێبێت؟!

كاتێــك نامه‌و عه‌رزوحــاڵ‌و پارچه‌كاغه‌زه‌كانی ده‌بینــی، فه‌رمانی ده‌كرد به‌ جێبه‌جێكردنی هه‌موو داواكان‌و هه‌ر له‌ پشتی داواكارییه‌كان به‌ ده‌ستی خۆی ئیمزای ده‌كردن‌و ده‌یگێڕانه‌وه‌ شوێنی خۆی!

بــه‌و شــێوه‌یه‌ داوای هه‌موویانــی جێبه‌جێ ده‌كــرد، بێئه‌وه‌ی كه‌ كۆیله‌ی شــه‌یدا نمایشــی بكات له‌ خزمه‌ت شادا، به‌ جۆرێك كه‌ هه‌موو داواكانــی به‌ زیاده‌وه‌ بــۆ جێبه‌جێ ده‌كردن‌و زێتر لــه‌وه‌ی خوازیاری

بوون دەستیان دەکەوت!

بەڵام ئەو بەندانەی کە هۆشیار بوونو بە زمانی خۆیان عەرزی حاڵی ئەهلی حاجاتیان دەکرد، بە زەحمەتو زۆر بە دەگمەن داوایەك، یان دوانیان بۆ جێبەجێ دەکرا.

«وَلِلَّهِ الْمَثَلُ الأَعْلَى» «گەورەیی‌و نمونەی بەرزی بۆ خودا»......

ئەگەر بەندەیەك وەها ڕووی دڵی بکاتە خوداو جگە لە پەیوەست بوون بە ئەوەوە هەموو شتێك فەرامۆش بکات، ئەوا هەموو کارەکان مەیسەر دەبێت.

خوداوەند ئاگاداری هەموو ڕازو نیازو خۆزگەو ئاواتێکی ئێمەیە، ئەوەی دەمانەوێت بە زیادەوە دەماندات!

بۆ خودا جگە لە ﴿ كُن فَيَكُونُ ﴾ هیچی دی تێناچێت!

دەردی دڵی ئێمە وا لە کوێو، ئێمە لە کوێ بۆی دەگەڕێین؟!

بەڵام کوا ئەو بەندەیەی کە جگە لە خودا٦ هیچ ڕووگەیەکی نییە!

ئیبراهیمی ئەدهەم دەڵێت: جارێك کۆیلەیەکم کڕی لێم پرسی: ناوت چییە؟

گوتی: هەرچی تۆ پێت خۆشە!

گوتم: ئەی چی دەخۆیت؟

گوتی: هەرچیم پێ بدەی، من ئەوە دەخۆم!

گوتم: ئەی چی دەپۆشیت؟

گوتی: چی بەرگێکم پێ ببەخشی، من ئەوە دەپۆشم!

گوتم: ئەی چی کارێك دەکەیت؟

گوتی: هەرچی کارێك تۆ فەرمانم پێ بکەی، ئامادەم ئەنجامی بدەم!

گوتم: ئەی چی داوا دەکەی‌و ئاوات بە چی دەخوازی؟

گوتی: داواکردن‌و خواستن چی پەیوەندییەکی بە منی هەژارەوە هەیە؟!

ئیبراهیم دەڵێ بە خۆم گوت: تۆ ئەی داماو لە هەموو ژینتدا ساتێك لەگەڵ خودای خۆتدا، ئاوها مامەڵەت کردووە؟!

بەردەوامبە ئازیزم، لەو ڕێگایە ڕاستتر نییە کە لە خوداوەندت نزیك دەکاتەوە!

لەو دڵە هۆشیارتر نییە، کە مەستە بە حوببی ئیلاهی!

لەو چاوە ڕووناکتر نییە، کە ئەسرین بۆ هەیبەت‌و عەزەمەتی خودا هەڵدەوەرێنێ!

هاودەمیی بێکارو وێڵ‌و سەرگەردانەکان مەکە...

جگە لەلای خوداوەند، لە هیچ شوێنێ، بۆ بەختەوەری‌و سەرفرازی مەگەڕێ، لەبەردەم دەرگای خودای گەورەو میهرەباندا نەبێت هەرگیز ڕامەوەستە...

جگە لە خەزێنەی ئیلاهی، چاوت لە دەستی کەس نەبێت..

گەیشتن بە خودا گەیشتنە بە هەموو ئاوات‌و خۆزگەوهیواکان ﴿ أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ ﴾ الزمر: ٣٦

ئیدی با هەوڵدەین بەڕاستی «عەبدی» «الله» بین‌و بەس!

نامە نوورینەکان
نامەی بیست و نۆ

پروشـــەی وردە بارانێکی هێمن بوو، بەرەو نوێژی شێوان هەنگاوم دەنا، دەنگــی بانگەکــە نەوایەکی حەزین بــوو، دەتگوت ئەویش هەســت بە دوا ڕۆژەکانی بەهارو نزیکبوونەوەی وەرزی گڕەو گەرمای هاوین دەکات.

بارانەکە لە فرمێســکی مالاوایی دەچــوو، وەکو ئەوەی بلێت ئیدی تــا پاییزێ ناتانبینم! دەزانــم گڕی دوور لە ناخەوە دەتان ســوتێنێ وەلێ خودا یاربێت، جارێکی دی بە دیداری یەکتر شــاد دەبینو پڕ بە سینگتان بۆنی باران دەکەن!

لەوێــدا دیمەنی پەیامبەری ئازیزم هاتە پێش چاو، ئەو ئەویندارە شـــەیدایە چۆن بەرۆکی دەکردەوە، بۆ پروشەی یەکەم ڕێژنەی بارانو دەیگــوت: ئەو دڵۆپانە تــازە لە لای خوداوەنــدەوە هاتوون، چوون لە ئاسمانی ئەوەوەو بە فەرمانی ئەو دێنە خوارێ!

ئەو پەیامبەرەی هەمیشــە، ڕووی دڵو چاوو دەستو هەستی لە ئاسمان بوو، سلاو لە بەرۆکێك ئەسرینی زەویو ئاسمانی تێدا جەم بووە!

ســاتێك بــە ئایەتــی ﴿ إِنَّ فِي خَلۡقِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ وَٱخۡتِلَٰفِ ٱلَّيۡلِ وَٱلنَّهَارِ لَأٓيَٰتٖ لِّأُوْلِي ٱلۡأَلۡبَٰبِ ١٩٠ ﴾ آل عمران: ١٩٠

تەڕدەبێتو ساتێکیش بە فرمێسکی هەورە سپییەکان!!

بێ ئیرادەی پێش وەخت لە نوێژدا ســورەتی (حجرات)م خوێند، لە ڕکاتی دووەمدا کە گەیشتمە ﴿ وَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّ فِيكُمۡ رَسُولَ ٱللَّهِۚ ﴾ الحجرات

هەســتکردن بــە غوربەتێکی تاڵ گــەرووی تاســاندم، دەبێت چی بەهەشتێك بووبێت ئەو شارەی کە پێغەمبەر تێیدا بووە؟

دەبێت وجودی ئەو دڵە سپییە چی وجودێکی هەبووبێت؟

چ خۆشییەك ڕووی لە کەسانێك کردووە کە بەیانیو ئێوارێ، چاویان بە سورمەی دیداری ئەو نازدارە ڕشتووە!

چ حاجەت نەرگسی مەستت بکەم وەسفی بە مەخموری
کە چاوێ سورمەکێشراوی خودایی بێ لە کل چ بکا؟ -مەحوی-

لە هاتنەوەمدا خەمێکی سەیر باڵی کێشا بەسەر دڵمدا، بەزەیم بە حاڵی خۆمدا هاتەوە، من لە کوێی مەقاماتی بەندایەتی بۆ خوداو موتابەعەکردنی پەیامبەردام (دروودی خودای لێبێت) پەیوەندیم لەگەڵ خودا چۆنە، وەکو بەندەیەکی بچووك لەگەڵ خودایەکی گەورەدا چۆن مامەڵە دەکەم؟!

ئێمە لە زەمەنی ﴿وَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّ فِيكُمۡ رَسُولَ ٱللَّهِۚ﴾ دا نەژیاین، نەمانتوانی لەسەردەمی پێغەمبەرستانو مەدینەی مونەوەر، بە نووری نبوەتدا بژین!

نەماندەتوانی یەکێك بین لەو هاوەڵانەی قوتابخانەی محمدی بینو لەسەر دەستی ئەو پەیامبەرە ئازیزە هێندە بەهرەمەند بین، لە نووری پەیامەکەی کە «مەحوی» لە وەسفیاندا دەڵێت:

بە نووری عەکسی پێغەمبەر ئەوەندە مونعەکیس بوو بوون
غەریبی تازە هاتووە دەیوت: ئەم پێغەمبەرستانە

وەلێ خۆ پەروەردەی ئەو پێغەمبەرە لە قورئانی پیرۆزو سوننەتە جوانەکانیدا نەخشێنراوە!؟ ئەو وەسفەی کە دایکە ئایشێی دایکی باوەڕدارانو خۆشەویستی پێغەمبەری نازدار وەسفی کردووە لە نێوماندایە «كانَ خُلُقُهُ القُرآنُ»!

خــۆ ئەو دوای خۆی ئێمەی فەرامــۆش نەکرد، ڕۆژی دوایش پێش هەموومــان دەگاتــە گۆڕەپانی مەحشــەرو لەســەر حەوزی شــەریفی چاوەڕوانمان دەکات!

ئەو پێغەمبەرە خۆشــی دەویســتین، لە دوا چرکەکانی ژیانیدا بۆ دووریمان فرمێسکی ڕشتو، بۆ میهرەبانیو سۆزی ئیلاهی ناڵەی نزای بــەرەو کردگار بڵند کرد! چــی باوەڕدارێك ســەدای «أمتي أمتي» لە ناڵەی گوێچکەیدا نازرنگێتەوە!؟

تا ئــەو کاتەی ئەم دونیا فانیەی بەجێهێشــت ﴿ وَٱعۡبُدۡ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأۡتِيَكَ ٱلۡيَقِينُ ﴾ الحجـر: ٩٩ دروشــمی بوو، لە مەداریجــی عبودیەتدا بەرەو لای خوداوەند هەڵدەکشا!

بە هاوڕێکانی دەگوت: «كُن في الدُنيا كأنَكَ غريبٌ أو عابِرَ سبيل»

تا هەمیشە وەکو نامۆیەك بە ژیانو ڕێبوارێکی کاتی مامەڵە لەگەڵ دونیادا بکەن!

لاوێکــی وەکــو عەبــدوڵای کــوڕی عەبــاس بانــگ دەکاتو لەســەر بیروباوەڕێکی پتــەو پەروەردەی دەکاتو پێــی دەفەرموێت: ئەی کوڕی لاو فەرمانەکانــی خودا بپارێزە خودا دەتپارێزێــت، چاودێری فەرمانی خوداوەند بکە، ڕووت لە ئەو بێت، ئەویش هەمیشە ڕووی لێت دەبێت.

هــەرکات داوات کــرد، تەنها لە خودا داوا بکە، داوای کۆمەك تەنها لە ئەو بکە، دڵنیاشــبە ئەگەر هەمو خەڵکی کۆببنەوەو بیانەوێت سودێکت پێبگەیەنــن ناتوانن، جگە لەوەی خوداوەند بۆی دیاری کردووی، هاوکات ئەگــەر هەموو خەڵکــی کۆببنــەوەو بیانەوێت زیانێکت پــێ بگەیەنن،

ناتوانن جگە لە کارێك کە خودا دەیەوێت توشت بێت! قەڵەمی قەدەری خودا هەڵگیراو میدادی پەڕاوی قەدەر وشکبوونەوە!

ئازیــزم: گــەر پرســیارێك لە خۆمــان بکەین: ئایــا ئێمە لەم وەســیەتو ئامۆژگارییەی پێغەمبەر «دروودی خوای لێبێت» چەندمان جێبەجێ کردووە؟

تا چەند دڵمان بە خوداوەندەوە بەندەو بە تەواوی تەسلیم بووین، تــا چەند دڵمان داوەتە دەســتی خــودا، چەندە متمانەمــان بەهێزو دەسەڵاتی خودا هەیە، بە گوفتار نا، بەڵکو بە کردار؟!

تــا چەند هەموو داواکانمــان بۆ لای ئەو بڵنــد دەکەین! تا چەند چاوەڕوانــی فەڕو فەزڵو میهری ئەوین؟ تــا چەند خوداوەند وەکیلی سەربەخۆی هەموو کارەکانمانە؟

تا چەند هەموو کارەکانمان سپاردووە بە ئەو؟!

تا چەند ئاسودەو دڵنیاین.. چەندیش نیگەرانو خەمبارو ناڕەحەتو بێوازین؟

ژیان لەگەڵ خودا ئازیزم، بەهەشــتی ڕۆحە، کانیاوی ســەرفرازیو ئۆخژنی دڵە، ڕزگاربوونە لە ترسو لەرزو دڵەڕاوکێو خەمو پەژارە!

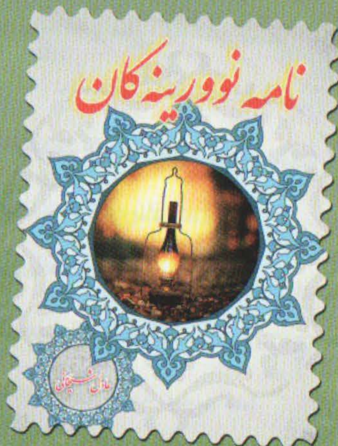
ناســینی خوداو ئاشــنابوون بە هێزو دەســەڵاتو ناوە جوانو سیفەتە بــەرزەکانو، ڕازیبوون بە قەزاو قەدەری ئیلاهی، تاکە ڕێگای ئاســودەییو ســەعادەتی ســەرمەدییە لە ژیانــدا، گەر دروشــمت ﴿حَسْبُنَا ٱللَّهُ وَنِعْمَ ٱلْوَكِيلُ ﴿١٧٣﴾﴾ آل عمــران: ١٧٣ بێت، ئیدی وەکو ئیبراهیم خۆت فڕێدە نێو ئاگرو مەترسێ!

وەکو پەیامبەری نازدار بەرەو ڕووی هەموو مەترسیەکان دەبیتەوە،

نەك ناترسی، بەڵکو متمانەت بە وادەی خودا بەهێزتر دەبێت ﴿فَزَادَهُمْ إِيمَٰنًا وَقَالُوا۟ حَسْبُنَا ٱللَّهُ وَنِعْمَ ٱلْوَكِيلُ ﴿١٧٣﴾﴾ آل عمـران: ١٧٣ پێغەمبەرەکەت پەروەردەی ﴿وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ حَسِيبًا ﴿٦﴾﴾ النساء و ﴿وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ وَكِيلًا ﴿٨١﴾﴾ النساء و ﴿وَعَلَى ٱللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ ٱلْمُتَوَكِّلُونَ ﴿١٢﴾﴾ه بۆیە دڵارامیو هێمنیو خەندەی نوورینی سەر لێوە جوانەکانی، هەمیشە هاودەمی بوون..

ناچـارم بەجێت بێڵمو نامـەی ئەم جارەم لێرەدا کۆتایی پێ بێنم، وەلێ بەڵێنت پێ دەدەم بە ویستی خودا، ئەگەر تەمەن باقی بێت، زێتر لەبارەی «توکل» بدوێم، تا ئەو کاتە بە خودای باڵادەستت دەسپێرم.

نامەی سی

لـە کۆتایـی نامەی بیسـتو نۆیەمدا لە باسـی (تـوکل)دا ماڵاوایيم لێکردیـت، بەڵێنم پێدای زێتر لەو بارەیەوە بۆت بدوێم..

ئازیزم (توكل) بە ئۆخژنی دڵو ئۆقرەی ناخو ئاسـودەیی هەسـتو نەسـتی مرۆڤـی خوداویسـتە! ئـەو کاتەی مـرۆڤ جڵـەوی هەموو کاروبارەکانی خۆی ڕادەسـتی خوداوەندی گەورەی دەکاتو هەموو ڕازو نیـازو حەزو ئاواتەکانی بەو دەسـپێرێ، ئیـدی دڵنیاو بێخەم دەبێت! ئەو کاتەی کە دەزانێت کارسازی کارانو توانای تواناداران و شاهەنشاهی هەمـوو مەملەکەتان، تەنها خودایـەو بێ فەرمانی وی، هیچ ڕوونادات کەس ناتوانێ پەنجەی وەئاوێ ڕابکا!

دەزانێ چ ژیرییەکی کردووە، کاتێك بە تەواوی تەسلیم بوون خۆی ئەسپاردەی پەروەردگاری خۆی کردووە!!

پێشـینان دەڵێن: هەرکەس دەیەوێت بەهێزترینی مرۆڤەکان بێت، با (توكل) بە خودا بکات.

بەنـدەی (مُتَوكِّلْ) هەمیشـە تەنها چاوی، لە دەسـتی خوداوەندو دڵی پەیوەسـتە بە میهـری ئیلاهییەوە، چوون دەزانێت خـودای خێرۆمەندو بەخشندە، جگە لە خێر هیچی دی بۆ بەندەکانی قەرار نادات.

ئەگەر بە نەزەری ئێمە، ڕووداوێك پێچەوانەی حەزی ئێمە بێو بەباشی نەزانین، ئەوە لە عیلمی غەیبی خودادا تەواوی سـودو کەڵکە، وەلێ ئێمە پەی بە حیکمەتی ئیلاهی نابەینو ڕازی ئەو کارە لای ئێمە پەنهانە!

گەیشتن بە مەقامی تەوەککول، ئاوڕنەدانەوە بۆ ئەسبابو دەوروبەرو دڵنیابوون، لە هەموو جۆرە ڕووداوو کارەساتەکانی ژیانو، فەرامۆشکردنی خەمی ڕزقو ڕۆزیو ماڵو منداڵو وەسایلی ژیانو زیندەگی، خاڵیبوونی دڵو دەروون لـە ترسو لـەرز، لە غەیری خوداو، پەیوەسـتبوونی دڵ

تەنها بە ئەوینی خوداییەوە، کارێکی سانا نییە ئازیزم...

بە زار دەیان جار دەڵێین: ﴿تَوَكَّلْتُ عَلَى ٱللَّهِ﴾، بەڵام دڵ لە بازاڕەکانی دونیادا خەریکی سەودایە! ئیدیعای ڕیزوانی ئیلاهی دەکەین!

بەڵام ئەوەندەی خەریکی ڕازیکردنی بەندەکانین، ئەوەندە خەمی ڕازیبوونی خودا خەیاڵی داگیر نەکردووین!

وای لەوەی لە ڕازی ڕازیکردنی خوداوەند تێگەیشتووە، چەند بەختەوەرو بێ خەمە!

چونکە (إذا جَعَلْتَ رِضَى الله هَمَّك، تَكَفَّلَ اللهُ بِكُلِّ ما أهَمَّك).

گەر ڕازیبوونی خودا خەمت بێ
گشت خەونەکانت لای خوا جەمەبێ!

خۆ هەموو مرۆڤەکان دوای مردن دەگەڕێنەوە بۆ لای خودا، بەڵام گرنگ ئەوەیە ئێمە لە ژیانماندا بگەڕێینەوە بۆ لای خوداو پەیوەندی لەگەڵ پەروەردگاری خۆماندا پتەوبکەین.

بۆ ئەم کارەش دەبێت مەسەلەی پتەوکردنی پەیوەندی لەگەڵ خودادا پڕۆژەی تەمەنمان بێت، هەموو عومرمان هەنگاونان بێت بەرەو لای خودا، موسا ئاسا پەلە بکەین تا ڕازیبوونی خوداوەدەستخەین ﴿وَعَجِلْتُ إِلَيْكَ رَبِّ لِتَرْضَىٰ﴾ طه: ٨٤ خۆمان بۆ ئەم کارە یەکلایی بکەینەوە..

چیدی لە ئادابی بەندایەتی بێ ئاگا نەبینو سالیکی ڕێگای بەهەشت بین بە حەقیقی!

ئیدی تەماشای دەوروبەرت مەکەو لە زۆرینەی بەهیلاك چووان

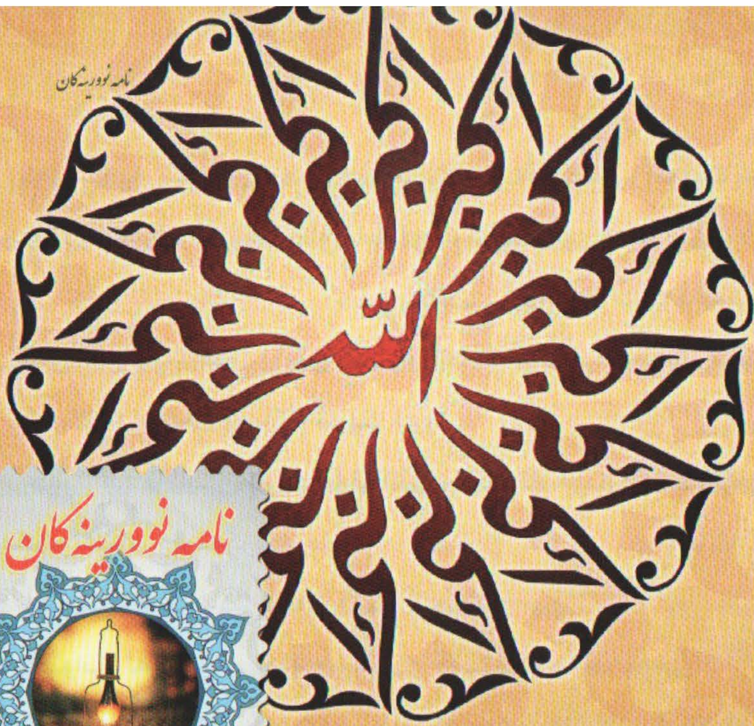
سـەرت سـوڕنەمێنێ (لا تَقُلْ لِمَن هَلَكَ، كَيفَ هَلَكَ؟ ولكن قُلْ لِمَن نَجَى، كَيـفَ نَجَى؟) بەو کەسـە مەیـژە کە بە هەلاکەت چـوو، چۆن ئاوای بەسـەرهات، چونکە ڕێگانی بەهیلاکچوون زۆرن، بەڵکو بەو کەسە بڵێ کە ڕزگاری بوو، لە ئاشوبی دونیا، چۆنی نەجات بوو؟!

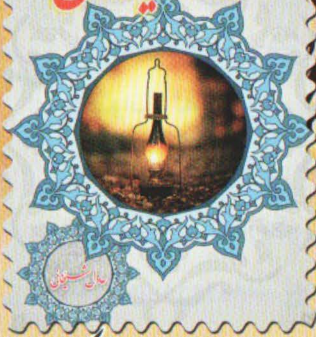
ئازیـزم: کاتێـك ئەم نامەیـەت دەگاتێ، لـە ڕۆژانـی ئەوایلی مانگی موبارەکی ڕەمەزاندای، لێوت وشكو سیمات ماندوو، زارت بە خوێندنەوەی ئایاتی فورقان پاراوە، لە چاوەڕوانی فەرحەی یەکەمی ئێوارێ دای.. لەگەڵ یادگارییە خۆشـەکانی ڕەمەزاندا لە کەژاوەی بەندایەتیدا وانەی ئەوینی خودایی دەخوێنیو بەدەم هەنیسـكو گریانو تەوبەو داوای غوفرانەوە، هەست بە گەورەیی لەزەتی ئیمانو بچوکی دنیای فانی دەکەیت!

ڕەمـەزان هەلێکـی زێڕینـە بۆ ئاشـتبوونەوە لەگـەڵ خوداوەندی میهرەبانـدا، لەوێدا دەتوانین تۆمارێکی نـوێ بۆ بەندایەتی بکەینەوە، ئێواران لە دەرگای لوتفی ئیلاهی بدەینو، لەسەحەریشدا بە دڵی شکاوو چاوی پڕ ئەسـرینو ڕووخساری شەرمندەوە داوای لێخۆشبوون بکەینو بگەڕێینەوە نێو دەڤەری نوورو، دەریای زیوینی میهرو بەزەیی خودایی..

کۆتایـی بـە یاخیبـوونو دووری لـە خوداوەند بهێنیـن.. هەموو بەندەکان پۆل پۆل ئێواران، لەگەڵ بەربانگدا دێنەوە نێو سنووری بێ سـنووری نوور.. دەرگاکانی خوداوەندیـش والآن، ئێمەش لە ژێر باڵی ڕەشـی شـەوا، بە شـەرمەوە خۆمان دەکەینە نێو ئاپۆڕەی تۆبەکاران، بەڵکو خوداوەند لێمان ببورێو لاپەڕەی سیای گوناهمان بسڕێتەوە!!

بەو هیوایەی لە دوعای خێرت، وەك هەمیشە بێبەشمان نەکەی!!

نامەی سی و یەک

لە دوای دوا نامەم، کە دەکرێ ئەو کات هێشتا بە دەستت نەگەیشتبێ، چاوەکانم دایانە ئێشو ئازار، تارمایی ڕەش بیناییان داگرتمو لە جیهانی نوورەوە بەرەو جیهانی تاریکی بارگەم لێکنا، لە چەند ساتێکی کەمدا لە یەکێك لە گەورەترین نیعمەتەکانی خودا بێبەش بووم!

ئەوسا بە تەواوی زانیم جیهانی نوورو جیهانی زوڵومات چەند جیاوازن! ئەوکات زانیم بیناو نابینا هەرگیز چوون یەك نین!

﴿ قُلۡ هَلۡ يَسۡتَوِي ٱلۡأَعۡمَىٰ وَٱلۡبَصِيرُ أَمۡ هَلۡ تَسۡتَوِي ٱلظُّلُمَٰتُ وَٱلنُّورُ ﴾ الرعد: ١٦

ئەوکات زانیم خودا بۆچی دەفەرموێت ﴿ أَلَمۡ نَجۡعَل لَّهُۥ عَيۡنَيۡنِ ﴾ البلد: ٨

ئەوکاتەی دنیای ڕوناکم تاریك بوو!

چەند بێ ئاگایــن لە نیعمەتەکانی خودا، تا خوداوەند غافلگیرمان نەکاتو لێمان وەرنەگرێتەوە!

دەتوانی ژیانت وێنا بکەی بەبێ نیعمەتی چاو!؟

دەتوانی لە بینینی خۆشەویستانو دۆستانت مەحروم بی؟!

ئیدی جوانییەکانی گەردوون نابینی! بەهارو پایز لای تۆ چوونیەکە!

لە بینینی لاپەڕەکانی «قورئان» بێبەش دەبی!

ئای چی ڕوویەك لە ڕوخساری لاپەڕەکانی موصحەف جوانترە؟!

ئەنەس لە باســی دوا دیداری پێغەمبەردا دەفەرموێ «ﷺ»: کاتی ئێمە لە نوێژی نیوەڕۆدا بووین، پەیامبەر پەردەی ژوورەکەی لاداو بە زەردەخەنەوە تەماشای کردین!

ئێمــەش لە حەیوەتی دیداری ڕوخســاری، ئاگامان لە خۆمان نەما، ڕوخساری هێندە جوان بوو!!

دەتگوت پەڕەی موصحەفە! ئیدی ئەوە دوا دیدار بوو!.......

هــاوکات ســەرەتای مانگی پیــرۆزی ڕەمەزان بــوو، دەمێك بوو لە چاوەڕوانیدا دەســتەو نەزەر ڕاوەســتابووم، بەڵام کاتێ ئەو تەشریفی هێنــا، مــن نەمتوانی تێر بــە چاوەکانم تەماشــای هیلالەکەی بکەم،

نەمتوانی بە سورمەی لاپەڕەکانی قورئان، دیدەم سورمە ڕێژ بکەم!

گوێبیستی قورئان دەبووم، بەڵام من بە تاسەی دیداری لاپەڕەکان بووم، دەمویست ئاوێزانی پیتەکانی ببم!

نەمدەتوانی تەماشای ڕووناکی بکەم، لە دیوێکی تاریکا ڕۆژم بەسەر دەبرد! ﴿ وَمَن لَّمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ نُورًا فَمَا لَهُ مِن نُّورٍ ﴾ النوور: ٤٠

دەیان ساڵە بەو چاوە دەبینم، لە بەرامبەریدا چیم بۆ سوپاسی خودا کردووە؟!

﴿ قُلْ هُوَ الَّذِي أَنشَأَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴾ الملك: ٢٣

نەمانتوانی لەو کەمە سوپاسگوزارە بین!؟

چاو دوڕیانێکە بۆ دوو مەنزڵ!

ئارەزووو بکەی دەتبا بەرەو ڕەوح و ڕەیحانی بەهەشت!

وە گەر نا بەرەو چاڵو دۆڵەکانی دۆزەخ!

دەتوانی بە فرمێسکەکانی چاوت، گەردنی خۆت ئازاد بکەی، خوداوەند بڕوانامەی بەهەشتت پێ بدات.

پەیامبەر دەفەرموێ «دروودی خوای لێبێت»: سێ کەس چاویان دۆزەخ نابینێ، چاوێك لە ترسی خودا ئەسرینی ڕشتبێ، چاوێك لە پێناوی خودادا پاسەوانی کردبێ، چاوێك بەرامبەر ئەو شتانەی حەرامە پێڵوەکانی داخستوون». معجم الطبرانی-صحیح-

هەروەها دەفەرموێ «ئەوەی لە ترسی خودا گریابێ ناچێتە دۆزەخ تا شیر نەگەڕێتەوە بۆ گوان»! الترمذی صحیح

وەلێ لەم زەمەنی فیتنەیەدا چۆن چاوەکانمان بپارێزین!!

لــە زەمەنێکدا زۆرترین تــاوان بە چاو دەکرێت، جڵەوی واڵاکراوەو لەبری سوپاسگوزاری بۆ خودا بۆ تاوانو گوناهـو حەرام بەکاردێت!!

مەگــەر ئێمــەی موســوڵمان فەرمانــی خودامــان بیرچــووە، ﴿قُل لِّلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ۚ ذَٰلِكَ أَزْكَىٰ لَهُمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ﴾ النور: ٣٠

لەگەڵ سورەتی نوورا، چۆنین؟ چەند لەو نوورە بەهرەمەندین!

محمدی کوڕی واسیع زۆر سەردانی هاوڕێیەکی دەکرد، هەموو جارێ کەنیزەکێك دەرگای بۆ دەکردەوە، ئەویش ســەری دادەخســتو چاوی دەنووقانــد، کاتێــك کەنیزەکەکە دەگەڕایەوە بــۆلای خاوەن ماڵ، لێی دەپرسی: کێیە؟ ئەویش دەیگوت: هاوڕێ کوێرەکەتە!

وای دەزانی کوێرە!

چونکە دەیزانی چاو ئەگەر بەربەستی ئیمان نەبێ چەند دژوارە!

كُلُّ الحوادثِ مَبدأُها مِنَ النَّظَر وَمُعظَمُ النّارِ مِنْ مُستَصْغرِ الشَررِ

كْم نظرةٍ فَعَلَتْ في قَلبِ صاحِبِها فِعْلَ السِّهامِ بلا قوسٍ ولا وَتَرِ

چونکە نەزەر تیرێکی ژەهراوییەو دڵو دەروونەکان ژەهراوی دەکات.

دەریای ئیمان لێڵ دەکاتو خونچەی توهرو عەفاف دەوەرێنێ!!

بەڵام ئەوەی چاوی بپارێزێ، خودا شیرینی ئیمان بە دڵو دەرونی دەبەخشێ!

حەســانی کوڕی ئەبی سینان، لە ڕۆژی جەژنا پێیان گوت: هەرگیز هێندەی ئەمڕۆ ئافرەتمان نەبینیوە؟!

گوتــی: بەڵام من چاوم بــە یەك ئافرەت نەکەوتووە! چونکە چاوی

خۆی پاراستبوو!

کاتێك گەڕایەوە ماڵێ: ژنەکەی لێی پرسی: چەند ئافرەتی جوانت بینی؟!

گوتـــی: وەڵلاهـــی تا گەڕاومەتـــەوە، جگە لە پەنجەکەڵەی دەســـتم تەماشای هیچم نەکردووە!

ڕەبیعی کوڕی خوســـەیم، بەلای کۆمەڵێـــك ئافرەتا تێپەڕی، هێندە تەماشای زەوی دەکردو خۆی پاراست: ئافرەتەکان وایانزانی کوێرەو لە خودا پاڕانەوە لە کوێری بیانپارێزێ!

ســـوفیانی ســـەوری، لە کۆتایی وانەکانیدا پێش ڕۆژی جەژن گوتی: یەکەمین کارێك کە لە ڕۆژی جەژندا دەیکەین، پاراستنی چاوەکانمانە لە ڕوانینی حەرام!

ئازیزم: ڕۆژانە هەزاران جار، چاوەکانت دەتروکێنی!

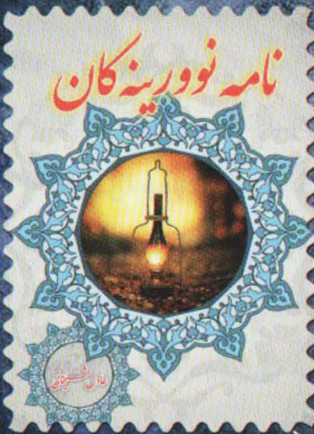
لە خۆت پرســـیوە چەندیان بۆ ڕەزامەنـــدی خودایەو چەندیان بە پێچەوانەوە؟!

لـــە خۆت پرســـیوە کە ئایـــا دەتوانی بەرامبەر بە هـــەزاران تاوانی ڕۆژانەی چاوت خۆت ئامادەکەی بۆ سزای خودا!

هەوڵدەدەیـــت ئەو چاوانەی، کە دەتەوێت لـــە ڕۆژی دوایدا خودای گەورەی پێ ببینی، بە پاکی ڕایانگریو لە ڕۆژی دوایدا شەرمەزار نەبیو بـــە شـــانازییەوە بە دیدەی پاکو بێگەردەوە بۆ خودای خۆشەویســـتی خۆتی پێ بڕوانی!؟

دەزانی خوداوەند ئاگای لە هەموو تیلەیەکی چاوت هەیە؟!!

﴿ يَعْلَمُ خَآئِنَةَ ٱلْأَعْيُنِ وَمَا تُخْفِى ٱلصُّدُورُ ﴾ غافر: ١٩

نامەی سی و دوو

ئازیزم: وتەیەکی عەبدوڵڵای کوڕی عەون زۆر سەرنجی ڕاکێشام کە دەڵێت: ئەگەر کەسێك هەموو کارەکانی بە یەکێك لە پاشاکانی دونیا بسپێریءو خۆی تەسلیمی بکات سودمەند دەبێت، ئەی ئەگەر کەسێك خۆی تەسلیمی خودایەك بکات کە خاوەنی ئاسمانەکانءو زەوییەو پەروەردگاری هەموو بونەوەرەو ئەوەی لەژێر گڵیشدایە موڵکی ئەوە!!

لەم زەمەنی ئاشوبءو ناڕەحەتیءو گرفتارییەدا، بەندایەتی بۆ پەروەردگارو پتەوکردنی پەیوەندی، تاکە هۆکاری دڵنیاییءو ئارامیءو سەعادەتە!

﴿قُلۡ أَغَيۡرَ ٱللَّهِ أَبۡغِي رَبّٗا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيۡءٖ﴾ الأنعام: ١٦٤

نا، هەرگیز ئێمەی بەندە، دوای خوداوەندی خۆمان بۆ پەروەردگارێکی دی ناگەڕێین، دوای ئەو خودایەی کە پەروەردگاری هەموو بونەوەرێکە! ئیدی ئێمە ئاتاجمان بە کەس نییە جگە لە ئەو!

(تەوحیدی ربوبیەت) واتە: یەکتاپەرستی پەروەردگار، فێرمان دەکات کە خودایەکی گەورە، پەروەردگارێتی لە هەموو جیهان دەکات، بە تەواوی هەموو مەخلوقاتو هەموو بوونەوەرەکانییەوەو جڵەوی هەموو کارەکان، تەواوی ڕووداوەکان، تەنها بەدەستی ئەوەو بەس!

لەو ڕۆژەوە دڵۆپەیەك ئاوین، خوداوەند بە لوتفی خۆی چاودێریمان دەکاتو پەروەردەمان دەکات، هەموو بەدیهێنراوەکان، لە پەروەردگاری خوداوەند هیدایەت وەردەگرن، بۆ زیندەگیو ژیان.

پێش ئەوەی بێینە سەر زەوی، گوێو چاوو دڵو هەستی پێ بەخشیوین، کە ئەو کات ئێمە نە پێی دەبیستینو نەپێی دەبینینو نە هەستی پێ دەکەین!

وەلی لەگەڵ هاتنمان بۆ سەرزەوی هێدی هێدی ئەو وەسایلانە دەکەونەکار! هەر دوو سێ ڕۆژەو ئیدی چاو بە نێو ماڵدا دەگێڕین، لە بچوکترین دەنگ وەئاگادێینو لە خەو وەخەبەردێین!

چەند حەوتەیەکەو ئیدی دایەو بابە دەناسینو هۆگریان دەبین!

پاکیو بێگەردی بۆ خوداوەند..

﴿وَٱللَّهُ أَخۡرَجَكُم مِّنۢ بُطُونِ أُمَّهَٰتِكُمۡ لَا تَعۡلَمُونَ شَيۡـٔٗا وَجَعَلَ لَكُمُ ٱلسَّمۡعَ وَٱلۡأَبۡصَٰرَ وَٱلۡأَفۡـِٔدَةَ لَعَلَّكُمۡ تَشۡكُرُونَ﴾ النحل: ٧٨

پەروەردگاریتی خوداوەند، واتە خالیقو مالیکو مودەببیرە!

خالیقو بەدیهێنەرو بنیاتنەرو، دروستکەری هەموو بەدیهێنراوەکانە.

هەر ئەویش خاوەنداری، لە هەموو موڵکو سەروەتو سامانی ئاسمانو زەویو، ئەوەی کە تیایاندایە دەکات، ڕزقو ڕۆزی، ژیانو مردن، دەردو شیفا،ماڵو سەروەت، بەرزیو نزمی، بوونو نەبوون، دارایىو نەداری، تەنها ئەو خاوەنێتی.

هاوکات بەڕێوەبەری کاروباری کەونو کائینات، ڕێکخەری سیستەمی گەردون، تەنها بەدەستی ئەوەو جڵەوگیری هەموو کاروبارەکان تەنها بۆ ئەوە.

لە هەموو ئەم کارانەدا خوداوەند هاوڕێو هاودەمو شەریکێکی نین.

﴿ أَلَا لَهُ ٱلْخَلْقُ وَٱلْأَمْرُ تَبَارَكَ ٱللَّهُ رَبُّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴾ الأعـراف: ٥٤ هەربۆیـە هەندێـك لە زانایان لە پێناسـەی تەوحیدی ربوبیـەت دا دەڵێن: (هُوَ تَوحِيـدُ اللهِ فِي أفعالِهِ) واتە: بە یەکتادانانی خودایە لە کردارەکانیدا! بەو مانایـەی خودا هەرکارێك کە دەیکات بـە تەنیا ئەنجامی دەداو کەس هاوفەرمانی ئەو نییە!

خەلقو ئەمرو موڵکو تەدبیرو، فەرمانو هێزو دەسەڵات تەنها هی ئەون! خودای گەورەش بۆ ئەوەی بەندەکانی باوەڕ بەمە بکەن، هەزاران هەزار بەڵگەی بەرچاوی، خستۆتە بەردەستی بەندەکان، بە شێوەیەك کە لە ژمارە نایەن، چونکە بە هێندەی ژمارەی مەخلوقاتی خودا، کە هەر خۆی ژمارەیان دەزانێ، بەڵگە لەسەر پەروەردگاریتی خوداوەند هەیە!

﴿ وَفِي ٱلْأَرْضِ ءَايَٰتٌ لِّلْمُوقِنِينَ ، وَفِيٓ أَنفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴾ الذاريات: ٢٠ - ٢١

﴿ سَنُرِيهِمْ ءَايَٰتِنَا فِى ٱلْءَافَاقِ وَفِىٓ أَنفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ ٱلْحَقُّ ﴾ فصلت: ٥٣

جارێکیان پرسیاریان لە ئیمامی شافیعی کرد سەبارەت بە وجودی خوداو گەورەییو دەسەڵاتی پەروەردگار، ئەویش لە وەڵامدا گوتی: گەڵای توو!

ئامادەبووان وەڵامەکەیان پێ سەیر بوو، یانی چی گەڵای توو؟!

پێشەوا شافیعی فەرمووی: تەماشاکەن هەمان گەڵای توو کرمی ئاوریشم کە پێی دەگوترێت (قەز)و دەیخواتو دەیکات بە ئاوریشم!

هەنگ دەیخواتو دەیکاتە هەنگوین!

مامزیش دەیخواتو دەیکاتە میسکی بۆنخۆش!

کێ سەرچاوەکەی یەکخستو بەرهەمەکانی جیاوازکرد؟ جگە لە پەروەردگار.

ئەمە تەنها بەڵگەیەکی بچووك لە گەڵای دار توویەك!

ئەی ئەگەر باس لە سێ ئەرکانی ربوبیەت بکەین کە بریتین لە (خەلقو موڵكو تەدبیر)، بیر لەوە بکەینەوە کە ئەو هەموو ژمارە بێ هەژمارەی بونەوەر، لە مرۆڤو ئاژەڵو باڵندەو ماسیو نەهەنگو زیندەوەرانی دەریاو بیابانو، ژێرخاكو سەرخاكو، زیندەوەرگەلێك کە بەچاو نابینرێن، هەموویان ڕزقو ڕۆزیان لەسەر پەروەردگارە!

پەروەردگارێکی بەتوانا ﴿ إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلرَّزَّاقُ ذُو ٱلْقُوَّةِ ٱلْمَتِينُ ﴾ الذاريات: ٥٨

ڕۆزیدەرێك کە بێ سنوور دەبەخشێ، کەس ناتوانێ، ڕێگری لە ڕزقی ئەو بکات ..﴿ إِنَّ ٱللَّهَ يَرْزُقُ مَن يَشَآءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴾ آل عمران: ٣٧

موڵکداری هەموو موڵكو سامانێك هەر بۆ ئەوەو هەموو پاشاو

موڵکدارو دەوڵەمەندەکان ڕۆژێك دادێ، موڵکو سەروەتی خۆیان جێدێڵن، کە خوداوەند پێی بەخشیون!

ئەوە لاوازی مرۆڤەکانە کە چاویان لە دەستی مرۆڤێکی لاوازی وەکو خۆیانە، تا خەڵاتیان بکات، یان نزاو تکاو پاڕانەوە بۆ شیفاو لابردنی دەردو بەڵا لە دارو بەردی بێ گیان دەکەن، گەنجینەکانی ئاسمانو زەوی تەنها هی خودان!

﴿وَلِلَّهِ خَزَآئِنُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَلَٰكِنَّ ٱلْمُنَٰفِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ﴾ المنافقون: ٧

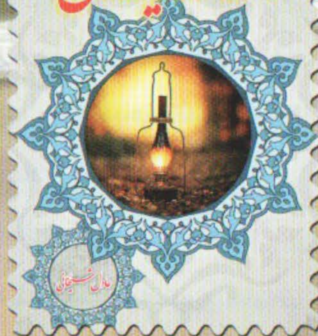
ساڵەهای ساڵە بەڕێوەبردنی گەردونێك بە مانگو خۆرو هەسارەو ئاسمانێك کە ملیۆنەها ئەستێرەی کردۆتە ملوانکەی سنگو گەردنی، جگە لە تەدبیری ئیلاهی کێ هەیە دەستی لەو بەڕێوەبردنەدا هەبێت؟!

﴿فَسُبْحَٰنَ ٱلَّذِى بِيَدِهِۦ مَلَكُوتُ كُلِّ شَىْءٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ﴾ یس: ٨٣

﴿قُلْ مَن يَرْزُقُكُم مِّنَ ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِ أَمَّن يَمْلِكُ ٱلسَّمْعَ وَٱلْأَبْصَٰرَ وَمَن يُخْرِجُ ٱلْحَىَّ مِنَ ٱلْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ ٱلْمَيِّتَ مِنَ ٱلْحَىِّ وَمَن يُدَبِّرُ ٱلْأَمْرَ فَسَيَقُولُونَ ٱللَّهُ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ﴾ یونس: ٣١

پیرەمێردی شاعیریش دەڵێت:

خوایە ئەوانەی کە بێ بـــــاوەڕن　　هیچیان نەدیوە وا هەڵەوەڕن
ئەگینا ســــەیری باخێکی گوڵ کەن　　تەماشایەکی بە ئەقڵو دڵ کەن
ئەو ڕەنگە جوانەی پەڕەی هەرجایی　　بە زەڕەبینی تیشکی بینایی
لێی وردبینەوە کــــە ئەو صەنعەتە　　کێ دەڵێ زادەی،خووی‌تەبیعەتە؟

نامەی سی و سێ

إليكَ وإلا لاتُشَدُ الركائِبَ ومنكَ وإلا فالمؤمَلُ خائبَ
وفيكَ وإلا فالكلام مَضَيعُ وعَنكَ وإلا فالُمحدِثُ كاذِبَ

خودایـە، پـەروەردگاری مەزن، جگـە بۆ لای تۆ، سـتەمە کاروان بکەوێتـە ڕێو هیواخواز جگە لە تۆ، ئـەر هیوای بە کەس بێت، ئەوا تکای بێهودەو داری خۆزگەی بێوەر دەبێ!

سـەناو ستایش، تەنها شایستەی تۆیەو، قسەو گفتوگۆ گەر لەبارەی گەورەیـی تۆوە نەبێ، بێ کەڵکو بێ سـودەو ئەوەی بگوترێ، جگە لە وەسفی گەورەییو بلندی تۆ هەمووی ناڕاستە!

ئازیـــزم: ئەو کاتەی بازاڕی کەســادی، مرۆڤە بچکۆلەکان جێدێڵیو ڕوودەکەیتە گوڵزاری بێ سنووری ئیلاهی، لەوێدا ئارامی دەبێتە میوانی هەمیشــەیی دڵو، پڕوشەی بارانی میهری خودایی ڕۆحت دەشواتەوەو، ســـروەی بەزەییو ســـۆزی خـــودا، گوڵبارانی باخچەی هیـــواو خۆزگەو ئاواتەکانت دەکات.

کە دەچیتە نێو گوڵستان ﴿وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنتُمْ﴾ الحديد: ٤ ﴿لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ﴾ الأنعام: ١٠٣، ئیدی خەم ماڵاواییت لێ دەکاو دڵەڕاوکێ ئەدرەسی دڵت نادۆزێتەوە!

خۆ ئەگەر لەگەڵ سەروەردا بژی (اللّهمَّ إنّا بكَ وَإليْكَ لا مَلْجأَ وَلا مَنْجا مِنْكَ إلَّا إِلَيْكَ) ئەوە ئیدی دڵنیا دەبی کە جگە لە پەناو پەسێرو سایەی ئەو، شوێنێکی دیت نین! هێزێك هەرگیز شکست ناناسێو گەورەیەك کە هەرگیز لە گەورەیی ناکەوێت تەنها (الله)یە!!

بۆ کوێ دەچی ئازیزم، لەم دەڤەری نووره زیاتر شـــوێنێك هەیە بۆ حەوانەوە، پەنایەك هەیە بۆ پشوو، بەهەشتێك هەیە بۆ ڕۆح؟!

ئافرەتێك باوەشی بە پەردەی کابەدا کردبوو دەیگوت: (يا وَحْشَتي بَعدَ أُنسي، يا ذُلِّي بَعدَ عِزِّي، يا فَقْري بَعدَ غِناي)!

پێیـــان گـــوت ئەوە بۆ ئاوا هـــاوار دەکەی، بەڵایەکت لـــێ قەوماوە، ســـەروەتو ســـامانێکت لەدەســـتداوە؟! گوتی: (لا، ولكـــن كان لي قلب فقدته)!

گوتیان: ئەمە بوو ئەو بەڵایەی باســـی دەکەی؟! گوتـی: (وَأَيُّ مُصيبَةٍ أَعْظَمُ مِنْ فَقْدِ الْقُلُوبِ وَانْقِطاعِها عَنِ الْمَحْبُوبِ)!

بێگومان زۆر راستە: چی بەڵایەك گەورەترە لە دابڕانی دڵ لە خۆشەویستەکەی!

دڵی موسوڵمان هەمیشە ئاوێزانی عەرشی ئیلاهییە! پەروانەی دەوری چرای ئیمانو فەرمانی خودایە، جا پێم خۆشە ئازیزم دوای ئەوەی لە نامەی ڕابردوودا لە بارەی (تەوحیدی ربوبیەتەوە) دوام، ئەمجارە لەبارەی (تەوحیدی ئولوهیەتەوە) بدوێم.

ئیبنولقەیم دەفەرموێ:

وَعِبادةُ الرَّحمنِ غايةُ حُبِّهِ مَعَ ذُلِّ عابِدِهِ هُما قُطبانِ

ئێمە کە پەروەردگارمان ناسیو بەگەورەییو دەسەڵاتی بێ سنووری ئاشنابووین، دەبێت ملکەچی ئەو پەروەردگارە بین! نێوچەوانی بەندایەتی بخەینە سەر زەوی، ملکەچیو بە تەواوی خۆشەویستیو ئەوینو تەواوی تەسلیمەوە پەیمانی عبودیەت لەگەڵ خوداوەندا ببەستین...

ئەو کات جگە لە (الله) مەعبودو مەئلوهو خودایەك ناناسین.

﴿ وَلِلَّهِ غَيْبُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَإِلَيْهِ يُرْجَعُ ٱلْأَمْرُ كُلُّهُۥ فَٱعْبُدْهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ ۚ وَمَا رَبُّكَ بِغَٰفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ (١٢٣) ﴾ هود: ١٢٣

ئیدی دوعاو نزاو تکاو ڕەجاو پاڕانەوەو لالانەوەو، هیواو ئاواتو حەزو خۆزگەو، هەستو نەستو، سکاڵاو هاوارو حاجاتو ئاتاجمان تەنها لەو داوا دەکەین، چونکە دەزانین کەس بێ ویستی خودا، هیچی پێ ناکرێ لەم گەردوونەدا، ئەوانەی کە خەڵکی دەیانپەرستنو هاواریان لێ دەکەنو لێیان دەپاڕێنەوەو دڵیان پێوەی پەیوەستە، دەسەڵاتی

مێشێکیان نییە.

﴿ يَـٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٌ فَٱسْتَمِعُواْ لَهُۥٓ ۚ إِنَّ ٱلَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ لَن يَخْلُقُواْ ذُبَابًا وَلَوِ ٱجْتَمَعُواْ لَهُۥ ۖ وَإِن يَسْلُبْهُمُ ٱلذُّبَابُ شَيْـًٔا لَّا يَسْتَنقِذُوهُ مِنْهُ ۚ ضَعُفَ ٱلطَّالِبُ وَٱلْمَطْلُوبُ ﴿٧٣﴾ ﴾ الحج: ٧٣

لە تاریفی تەوحیدی ربوبییەتدا گوتمان ئەم جۆرەی تەوحید زانایان بە کورتی وەها پێناسەی دەکەن (هُوَ تَوحيدُ اللهِ في أفعالِه) واتە: یەکتاپەرستی خوداوەند لە کارەکانیدا)، سەبارەت بە تەوحیدی ئولوهیەتیش دەڵێن: (هُوَ تَوحيدُ اللهِ في أفعالِنا).

پێچەوانــە بــە ئەو ئەمیان یەکتاپەرستی خــودای گەورەیە لەو کارانەدا کــە ئێمە ئەنجامی دەدەین! واتە هەرچی کارێك کە دەیکەین تەنهــا بۆ ئــەوی ئەنجام دەدەیــنو، لە پێناوی ئــەو خودایە مەزنەدا دەیکەین!

جــا ئەو کارانە کاری لاشــە بن، یا دڵ! نوێــژو نزاو پاڕانەوەو کارو کرداری زاهیربن، یا خۆشەویســتیو ترسو تەقواو خەشیەو تەسلیمو تەوەککول کە کارو کرداری دڵو نێوەڕۆکی موسوڵمانن!!

بەڵگەکانــی خودایەتــی خوداوەندو یەکتایی لــە ئولوهیەتدا، بێ شــومارن، خوداوەند خۆی لە قوئانی پیرۆزدا زۆر بە ســانایی بۆمان ڕوون دەکاتەوە:

﴿ مَا ٱتَّخَذَ ٱللَّهُ مِن وَلَدٍ وَمَا كَانَ مَعَهُۥ مِنْ إِلَـٰهٍ ۚ إِذًا لَّذَهَبَ كُلُّ إِلَـٰهٍۭ بِمَا خَلَقَ وَلَعَلَا بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ ۚ سُبْحَـٰنَ ٱللَّهِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٩١﴾ ﴾ المؤمنون: ٩١

خوداوەنــد نــەوەی نینو هیــچ خودایەکــی لەگەڵ نییــە، ئەگەر

خودایەکی دی لەگەڵ خودایا هەبا، ئەوا هەر کەسەو دەستی بەسەر مەخلوقاتی خۆیدا دەگرتو هەوڵی دەستبەسەراگرتنی موڵکی یەکدییان دەداو بەم کارەش، سیستەمی گەردون لێك دەترازاو دونیا وێران دەبوو.

پاکیو بێگەردی بۆ خودا لە وەسفی موشریکان!

یاخود دەفەرمویٚ: ﴿قُل لَّوۡ كَانَ مَعَهُۥٓ ءَالِهَةٞ كَمَا يَقُولُونَ إِذٗا لَّٱبۡتَغَوۡاْ إِلَىٰ ذِي ٱلۡعَرۡشِ سَبِيلٗا ٤٢﴾ الإسراء: ٤٢

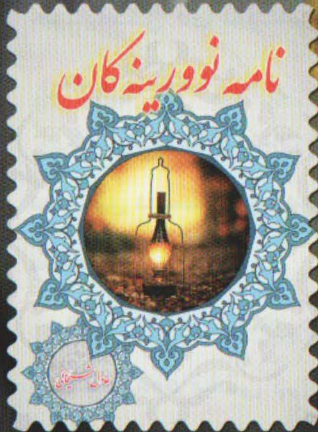
ئەگەر لەگەڵ خودادا خودایانی دی هەبان، ئەوا هەموو هەوڵی زاڵبوونو سەرکەوتنیان بەسەر خاوەنی عەرشدا دەداو دەیانویست خۆیان خاوەن عەرشو دەسەڵات بن!

ئەوکات کەونو گەردون دەبووە مەیدانی ململانێی خوداکان!

وەلیٚ جگە لە (الله) خاوەنی عەرشو دەسەڵاتو مەلیکولمولوك، خودایەکی دی نییە.. ﴿فَتَعَٰلَى ٱللَّهُ ٱلۡمَلِكُ ٱلۡحَقُّۖ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ ٱلۡعَرۡشِ ٱلۡكَرِيمِ ١١٦﴾ المؤمنون: ١١٦

کەواتە با دڵەکانمان جگە لەو خودایە، ڕوگەیەکی دی نەناسیٚو لە دەستی دەسەڵاتی ئەوەوە نەبێت، چاوەڕوانی هیچ کەرەمو خەڵاتێك نەکات.

ئەو خودا گەورەیەش بەسە، بۆ کەسێك کە بە تەواوی ئیتمینانەوە پشتی پیٚ بەستووەو، ڕووی نازو نیازی گرتۆتە ئەو!

نامەی سی وچوار

بەندەیەك خامە بكاتە باوەشی قامكە چكۆلەكانیو بیەوێ سەبارەت بە حەمدوسەناو وەسفی خودایەك بنووسێ كە خاوەنی ناوی زێدەجوانو سیفاتی بێ سنوور بەرز بێت، زۆر ئەستەمو دژوارە...

ڕەحمەتی خودا لە موتەنەبی شاعیر كە دەفەرموێت:

وأمَّــــا وحَــــقِّــــكَ وهْـــوَ غــايَـــةُ مُـقْـسِـم
لَـلْـحَـقُّ أنـــتَ ومـــا سِـــواكَ الــبــاطِــلُ
مــا دارَ في الــحَـنَـكِ الـلّـســانُ وقـلَّـبَـتْ
قَــلَــمــاً بــأحْـسَـنَ مِــنْ ثَــنَــاكَ أنــامِــلُ

ستایشی خواوەند، باسكردنی پەروەردگاری مەزنو هەڵبژاردنی وتەگەلێك بۆ وەسفی عەللامولغیوب بە من چۆن دەكرێت!؟

سوێند بە زاتی خودا ئەو كاتەی دەمەوێت وەها كارێك بكەم، بەرامبەر بە ﴿ هُوَ ٱللَّهُ ﴾ تەزوو بە ڕۆحمدا دێتو زمانم لاڵ دەبێت، خۆئەگەر خودای گەورە هیچ وەسفێكی دیكەی زاتی شەریفی خۆی نەكردباو تەنها فەرمووبای ﴿ هُوَ ٱللَّهُ ﴾ بەس بوو بۆ كەسێك بزانێت ﴿ هُوَ ٱللَّهُ ﴾ مانای چییە!

ئەو كاتەش دەچێتە خزمەت ﴿ هُوَ ٱللَّهُ ٱلَّذِى لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ﴾ الحشر: ٢٣ بۆ گەورەیی مەلیكولملوك بۆ ڕاگری ئاسمانو ڕاخەری زەوی، بۆ بەدیهێنەری بوونەوەر، بۆ شای دونیاو ئاخیرەت، بۆ ڕۆزیدەری هەموو مەخلوقات!!

بەرامبەر میهرو بەخشندەییو گەورەییو، دەسەڵاتی بێسنووری من چی بڵێم!؟

بۆ خودایەك كە جگە لە ئەو، ئیدی خودایەك نییە شایانی پەرستن بێتو، دەبێت بە چی زمانێ سەنای ئەسمائی حوسناو سیفاتی عولیای بكەین!؟

خودایەك كە جوانو جوانویستو نێوەکانیشی لەوپەڕی جوانیدابن، چی بڵێین لە وەسفیدا!؟

خودایەك کە لە بەرزی سیفاتو بڵندی مەقامو مەکانو هێزو دەسەڵاتو عیلمو توانای کەسی نەگاتێ!

بە چی وەسفێك وەسفی بکەین! ئێمە ناتوانین هیچ بڵێین، تەنها دەتوانین لە ڕێگای وەسفی خوداوەند خۆی لە قورئانداو پێغەمبەریش لە فەرموودە شەریفەکانیدا وەسفی بکەینو خودای گەورە بە هەموو ئەو وەسفانە وەسف بکەین کە لە قورئاندا وەسفی خۆی پێ کردوون، یاخود پەیامبەر (سلاوی خودای لێبێت) لە فەرموودەکانیدا وەسفی پێ کردوون!

چونکە هیچ ڕێگایەك نییە بۆ گەیشتن بە خوداو وەسفی زاتی ئیلاهی، جگە لە وەحی خودایی کە ئەویش قورئانو سوننەتە!

ئێمە دەبێت دوای سەلماندنی تەوحیدی ڕبوبییەتو ئولوهییەت، ئیقراری تەوحیدی ئەسماءو سیفات بکەیت، بەو شێوەیەی کە خودای گەورە وەسف کراوە لە قورئانو سوننەتی سەحیحدا!

بێئەوەی پرسیار لە کەیفییەت بکەین، یا تەمسیلی بکەینو بە شتێکی بشوبهێنین، یا تەئویلی بکەینو تەحریفی ماناکانی بکەین!

﴿لَيۡسَ كَمِثۡلِهِۦ شَيۡءٞۖ وَهُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلۡبَصِيرُ﴾ الشورى/ ١١

ئازیزم ئەمە ئەو ئایەتەیە کە بۆ یەکەمین جار زمانم پێی پژا، یەکەمین ئایەتی قورئانە کە باوکم فێری کردمو لەو ڕۆژەوە هەم خۆشەویستی قورئانو هەم خۆشەویستی ئەسماو سیفاتی خودا لە نێو دڵمدا چەسپا!

ئەوکات مانای ئەم ئایەتەم نەدەزانی، تەنها بە هەستی پاکی منداڵانەو فیترەتی خوداییەوە دووبارەم دەکردەوە تا لە بەرم کرد، ئەو کات تازە پێم گرتبوو، یەك دووساڵان بووم هێشتا زمانی گفتوگۆم تەواو پاك نەبووبۆوە، وەلێ دواتر هەموو تەمەنم بەخشی بە فێربوونو تێگەیشتن لە بیروباوەڕی ڕاستەقینەی ئیسلامو ئاشنابوون بە ناوو سیفاتی ئیلاهی!

هێشتا هەر وا دەزانم منداڵە چکۆلانەکەی دوێنێمو تازە بۆ یەکەم جار ئەم ئایەتە پیرۆزە دەخوێنمەوە!

﴿ لَيۡسَ كَمِثۡلِهِۦ شَيۡءٞۖ وَهُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلۡبَصِيرُ ﴾ الشوری/ ١١

ئاخر بەرامبەر خودایەك کە هیچ نموونەو هاوشێوەیەکی نییەو بیسەرو بینەری ڕەهایە، من چیمو چی دەزانمو دەتوانم چی بڵێم؟!

لــە یەکی ناوەندیــش بووم، کاتێك لــە ژوورەکەمدا بە خەتی فارسی لە سەرسەری خۆمەوە ئایەتی: ﴿ ٱلرَّحۡمَٰنُ عَلَى ٱلۡعَرۡشِ ٱسۡتَوَىٰ ﴾ طه/ ٥ هەڵواسیبوو!!!

مەلایەك کە ئەوەی بینی گوتی: لەم هەموو ئایەتە بۆچی ئەم ئایەتەت هەڵواسیوە، دەزانی چی هەراو بەزمو کێشەیەکی لە سەرە!!

مــن ئەو کات هیچم لە جیــاوازیو ململانێی پڕو فیرەقە کەلامییــەکان نەدەزانـــیو، نەمدەزانی کە ئەوان ســەبارەت بە عــەرشو عولووی خودا چەندە ناکۆكو ناتەبان! بەڵام لە ناخی دڵمەوە باوەڕم بە بەرزیو بڵندیو ئیســتیوای خوداوەند هەبوو، ئێســتاش کە پســپۆڕی عەقیدەو فیرەقی ئیسلامیم هەر هەمان

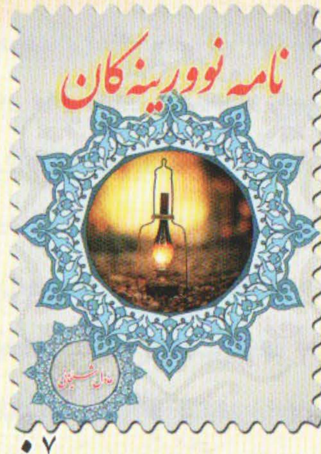
بـاوەڕی جارانم هەیەو، دڵنیام گرتنەبـەری تەئویلو تەحریف جگە لە سەرلێشێوانو مەحرووم بوون لە چێژو حەلاوەتی ئیمان بە ئەسـماءو سـیفاتو ئاشـنانەبوون بە گەورەییو عەزەمەتی خودایی هیچی دی نییە! ﴿ فَتَعَٰلَى ٱللَّهُ ٱلْمَلِكُ ٱلْحَقُّ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ ٱلْعَرْشِ ٱلْكَرِيمِ ﴾ المؤمنون/ ١١٦

خودا زۆر لەوە گەورەترە کە زاتو ئەسماءو سیفاتی بچێتە ژێر ڕکێفی عەقڵی بچووکی ئەهلی کەلام!

جا هەر کەسێك دەیەوێت بە ڕاستو درووستیو زۆر بە سانایيو بەبێ گرێ لەگەڵ ئەسماءو سیفاتی خودادا بژیو لە ژیاندا شوێنەوارەکانی ببینێ، ڕاستەوخۆ تەماشای قورئان بکات، یا ڕاستەوخۆ فەرموودەکانی پێغەمبەر (سڵاوی خودای لێبێت) لە سەحیحەیندا بخوێنێتەوە، بە تایبەت کتێبی (التوحید)ی سەحیحی ئیمامی بوخاری!

هەموو ئـەو پـەڕاوانـەش کە ئەهلی سوننەتو جەماعەت نووسیویانن لە تەوحیدی ئەسماءو سیفاتدا، تەنها لەو دوو سەرچاوەیە وەرگـیـراون، لەوێشدا بـاوەڕدار گەورەییو تواناو دەسەڵاتو کەماڵو جەلالو جەمالی خودا، دڵو دەروونی داگیر دەکاتو، لەگەڵ بیستنی ناوو سیفاتی خوداوەند، وەك بیی ناو ئاو دەلەرزێ، بەرامبەر بە گەورەیی ئەو خودایە ئیدی چاوی گەورەیەکی دی نابینێ!

وإنّي لَتَعْرُوني لِذِكْراكَ رِعْدَةٌ   كما انْتَفَضَ العُصْفورُ بَلَّلَهُ القَطْرُ

٣٥

نامه‌ی سی و پێنج

دیمەنێکی هەستبزوێن بوو، ئاوری لە ناخم بەردا، فرمێسکەکان هێدی هێدی، بەسەر ڕوومەتە چرچولۆچەکەیدا دەهاتنەخوار، بە کوڵ دەگریا، دەیگوت: تەنها چاوەڕێم لە ڕۆژی دواییدا، تۆڵەم بۆ بکاتەوە!

لەماڵێکی گڵیندا، کە زێتر لە گۆڕ دەچوو، وەك لە ماڵ، جگە لە چەند پارچە پەڕۆیەکی شڕو پێخەفو ڕاخەرێکی کۆن، هیچت بەدی نەدەکرد، پیرەمێردو پیرەژنێکی پیرو کەنەفت، پیرەژنەکەش نەخۆش بە ئیفلیجی مێشك، لە جێدا کەوتبوو، پیاوەکە هەموو ئەرکێکی ماڵی گرتبووە ئەستۆ، وێڕای پاكوخاوێنیو خزمەتی خێزانە نەخۆشەکەی!

لە ئاویلکەی ژیانو دواساتەکانی کولەمەرگیدا، لەبری حەسانەوەو خزمەتو جێگای گەرمونەرمو چاودێری، لە هەموو نازونیعمەتێکی دونیا بێبەشبوون.. وەلێ، بە دڵێکی پڕ لە ئیمانەوە، داوایان لە خودای گەورە دەکرد، لە قیامەتدا تۆڵەیان بۆ بکاتەوە!

بەرامبەر بەو یەقینو ئیمانو متمانەیە، تەزوو بە ڕۆحمدا هات!

ئەمە دیمەنێکی کورتی خێزانێکی هەژار بوو، لە بەرنامەیەکی تەلەفزیۆنیدا!

لەوێڕا زانیم، یەقینو متمانە بە خوداو باوەڕ بە ڕۆژی دوایی، تەنها بە خوێندنەوەی کتێبو وەرگرتنی بڕوانامەی بەرز، دەست ناکەوێت!

چونکە ڕۆژانە، کەسانێکی زۆر دەبینین، دینو زانستی خۆیان، لە بازاڕی ئەم دونیا فانییەدا، دەخەنە سەر سەوداو بە نرخێکی کەم دەیفرۆشن!

وەکو پێغەمبەری ئازیز «سەلامی خوای لێبێت» دەفەرموێت:

(يَبِيعُ دِينَهُ بِعَرَضٍ مِنَ الدُّنيا).

«بیرو باوەڕو دینەکەی، بە شتومەکێکی کەمی ئەم دونیایە دەفرۆشێ»، خۆ هەژارو موحتاج نییە، بەڵام دینەکەی لا هەرزانە، نرخی نازانێ، یەقینی بە وادەو بەڵێنی خودایی نییە، کە لە بەهەشتدا، چیی بۆ باوەڕداران داناوە، لە خۆڕا باقی دەدۆڕێنێ بە فانی!

خۆشەویستی خوداو تاسەی لیقای خوداوەندو ڕۆژی مەزید، دڵی داگیر نەکردووە!

نازانێ پەنابردن بۆ خودا، چەندە گەورەیە!

دیسان ئازیزم، دیمەنی ئەو مامە پیرەیە، هاتەوە بەردیدەم، لە کوڵی گریانو گەرمەشینی لە دەست سەختیی ژیان، تەنها چاوی بەفرمێسکی بڕییە ئاسمانو دەیگوت: تەنها داوا لە خودا دەکەم، لە قیامەتدا تۆڵەم بۆ بکاتەوە!

ئەم وشانە سادەن، بەڵام بە هەموو زارێکدا نایەنو هەموو کەسێك ناتوانێ، وشە گەلێکی وەها بدرکێنێ!

ئەم پیرەمێردە، مەلای دوانزەعیلمو پرۆفیسۆری زانکۆ نییە! وەلێ، زانایە بە خودا.. کە ئەویش لوتکەی زانستە!

دەزانێ، کە دونیا، خانەی سەفەرە، نەك لانەی نیشتەجێبوونو مانەوەی ئەبەدی.. لەوێدا، ئیدی گۆچانی سەفەر دادەنێو لە کۆشکی شاهانەی خوداییدا، کۆتایی بە هەموو ناڕەحەتییەکانی ژین دێنێ..لەوێدا، کە یەکجار نوقمی بەهەشتی دەکەن، ئەگەر داماوترینو لێقەوماوترینی دونیا بێت، دەڵێت: «وَعِزَّتِكَ وَجَلالِكَ مارَأَيتُ بُؤساً قَطُّ» سوێند بە عیززەتو جەلالت هەرگیز ناڕەحەتیو بێنەواییم نەدیوە!!

ئیدی ئەمە زانینی ڕاستەقینەیە!! ئەم ماریفەتی تەواوو سلوکی عاریفانی حەقیقییە!

هەر بۆیە بە ئیمامی ئەحمەدیان گوت: مەعرووفی کەرخی زۆر زانا نییە! ئەویش لەوەڵامدا گوتی: مەعرووف عیلمی خەشیەتی لە لایە، کە ئێمە هەموومان بە دەوری ئەو عیلمەدا دەسووڕێینەوە!!

فوزەیلی کوڕی عەیاز، بە هاروونە ڕەشیدی گوت: **تۆ لە من زاهیدتری، چونکە من زاهیدم لە دونیایەک، کە فانییە.. بەڵام تۆ زاهیدی لە ئاخیرەتێک، کە باقییە!**

ئازیزم: بیرکردنەوە لە نزمی دونیاو پووچیو بێنرخیی مەتاعی ئەم دونیا فانییە، بۆتە خەیاڵ! باوەشکردنمان بەم دنیایەداو پێشبڕکێ بۆ کەڵەکەکردنی ماڵو سامانێك، کە هەموومان دەزانین بۆ میراتگرانی گۆدەکەینەوە، هێندە خەیاڵو مێشکی داگیر کردووین، قیامەتمان بە شێوەیەك فەرامۆش کردووە، وەکو مەحوی دەڵێت:

خەیاڵی پووچی دونیا، وەها دەماغو دڵمی پێچاوە قیامەت، مەگەر هەر ڕۆژی قیامەت، بێتەوە فکرم!

زوهدو قەناعەت، تەقواو وەرعو ترس لە خودا ماڵاوایی لە هەواری دڵمان کردووە!

جونەیدی بەغدادی پێمان دەڵێت: زوهدو پشتکردن لە دونیا، بریتیە لە: بەچکۆلە دانانی دونیاو سڕینەوەی شوێنەواری لە دڵدا!!

ئەبو سولەیمانی دارانی دەڵێت: زوهد، وازهێنانە لە هەموو شتێك، کە لە خودات دوور دەخاتەوە!

ئیبنولقەیمیش دەڵێت: هەموو عاریفان لەسەر ئەوە کۆکن، کە زوهد سەفەری دڵە؛ لە داری دونیاو، وەرگرتنی مەنزڵێکە، لە مەنزڵەکانی ئاخیرەت!

کوا ئەو دڵانەی شەوانە، لە دەوری عەرشی خوداو ڕۆژانە لەسەر فەرشی بەهەشت، وەکو پەروانەی دەوری چرا، دەسووڕێنەوە؟

ئیبنو سەمماك دەڵێت: لای زاهید ئیقبالو ئیدباری دونیا چوونیەکە! زیاد بکا، یان کەم، جیاوازی نییە!

ئیمامی زوهری دەفەرموێت: زاهید ئەو کەسەیە، حەرام بەسەر سەبرگرتنیدا زاڵ نابێو حەلاڵیش سوپاسو شوکری خودای بیر ناباتەوە!

سوفیانی ثەوری دەڵێت: زوهد لە دونیا، بە خواردنی زبرو جلوبەرگی شڕ نییە، بەڵکو بە هیوابڕانە لە دونیا!!

لە دونیایەك وەکو پێغەمبەر «درووودی خودای لێ بێت» دەفەرموێت: کە ئەگەر لای خوداوەند، هێندەی باڵەمێشوولەیەك ڕێزی هەبا، قومێك ئاوی لێ نەدەدا بە کافر.

وەلێ، زۆر لەوە بێبایەخترە!!

بە داخەوە ئێمەش بە دوایدا ڕادەکەین! لە پێناویدا هەموو شتێك دەکەینە قوربانی! هەندێجار دینەکەشمان!!

بەڵام باوریا بین، پەیامبەری ئازیز دەفەرموێت: «وێڕای نزیکبوونەوەی قیامەت، تا دێت خەڵکی زێتر باوەش بە دونیادا دەکەنو زێتر لە خودا دوور دەکەونەوە».

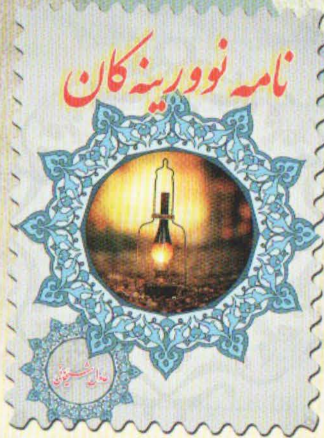
بـــۆ زانینی ڕازو نهێنیی زوهد، لە حەســـەنی بەســـری دەپرســـین، دەڵێیـــن: نهێنیـــی زوهدی تۆ چییە لە دنیادا، ئـــەی ئیمام؟ لە وەڵامدا گوتی چوار شت:

یەکـــەم: زانیم، کە ڕزقێك خودا بۆ منی دانابێ، کەس نایبات، هەر بۆیە دڵم موتمەئین بوو.

دووەم: زانیم، کە ئەو کارەی لەسەرمە، ئەنجامی بدەم کەسێکی دی بۆم ئەنجام نادا، هەر بۆیە خۆم خەریکی بووم!

ســـێیەم: زانیم، کە خودا ئاگادارو چاودێرە بەســـەرمەوە، هەر بۆیە شەرمم کرد، بمبینێ لە مەعسیەتدا!

چوارەم: زانیم، کە مردن حەققە، هەر بۆیە توێشـــووم بۆ سەفەری دیداری خودایی ئامادەکرد.

نامه‌ی سی و شه‌ش

هیچ هەتوانێ، برینەکان ســارێژ ناکات، هیچ دەرمانێك پشو نادات بە ڕۆح، جگە لە متمانە بە خوداو خۆ هاویشــتنە نێو دەریای میهرو سۆزی خودایی!

ئەو کاتەی پریاســکەی هەموو کاروبارەکان تەســلیم بە خودا دەکەی، ئیدی دڵنیاییو ئارامی، دەبنە هەمیشەمیوانی دڵت!

ئەو کاتەی کارەکانت دەسپێری بە خودا، ئیدی پڕگەرووت هەناسەی ئاسوودەیی هەڵدەمژێ! ئیدی لە سێبەری ﴿ ٱلَّذِى يَرَىٰكَ حِينَ تَقُومُ ﴾دا!

تا زێتریش دڵ پەیوەســتی خودا بێو بە ڕاستی بەندەیەکی ملکەچ بێ، خودا زێتر یارمەتیو پشتگیری خۆی بۆ بەندەکەی دەکاتە خەڵات!

ســەرکەوتنیش بەسەر ئازارو کۆســپو ناڕەحەتییەکانی ژیاندا، بە پێی دەستگرتنی بەندەیە بەهێزو دەسەڵاتی خوداوە!

کاکڵــەی بەندایەتیــش، ڕووکردنە خودایە بە تــەواوی دڵو وەرگێڕانی ڕووە لە هەموو ڕووگەیەك، جگە لە ڕووگەی ئیلاهی!

ئیدی شتێك نییە؛ چاوەڕوانی بکەی جگە لە خودا!

متمانــە بە هیچ ناکەی جگە لە خودا، تەنانەت کردەوە باشــەکانی خۆشت!!

دەبێت هێندە لە دەریای میهرو سۆزی خوداوەند دڵنیابی، کە بزانی بەخشینی ئەو بێسنوورەو کەریمی عەتابەخش تەنها خۆیەتی!

ئازیزم، مانایەکی زۆر ورد هەیە، کە من پێشتر درکم پێ نەکردبوو، نەمدەزانــی، کــە ئــەوە پێچەوانەیە بــە متمانەی کوللی بــە خوداو پشتبەستنە بە کردەوەی چاك!!

عاریفان دەڵێن: ئەگەر لە کاتی گوناهو تاواندا، ڕەجاو ئومێدت بە خودا لاواز بوو، ئەوە دیارە تۆ بە ئیعتماد لە سەر کردەوە چاکەکانی خۆت، داوای یارمەتیو کۆمەك لە خودا دەکەی!!

نا، ئازیزم نا....

خۆ کاتێ ئێمە گوناه دەکەینو یاخی دەبین لە خوداوەندو دەبینە بەندەیەکی خراپو دوور لە خودا! خوداوەند هەر خوداو پەروەردگاری ئێمەیەو لێمان دوورناکەوێتەوە، ئەوکاتە دەرگای تۆبەو بەزەییو میهری خۆی خستۆتە سەر پشتو داڵانی مەغفیرەتی واڵا کردووە بۆمان!

هەرچەندە ئێمە شەرمەندەو خەجاڵەتین، بەڵام ئەو زاتە گەورەیە، لێبوردەو بەخشندەیە!

کەواتە: هەرگیز وەها بیرنەکەیتەوە، کاتی نزاو پاڕانەوە، کە خودا نزای منی گوناهبار وەرناگرێ، تەنها ئەو کاتانە چاوەڕێی کۆمەکی ئیلاهی نەبی، کە لات وایە پیاوی چاکی!

ئێمە هەرچەندە چاکبین، بە چاکەی خۆمان، ناگەین بە لوتفی بێسنووری ئیلاهی!

کەی کرداری خواروخێچی ئێمە، دراوی مامەڵەی فەیزی ئیلاهییە!!

بە چیمانەوە سەودای نووسەرەتی خودایی و یارمەتیو دەسگیرۆیی ئیلاهی بکەین!؟

مەگەر تەنها ئەو کاتەی، کە هەنیسكو قولپی گریان گەروومان دەتاسێنن و فرمێسکی پەشیمانی، ڕووی سیامان تەڕ دەکاتو دەستی

دوعاو نزاو پاڕانەوەمان دەلەرزێ، چاوەڕوانی لوتفی خودا بکەین!

بەڵکو بە بەخشندەیی خۆی، عەفومان پێ عەتاکا!

گریــەی بەکوڵ، بــەدڵ، لە خەرافاتــی خۆخەجڵ

ناڵــەی دڵــی شــەوانو هەناســەی ســەحەرگەهان

هــەر ئــەو هەناســەیە، کــە بــدا فێنکــی بە دڵ

بــەو تاقــە ناڵەیــە، کــە بــگا گەرمیێ بــە گیان «مەحوی»

ئێمــە داوا لە کەســێك دەکەیــن، کە خۆی دەفەرمــوێ: داوام لێ بکەن! بەڵێنیشــی داوە، کە وەڵاممان بداتەوە! لێمان نزیکە، بیســەرو بینەری کردارو گوفتارمانە ﴿إِنَّهُۥ سَمِيعٌ قَرِيبٌ﴾ سبأ: ٥٠

هەربۆیە شاعیر دەڵێ:

وَإِنِّي لأَرْجُــــــو اللهَ حَـتَّـــى كَــأَنَّــنِــي

أَرَى بِـجَـمِـيـلِ الـظَّــنِّ مَــا اللهُ صَــانِـعُ

کە ئەمەش، بە ڕاســتی جوانترین گومانو گەورەترین ئومێدە بە خودا، کــە بە شــێوەیەك ڕەچاو ئومێدی بە خودا هەیــە، وەکو ئەوەی بە گومانی باشی بە خودا، بە چاوی خۆی ببینێ؛ چۆن خودا کارەکەی بۆ ئەنجام دەدا!!

کەواتە: ئەو کاتەی لەشکری خەم، هێرشت بۆ دێنن و ئادەمیزادەکان ئــازارت دەدەنو مەترســیو ناڕەحەتی لە هەموو لایەکــەوە گەمارۆت دەدەن، سەرێك هەڵبڕە بۆ ئاسۆو چاوەڕوانی لەشکری خودایەك بە، کە تەنها خۆی نەبێ، کەس ژمارەی سەربازەکانی نازانێ؛ ﴿وَمَا يَعۡلَمُ جُنُودَ رَبِّكَ إِلَّا هُوَ﴾ المدثر: ٣١

بــە نووری ئیمان، هەوری ڕەشــی خەمەکانت بڕەوێنەوەو بزانە

که: ﴿ وَمَا تَشَآءُونَ إِلَّآ أَن يَشَآءَ ٱللَّهُ رَبُّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴾ التكوير: ٢٩

ئه‌وسا ده‌زانی؛ كه ده‌وروبه‌ر، هیچیان پێ ناكرێ، جگه له كارێك، كه خودا ده‌یه‌وێت؛ ئه‌وه‌ی ده‌یكه‌ن، ته‌نها جێبه‌جێكردنی كارێكه، كه ده‌بوا ببێو قه‌ده‌ری خودای له‌سه‌ره، هه‌روه‌كو چۆن براكانی یوسف -دروودی خودای لێ بێ- ویستیان بیكوژن، به‌ڵام نه‌مرد!

ویستیان شوێنه‌واری بسڕنه‌وه، به‌ڵام پله‌و پایه‌ی زۆر به‌رزتر بووه‌وه!

پاشان فرۆشرا؛ بۆئه‌وه‌ی بیكه‌نه كۆیله، به‌ڵام خودا كردی به پاشا!

ویستیان خۆشه‌ویستییه‌كه‌ی له دڵی باوكیدا بسڕنه‌وه، به‌ڵام زۆر له جاران زێتر بوو!

كه‌واته: هه‌رگیز نیگه‌ران مه‌به؛ له پلانی ئاده‌میزاده‌كان، ویستی خودا له سه‌رووی ویستی هه‌موویانه‌وه‌یه، خودایه‌ك كه هه‌میشه زیندووه‌و هه‌رگیز نامرێ ﴿ وَتَوَكَّلْ عَلَى ٱلْحَىِّ ٱلَّذِى لَا يَمُوتُ ﴾ الفرقان: ٥٨

ئیمامی عه‌لی «ڕه‌زای خودای لێبێت» ده‌فه‌رموێ: ئه‌ی خه‌ڵكینه، پشت به خودا ببه‌ستن، متمانه‌تان به‌و هه‌بێ؛ چونكه بۆ هه‌موو شتێ، خوداتان به‌سه!

ئیبنولقه‌یم ده‌فه‌رموێ: ته‌وه‌كول‌و پشتبه‌ستن به خودا، كۆكه‌ره‌وه‌ی عیلم‌و عه‌مه‌لی دڵه؛ چونكه عیلمی دڵ، بریتییه له: یه‌قین به‌وه‌ی، كه خودا به‌سه، بۆ هه‌موو كارێ، كه وه‌كیل بێ، وێڕای یه‌قین به‌وه‌ی كه ئه‌و وه‌كیله، كه خودایه به باشترین شێوه ئه‌و كاره ئه‌نجام ده‌دا، كه پێی سپێرراوه، هاوكات ده‌بێت باوه‌ڕی وه‌هابێت، كه كه‌سی دی، ناتوانێ

وەکو ئەو، ئەو کارە بکا، ئەمەش تەسدیقی ﴿ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ وَكِيلًا ﴾یە، یەقینە بە ﴿ أَلَيْسَ ٱللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُۥ ﴾ الزمر: ٣٦

عەمەلی دڵیش: سوکنایی هاتنە بەو وەکیلە، دڵنیابوونە بە تەواوی ئیتمینانەوە لێی!

سپاردنو تەسلیمکردنی هەموو کارەکانە بەو، ڕازیبوونە بە تەسەروفی خوداوەند، زێتر لە ڕازیبوونی لە تەسەڕووفی خۆی!

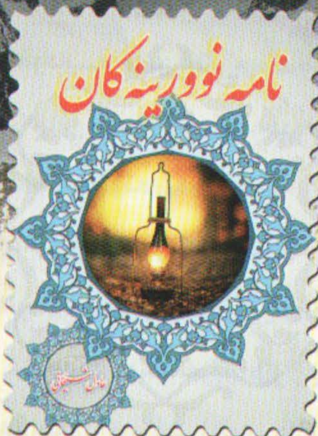
لوقمانی حەکیم بە کوڕەکەی گوت: **کوڕم، دونیا دەریایەکە، خەڵکێکی زۆری تێدا نوقم بووە، ئەگەر توانیت با کەشتییەکەت لەم دەریایەدا، باوەڕ بە خوداو بارەکەی، کارکردن بە فەرمانی خوداو، چارۆکەکەی، پشتبەستن بە خودا بێ، بەڵکو ڕزگارت بێ!**

حەسەنی بەسری دەفەرموێ: ئادەمیزاد، ئەوە لاوازی یەقینە، کە ئەوەندەی متمانەت بەوە هەیە، کە لە نێو دەستی خۆتدایە ئەوەندە متمانەت بەوە نییە، کە لە دەستی خوادادایە.

کۆتایی نامەکەم ئازیزم بەم فەرمووده شیرینەی پێغەمبەری نازدار دێنم، کە دەفەرموێت: «يَدْخُل الْجَنّة أَقْوَام أَفْئِدَتهمْ مِثْل أَفْئِدَة الطَّيْر» رواه مسلم

چونکە وەکو باڵندە تەنها پشتیان بە خودا بەستووە، باڵندە بەیانیان بە سکی خاڵی، لە هێلانەکەی دێتەدەرو لە بیابانێکی وشکا، بۆ دەنکە گەنمێ دەگەڕێ، ئێوارە بە سکی تێرەوە دەگەڕێتەوە، ئەمە وێڕای ناسکی دڵی باڵندەو پاکی دڵو دەروونی، خودا دڵو دەروونی باڵندەمان پێ ببەخشێو لەو کۆمەڵە دڵپاکو پڕ تەوەککولەبین.

نامەی سی و حەوت

ئیلاهی لە شەوەزەنگی ئەم زەمەنە تاریكو ئەنگوستە چاوەدا، پەنام هێناوە بۆ تۆ، جگە لە نووری تۆ، ئیلاهی.. تروسکاییەك بەدی ناکەم!

کەسێك نییە جگە لە تۆ سکاڵای دڵمی لا بکەمو دەرمانی دەردی منی لابێ، جگە لە تۆ ئەی پەروەردگار، کێ هەیە لە دەرگای تۆی دابێو بۆی نەکرابێتەوە؟ کێ هەیە دەستی بۆ لای تۆ بڵند کردبێو نائومێدت کردبێ؟ کێ هەیە بە دڵی شکاوو فرمێسکی ڕژاوو هەنسکی بەکوڵەوە، کڕنووشی بردبێو بە بارانی میهری خۆت گوڵاو پڕژێنی دڵیت نەکردبێ؟

کەس هەیە جگە لە تۆ؛ پەنای بێپەنایانو هیوای بێهیوایانو ڕەجای ئاواتەخوازان بێ!؟ ئیلاهی ئەگەر من بەندەیەکی یاخی بم، خۆ هەر لەسەر زەوییەکەی تۆو لە ژێر سێبەری ئاسمانەکەی تۆدامو لە ڕزقو ڕۆزی تۆ دەخۆم!

خودایە من هەرچەندە خراپ بم، تۆ هەر خودای بەخشندەو میهرەبانی، ببەخشە بەندەیەك، کە بە دەستی خاڵیو ڕووی سیاو باری تاوانەوە هاتۆتە دەخالەتت!

هەژارو داماوو کەساسەکان، کێیان هەیە جگە لە تۆی دەوڵەمەند؟ لاوازو بێدەسەڵاتەکان، کێیان هەیە جگە لە تۆی بەهێزو بە توانا؟

کێ هەیە جگە لە تۆ هاوارو هەنسکی لێقەوماوان ببیسێ، کێ ئاگای لە قرچەی جەرگو ناڵەی دڵو کسپەی دەروونە، جگە لە تۆ؟

ئەوەی داوای لێ دەکرێ، خۆ هەر داوا لە تۆ دەکا! ئەوەی دەستی لێ پان دەکرێتەوە، هەر دەست لە تۆ پان دەکاتەوە! ئەوەی لێی دەترسین

ناتوانێ لە تۆ نەترسێ!

ئەوەی وا دەزانین کاری مەی بەدەستە، خۆ هەموو کاروباری وا لە دەستی تۆدان!!

ئەوەی ئێمە هیوامان پێیەتی، خۆ تەنها هیوای هەر بە تۆیە!

خودایە شەرمەزارین، لە بری بێینە بەر دەرگای والآت بە عیززەتەوە، بەرەو دەرگای بەندەکانت ڕادەکەین بە زیللەتەوە!!

کێ هەیە خۆی تەسلیمی تۆ کردبێو تۆش تەسلیمی دوژمنەکانیت کردبێ!؟

کێ هەیە داوای ڕزقو ڕۆزی لە تۆ کردبێو لەبرسا کوشتبێتت؟

ئەوەی بژی ڕزقی لەسەر تۆیەو ئەوەی بمرێ دێتەوە بۆ لای تۆ، خوداوەند!

چەندت نیعمەت پێداینو نەمانتوانی شوکری بکەین!

چەندجار تاقیتکردینەوەو نەمانتوانی ئارام بگرین!!؟

چەندجار تاوانی ئێمەت بینیو داتپۆشینو ڕووڕەشت نەکردین؟!

ئێمە خراپەمان کردو تۆش هەرلەسەر چاکەی خۆت بەردەوامبووی لەگەڵمان!؟

خودایە کەسێك تۆ دەستی نەگریو هیدایەتی نەدەی، ڕێگەی چەندە سەختو تاریکە! کەسێ تۆ نەبیتە هۆگری دڵی، چەند نامۆو تەنیاو بێکەسە!؟

ئەی هەمیشە نزیك لە بەندەکانت، ئەی خۆشەویستی گوناهباران!

ئەی ئاسودەبەخشی دڵی خوداویستان، پەنای بێپەناو کەسی

بێکەسان، ئەی قبوڵبەخشی تۆبەکاران، ئەی لێبووردەی گوناهباران ئەی داپۆشەری عەیبوعار، خاوەنی لوتفی بێ شومار!

لــە بەرامبەر میهرەبانیت، تاوانی خۆمــان لا بچوکە! لە بەرامبەر چاکەی تۆدا خراپەی خۆمان لا چروکە!

چەنــد شــەرمەزاری دەرگاتین، هــەزار ئەوەنــدە بەتەمای لوتفو کەرەمو خەڵاتین!

یەحیــای کوڕی موعاز دەڵێ: «إلهي؛ كَيفَ أَدعُوكَ وَقَد عَصَيتُك، فَكَيفَ لا أَدعُوكَ وَقَد عَرَفتُك!»

خودایە شــەرمەزارم؛ چۆن لە ڕوومبێ لێــت بپاڕێمەوە، لە کاتێکا سەرپێچی فەرمانی تۆم کردووە؟

بەڵام دوای ئەوەی بە تۆی بەخشندەو میهرەبان ئاشنا بووم‌و دەزانم چەند بە بەزەییت، چۆن لێت نەپاڕێمەوە!

ئازیــزم: هەموو لەزەتو خۆشــییەکانی دونیــا، مەتاعێکی کەمن، خۆشییەکی کاتین، جگە لە خۆشی‌و لەزەتی قوربی ئیلاهی!!

نزیکی لە خوداو هۆگربوون بە زیکری ئەوو پەیوەستبوون‌و پشتبەستن بە زاتی «الله»، لەزەتێکی سەرمەدی‌و خۆشییەکی نەبڕاوەو بەختەوەرییەکی بێسنوورە، ئەو هەنگاوانەی بۆلای خوداوەندت دەبەن، ئەگەر بەسەر دڕك‌و داڵ‌و پشکۆی ئاگریشدا بێت، خۆشترین لەزەتی ڕۆحن!

ئەو کاتەی مرۆڤ دەزانێ بۆ کوێ هەنگاو دەنێ‌و بۆ لای کێ دەچێ! ئیدی ســەختی ڕێگاو ناڕەحەتی ئەو ســەفەرە موقەدەسە، ناتوانن لەو خۆشیە مەحرومی بکەن!!

ئەی هاوار: شاهەنشـــای گەورە، مەلیکولمولوك، دەرگای کردۆتە ســـەر پشت، بانگی بەندەکانی دەکا بە لوتفـو مەرحەمەتی یا عبادی!!

بانگیان دەکا بۆ دەریای میهری بێســـنووری خۆی، بۆ گەیشـــتن بەو دەوڵەمەندەی هەموو دەوڵەمەندان موچەخۆری ئەون!

بەو دەســـەڵاتدارەی هەموو دەســـەڵاتداران خزمەتکاری ئەون! بەو توانایەی، کە هەموو تواناداران غوڵامی ئەون!!

گەیشـــتن بە خودا؛ گەیشـــتنە بـــە دەڤەرێك، کـــە تیایدا خۆزگەو ئاواتـــەکان ســـنووریان نییەو کەرەمو بەخشـــندەییو جـــودی ئیلاهی هەرگیز کۆتایی نایات!

گەیشتن بە خودا، گەیشتنە بە خاوەنی هێزێك، کە هەموو مەلەکوت لەبەردەستیدا لە گەردیلەیەك بچوکترن، هێزێك بە کافونونێك هەموو گەردوونت بۆ ژێرو ژوور دەکات!

بەڵام کەی دەگەینە نێو دەڤەری ئەمانی ئیلاهیو دەســـتمان دەگاتە حەبلی مەتینی کۆمەکی هێزی خوداوەند!

ئەو کاتەی چرپەی لێومان زیکری ئەوە، نیگای چاومان یادی ئەوە، ترپەی دڵمان فیکری ئەوە!

ڕازو نیازمان ویردی ئەوە! ژیانو مانمان وەقفی ئەوە، هەنگاو تەنها بۆلای ئەوە!

خۆ بۆ ئەو دەڕازێنینەوە، تەنها لەو دەپاڕێینەوە! نمایشمان هەر بۆ ئـــەوە، ئەم دنیایەمان لا خەوە، گەر قوربی خودامان هەبێ، ئیدی چی دەبـــێ، با ببێ، دڵ جێگای ئەوینـــی خوایە، ترسو حوببی وی تێدایە،

ترس‌و لەرزی لە کەس نییە، خەیاڵی لای بەندە نییە، کێ دەس دەخاتە کاری خوا، دەتوانێ بەخودا بڵێ نا؟!

ئەوەی بە ڕاست خوای ناسیبێ، بە چاوی دڵ ئەوی دیبێ، متمانەی بە هێزی خوا بێ، ترسی خوا، لە دڵیا ڕوابێ! مەحاڵە لە کەس بترسێ، بۆ هیچ کار لە کەس بپرسێ!

کەسێ دەرگای خودای دیبێ، لە دەرگای کەسی دی دەدا؟!

کەسێ خودای خۆی ناسیبێ، خۆی بۆ هیچ کەس زەلیل دەکا؟ کەسێ خودا خۆی بانگی کا، ڕوو لە ڕووگەی هیچ کەس دەکا؟! مەحاڵە دوای ناسینی خوا، حیساب بۆ بەندە قەت بکا!!

ئازیزی من، دەگێڕنەوە کابرایەك دەیویست لە ڕووبارێك بپەڕێتەوە نەیدەوێرا، لەو کاتەدا عابدێکی خواناس لەسەر پارچە کاغەزێك شتێکی نووسی‌و کردیە نێو باخەڵی کابراو پێی گوت: مەترسە، باوەڕت بە خودای گەورە، یارمەتیت دەدا بۆ پەڕینەوە، بەڵام وریابە! ئەگەر باوەڕت بە خودا لە دەستدا، دەخنکێی! کابراش متمانەی پێکردو لە نێو ڕووبارەکەدا زۆر بە ئاسانی هەنگاوی دەناو نزیك بوو لەوەی تەواو بپەڕێتەوە، بەڵام زۆری حەزدەکرد بزانێ لە نێو کاغەزەکەدا چی نووسراوە! کاتێك کاغەزەکەی کردەوە بینی نووسراوە «خودایە، یارمەتی ئەم پیاوە بدە؛ بۆئەوەی لەم ڕووبارە بپەڕێتەوە»، کابرا گوتی: هەر ئەمە بوو، جا ئەمە چییە! ئەم خودایە چۆن یارمەتی من دەدا؟! لەو کاتەدا، کە گومان گەیشتە نێو دڵی، بەلادا هاتو کەوتە نێو ئاوەکەو نوقم بوو!! تا نامەیەکی دی بە خودای گەورەت دەسپێرم.